

DUY MÄÜT JESUS CHRIST

Oneness View of Jesus Christ

DAVID K.BERNARD

NÄÜI DUNG

Table of Contents

Tæua

1. Quan âiãøm chè mäüt Chuïa Jäsus Christ .
2. Lãi trãi nãn xaïc thët .
3. Âæic chuïa trãi toàin nàng lài tãi tãi táøm thæàng .
4. Ááúng taũo hoïa lài ai ? .
5. Âæic thaïnh Linh lài ai ? .
6. Con Âæic chuïa trãi .
7. Ááúng trung báio giæia Âæic chuïa trãi vai loai ngæai .
8. Sæu hiãúp nháút cuía Âæic Chuïa Cha vai Âæic Chuïa Con .
9. Sæu vinh hiãøn cuía Âæic Chuïa Con .
10. Bãn hæu Ngai cuía Âæic chuïa Trãi .
11. Chuïng ta nhøn tháúy Ai áí trãn Trãi ? .

Phuê luêc A

Quan âiãøm giaïo lyï chán chênh cuía Häüi thaïnh Nguê Tuáon tháúng nháút vão Âæic chuïa Trãi chê cao .

Phuê luêc B

Trái lãi mäüt cuáun saïch phã bçnh .

Chuïi thêch .

Saïch tham kháío .

Tæûa .

Cuáun quan âiãøm chè mäüt Chuia Jäsus Christ (**Duy mäüt Jäsus Christ**. The Oneness view of Jäsus Christ) laì cuáun saich tiáúp theo cuía cuáun Âæïc chuia trãi Duy Nháút (The Oneness of God) âæãüc áún hainh vaio năm 1983. Cuáun náøy khaiím pháí sáu hãn vãø nhæing yí niãúm càn baín liãn quan ááun sæu hiãøu biãút vãø Giaïo lý Âæïc chuia Trãi Duy Nháút âæãüc màuc khaiím trong Kinh Thainh , vai nháún maũnh vãø sæu âæüc nháút cuía Chuia Jäsus Christ. Áæüc biãút cuáun náøy cũng tøm hiãøu mäüt sáu cáu Kinh Thainh càn baín vãun âæãüc nhæãing ngæãìi chuí træang thuyãút Ba Ngãi laim háuu thuãùn ããø phuí nháun Âæïc chuia Trãi duy Nháút, áæõng thãii cuáun saich náøy âæa ra sæu hiãøu biãút sáu sãøc vãø baín cháút cuía Âæïc chuia trãi vãø sæu thainh Nhuuc Thãø .

Thoãt tiãn chæang mäüt âæãüc trçnh baìy nhæ mäüt baìi baìo taùì kyi Häüi Áæõng Thæãing Niãn cuía Hiãúp Häüi nghiãn cæü Nguí Tuãõn taùì Fresno Califor nia, vaio thãing 11 năm 1989. Hiãúp Häüi náøy, trong àoì tãì laì mäüt thainh viãn, laì mäüt tãø chæïc gãõm cáic hoüc giaí phi giaïo pháí, nháún maũnh vaio giaïo lý ba ngãi hoüp laùì ããø nghiãn cæü vãø phong traio Nguí Tuãõn vai án tæì. Tãì baìo cung cáúp quan âiãøm vãø giaïo lý Âæïc chuia trãi Duy nháút (Oneness). Kãút quãì, pháõn lãin nãüi dung cuía tãì baìo náøy laùì nãõm trong nhæing taic pháõm áãõu cuía tãì, vai cũng coi vai pháõn truing láúp trong nhæing chæang sau cuía saich náøy, vãun giaíi thêch tè mè nhæing âiãõu tæang tæü. Do àoì áæüc giaí coi thãø tøm âæãüc nhiãõu lãìi êch trong cuáun saich náøy mài khãng cáõn pháíi àoüc âi àoüc laùì cuáun Âæïc chuia trãi Duy Nháút .

Hãõu hãút nhæing chæang khaiím âiã ãæãüc ààng nhæ nhæing baìi baìo trong táúp chæ sæi giaí Nguí Tuãõn (Pentecostal Herald: Chæang 2 vaio thãing 12 - 1991, chæang 3 vaio thãing 12 - 1989, chæang 4 vaio thãing 4 - 1989, chæang 5 vaio thãing 6 - 1989, háõu hãút baìi viãút cuía chæang 6 vaio thãing 8 - 1992, chæang 7 vaio thãing 12 - 1992, chæang 9 vaio thãing 12 - 1993, chæang 11 vaio thãing 8 - 1988, vai phuú luúc A vaio thãing 9 - 1988. Phuú luúc B âæãüc ààng áí muüc âiãøm saich vaio thãing 4 - thãing 6 - 1993 cuía táúp chæ Tiãun lãn (Táúp chæ àenh kyi cuía nhæing muüc sæ Nguí Tuãõn Thãung Nháút) vai trong táúp chæ Pacuma (Táúp chæ cuía Hiãúp Häüi Nghiãn Cæü Nguí Tuãõn) vaio mùa xuãn 1993. Trong vaii baìi, coi sæu thay áãøi chuiët ét vai thãm vaio so vãìi lãõn xuãút baín áãõu tiãn .

Mäüt ngæãìi cãing nghiãn cæü vãø giaïo lý Âæïc chuia trãi vai Ááúng Christ trong Kinh Thainh, ngæãìi áúy cãing ngaüc nhiãn vãø sæu giaìu coi vai sáu nhiãúm cuía leí thãút náøy. Màuc duì yí niãúm càn baín vãø Âæïc chuia trãi toãn nãng trong Chuia Jäsus Christ quãì àãn giaín ááun nãüi treí con coi thãø hiãøu âæãüc, nhæng sæi áìãúp vãø sæu thainh Nhuuc Thãø laùì quãì to lãin ááun nãüi khãng mäüt hoüc giaí nãõu coi thãø doi læãing âæãüc sæu giaìu coi hay chiãõu sáu cuía noi. Chuing ta coi thãø hiãøu , tin, cãng baìo vai giaíi thêch vãø leí thãút Âæïc chuia trãi Duy Nháút vai sæu màuc khaiím cuía Ngãi trong Ááúng Christ, nhæng chuing ta khãng thãø noiì ràõng mçnh biãút hãút táút cáì nhæing gç cáõn biãút vãø Âæïc chuia Trãi .

Áãüi vãìi nhæing àoãun Kinh Thainh dæãing nhæ khoì hiãøu vãø giaïo lý Âæïc chuia trãi Duy Nháút, khi hoc táúp trong tinh thãõn cáõu nguyãun, theo toãn vãn vai phuì hãúp vãìi pháõn cõn laùì cuía Kinh Thainh thç chuing ta seí thæüc sæu tøm âæãüc sæu hiãøu biãút quê baìu. Tãì hy voüing ràõng saich náøy seí giuip áæüc giaí khaiím pháí nhiãõu áìãõu mãìi trong Lãìi Âæïc chuia trãi,mãìi âæãüc nhæing nuít thãõt cuía leí thãút, vai coi caiì nhçn roi ràõng, tæãì mãìi vãø Jäsus Christ .

①

QUAN ÂIÃØM CHÈ MÄÜT JÄSUS CHRIST . The Oneness View of Jesus Christ

Giaïo lyï vảo Äæic chuïa trài Duy Nháút coi thãø âæäüc trënh bãy vãi hai sæu xaic nháún: (1) Chè coi mäüt Äæic chuïa trài mai khäng phán biãüt ngãi naio caí. (2) Jäsus Christ laì táút caí sæu ááöy áuí cuía Äæic chuïa trài chuí tãø (God head) thàinh nhuüc thãø .

Theo mäüt baín âaïnh giaï, coi khoaïng mäüt pháön tæ nhæïng ngæãii Ngú Tuáön Myï âaï gãõn chàüt vãi quan âiãøm Äæic chuïa trài Duy Nháút (1). Hãn næïa, trong suáüt læch sæi Häüi thàinh vai ngay caí ngay nay nhiãöu ngæãii âaï tæü mçnh tiãún äãún cuïng mäüt cãng thæic àoï (2). Tuy nhiãn, dù coi bàõng cãi coi yï nghéa vảo giaïo lyï Äæic chuïa trài Äæic Nháút, nhæng mäüt sæu caic sæi giaï vai thãõn hoüc gia äaï quan tám thêch äaïng vảo äiãöu náöy.

Chæång náöy trënh bãy nhæïng giaïo lyï càn baín vảo Äæic chuïa trài Duy Nháút, nháún maũnh ääüc biãüt vảo quan âiãøm chè mäüt Jäsus Christ. Chæång náöy cuïng tøm caïch trënh bãy quan âiãøm thãõn hoüc thãúng nháút tæång háüp vảo Äæic chuïa trài Duy Nháút vãn laì ääüc äiãøm cuía phong traio noïi chung vai ääüc biãüt phán aïnh vè trê äæäüc bãy toí trong nhæïng læi cãng báü cuía Häüi thàinh Ngú Tuáön Thãúng Nháút Quãúc Tãú (United Pentecostal Church Inter national UPCI) nhoïm læi nháút trong táúp thãø nhæïng ngæãii Ngú Tuáön tin Äæic chuïa trài Duy Nháút

I . ÄÆIC CHUÏA TRÀI DUY NHÁÚT. The Oneness of God

Mäüt trong nhæïng chuí äãõ roí raïng nháút cuía Kinh Thàinh laì chuí nghéa ääüc thán khäng thoía hiãúp (Uncompromising monotheism). Noïi mäüt caïch äãn giaïn laì, Äæic chuïa trài laì mäüt Ááúg hoàin toàin khäng thãø chia cãõt äæäüc. Táút caí nhæïng danh xæng hay tæäic hiãüu cuía Ááúg chë cao nhæ Ä Lä Im (Elähim) Giã Hä Va (Yahweh), Chuïa, Cha, Lãii, vai Thàinh Linh - chè vảo mäüt Ááúg vai mäüt hæüu thãø mai thãi. Báút kyï tên chãút sæu nhiãöu naio læi quan äãún Äæic chuïa trài thç chè coi læi quan äãún thuäüc tên, danh xæng, vai troì, nhæïng biãöu hiãün, nhæïng caïch thæic hoãüt ääüng, nhæïng máüi quan hæü vãi con ngæãii hay nhæïng khêa caũnh vảo sæu tæü mãüc kháï cuía Äæic chuïa trài.

Quan äiãøm ääüc thãõn coi vè trê læch sæi trong Do Thãii giaïo. Caí nhæïng ngæãii Do Thãii vai nhæïng ngæãii tin Äæic chuïa trài Äæic Nháút äãöu thãúy læi diãõn äãüt niãøm tin cuía mçnh trong Phuüc truyãõn luãüt læu kyï 6:4.” Hãii Ysãraãn!Hãiy nghe: Giãhãva Äæic chuïa trài chũng ta laì Giãhãva coi mäüt khäng hai.” Chuïa Jäsus nháún maũnh táøm quan troüng cuía sæu daũy dàu náöy, goüi àoï laì.” Äiãöu ràñ äãöu tiãñ trong táút caí nhæïng äiãöu ràñ.” Mãic12: 29. Vai trong cáu chuyãün Chuïa noïi vãi ngæãii äaïn

bai Samari, Ngaii xaic nhâun niãom tin cuia ngæài Do Thaii vảo Ææic chuia trãi:” Caic ngæài thãi phæãung âiãou caicngæài khäng biãút, chuing ta thãi phæãung âiãou chuing ta biãút. Vç sæu cæiu rài thuãuc vảo ngæài Do Thaii”.(Giàng4:22).

Nhiãou àoãun Kinh Thaiñh khaiic xaicnhâun nghiãm chèngh vảo thuyãút ãäuc thán, loãui trãi moüi yï niãum vảo säu nhiãou trong Ææic chuia trãi, vç váuy, thãon hoüc Ææic chuia trãi Duy Nhãút chuí træng ràong noüi vảo Ææic chuia trãi nhæ lai ba ngãi vë (Irinily of persons) lai khäng duing vãi Kinh Thaiñh (3) .

Khäng mãüt taic giai cæiu æãic naio hay ãäuc giai naio laüi nghé vảo Ææic chuia trãi nhæ ba ngãi (Irinily). Nãuu Ææic chuia trãi thæuc sæu lai ba ngãi, hãon Ngaii ãã bãy toí yï niãum nãoy cho dán Ysãraãn, tuyãon dán cuia Ngaii , vai Apraham tãø phuü cuia nhæing ngæài trung tên trong moüi thãi ããui, hãon ãã hiãou ãæãuc bãin chãüt cãn bãin cuia Ææic chuia trãi mçnh rãoi .

Ãiãou quan troing cáon ghi nhãun ràong nhæing ngæài phãit ngãn vai caic taic giai Tán æãic ããou lai nhæing DoThaii theo thuyãút ãäuc thán, hoü ãã khäng coi yï tæãing naio vảo viãuc giãii thiãuu vảo viãuc mãuc khaii mãüi vảo säu nhiãou trong Ææic chuia trãi. Cuing khäng coi taic giai naio hay ãäuc giai naio nghé vảo cả chãü ba ngãi (Irinilariah calegories),tæi ngæi vai yï tæãing chè vảo ba ngãi khäng ãæãuc ããüt ra trong thãi Tán æãic (4) .

Cæiu æãic hay Tán æãic ããou khäng duing tæi ngæi ba ngãi (Irinily) hay kãüt hãüp nhæing chæi ba (three)hay ngãi vë (persons) vãi Ææic chuia trãi theo bãüt cæi yï nghéa naio(5). Khäng coi àoãun Kinh Thaiñh naio noüi Ææic chuia trãi lai hai Áãúing thãinh (holy Irinily), nhæng coi trãn 50 cáu Kinh Thaiñh goüi Ææic chuia trãi lai.” Mãüt Áãúing thãinh” (Holy one) (Ãsai54:5). Chè coi mãüt cáu Kinh Thaiñh trong Tán æãic duing chæi ngãi vë (person - huposlasis) liãn quan ããun Ææic chuia trãi lai Hãbãrã1:3, noüi ràong con lai hçnh boing cuia bãin thãø Ngaii (ngãi vë cuia Ææic chuia trãi - God’s own person) (subslance). Nhæ váuy tæi ngæi vai nhæing yï niãum cáon thiãüt ããø xáy dæung giaio ãiãou ba ngãi (Irinilarian dogina) khäng xuãüt hiãun trong Kinh Thaiñh .

Thuyãút ba ngãi(Irinilarianistn) khäng thuãon tuyi lai thuyãút ãäuc thãon (monotheism), trãi laiüi, noü hæãing vảo tam thãon (Iritheism). Chãong hãun, caic giaio phuü ngæài Caip ba ãäuc noüi ràong ba ngãi vë thiãn thæãung lai mãüt Ææic chuia trãi giãúing nhæ viãuc ta noüi Phierã, Giacã, Giàng ããou lai ngæài, vai ngaiy nay ngæài ta vãun thæãing duing pheip so sãinh tæãng ããong nãoy (6). Nhæing ngæài theo thuyãút ba ngãi thæãing mã taí ba ngãi vë thiãn thæãung nhæ lai ba ngæài, hay nhæ lai mãüt ngæài giai, mãüt ngæài tréi vai mãüt con chim bãø cáu .

Nhiãou ngæài Ngúi Tuãon theo thuyãút ba ngãi lai nhæing ngæài theo thãon hoüc tam thãon. Finis Dake noüi vảo Ææic chuia trãi nhæ lai” Ba ngãi vë riãng biãüt” (three separate persons) mãüi ngãi vë lai mãüt” cai nhãn riãng biãüt” coi thán thãø riãng, hãon riãng vailinh riãng theo yï nghéa giãúing nhæ mãüi con ngæài, hay thiãn sæi hay hæü thãø naio ãõi coi thán thãø, hãon vai linh... chæi Ææic chuia trãi ãæãuc duing ãi säu êt hay säu nhiãou giãúing nhæ chæi Sheep trong tiãúing Anh khäng thay ããoi giãúing nhæ säu” (7). Jimmy Swaggart chãúp nhãun anh diãun tái ãõi vai coin viãüt thãm ràong.” Bãun coi thãø nghé vảo cha, con vai Thaiñh Linh nhæ lai ba con ngæài riãng biãüt giãúing nhæ viãuc bãun nghé vảo ba con ngæài naio ãõi sæu “ Æãuc nhãüt” (Oneness) cuia Ææic chuia trãi chè vảo sæu hiãüp nhãüt trong muüc ãêch, trong kãu hoaüch vai trong sæu khao khaii (8).

II . THãON TAÏNH CUIA CHUÏA JãSUS CHRIST . The Deity of Jesus Christ

Ææic Chuia Jãsus Christ lai Ææic chuia trãi thãinh nhuüc thãø.”Vç sæu ããoy ãüi cuia Ææic chuia trãi chè cao ãi trong Ngaii caich coi hçnh thãø.” (Cãläse2:9) “ Ææic chuia trãi vãun ãi trong Áãúing Christ khiãun cho thãü gian hoia laüi vãi Ngaii.” (II Cãr5:19). Chuia Jãsus chãúp nhãun lãii xæng nhãun cuia

Thăma goüi Ngai lai:” Chuia tai vai Aæic chuiã trãi tai” (Giàng20:28-29). Vai nhiãou chãu Kinh Thãinh khãic bãy toi viãuc Aæic Chuia Jãsus Christ ããong nhãút vãi Aæic chuiã trãi (9) .

Aæic Chuia Jãsus Christ lai Aæic chuiã trãi theo y nghãa cuia Cãu æãic,ãoi lai nhãing gç caic taic giãf Tãn æãic muãun noii khi hoii goüi Jãsus Christ lai Aæic chuiã trãi. Nhãing ngããi theo thuyãut ba ngãi cho ràong chè coi mãüt trong ba ngãi thiãn thããung, ngãi thãe hai ãæãuc goüi lai “Con” hiãun ããun trong xaic thët, nhãng Kinh Thãinh khãng ãæa ra lãii cãng bãü ãoi, Kinh Thãinh chè noii Aæic chuiã trãi ããun trong xaic thët. Thãõn hoüc Aæic chuiã trãi Duy Nhãút cho ràong Chuia Jãsus khãng phãf lai thãinh nhuüc thãø cuia mãüt trong ba ngãi, mãi lai sæu thãinh nhuüc thãø cuia tãüt cai bãin chãüt, cai linh vai ããong nhãút cuia mãüt Aæic chuiã trãi .

Frank stagg, mãüt giãio sæ cuia viãun thãõn hoüc Southern Baptit (nay ããi vão hæu) vai trãn danh nghãa lai mãüt ngããi theo thuyãut ba ngãi, ããi trẽn bãy ãiãou nãy roi ràing:

Jãsus Christ lai Aæic chuiã trãi ããuc nhãút hiãun diãun trong ããi sãung cuia con ngããi thãüt sæu, nhãng Ngãi khãng phãf lai Aæic chuiã trãi thãe hai cüng khãng phãf lai mãüt phãõn ba cuia Aæic chuiã trãi...Lãii trãf nãn xaic thët lai Aæic chuiã trãi, khãng phãf lai ngãi vë thãe hai cuia ba ngãi...Jãsus Christ coin hãn “ ngãi thãe hai cuia ba ngãi” Ngãi lai Em ma nu ãn nghãa lai Aæic chuiã trãi ãf cüng chüing ta. Em ma nu ãn khãng coi nghãa lai “ Ngãi thãe hai cuia ba ngãi ãf cüng chüing ta.” Em ma nu ãn lai Aæic chuiã trãi ãf cüng chüing ta “ (10) .

CHUIA JÃSUS LAI AÆIC GIÃHÃVA. Nhiãou lãii phãin trong cãu æãic do Aæic Giãhãva phãin hay noii vão Aæic Giãhãva ããi ããuc biãüt æing nghiãum trong Chuia Jãsus (11). Cãu æãic mã tai Aæic Giãhãva lai Áãung toãin nãng, cãu Chuia Duy Nhãút, Chuia cuia caic Chuia, ããou tiãn vai cuãüi cüng, Áãung tãou hoia Duy Nhãút, Áãung thãinh Duy Nhãút, Áãung cãu chuãuc,Áãung phãin xeit,Áãung chãn chiãn, ãinh sãing. Tãn æãic quy hãüt thãiy danh xãng nãoy cho Jãsus .

Chuia Jãsus lai Cha thãinh nhuüc thãø. Ngãi phãin.” Ta vai Cha lai mãüt” “ Ai ããi thãuyTa lai ããi thãuy Cha” vai “ Cha ãf trong Ta” (Giàng 10:30; 14:9-10) Áãung ãæãuc sinh ra laim con cüng chẽn lai cha ããi ããi, cha cüng lai Áãung cãu chuãuc (Ãsai 9:6; 63:16). (Xin xem thãm Giàng 10:38; Igiàng 3:1-5; Khaí 21:6-7) Kinh Thãinh quy nhiãou cãng taic giãung nhau vãia cho cha vãia cho Jãsus Christ, sæu phuic sinh thãn thãø cuia Áãung Christ, sæu sai phãii Áãung an uii, sæu keio ngããi ta ããun vãi Aæic chuiã trãi, sæu ããip lãii cãou nguyãun, sæu thãinh hoia tên hæu vai sæu sãung laii cuia ngããi chãüt .

Thãinh Linh theo nghãa ãen lai Linh ãf trong Jãsus Christ. “ Chuia lai Thãinh Linh” (II cãr 3:17, NKJV). (Cüng xem Giàng 14:17-18; 16:7). Tãn æãic quy nhãing cãng taic sau ããy cho cai Chuia Jãsus vai Thãinh Linh, cãm ããung trãn nhãing tiãn tri thãii xãa, khiãun thãn thãø Áãung Christ sãung laii, hãinh ããung nhã ããung an uii, bã lãii noii cho nhãing tên hæu trong luic hoii bẽ ngããuc ããi,cãou thay, thãinh hoia vai ãf trong tên hæu .

Thãinh Linh lai Linh cuia con, Linh cuia Jãsus Christ (Galati 4:6; Philip1:19) Linh cuia mãüt ngããi khãng phãf lai mãüt ngããi khãic hãn ngããi ãoi, nhãng gãõn liãõn vãi ngããi ãoi, hay chẽn lai bãin thãø cuia ngããi ãoi. Áãüi vãi Chuia Jãsus Christ vai Linh cuia Ngãi cüng vãuy. Cã ããuc nhãn khãng nhãun bã linh thiãn thããung, hoii cüng khãng hoüc caic phãn biãüt nhãun diãun bã cai tẽn khãic nhau, mãi hoii chè gãup gãi mãüt hæu thãø thãõn linh .

Lewis Smedes, duì lai mãüt ngããi theo thuyãut ba ngãi, nhãng ãng ããi nhçn nhãun quan ãiãøm nãoy:” Trong thãii ããüi mãüi, Chuia lai Linh... Linh lai Chuia Jãsus thãng thiãn trong hãinh ããung thũãuc vão ããüt cuia Ngãi... ãiãõu nãoy gãüi y ràong chüing ta khãng thãø khãõng ãẽnh ràong Linh lai mãüt ngãi vë riãng biãüt vãi ngãi vë mang tãn Jãsus”(12)

Chuia Jãsus lai Áãung Duy Nhãút ngãõi trãn ngãi ãf trãn Trãi.(So sãinh Khaí 1:7-8; 11; 17-18 Vãi4:8). Khaí tããung vão Áãung ngãõi trãn ngãi vai chiãn con trong khãii huyãõn5 tããung trãng cho sæu

thành nhưc thảo vai sêu chuäüc täüi. Ááúng ngäöi trăn ngäi lai Áæic chuia trãi täüi cao, trong khi ôöi chiãn con tæäüng træng cho con trong vai tròi laim ngæäüi, chuäüc täüi của Ngäi. Chiãn con tæi ngäi äi ra vai ngäöi trăn ngäi (khäfi5:6; 7:17). Theo tæü äiäøn tæi ngæi của Bauer, Arndl, Gingrich vai Danker thç chiãn con” äi giæia (ngäöi giæia) ngäi.” (13) .

Trong khäfi23:3-4.” Áæic chuia trãi vai Chiãn con” lai mäüt thæüc thãø vãi mäüt ngäi, mäüt khuan mäüt vai mäüt danh xæng. Chè coi mäüt mçnh Chuia Jäsus væia lai Ááúng täüi cao væia lai của läø hy sinh - thãön tainh vai nhán tainh, cùng mäüt luic. Ngäi lai hçnh áinh của Áæic chuia trãi khäng tháúy äæäüc, vai danh của Ngäi lai danh cao nhát mai Áæic chuia trãi màuc khäfi (Philip2:9-11; Cäläse1:15). Chuia Jäsus lai hæü thãø thiãn thæäüng Duy Nhát mai chüing ta seí tháúy äi Thiãn Ääing. Nhçn tháúy Ngäi lai nhçn tháúy Áæic chuia trãi theo cäich Duy Nhát mai chüing ta coi thãø tháúy Ngäi (Giàng14:9) .

Nhiäöu ngæäüi theo thuyäút ba ngäi mong ääüi nhçn tháúy ba thæüc thãø riäng biäüt vai ba ngäi vè roí räng. Yí niäüm náy lai tam thãön thuyäút (Fritheêm) chãong häün, Benard Ramn, neí trãnh vain ääö bàong cäich noíi ràong hoü khäng biäüt mçnh nhçn tháúy mäüt hay ba (14). W. A. Criswell, cæüu chuí tçch của Häüi Nghè Southern Baptist, ääi äæa ra läüi giäfi thêch Duy Nhát thêch häüp vãi thuyäút ääüc thãön của Kinh Thäinh, diäün táí thãön tainh của Jäsus Christ theo nhæing tæi ngæi giäüng nhæ quan äiäøm Áæic chuia trãi Duy Nhát .

Chüing ta seí khäng nhçn tháúy ba Áæic chuia trãi äi trăn trãi...chè coi mäüt Áæic Chuia Trãi vè ääüi của chüing ta. Chüing ta biäüt Ngäi lai cha của mçnh, chüing ta biäüt Ngäi lai cæüu Chuia của mçnh, chüing ta biäüt Ngäi lai Thäinh Linh trong loing chüing ta. Chè coi mäüt Áæic chuia trãi vai äáy lai Áæic chuia trãi vè ääüi, Cæüu æäic goüi lai Áæic Giähäva, vai trong sêu thäinh nhưc thãø Tán æäic goüi lai Jäsus (15) .

III . CHA. CON VÀI THÄINH LINH . Father, Son, and Holy Spirit

Niäøm tin nãi Chuia Jäsus lai sêu thäinh nhưc thãø của Áæic chuia trãi chè cao, troün veün, báút khäi phán khäng phuí nhätün niäøm tin nãi Cha vai Thäinh Linh Áæic chuia trãi Ääüc nhát hiäün hæü nhæ lai Cha vai Thäinh Linh træäic khi coi sêu thäinh nhưc thãø của Ngäi lai Jäsus Christ, con Áæic chuia trãi, vai khi Chuia Jäsus bæäic äi trăn ääüt nhæ chênh Áæic chuia trãi thäinh nhưc thãø thç Thäinh Linh của Áæic chuia trãi tiäüp tuic hiäün diäün khäöp moüi nãi (Vä säi báút täüi (16) .

Kinh Thäinh noíi vãö Cha, Con vai Thäinh Linh, nhæng khäng duìng nhæing danh hiäüu náy ääø chè ba ngäi vè.”Trong” Áæic chuia trãi chè cao. Áæic chuia trãi lai mäüt hæü thãø coi ngäi vè (Personal Being), khäng phaí lai mäüt thæüc thãø træüu tæäüng, chung chung. Nhæing ngæäüi theo thuyäút ba ngäi ääi khi nhçn nhätün leí tháút náy bàong viäüc noíi ràong Áæic chuia trãi lai.” Mäüt ngäi vè” (a person) (17) .

Áæic chuia trãi Ääüc nhát lai Cha của sêu täüo dæüng, Cha của con Ääüc Sanh, vai Cha của tên hæü (xin xem phuic truyäön 32:6; Malachi 2:10; Galati 4:6; Hãbãrã1:5; 12:9) .

Danh xæng” Con” chè vãö sêu thäinh nhưc thãø của Áæic chuia trãi. Con ngæäüi Christ theo nghéa äen äæäüc hoäi thai do Thäinh Linh của Áæic chuia trãi vç váüy lai con Áæic chuia trãi (Mathiä 1:18-20; Luca 1:35) .

Danh xæng” Thäinh Linh “ chè vãö Áæic chuia trãi trong sêu hoäüt ääüng. Danh xæng áüy mã táí báin chát nãøm táng của Áæic chuia trãi, vãö nhæing hçnh thæic thäinh khiäüt ôöi lai nãön táng của nhæing thuäüc tên ääüo äæic của Ngäi, coi nhæing hçnh thæic thuäüc tên ôöi lai nãön táng của nhæing thuäüc tên khäic của Ngäi. Danh xæng Thäinh Linh ääüt biäüt äæäüc duìng ääø chè nhæing cäng

viãuc Ấæic chuĩa trãii coi thãø laim vç Ngaiì lai Linh, nhæ lai sæu xæic dãøu, sæu tãii sanh, sæu nãui trui vai sæu thãinh hoĩa baín chãút con ngæãii (xin xem Saing thãu 1:1-2; Cãng1:5-8) .

Ba vai troi nãoy ráút cáon thiãút ããui vãii kãu hoaũch cãiu rãui cuĩa Ấæic chuĩa trãii cho nhãn loaui hæ máút nãoy. Ấãø cãiu chuĩng ta, Ấæic chuĩa trãii phãii cung cáúp mãüt con ngæãii vã tãui lai Ấáúng coi thãø chãút thay cho chuĩng ta - Ấoi lai con. Trong sæu sinh ra con vai trong mãui quan hãu vãii con ngæãii, Ấæic chuĩa trãii lai Cha, vai trong sæu hãnh ããũng trong ããii sãũng chuĩng ta ããø ban quyãon nãng vai biãũn ããøi chuĩng ta, Ấæic chuĩa trãii lai Thãinh Linh .

Toim laui, nhãĩng danh xãng Cha, Con vai Thãinh Linh mãtaí nhãĩng vai troi cãiu chuãuc hay sæu màuc khãfi cuĩa Ấæic chuĩa trãii, nhãng nhãĩng danh xãng áuy khãng phãin áĩnh bãu ba chui chãút (an essential threeness) trong baín chãút cuĩa Ngaiì. Cha nguũ yĩ vãø Ấæic chuĩa trãii trong mãui quan hãu gia ãçnh vãii loaui ngæãii. Con nguũ yĩ vãø Ấæic chuĩa trãii trong xãic thët vai Linh chè vãø Ấæic chuĩa trãii trong hoaũt ããũng thuãuc linh. Chãong hãun mãüt ngæãii coi thãø coi ba mãui quan hãu coi yĩ nghãa hay ba chãic nãng - nhæ ngæãii ãiãøu hãnh, giaõo sæ vai cãu váun, nhãng váun chè lai mãüt ngæãii trong moũ yĩ nghãa. Khãng thãø khãong ãẽnh hay hãun chãũ Ấæic chuĩa trãii vaio bãu ba chui chãút (an essenli...).

Kinh Thãinh ããõng nhãút Cha vai Thãinh Linh lai mãüt vai nhæ nhau. Danh xãng Thãinh Linh chè ããø mã taí cha lai gç? Vç Ấæic chuĩa trãii lai Linh (Giãng 4:24) Thãinh Linh theo nghãa ãen lai Cha cuĩa Jãsus, vç Jãsus ãẽãuc hoãii thai bãfi Thãinh Linh (Mathiã1:18, 20). Khi Kinh Thãinh noĩ vãø con ngæãii Jãsus trong mãui quan hãu vãii Ấæic chuĩa trãii thç duĩng danh xãng Cha, nhãng khi noĩ vãø hãnh ããũng cuĩa Ấæic chuĩa trãii trong viãuc tãuo thãinh em beĩ Jãsus thç duĩng danh xãng Thãinh Linh ããø khãng coi sæu nhãøm lãun vãø baín chãút siãu nhiãn, thuãuc linh cuĩa cãng tãic nãoy .

Kinh Thãinh goũi Thãinh Linh lai Linh cuĩa Ấæic Giãhãva, linh cuĩa Ấæic chuĩa trãii vai Linh cuĩa Cha. Linh khãng phãii lai mãüt ngãi vẽ riãng biãũt vãii Cha nhãng coi liãn quan ããũn hay lai baín thãø cuĩa Cha (Mathiã10:20). Kinh Thãinh qui nhiãøu cãng tãic cuĩa Cha cho Linh, nhæ sæu sãũng laui cuĩa Ấáúng Christ vai sæu nãui trui, an uĩ, thãinh hoĩa vai sæu sãũng laui cuĩa tên hæũ .

Danh xãng “Con” ããi khi ãẽãuc nhãun mãũnh cãich riãng biãũt vaio nhãn tãĩnh cuĩa Ấáúng Christ, nhæ trong” Sæu chãút cuĩa con Ngaiì”(Rãma5:10). Thẽnh thoãĩng, danh xãng nãoy bao gãõm cã thãõn tãĩnh vai nhãn tãĩnh, nhæ trong” vãø sau cãic ngæãii seĩ thãuy con ngæãii ngãõi bãn hæũ quyãon pheĩp cuĩa Ấæic chuĩa trãii vai ngæũ trãn máy tãe trãii mãi xuãũng” (Mathiã 26:64). Tuy nhiãn, danh xãng nãoy khãng bao giãĩ ãẽãuc duĩng tãich rãii vãii sæu thãinh nhuic thãø cuĩa Ấæic chuĩa trãii, vai cũĩng khãng bao giãĩ ãĩm chè vãø thãõn tãĩnh mãi thãii .

Cuũm tãe “ Ấæic Chuĩa Con” (God the son) vai “con ããii ããii” (eternal son) lai nhãĩng tãe khãng coi trong Kinh Thãinh, trãii laui Kinh Thãinh chè noĩ ããũn” Con Ấæic chuĩa trãii” (Son of God) vai “Con Ấãuc sanh” (only begotten son). Con khãng ãẽãuc sinh ra mãüt cãich ããii ããii do tiãũn trẽnh liãn tuic khoĩ hiãøu, trãii laui con ãẽãuc sinh ra do pheĩp laũ cuĩa Linh trong tãe cung cuĩa Mari. Con ããi coi sæu khãfi ããõu, tãeic lai vaio luic. Thãinh nhuic thãø (Luca1:15), Galati4:4, Hãbãrã1:5). Con ãẽãuc sinh ra mãüt lãõn, chãe khãng phãii hai lãõn nhæ tên ãiãøu Athanasian (Athanasian Creed) chui trãẽng .

Mãüt ngayi kia, kãu hoaũch cãiu chuãuc cuĩa Ấæic chuĩa trãii váun ãẽãuc chẽnh Ngaiì màuc khãfi trong xãic thët seĩ hoãin tãút. Ấæic chuĩa trãii seĩ tiãũp tuic màuc khãfi chẽnh mẽnh Ngaiì qua thãn thãø con ngæãii vinh hiãõn, bãút tãe cuĩa Ấáúng Christ nhãng vai troi trung gian cuĩa con seĩ chãúp dãeĩt. Jãsus Christ seĩ cai trẽ ããii ããii, khãng nhæ con, nhãng nhæ Ấæic chuĩa trãii, Cha, Ấáúng Tãuo Hoĩa vai Chuĩa cuĩa moũ ngæãii (Icãr 15:28) .

“ Lãii” (Word) trong Giãng ãoãũn 1 coi liãn quan thãũ naio vãii con? Mãuc duĩ hai tãe ngãe nãoy ããõu chè vãø Jãsus Christ, nhãng” Lãii” khãng tãẽng ãẽãũng vãii “Con”, vç chãe sau giãũ hãun trong sæu thãinh nhuic thãø, coi chãe trãeic thç khãng phãii. Trong Cãuũ xãic Lãii cuĩa Ấæic chuĩa trãii (Dabar) khãng phãii lai mãüt ngãi vẽ riãng biãũt nhãng lai lãii phãin cuĩa Ấæic chuĩa trãii hay Ấæic chuĩa trãii baĩy

toí chênh mçnh Ngài (thi thiãn107:20; Ấsai55:11). Ấúú vãi ngæài Hilaúp, Lãi (Logos) khãng pháí lại mẩt ngãi về riãng biẩt, nhãng lý lế (reason) lại nguyãn tầc ãiãou khiãon của vú trũ. Danh tæi Logos coi thãø coi nghéa lại tæ tæáíng (lãi nõi chæa điãn ãút - unexpressed word) cũng nhæ lãi nõi vãi hãnh ãüng (lãi nõi ãi điãn ãút - expressed word) .

Trong Giãng1, Lãi là sêu tæu bãy toí của Ấæic chũa trãi hay sêu toí mçnh ra. Træãic khi thãnh nhuıc thãø, Lãi là tæ tæáíng, kãu hoaũch, lý lế, hay tám trê của Ấæic chũa trãi chæa điãn ãút, Lãi ấ vãi Ấæic chũa trãi khãng giãúng nhæ lại mẩt ngãi về riãng biẩt nhãng lại chênh Ấæic chũa trãi - coi liãn quan chầt cheí vãi Ấæic chũa trãi nhæ lãi nõi của mẩt ngæài liãn quan chầt cheí vãi ngæài áúy. Thæí tæu tæi ngæi của tiãúng Hilaúp ãiãng ãæãuc nháun mảũnh:” Lãi là chênh Ấæic chũa trãi” (The word was God Himself) (Giãng1:1, Amplified). Kyi haũn ãæãuc troũn Ấæic chũa trãi bãy toí chênh mçnh Ngài trong xẩc thết (Itim3:16). “Lãi ãæãuc làm nãn xẩc thết” trong ngãi về Jãsus Christ (Giãng1:14). Lãi ãæãuc bãy toí trong Con .

IV. NHÁN TÃNH CỦA CHỮA JÃSUS CHRIST . The Humanity of Jesus Christ

Kinh Thãnh cãng bãu vãø nhán tãnh hoãn háo vãi chãn thæuc của Chũa Jãsus (Rãm1:3; Hãbãrã2:14-17; 5:7-8). Tuy nhiãn, chũng ta cãon xẩc ãenh nhãng thãnh phãon thiãút yãu của con ngæài mãi Ấáúng Christ ãiã coi: Xẩc thết, thãn thãø, linh, hãon, tám trê, yĩ chê (18) .

Chũa Jãsus væia lại con của Ấæic chũa trãi vãi con của loài ngæài. Ngãi lại con ãũc sanh của Ấæic chũa trãi vç linh của Ấæic chũa trãi ãiã tãu nãn sêu thoi thai.Ngãi lại con của loài ngæài vç Ngãi coi mẩt bãy mêu loài ngæài .

“ Con trai của” (Son of) cũng coi nghéa lại “coi bãn chầt hay tênh chầt của” nhæ”con trai của sáum seít” “con trai của Bãlian” vãi “con trai của sêu an uí”. Chũa Jãsus ãiã coi toãn thãø bãn chầt của Ấæic chũa trãi cũng nhæ toãn thãø bãn chầt của loài ngæài. “Con của Ấæic chũa trãi” khiãun chũng ta læu yĩ ãũn thãon tãnh của Ngãi cũng nhæ nhán tãnh của Ngãi vç khãng ai coi thãø giãúng nhæ Ấæic chũa trãi vãø moũi mẩt, bçnh ããong vãi Ấæic chũa trãi, hay coi hoãn cãnh bãn chầt của Ấæic chũa trãi nãu khãng pháí lại chênh Ấæic chũa trãi (Ấsai46:9; 48:11; Giãng5:18). Sêu nháun điãn Chũa Jãsus là con của Ấæic chũa trãi coi mẩt khãng hai mang yĩ nghéa Ngãi là Ấæic chũa trãi trong xẩc thết .

Chũa Jãsus là con ngæài troũn veũn. Ngãi khãng pháí lại Ấæic chũa trãi hãi sinh kê vãi trong con ngæài. Ngãi thæuc sêu là Ấæic chũa trãi thãnh nhuıc thãø – Ấæic chũa trãi nãui trũ vãi bãy toí chênh mçnh Ngãi trong nhán tênh thæuc sêu, vãi tãút cãi bãn chầt của con ngæài. Nãu Ngãi khãng coi ããoy ãu bãn chầt con ngæài,thç sêu thãnh nhuıc thãø seí khãng coi thầt vãi sêu cæiu chũũc seí khãng hoãn tãút .

Bãn chầt con ngæài chãn thầt của Ấáúng Christ coi nghéa lại Ngãi khãng coi bãn chầt tãui læui,vç bãn chầt tãui læui khãng pháí lại phãon nguyãn thuyĩ của ãiãng giãúng loài ngæài. Ngãi chêu tãút cãi nhãng yãu ãuãui vãi thæí thãich của loài ngæài nhãng Ngãi khãng phãum tãui (Hãbãrã4:15). Ngãi khãng phãum tãui vãi tãui læui khãng ấ trong Ngãi (Iphierã2:22; I giãng3:5) .

Cãon pháí phãn biẩt rõi rãng giãfa thãon tãnh vãi nhán tãnh của Ấáúng Christ. Mãuc ãui Chũa Jãsus væia là Ấæic chũa trãi vãi con ngæài trong cùng mẩt lúc, nhãng ãiã khi Ngãi nõi hay hãnh ãũng theo quan ãiãom con ngæài vãi ãiã khi theo quan ãiãom của Ấæic chũa trãi. Theo lãui của Henry Thiessen.” ãiã lúc Ngãi hãnh ãũng theo sêu tæu yĩ thæic của con ngæài lúc khãic læui theo bãn chầt thiãn thæũng, nhãng hai bãn chầt nãoy khãng bao giãi tæãng phãn” (19). Chũng ta khãng thãø não so sãnh cãich hẽu lý sêu hiãũn hẽu của chũng ta hay kinh nghiãũm của chũng ta vãi Ngãi ãæãuc.

Nhưng gạc dể dàng nhê lau lũng hay bấu khai thì nầu aip duong cho con ngêaii bçnh thêaiing thç trấi thành coi thỏ hiãou âêaiic khi chũng ta nhçn trong aiãou kiãun của Ấaiing vãun lai Ấaiic chũia trấi troiun veun vai con ngêaii troiun veun trong cuing mãit luic.

Chông haun, lai con ngêaii Ngaii nguí trong luic náy, nheng lai Ấaiic chũia trấi Ngaii laim pheip lau deup yãn can baio trong phuit sau aoi. Trãn Tháup Têu Giaí, tæi sæu yãu auãui của con ngêaii Ngaii noií. "Ta khai" Nheng khi Chũia Jãsus phaín. " Tãui ngêaii ai ai êaiicth" Ngaii phaín bòng tháom quyãon vai quyãon nang của Ngaii lai Ấaiic chũia trấi. Khi Kinh Thaiñh noií Ấaiing Christ chêu chãút, aiãou aoi chê liãn quan aiãun sæu chãút của con ngêaii mai thãi, coiñ tháon taiñh khãng thỏ naio chãút âêaiic. Khi Kinh Thaiñh noií rãong Ấaiing Christ ái trong loing tên hæiu, aiãou aoi aim chê vã Thaiñh Linh thiãn thêaiing của Ngaii .

Phái lai con ngêaii, Chũia Jãsus mãi coi thỏ âêaiic sinh ra, lãn lãn, bê ma quyí caim dãu, aoií, khai, mãit moií, nguí, cáou nguyãun, bê aiãnh aiãup, chãút, khãng biãút gç cai, khãng coi moií quyãon bênh, tháup hãn Ấaiic chũia trấi, vai trấi nãn taii tãi. Phái lai Ấaiic chũia trấi, Chũia Jãsus mãi coi thỏ hiãun hæiu tæi coi aiãi aiãi, khãng hão thay aiãoi, coi thỏ auãoi quyí bòng quyãon nang của Ngaii, lai baiñh sæu sãung, ban nêaiic sæu sãung, ban sæu yãn nghê thuãic linh, deup yãn can baio, aiãip lai cáou nguyãun, chêia laiñh ngêaii bãunh, khiãun thãn thỏ Ngaii tæi chãút sãung laií, tha thêi tãui lãui, biãút táút cai moií sæu, coi moií uy quyãon, aiãong nhãút chênh mçnh Ngaii vãi Ấaiic chũia trấi, lai vua trãn muãn vua. Trong con ngêaii bçnh thêaiing, hai baiñg liãút kã máu thuãun náy khãng thỏ naio chãúp nhãun lãun nhau, nheng Kinh Thaiñh quy cai hai cho Chũia Jãsus, baiy toi baiñ chãút læiing diãun của Ngaii .

Sæu phãn biãút giêia nhãn taiñh vai tháon taiñh náy giãi thêch sæu phãn biãút của Kinh Thaiñh giêia Cha vai Con. Bấu cæi não læuc naio nhãom phãn chia nhãn taiñh vai tháon taiñh laim hai thãn vê thç seí rãi vaio trêaiing hãup"traiñh voi dãa của thuyãút Ấaiic chũia trấi ba ngaií". Laií" gãup voi dãia của thuyãút xem nhêu Ấaiic chũia trấi Duy Nhãút ". Nhiãou luãun chêiing của thuyãút Ấaiic chũia trấi ba ngaií khãng âêiing væiing ngay cai khi khaio saiit trong quan aiãom giãio lyí ba ngaií của Cã Ấaiic Giaio. Chông haun, nhiãou ngêaii theo thuyãút ba ngaií noií rãong hai yí muãun của Cha vai Con aoií hoíi phái coi hai thãn vê thiãn thêaiing nheng trong Hãui NGHê toaiñ cáou Cã Ấaiic Giaio lãon thêi 6 baiñ vão giãio lyí ba ngaií (constantinope, A. D. 680) nhçn nhãun rãong Ấaiing Christ coi hai yí muãun nheng chê lai mãit thãn vê .

Mãuc duí chũng ta phái phãn biãút nhãn taiñh vai tháon taiñh của Ấaiing Christ, nheng chũng ta khãng thỏ naio taiç rãi hai aiãou náy. Nhãn linh của Ngaii vai Linh thiãn thêaiing lai hai aiãou bấu khai phãn li. Thãút vãuy, coi thỏ noií chênh xaiç lai khêa caunh con ngêaii vai khêa caunh Thiãn Thêaiing của Linh Duy Nhãút của Ngaii. Mãuc duí hai yí muãun riãng biãút coi thỏ hiãun diãun trong Ấaiing Christ - thiãn thêaiing vai con ngêaii, nheng hai aiãou náy khãng bao giãi máu thuãun. Duí Ấaiing Christ sãung nhê mãit ngêaii, nheng Ngaii luãn yí thêic vão tháon taiñh của Ngaii .

Vaii aoãun trong Kinh Thaiñh mã taii sæu hiãup nhãút bấu khai phãn li trong Ấaiing Christ. (Xem Giãng1:1, 14, 10:30, 38, 14:10-14). Roi rãing lai Ấaiic chũia trấi ai ai thiãút lãup sæu hiãup nhãút aiãi aiãi náy nãn tênh chãút can baiñ của Ấaiing Christ seí khãng thay aiãoi (Hãbãrã13:8) Ngaii vãun luãn luãn lai Ấaiic chũia trấi vai con ngêaii hiãup nhãút

Trong Giãng10:30 Chũia Jãsus ai ai khãng noií"Ta lai Cha" nheng noií"Ta vãi Cha lai mãit". Do aoi Ngaii khãng nhêiing aiãong nhãút mçnh vãi Cha nheng cuing noií aiãun sæu kãut hãup của tháon taiñh vai nhãn taiñh trong chênh mçnh Ngaii. Ngaii khãng chê lai Cha khãng thãuy aiãuic, mai Ngaii lai Cha ái trong Con, tháon taiñh trong xaiç thêt . Ngaii khãng noií"Cha vai Ta nhãút trê nhê mãit ngêaii" nhê thãu Ngaii vai Cha lai hai thãn vê riãng biãút kãut hãup trong mãit muic âêch. Traií laií, Ngaii noií rãong Cha ai ai kãut hãup vãi nhãn taiñh aião hçnh thành mãit nhuic thỏ - Jãsus Christ, Ấaiic chũia trấi Chui tão thành nhuic thỏ .

Trong Giăng 14:10-11 lời phán của Chúa Jêsus "Cha ở trong Ta" là một nội dung mâu thuẫn với "Chúa ở trong Ta" và "Chúa ở trong Cha". Nội cách khác, nhân tính của Ngài được nâng cao lên cho hoàn toàn hiệp nhất với thần tính của Ngài. Ngài không mất đi tên riêng biệt của nhân tính của Ngài, nhưng nhân tính của Ngài được kết hiệp với thần tính theo cách không giáng xuống bất kỳ con người nào cả. Lời phán của Ngài là sự kết hiệp trọn vẹn và thêng trêng của bản thể Ngài.

Ngày cái Thập Thập Hai cũng không phải sự kết hiệp (Hêbrê 9:14) Chúa Cha và con ở với nhau ở trong Ngôi Christ cho đến cuối cùng (Giăng 16:32). Khi Chúa Jêsus kêu lên "Chúa ở trong Ta, Chúa ở trong Ta, sao Ngài lại bỏ tôi?" (Mathi 27:46) thì Ngài không hề mất đi thần tính. Ngài chờ đợi để tận cùng của con người khi Ngài từng trải cảm giác của sự xa cách Chúa ở trong Ta và sự xa cách ra cho tôi nhân không ăn năn trong ngày phán xét cuối cùng. Linh của Chúa ở trong Ngôi Christ nhưng không báo về nhân tính của Ngài khỏi sự tấn công của sự đau khổ của con người.

Sự chết phán về Linh thần thêng trêng khỏi bản thể con người nhưng nhân tính của Ngôi Christ còn lại bản thể. Ngày cái khi bản thể của Ngài nằm trong phán xét, thì cái nhân tính và thần tính của Ngài vẫn hiệp trong linh của Ngài. Vào ngày phục sinh nhân tính của Ngôi Christ được vinh hiển, và vào lúc Ngài thăng thiên nhân tính của Ngài được nâng lên. Trong khi Ngài còn lại con người. Ngài không hề giáng xuống trong những ai ở dưới đất và yếu đuối của con người. Ngài được vinh hiển mãi mãi.

Trong khi ở trên đất, Chúa Jêsus hoàn toàn là Chúa ở trong Ta và không phải chờ đợi con người được nâng cao. Ông thấy Ngài hoàn toàn là con người, chứ không phải là sự xuất hiện của con người. Ngài chiếm hết cái tên, uy quyền và quyền năng không hạn của Chúa ở trong Ta. Ngài là Chúa ở trong Ta bản thể, bản quyền, bản sự ông nhất, chứ không bản sự khác nhau hay sự nội tại. Không giáng xuống hiệp của người được ông dạy Thinh Linh, nhân tính của Chúa Jêsus được kết hiệp bất phân li với sự trọn vẹn của Linh của Chúa ở trong Ta.

Chờ đợi cái ngày chúng ta mãi chờ đợi mà tại sự phán biệt nhân tính và thần tính trong Chúa Jêsus, mà lúc đầu khi Ngài hành động và nội năng bằng vai trò này hay vai trò kia, nhưng cái hai thực sự không phân cách khỏi Ngài. Chúng ta chờ đợi sự phán biệt nhưng không tách rời nhân tính và thần tính vẫn hiệp nhất cách trọn vẹn trong Ngài.

Thật sự phạm vi Ngôi Christ khi chúng ta nội lòng Ngài chờ đợi hai bản thể, mà phải nội Ngài ở một sự thần tính hiệp nhất. Thành thạo nhân tính của Ngài hòa nhập với thần tính của Ngài nhiều đến nỗi chờ đợi sự nhằng nhịt của bản thể con người. Bản thể thần thêng trêng thâu qua vai trò mà mọi khía cạnh của bản thể con người. Có lẽ chúng ta chờ đợi nội lòng Chúa Jêsus chiếm hết bản thể của con người cách hoàn toàn với nhân tính của Ngài ngay trên thần tính của Ngài.

Nội chung, những sự khác biệt của con người về sự thành nhuê thêng trêng nào đó là được nâng cao. Sự mà nhiều về sự tin cậy không phải là làm thâu nội Chúa ở trong Ta chờ đợi về sự nội tại ba - Ngài chờ đợi - nhưng Chúa ở trong Ta trở thành người như thâu nào (Itim 3:16). Những người theo thuyết ba người được ông dạy Thinh Linh ở trên sự hiệp biệt về sự thành nhuê thêng trêng như những người tin nội Chúa ở trong Ta, nhưng những người theo thuyết ba người là nội bản thể với những rào cản khác. Cái hai ông dạy Thinh Linh cách khác nhau giữa hai quan hệ của thần tính và nhân tính trong Ngôi Christ, nhưng những người theo thuyết ba người cũng phải khác biệt những quan hệ hai bên của bản thể, ngoài ra họ còn phải bản thể hai con trai (Two Sons) một con trai loài người (a human son) ở ra ngoài vai trò và một con trai mãi mãi (an eternal son) không thêng trêng ra ngoài hay chết được.

V. DANH XÆNG CUÍA ÂÆÏC CHUÏA TRÀI. The Name of God

Cái cæu æãic vai tán æãic âãou nháun maũnh giaïo lyï vão danh xæng cuía Âæic chuïa trài. Theo tæ tæáing Kinh Thainh tân cuía mãüt ngæãii lai pháon mãi ráung cai tênh cuía ngæãii áuy, vai danh xæng cuía Âæic chuïa trài tiãu biãøu cho sæu hiãun diãun, tênh cháút, quyãon nang, vai uy quyãon cuía Ngaii (Xuáút6:3; 9:16; 23:21; Icaïcvua8:27-29). Trong cæu æãic, Giãhãva lai danh thainh, cæiu chuäüc cuía Âæic chuïa trài vai danh Duy Nháút mai Ngaii phán biãút chênh mçnh vãii caic tháon giaï dáui khaiç(xuáút6:3-8; Áútsai42:8). Cæu æãic cuing duing mãüt säu tân keip vão Âæic chuïa trài âãø baiy toí nhæing khêa caũnh cuía baïn cháút Ngaii .

Trong tán æãic, Âæic chuïa trài duing mãüt tân mãii ai keim theo vãii viãuc Ngaii baiy toí chênh mçnh trong xaic thêt. Tân aoï lai Jãsus, bao gãom vai thay thãu chæi Giãhãva vai táút cai nhæing tân keip, vç chæi Jãsus coi nghêa æen lai”Giãhãva cæiu Chuïa” hay”Giãhãva lai sæu cæiu ráui”. Danh xæng náoy baiy toí ràong Âæic chuïa trài âãun áí vãii chuing ta vai trãi nãn cæiu Chuïa cuía chuing ta(Mathiã1:21,23). Mãuc duì coi nhæing ngæãii khaiç mang tân Jãsus, nhæng Chuïa Jãsus Christ lai Ááúng Duy Nháút thæuc sæu hiãun thán cho danh xæng áuy.

Chuïa Jãsus lai tân cæiu chuäüc cuía Âæic chuïa trài trong tán æãic. Aoï lai danh xæng chè vão quyãon nang vai uy quyãon, danh xæng cæiu äãü, danh xæng ææãuc ban cho äãø tha thæi täüi làui vai danh cao nháút ææãuc baiy toí Giàng14:14; Cängvuũ4:12; 10:43; Philip2:9-10). Khi coi træãing hãup khiãu khêch äãun danh Âæic chuïa trài, Cã Ááuc Nhán duing danh Chuïa Jãsus nhæ lai mãüt biãøu hiãun ææic tin nãi Ngaii,váng theo lãii cuía Ngaii (Cälãse3:17).

Hãüi thainh äãou tiãn äãi cáou nguyãun, rao giaing, daũy dàu, chæia bãunh, thæuc hiãun pheip lau, äüãoi quyí vai làm baptem trong danh Chuïa Jãsus. Hoü khæãit tæi viãuc khäng noiï äãun danh Ngaii, vai vui mãeng khi ææãuc kãø lai xæing äãing cho viãuc chêu khø vç danh Ngaii .

Danh cuía Jãsus khäng pháii lai cáu tháon chuï, viãuc kãu cáou danh Ngaii chè coi hiãu quái khi coi ææic tin nãi Chuïa Jãsus vai coi mãüi quan hãu vãii Ngaii (Cängvuũ3:16; 19:13-17) .

Cha ææãuc baiy toí cho chuing ta trong danh Jãsus, Con ææãuc ban cho danh Jãsus vaio luïc sinh ra, vai Thainh Linh äãun vãii chuing ta trong danh Jãsus (Mathiã1:21; Giàng5:43; 14:26; 17:6). Nhæ váuy,” danh (ái säu êt) cuía Cha, vai cuía Con, vai cuía Thainh Linh” (Mathiã28:19) lai Jãsus (Luca24:47). Hãüi thainh cuía caic sæi äãø hoain thainh caich äuing äãon nhæing sæu daũy baío cuía Ááúng Christ bàong sæu làm baptem cho táút cai nhæing ngæãii mãii tin trong danh Jãsus” (Cängvuũ2:38; 8:16; 10:48; 19:5; 22:16) .
(20)

VI. GIAÏ THÊCH MÄÜT SÄÜ ÂOÄUN CUÍA TÁN ÆÆÏC . Explanations of New Testament Passages

Chuing ta háy phán têch mãüt säu äoäun vãn trong tán æãic mai nhæing ngæãii theo thuyãút ba ngãi thæãing sæi duing äãø pháii nháun giaïo lyï Âæic chuïa trài Duy Nháút (21) .

Pheip Baiy tem cuía Ááúng Christ khäng giãii thiãu cho nhæing khain giaï nhiãut tçnh ngæãii Do Thaiï mãüt giaïo lyï mãii vão säu nhiãou trong Âæic chuïa trài chui tãø, nhæng noiï giaïi thêch uy quyãon cuía Chuïa Jãsus lai Ááúng Mã si, Ááúng ææãc xæic dáou, chim bãø cáu lai dáuu hiãu cho Giàng, vai tiãung noiï lai dáuu hiãu cho dán chuing. Sæu hiãou biãüt äuing dàon vão sæu vã säi báút täüi vai sæu vã säi báút

nàng của Ấc chúa trái loài trái moi yi niâm cho rông tiếng noi tai trái vai chim bô câu ôi hoí phải coi nhêing thán vè riâng biăt .

Nhêing danh xêing sáu nhiâu chề vồ Ấc chúa trái bãy toi nhêing thuăic tên, vai troi vai nhêing măt quan hăt. Chông hân, ICâr13:14 mã tai ba khê caũnh hay ba cãng viăuc của Ấc chúa trái - án âiăon, tçnh yău, vai sêu thăng cãng - vai liăn kăt chũing văt nhêing danh xêing hay tăn goi tæng hăt trêuc tiăup nhăt - Chuĩa Jăsus Chrêst, Ấc chúa trái vai Thănh Linh. Cũng văt, I phieră1:2 âăo căt âăun sêu biăt trêic của Ấc Chuĩa Cha, sêu năn thănh của Thănh Linh vai huyăt của Chuĩa Jăsus .

Nhêing phăt tham khaío sáu nhiâu vồ Ấc chúa trái vai Chuĩa Jăsus Christ trong tăn sêic nhăt măt rông khăng nhêing chũing ta phải nhçn biăt măt Ấc chúa trái chán thăt của Cêu sêic - nhêing chũing ta coi phải nhçn nhăt sêu bãy toi của Ngai trong xăic thêt, lai Chuĩa Jăsus Christ. Sêu cêu chuăic khăng chề âăun văt chũing ta căich ân giănh chề vç Ấc chúa trái lai Linh, nhêing coi âăuc biăt qua sêu chăt chuăic tăt của con ngêi Jăsus. Nhê văt, âăo âêăuc cêu chũing ta phải biăt “Ấc chúa trái chán thăt Duy Nhăt “ vai Chuĩa Jăsus Christ lai Ấc Ngai sai âăun (Giăng17:3) .

Yi niâm năt cũng giăi thêch lai chào thăm tiău biăo trong căic thê tên của sêi âăo Phao lă:” Nguyăon cho anh em âêăuc án âiăon vai sêu bçnh an tai nă Ấc chúa trái, Cha chũing ta vai tai nă Ấc Chuĩa Jăsus Christ “. Năt theo thuyăt ba ngai, ăi áy chũing ta mong âăi sêu âăo căt âăun Thănh Linh .

Tæng têt Itim2:5 coi chêp.” Măt Ấc chúa trái vai măt Ấc Trung Băo giêi Ấc chúa trái vai loài ngêi, con ngêi Jăsus Christ”. Năt coi măt thán vè thiăn thêăung thêi hai âăong âăong văt thán vè thêi nhăt, thç thán vè áy khăng thê lai Ấc Trung Băo vç thán vè áy cön măt ai ôi lai trung gian giêi Ngai vai nhán loài tăt lai giăt nhê thán vè thêi nhăt lai, con ngêi văt tăt Jăsus Christ âi trăi năn của lâu hy sinh cho tăt lai Ấc Trung Băo.

Nhêing chăt tham khaío sáu nhiâu vồ Cha vai Con trong căic saich Phuc ăm bãy toi nhán tănh thăt sêu của Chuĩa Jăsus, vç Con lai con ngêi mai Ấc chúa trái năt trư. Chuĩa Jăsus vêi lai Cha vai Con, nhêing hai tai ngêi năt khăng tæng âêăng văt nhau. Chũing ta khăng noi rông Chuĩa Cha **lai** Chuĩa Con, nhêing Chuĩa Cha **ăi trong** Chuĩa Con. Chông hân, Chuĩa Cha (Linh) khăng chăt, nhêing Chuĩa Con (nhán tănh) chêu chăt .

Nhêing lai căt nguyăn của Ấc Christ bãy toi sêu chiăt âău vai sêu thuăon phuic của yi muăt con ngêi. Chuĩa Jăsus căt nguyăn nhê măt con ngêi thêuc sêu, chê khăng phải nhê măt thán vè thiăn thêăung thêi hai, vç theo âênh ghê Ấc chúa trái khăng cön căt nguyăn. Nhê Stagg âi giăi thêch :

Nhêing lai căt nguyăn của Chuĩa Jăsus thuăic vồ sêu măt nhiâm của sêu thănh nhuic thê, chê khăng phải lai sêu phán chia lai ba măt trong Ấc chúa trái. Jăsus Christ lai măt con ngêi thăt sêu cũng nhê Ấc chúa trái thêuc sêu, vai tai nhán tănh ôi Ngai âi căt nguyăn. Tai áy âêing hiăo rông coi măt Ấc chúa trái căt nguyăn văt Ấc chúa trái khaic, hay măt phăt của Ấc chúa trái căt nguyăn cũng măt phăt khaic của Ấc chúa trái. Chũing ta cön hiăo rông nhêing lai căt nguyăn năt phăt xuăt tai âi săng của măt con ngêi thăt, măt âi săng mai trong ôi chề măt mçnh Ấc chúa trái hiăn diăt (22).

Chuĩa Jăsus thêăing trçnh bãy rông Chuĩa con thăt hăn Chuĩa Cha vồ quyăon nàng, uy quyăon vai sêu hiăo biăt. Trong nhêing trêăing hăt ôi Ngai noi vồ nhán tănh của Ngai. Năt nhêing vè du năt âêăuc duing âăo chêing toi nhiâu thán vè, thç nhêing vè du ôi phải thiăt lăt sêu phu thuăic của thán vè năt vai thán vè khaic, nhê thăt lai ngêăuc văt giăo lyi ba ngai âăong âăong .

Nhêing phãon mã tãt khaiç noii vãø sæu thàng cãng vai tçnh yãu giãfia Cha vai Con cho thãúy sæu kãút hãúp cuía thãon tãnh vai nhãn tãnh trong Ấúng Christ. Nãuu ãæãuc ðuøng ããø chè vãø sæu phãn biãút cuía nhêing thãn vë, thç nhêing phãon mã tãt nãóy phãfi thiãút lãúp nhêing trung tám phãn biãút cuía yĩ thãic trong Ấæic chuĩa trãii chuí tãø, mãi ãiãöu nãóy laũu ãuøng trong ãa thãon giãio.

Phãon mã tãt vãø Thãnh Linh laii” Ấúng An Ufi khaiç” trong Giàng14:16-18 chãeing toí coi sæu khaiç nhau vãø hçnh thãic cuía mãúi quan hãu, coi nghãa laii Ấúng Christ trong Thãnh Linh chãe khãng phãfi trong xãic thët .

Giàng 17 noii vãø sæu vinh hiãøu cuía Ấúng Christ vãii Chuĩa Cha trãæic khi sãing thãú. Sæu vinh hiãøu nãóy coi liãn quan ããún sæu chëu ãoøng ãnh, sæu sãung laũu vai sæu thàng thiãn sãøp ããún vãún laii chãæng trçnh cuía Ấæic chuĩa trãii trãæic khi taũo ðæung vuũ truũ (Iphi1:19-20). Laii mãüt ngãæii, Ấúng Christ cáøu xin Chuĩa cha hoãn thãnh kãú hoãich. Ngãii khãng noii vãø sæu vinh hiãøu cuía Ngãii nhæ Ấæic chuĩa trãii, vç Ngãii luãn luãn coi ãiãöu ãoĩ vai Ngãii khãng cáøn ai ban laũu ãiãöu ãoĩ cho Ngãii. Hãn nãfia, phãon sau trong ãoãun nãóy Ngãii noii vãø sæu ban phãit vinh hiãøu nãóy (tãeiclaì, sæu vinh hiãøu coi liãn quan ããún sæu chëu ãoøng ãnh, sæu sãung laũu vai sæu thàng thiãn sãøp ããún cuía Ngãii) cho cãic mãn ããu cuía Ngãii, nhæng Ấæic chuĩa trãii chàong bao giãii chia seĩ sæu vinh hiãøu thiãn thãæung .

Giàng 17 cuøng noii vãø sæu hiãúp nhãút cuía con ngãæii Christ vãii Chuĩa Cha. Laii mãüt ngãæii, Ấúng Christ laii mãüt vãii Ấæic chuĩa trãii trong tám trë, muïc ãech, yĩ muãún vai chũng ta coi thãø hiãúp nhãút vãii Ấæic chuĩa trãii trong yĩ nghãa nãóy. Tuy nhãn, nhêing ãoãun khaiç ðãuy ràong Ấúng Christ laii mãüt vãii Ấæic chuĩa trãii theo yĩ nghãa mãi chũng ta khãng thãø trãi thãnh ãæãuc, ãoĩ laii Ngãii chënh laii Ấæic chuĩa trãii .

“ Ấæic chuĩa trãii laii cha cuía Chuĩa Jãsus Christ chũng ta” chè vãø mãüt giao æãic quan hãu, giãúng nhæ” Ấæic chuĩa trãii cuía Apraham”. ãiãöu nãóy nhãøc nhãi chũng ta ràong nhêing lãii hæia vãø Ấúng Christ chiãún thãong nhæ mãüt ngãæii vãtãui ããfi coi sãon tãe Ấæic chuĩa trãii cho nhêing ngãæii coi ãæic tin nãi Ấúng Christ .

sæu hãu mçnh cuía Ấúng Christ ãæãuc mãtãt trong Philip2:6-8 khãng coi nghãa laii Ấúng Christ trãi nãn trãúng khãng vãø nhêing thuãuc tênh cuía thãon tãnh nhæ vã sãi bãút taũi, vã sãi bãút nãng, vã sãi bãút tri, nãuu thãu thç bãy giãii Ấúng Christ seĩ laii mãüt nãfia cuía Ấæic chuĩa trãii (demigod). Linh cuía Ấæic chuĩa trãii gãøm toim moũu thuãuc tãnh cuía Ấæic chuĩa trãii trong khi Ngãii bãy toĩ moũu ããuc tênh cuía Ngãii trong xãic thët. ãoãun vãn nãóy nguũ yĩ vãũ nhêing hãun chãũ mãi Ấúng Christ chãúp nhãun vaio mçnh trong mãúi quan hãu vãii sæu sãung loãii ngãæii cuía Ngãii. Trong cuãuc sãung vai chãeic vuũ trãn trãon gian cuía Ấúng Christ, Ngãii ããfi tãũ nguyãun tãe boĩ sæu vinh hiãøu, cao quyĩ vai ããuc quyãon thiãn thãæung cuía Ngãii. Ngãii laii Ấæic chuĩa trãii thãuc sæu nhæng cuøng laii con ngãæii thãuc sæu, vai Ngãii ããfi sãung nhæ mãüt tãi tãi. Thãn vë vãún laii sæu kãút hãúp cuía thãon tãnh vai nhãn tãnh ããfi bçnh ããong vãii Ấæic chuĩa trãii vai phãit xuãút tãe Ấæic chuĩa trãii, nhæng ããfi sãung cãich tãøm thãæing vai vãng phuøc cho ããún chãút .

Nhãi Con mãi Ấæic chuĩa trãii ðæung nãn cãic thãú giãii (nghãa ãen,” nhêing thãii ããui”) (Hãbãrã1:2). Chãøc chàon Linh cuía Ấæic chuĩa trãii vãún sau nãóy ãi trong Chuĩa Con laii Ấúng Taũo Hoĩa. Hãn nãfia, Ấæic chuĩa trãii ããüt toãn thãø cãng viãuc taũo ðæung vaio sæu bãy toĩ Chuĩa Con trong tãæng laii. Ngãii taũo ra hçnh ãnh Chuĩa Con. Ấæic chuĩa trãii biãút trãæic ràong loãii ngãæii seĩ phãum tãui, nhæng Ngãii cuøng biãút trãæic ràong qua Chuĩa Con hoũ seĩ ãæãuc cãeũ vai seĩ hoãn thãnh muïc ãech nguyãn thũy cuía Ngãii trong sæu taũo ðæung. Mãuc ðuì, Ấæic chuĩa trãii ããui ããún ãuøng thãii ãiãøm mãii tãiũp nhãun con ngãæii, nhæng Ngãii vãun coi kãú hoãich tãe coi ããii ããii. Chiãn Con vãun” ãæãuc biãút trãæic buãøi sãing thãú, mãi vaio rãút cãic thãii kyĩ mãii ãæãuc toĩ ra vç anh em” (Iphierã1:19-20) .

Chuĩa Jãsus ãi bãn hæiu Ấæic chuĩa trãii. Cuũm tãe nãóy khãng chè vãø mãüt vë trë vãút lyĩ cuía hai hæiu thãø coi hai thãn vë, vç Ấæic chuĩa trãii laii Linh vai khãng coi thãn thãø vãút lyĩ ngoãii Chuĩa Jãsus Christ. Nãuu nghë ràong coi hai hæiu thãø thç quan ãiãøm nãóy chàong khaiç gç niãøm tin coi hai Ấæic

chúa trời (Two Gods). Trời lài cuôm tæi náoý lài máüt thành ngæi trong Cæu æãic nguô yì rònng Ááung Christ chiãúm hæu táút cái quyãon nàng, uy quyãon, vinh hiãon vai sæu æu viãút của Áæic chúa trời (Xuáút15:6; Mathiã26:64-65; Cängvuú2:34). Cuôm tæi àoĩ củng mã táí vai troi trung gian hiãun taũ của Ngài (Rãma8:34; Hãbãrã8:1). Átiãn àoĩ khãng nhçn tháúy hai thán vè thiãn thæãung, ãng tháúy Ááung Christ ãæãuc nháuc lãn chiãúu saing sæu vinh hiãon của Áæic chúa trời, vai ãng kãu cáou củng Áæic chúa trời rònng.” Laýu Chúa Jãsus xin tiãúp láúy linh hãon tãii” (Cängvuú7:55-60) .

VII. KÃÚT LUÃN . Conclusion

Chũng ta coi thãø nhãun diãun bãun chuí ãão chênh trong pháon mã táí của Kinh Thãinh vão sæu thành nhuuc thãø:(1) thãon tãinh hoãn toãn troin veũn của Chúa Jãsus Christ. (2) nhãn tãinh hoãn toãn vã tãui của Chúa Jãsus Christ (3) coi sæu phán biãút roĩ rãing giãia nhãn tãinh vai thãon tãinh của Chúa Jãsus Christ, nhæng (4) khãng thãø nãoi tãich rãii sæu hiãúp nháuc của thãon tãinh vai nhãn tãinh áĩ trong Chúa Jãsus Christ .

Chúa Jãsus lài sæu toãn veũn của Áæic chúa trời nãui truĩ trong nhãn tãinh hoãn hãoi vai Ngài tæu bãiy toĩ lài máüt con ngæãii troin veũn. Ngài khãng pháii lài máüt ngæãii tãóm thæãing, máüt nãeia Áæic chúa trời (demigod) máüt thán vè thæi hai “trong” Áæic chúa trời chuí tãø, máüt thán vè taũm thãii láúy bãit máüt sãu thuãuc linh thiãn thæãung. Áæic chúa trời biãun ããoi thành xaic thèt, sæu màuc khãii máüt pháon của Áæic chúa trời, thán thãø con ngæãii ãæãuc Áæic chúa trời laim nãn sãung ããung, hay Áæic chúa trời tam thãii ngæu trẽ trong máüt con ngæãii riãng biãút. Chúa Jãsus lài sæu thành nhuuc thãø - sæu hiãun thán - của máüt Áæic chúa trời .

Nhçn nhãun cái hai thãon tãinh vai nhãn tãinh của Chúa Jãsus Christ ráút cáon thiãút cho sæu cæiu rãui (Giãng8:24; Igiãng4:3) nhæng sæu hiãou biãút lý trẽ vão giãio lý Áæic chúa trời Duy Nháút thç khãng. Con ngæãii ãæãuc tãii sanh khi hoũ àn nãn, tin nhãun Ááung Christ vai váng theo phuic ám của Ngài, bãii àoĩ tin cáuy rònng Ngài vãia lài Áæic chúa trời vãia lài con ngæãii, cho duĩ sæu hiãou biãút của hoũ vão Áæic chúa trời Chuí Tãø coi hãun chãú, khãng troin veũn .

Trãii vãii thuyãút ba ngãi, giãio lý Áæic chúa trời Duy Nháút xaic nhãun nhæng ãiãøm sau: (1) Áæic chúa trời lài Ááung khãng ãæãuc phán chẽa thành sãu læãung bònng sæu phán biãút cáic ngãi riãng reĩ (2) sæu hãúp nháuc của Áæic chúa trời khãng coi gç lài máou nhiãúm cái (3) Chúa Jãsus lài sæu hoãn toãn troin veũn của Áæic chúa trời trong xaic thèt, Ngài lài Ælãim, Áæic Giãhãva, Cha, Lãii vai Thãinh Linh (4) Con Áæic chúa trời ãæãuc sinh ra theo xaic thèt vai khãng hiãun hæu áĩ coi ããii ããii thuãuc quãii khãii - tæi ngæi náoý nguô yì vão sæu thành nhuuc thãø của Áæic chúa trời lài Ááung Christ (5) Lãii khãng pháii lài thán vè riãng biãút, nhæng lài tám trẽ, tæ tæãing, kãu hoaũch vai sæu màuc khãii của Áæic chúa trời (6) Jãsus lài tãn Áæic chúa trời ãæãuc bãiy toĩ trong Tãn æãic, vai tãn áúy tiãu biãou cho sæu cæiu rãui, quyãon nàng, vai uy quyãon tæi Áæic chúa trời (7) chũng ta nãn nhãn danh Chúa Jãsus ããø laim bãip tem bònng nããic.(8) chũng ta chãúp nhãun sæu hiãun diãun nãui truĩ của Ááung Christ vaio ããii sãung chũng ta khi chũng ta ãæãuc ããóy dãuy Thãinh Linh (9) chũng ta seĩ tháúy máüt thán vè áĩ thiãn ããing : Áúy lài Jãsus Christ .

Giãio lý Áæic chúa trời Duy Nháút bãoi vãu Cả ããuc Giãio của Kinh Thãinh êt nháút bònng ba cáich: (1) Nõi khãii phuic nhæng tæi ngæi của Kinh Thãinh vai khuãn máou của tæ tæãing vão ããø tãii Áæic chúa trời Chuí Tãø, thiãút lãúp roĩ rãing Cả ããuc Giãio của Tãn æãic lài sæu kãu thãeia thuãuc linh của Do Thãii giãio của Cæu æãic.(2) nõi xaic nhãun thãon tãinh troin veũn của Jãsus Christ, bãiy toĩ nguãon gãuc chênh của Ngài Vai (3). Nõi ããut sæu nhãun mãũnh của Kinh Thãinh vaio danh Chúa Jãsus, laim cho quyãon nàng của danh Ngài hiãuu quãii cho tên hæu .

Giãio lý Áæic chúa trời Duy Nháút nhãun mãũnh rònng Ááung Taũ Hoĩa của chũng ta củng lài cæiu Chúa của chũng ta. Chênh Áæic chúa trời mãi chũng ta pháũm tãui củng Ngài củng lài Ááung tha

thæi tãui lãui cho chũng ta. (Tháút váuy, khãng ai kháic coi quyãon tha thæi tãui lãui cho chũng ta ngoãui trãi Ááúng làm ra luáút pháip mai chũng ta vi pháum). Áæic chuĩa trãi yãu thæãng chũng ta nhiãou áãun nãui Ngãi áã áãun trong xaïc thêt áãø cæiu chũng ta. Ngãi ban chênh mçnh Ngãi, Ngãi khãng sai mãüt ai kháic (II Cor 5:19).

Hãn næia, Ááúng Taou Hoĩa - cæiu Chuĩa cuĩa chũng ta cũng lài Thãinh Linh nãui trũi luãn luãn giuip áã chũng ta. Træãic hãüt Áæic chuĩa trãi daũy cho chũng ta biãút caìch sãung vai sau áoi áãun sãung giãia chũng ta. Lài con ngæãi, Ngãi chè cho chũng ta biãút caìch sãung vai áã hy sinh sæu sãung con ngæãi cuĩa Ngãi áãø chũng ta áæãuc sæu sãung áãi áãi. Báý giã Ngãi sãung trong chũng ta vai làm cho chũng ta coi thãø sãung theo yĩ muãun cuĩa Ngãi.

Jãsus Christ lài Áæic chuĩa trãi Duy Nhãút thãinh nhuic thãø, vai trong Ngãi chũng ta coi mõi sæu mçnh cáon - sæu chæia bãunh, sæu giãi cæiu, sæu áãøc thãong vai sæu cæiu rãui (Cãläse 2:9-10). Bàong sæu nhçn nhãun Áæic chuĩa trãi quyãon nãng áã trong Chuĩa Jãsus Christ chũng ta seĩ khái phuic niãom tin cuĩa Kinh Thãinh vai kinh nghiãum quyãon nãng cuĩa sæi áã.

②

NGÃI LÃI TRÃI NÃN XAÏC THỆT . The Word Became Flesh

Ban áãou coi Ngãi Lãi, Ngãi Lãi áã cũng Áæic chuĩa trãi vai Ngãi Lãi lài Áæic chuĩa trãi...Ngãi Lãi áã trãi nãn xaïc thêt, áã giãia chũng ta áãoy ản vai leĩ tháút, chũng ta áã ngãom xem sæu vinh hiãon cuĩa Ngãi, tháút nhæ vinh hiãon cuĩa Con Mãüt áãun tæi nãi Cha (Giàng 1:1, 14)

Sæi áãiãup cuĩa Kinh Thãinh áuy lài Ááúng Taou Hoĩa cuĩa chũng ta trãi thãinh Cæiu Chuĩa cuĩa chũng ta. Jãsus Christ lài” Áæic chuĩa trãi áã cũng chũng ta” Ááúng dãun áãø cæiu dán mçnh ra khoĩ tãui” (Mathiã 1:21, 23.” Áæic chuĩa trãi áã trong Ááúng Christ, áem thãu gian làm hoĩa vãĩ chênh Ngãi” (II Cãr 5:19).

Sãich Phuic Ám Giàng diãun tá leĩ tháút tuyãut vãi nãoy trong caìch thæic áãuc áãio, nõi vãø Chuĩa Jãsus nhæ lài “ Lãi” trãi thãinh xaïc thêt. Tiãuc thay, mãüt sæu ngæãi áã giãi thêch ràong lãui nõi nãoy coi nghça lài Chuĩa Jãsus lài ngãi thæi hai. Nhæng Kinh Thãinh thæuc sæu nõi gê?

T
rong Cæiu æãic, Lãi cuĩa Áæic chuĩa trãi (dabar trong tiãung Hi Bã Lai) khãng pháip lài mãüt ung vë riãng biãut nhæng chênh lài Áæic chuĩa trãi nõi, hãnh áãũng hay bãiy toĩ chênh mçnh Ngãi.” Ngãi ra lãn chæia hoũ lãn, ruit hoũ khoĩ cãi huyãut” (ThiThiã 107:20) “ Thç lãui nõi cuĩa Ta ung váuy, áã ra tæi

miãung Ta, thç chàong trãĩ cão luãung nhæng màĩ chàoc seĩ làm troiũn ãiãou ta muãun, thuãun lãui cãng viãuc Ta ãaf sai khiãun noi” (Ãsai55:11). Lãii Ææic chuiã trãii lai seũ diãun ãiũt tám trẽ, tẽ tẽãĩng vai muic ãech cuia Ææic chuiã trãii, màĩ ãoi chẽnh lai Ææic chuiã trãii .

Khãng coi Dãuũ hiãuũ naio cuia seũ thoia hiãup vãii seũ Duy Nhãut troiũn veũn cuia Ææic chuiã trãii (Phuuc6:4). Ngẽãii Hi Bai Lai biãut rãong Ææic chuiã trãii ãẽĩng mãit mẽnh vai chẽ mãit mẽnh Ngãii màĩ thãii, khãng ai ãẽĩng bbãn caũnh Ngãii, khãng ai giãung nhẽ Ngãii, khãng ai bẽnh ããong vãii Ngãii vai khãng ai giuip Ngãii dãũng nãn thãũ giãii (Ãsai44:6, 8, 24, 45:5-6, 46:5, 9). Ngãii lai Æãung Taũo Hoia Duy Nhãut vai Cẽiu Chuiã Duy Nhãut cuia chũĩng ta (Ãsai37:16; 43:11) .

Vãio thãii Tãn ææic, chãf Lãii(Logos) lai mãit yi niãũm triãut hoic thãĩng thẽãĩng. Trong nãon vãn hoia Hi lãup thẽnh hãĩnh cuia Æãũ Quãuc La Mãi, chãf Lãii coi nghẽa lai nguyãn tãoc ãiãou khiãon cuia vuĩ truũ. Trong tiãung Hi Lãup danh tẽi Logos coi thão coi nghẽa lai tẽ tẽãĩng (lãii chẽa diãun ãiũt) ung nhẽ lãii noiũ hay hãĩnh ããũng(lãii ãẽãũc diãun ãiũt). Chãong hãũn, noi coi thão nguũ yi vão mãit vãĩ kẽch ung ãng áup uĩ trong tám trẽ cuia ngẽãii viãũt kẽch bãĩn, giãung nhẽ vãĩ kẽch ãẽãũc viãũt ra trãn bãĩn thãio, hay ngay cãĩ vãĩ kẽch ãoi ãaf ãẽãũc diãun ra trãn sãn khãũu .

Æãũũ vãii seĩ ãão Giãng, mãit ngẽãii Do Thãii ãẽãũc huãũn luyãũn trong thãii Cẽũu ææic,thç bãũĩ cãĩnh Do Thãii vão” Lãii” chàoc chàon coi yi nghẽa nhãut. Æãũng thãii chàoc ãng ãaf biãut nhẽĩng ngẽãii ngoãũĩ bang ãẽãũg thãii seĩ ung tẽi ngẽãĩ ãoi nhẽ thãũ naio. Dẽãũ seũ mãuc khãĩ thiãn thẽãũĩng ãng ãaf seĩ ung chãf nãoy theo cãĩch ããũc ããio ãão chẽ cho cãĩ ngẽãii Do Thãii vai Dãn Ngoãũĩ ããũn vãii Jãsus Christ .

Seĩ ãão Giãng khãng mãu thuãun vãii yi niãũm cuia ngẽãii Do Thãii vão seũ Duy Nhãut troiũn veũn cuia Ææic chuiã trãii khãng phãn biãũt ung vẽ naio cãĩ. Thãũt vãũy, ãng ghi lãui lãii noiũ cuia Æãung Christ vãii ngẽãii ããĩn bãĩ Samari rãong ngẽãii Do Thãii coi yi niãũm ãũĩng ããũn vão Ææic chuiã trãii:” Ngẽãĩ thãii phẽãũĩng ãiãou ngẽãĩ khãng biãũt: ung chũĩng ta biãũt ãiãou chũĩng ta thãii phẽãũĩng: vç seũ cẽiu rãũĩ thuãũc vão ngẽãii Do Thãii” (Giãng4:22). Nhẽng Giãng tẽm cãĩch bãiy toĩ rãong Chuiã Jãsus lai Ææic chuiã trãii Duy Nhãut thãĩnh nhuic thão. Æng trẽnh bãiy y ung nhẽĩng lãii cuia Thãma, mãit ngẽãii Do Thãii giãic ngãũ, xẽng nhãũn Chuiã Jãsus lai” Chuiã tãĩ vai Ææic chuiã trãii tãĩ” (Giãng20:28-31) .

Giãng seĩ ung chãf Hi Lãup”Lãii” làm mãit ãiãom tham khãio cho ããũc giãĩ cuia mẽnh, nhẽng khãng giãũng nhẽ nhẽĩng triãũt gia Hi Lãup, ãng noiũ roi rãong Lãii lai Ææic chuiã trãii thẽũc seũ, hãong hẽũ vai ãẽãũc bãiy toĩ trong con ngẽãii thãũt seũ lai Jãsus Christ. Lãii lai Æãung Taũo Hoia, nguãũn seũ sãũng, ãĩnh sãĩng cuia thãũ giãii vai Cẽiu Chuiã cuia chũĩng ta (Giãng1:3-13) .

Trãii lãui, Phirã mãit triãũt gia cuia Alexandria ãĩ thãũ kyĩ thẽi nhãut s.c., tẽm cãĩch pha trãũn tẽ tẽãĩng Do Thãii vai Hi Lãup bãong cãĩch noiũ rãong Lãii lai cãng cuũ vã ung vẽ cuia Ææic chuiã trãii nhãĩ ãoi Ææic chuiã trãii taũo dãũng thãũ giãũĩ vai gãon chàũt vãii noi. Tẽãũg tẽũ nhẽ thãũ, Justin, mãit triãũt gia sãũng giãẽia thãũ kyĩ thẽi hai vai ãaf tin theo Cã Æãũc Giãio, cãũ gãong diãun ãiũt tẽ tẽãĩng Cã Æãũc Giãio bãong triãũt lyĩ Hy Lãup. Æng mã tãĩ Lãii lai mãit ung vẽ thẽi hai phuũ thuãũc vãũn ãẽãũc Ææic chuiã trãii sinh ra taũĩ thãii ãiãom trẽãĩc khi sãĩng taũo vai ung vẽ ãoi trãĩ thãĩnh cãng cuũ cuia Ææic chuiã trãii trong seũ taũo dãũng. Nhẽĩng yi tẽãĩng cuia Justin ãẽãũc mãit sãũ vãn seĩ cuia thãũ kyĩ thẽi hai goũĩ lai nhẽĩng nhãĩ huĩng biãũn Hi Lãup (Greek Apologsts) uĩng hãũ, ãĩnh hẽãĩng ããũn viãũc phãĩt triãũn cuia giãio lyĩ ba ngãĩ ãĩ nhẽĩng thãũ kyĩ thẽi ba vai thẽi tẽ .

Roĩ rãĩng lai cãĩch duĩng cuia Giãng khãng thão naio tẽãũg hãũp vãii nhẽĩng yi tẽãĩng nãoy. Lãii khãng ra ããũĩ taũĩ mãit thãii ãiãom naio cãĩ, trãii lãui” bã ããou coi Lãii vai Lãii ãĩ ung Ææic chuiã trãii”. Hãn nẽia Lãii khãng phãũ lai cãng cuũ phuũ thuãũc, taũo vãũt, hay mãit thẽũc thão ãẽãũc sinh ra, Lãii lai Ææic chuiã trãii. Viãũc Giãng choũn trãũt tẽũ cuia chãf trong tiãung Hi Lãup coi yi nghẽa nhãũn mãũnh.” Lãii lai chẽnh Ææic chuiã trãii “ (Kinh Thãĩnh diãun yi) .

Sæu giaíi nghéa của nhæing ngæài theo thuyăút ba ngăi văo Giàng1:1 khăng thêch hăup vai ôoi hoí coí sæu thay âăoi áí giæfa cáu văo sæu âêngh nghéa văo “Ăæic chúa trầi”. Coí pháíi Ăæic chúa trầi lài “ Cha” (nhæ trong Icar 8:6 trçnh bai) khăng? Năúu thăú, thç “ Lăi” áí ung (Cha) vai Lăi lài (Cha). Coí pháíi Ăæic chúa trầi lài” ba ngăi” khăng? Năúu thăú, thç Lăi áí ung ” ba ngăi” vai Lăi lài” ba ngăi”. Nhæng nhæing ngæài theo thuyăút ba ngăi cáu găong hiăou theo cái hai cáich, hoí noíi rằong” Lăi áí văi Ăæic chúa trầi (Cha) vai Lăi lài Ăæic chúa trầi (Con). Giaíi thêch nhæ văúy khăng tæang hăup vai ráút sai lăom .

Giàng 1:1 thæuc sæu lài măt sæu diăun âăt maunh meí văo thăon tainh của Chúa Jăsus văo sæu æu tiăn của sæu thainh nhuic thăo vai sæu Cæu Chuăuc trong tám trê của Ăæic chúa trầi. Tæi buăoi ban âăou Ăæic chúa trầi âăt thăúy træăic nhu cáou của sæu Cæu Chuăuc vai vç văúy âăt lăup kău hoăuch cho sæu thainh nhuic thăo (Iphieră1:19-20; K. huyăon13:8). Tæi buăoi ban să, Lăi Ăæic chúa trầi, tám trê, lý trê, tæ tæăing vai kău hoăuch – áí văi Ngăi. Giăi tæi Hi Lăup âæăuc duing áí âáy lài Pros, khăng pháíi lài chæi bçnh thæăing coí nghéa lài” văi”(With), nhæng chæi năoy thæăing âæăuc dèch lài” âăúi văi”(to). Nghéa âen của chæi khăng pháíi noíi văo ung vè năoy ngăoi caunh ung vè khaiç, nhæng văo Lăi của Ăæic chúa trầi coí liăn quan văi Ngăi hay liăn hău chàut chæi âăúi văi Ngăi .

Lăi của Ăæic chúa trầi khăng pháíi lài măt ung vè riăng biăút, chàong hăun chuing ta khăng thăo noíi rằong lăi noíi của măt ngæài lăi lài măt ngæài khaiç văi ngæài ôoi. Trăi lăi lài của Ăæic chúa trầi lài toăin bău tám trê, yí tæăing, lý trê, tæ tæăing, kău hoăuch vai sæu diăun âăt của Ngăi, lài chêngh Ăæic chúa trầi, giăúng nhæ tám trê của con ngæài lài con ngæài thăut của ngæài ôoi .

Khi kyí hăun âæăuc troin vai chêngh xăic theo kău hoăuch dæu kiăun của Ăæic chúa trầi, thç Lăi của Ăæic chúa trầi trăi năn xăic thêt vai áí giæfa chuing ta. Ăæic chúa trầi thæuc hiăun kău hoăuch của Ngăi. Ngăi tæu noíi ra. Lăi âài âài âæăuc băy toí trong xăic thêt, trong khăng gian vai thăi gian. Toim lăi, Lăi lài sæu tæu tiăút lăi của Ăæic chúa trầi hay Ăæic chúa trầi tæu măt khaiç .

Thăut thui vè khi so sănh nhæing lăi kăut luăun năoy văi nhæing lăi phă phăom của Oscar Cullman, hoic giăi năoi tiăúng văo lý luăun thăon hoic Că Ăăuc văo Lăi trong Giàng1:1 .

Muic âêch âăt biăút của taic giăi lài boip chăut tæi trong træing năăic yí tæăing văo giăo lý læăing thăon, dæăing nhæ Logos (Lăi) lài măt vè thăon taich riăng văi Ăæic chúa trầi chê cao.” Lăi” mài Ăæic chúa trầi noíi khăng âæăuc taich riăng khoí chêngh Ăæic chúa trầi, Lăi ôoi áí ung Ăæic chúa trầi” ---Lăi ung khăng pháíi lài phăon phu của Ăæic chúa trầi. Lăi thuăuc văo Ăæic chúa trầi. Ngăi khăng pháíi lài phăon phu của Ăæic chúa trầi ung khăng pháíi lài ung vè thæi hai băn caunh Ăæic chúa trầi ...Ngæài ta khăng thăo noíi theos en pros ton logon (Ăæic chúa trầi áí văi Lăi) vç Lăi lài chêngh Ăæic chúa trầi cho âăun báy giăi Ăæic chúa trầi văun phăin vai băy toí chêngh mçnh Ngăi. Nhæ văúy cuım tæi thæi ba của phăon măt âăo năoy coí thăo thæuc sæu cãng bău rằong kai theos en ho logos (vai Lăi lài Ăæic chúa trầi). Chuing ta khăng âæăuc giăi thêch cáu năoy măt lăon nêia âăo lăim giăim âi sæu troin veun vai săoc bein của noi.

Nhài truyăon giăing muăun noíi âăun nghéa âen khi äng goüi Logos (Lăi)lăi” Ăæic chúa trầi”. Äiăou năoy ung âæăuc lăi kăut luăun của saich phuic ám xăic nhăun khi Thăma thæa văi Chúa Jăsus phuic sinh :” Lăuy Chúa tæi vai Ăæic chúa trầi tæi”(Giàng20:28). Văi” Lăi chæing” xăic âêngh cuăui ung năoy nhài truyăon giăing kăut thuiç voing troin vai trăi lăi phăon măt âăo của mçnh ...

Chuing ta coí thăo noíi văo Logos (Lăi) năoy rằong.” Ngăi lài Ăæic chúa trầi”, âăong thăi chuing ta ung pháíi noíi rằong,”Ngăi áí văi Ăæic chúa trầi”. Ăæic chúa trầi vai Logos(Lăi) khăng pháíi lài hai thæuc thăo, nhæng ung khăng pháíi lài hai âiăou giăúng ung nhau. Trăi lăi Logos(Lăi) ngæài ta coí thăo nhăun thæicvăo Ăæic chúa trầi (êt ra lài theo nguyăn tàoc) taich răivăi hăinhăiăung măt khaiç – măt dui chuing ta khăng âæăuc quăn rằong Kinh Thăinh chê noíi văo hăinh äăung măt khaiç của Ăæic chúa trầi ...

Logos(Lời) lại Ấc chúa trời tâu màc khafi, tâu ban cho Ấc chúa trời thỏ hiân bồng hành aung. Hành aung nỏy thêc sêu lai chui aô cuia Tân aic...Theo bân chát thút cuia Tân aic Logos(Lời) khng thỏ tâu nỏi vớ mnh náu thiáu hành aung cuia Ấc chúa trời (1) .

Trong tiãng Hilaup chê “ái vãi”(dwelt) trong Giàng1:14 lai skeno co nghê aen lai”ngêu” hay”aong traui” Lời aai aai aai màuc vaio mnh nhán tênh thút. Linh cuia Ấc chúa trời khng phái biâu chát thành ra xaic thêt, traui laui” Ấc chúa trời baiy toí trong xaic thêt” (Itim3:16). Qua sêu thành nhuic thỏ (xuát hiân bồng ung thỏ con ngêai nỏy) chuing ta coi thỏ aân gôn sêu vinh hiân, án aiân, vai lei thút thiân thêaung. Lời thành nhuic thỏ phâ baiy sêu vinh hiân thiân thêaung, truyôn aút án aiân Cêiu Chuâc cuia Ấc chúa trời,vai cng bâu chán lyi aai aai cuia Ấc chúa trời .

Nhêng ngêai theo thuyút ba ngâi sêi ung nhêng têi ngêi “Con” vai “Lời” dêng nhê hai chêi nỏy coi thỏ hoân toân thay thũ lãn nhau, nhêng Kinh Thânh chê nỏi vớ con khi nai nỏi aân sêu thành nhuic thỏ. Chui Jâs lai con Ấc chúa trời vç Thânh Linh Ấc chúa trời khiân cho Ngâi aêuc hoai thai caich máou nhiâm trong lòng trinh nêi Mari(Luca1:35). Con aêuc “ müt ngêai nêi sinh ra, aêuc sanh ra dêi luât phâp” (Galati4:4) vç thũ, sêu ra aai nỏy phái vaio müt ngâi nhát ênh(Hâbâ1:5) Con lai” hng ánh cuia Ấc chúa trời khng tháy aêuc”(Câlê1:15) Kinh Thânh khng bao giãi nỏi vớ müt con aai dâi, nhêng nỏi vớ “Con aêuc sanh” (Giàng3:16). Traui laui, Lời lai Ấc chúa trời tâu màc khafi khng cón phái nỏi thm vớ sêu thành nhuic thỏ, vç thũ Lời lai aai aai vai khng tháy aêuc .

Nhê vây, hai têi ngêi nỏy coi müt liân quan chât chêi nhêng riãng biâu. Lời trãi nân xaic thêt trong ung vi Jâs Christ con Ấc chúa trời. Chê tui aiâm nỏy loai ngêai müt coi thỏ nhên xem”Sêu vinh hiân nhê cuia Con Aêuc Sanh cuia Cha”. Lời aêuc màc khafi trong con. Nỏi caich khâc, Ấc chúa trời khng tháy aêuc aai trãi nân tháy aêuc trong con, lai Áúng laim müt con ngêai, coi müt liân hâu không khêt khâi dé hay müt thng cng müt thiút vãi Ấc chúa trời.”Chông hỏ coi ai tháy Ấc chúa trời, chê con müt ái trong lòng Cha, lai Áúng giãi baiy Cha cho chuing ta biâu” (Giàng1:18) .

Trong Igiàng1 sêi aô Giàng aai sêi ung ung nhêng aô tai vớ Lời aai aai vai Con aêuc Sanh nhân diân”Lời” lai sêu sâng aai aai cuia Cha. Sêu sâng aoi lãn lãn ái vãi cha, nhêng khng phái lai müt ung vê khâc, chông hân chuing ta khng thỏ nỏi sêu sâng cuia müt ngêai lai müt con ngêai khâc vãi ngêai aoi. Vai sêu sâng aoi aêuc baiy toí cho chuing ta trong con. Vç vây ngâi nay chuing ta hêng thu sêu sâng thuêc linh khng nhêng vç cêi Ấc chúa trời lai cha chuing ta aai dêng nân chuing ta nhêng aút biâu vç cêi Ngâi ban müt kâu hoâch Cêiu Chuâc cho chuing ta qua con.” Aô coi têi trêic ung, lai aô chuing tai aai nghe, aô môt chuing tai aai tháy, aiô chuing tai aai ngôm vai tay chuing tai aai rai, vớ Lời sêu sâng. Vç sêu sâng aai baiy toí ra, chuing tai coi tháy vai âng laim chêng cho, chuing tai rao truyôn cho ung sêu sâng aai aai vãn ái ung Ấc Chui Cha vai aai baiy toí ra cho chuing tai rôi, chuing tai luy aiô aai tháy, aai nghe mai truyôn cho ung , hâu cho ung ung aêuc giao thngvãi chuing tai. Vai chuing tai vãn aêuc giao thng vãi Ấc Chui Cha vai vãi con Ngâi lai Ấc Chui Jâs Christ “ (Igiàng1:1-3) .

Vây, theo Giàng1 vai Igiàng1, Chui Jâs lai kâu hoâch cuia Ấc chúa trời aêuc thêc hiân, tám trê cuia Ấc chúa trời, cuia baiy toí, sêu sâng cuia Ấc chúa trời aêuc thỏ hiân. Toim laui, Chui Jâs lai chên Ấc chúa trời Duy Nhát aêuc baiy toí trong xaic thêt vç sêu cêiu rui cuia chuing ta. Ngâi giãi thêch.” Ta lai aêng ai, chán lyi vai sêu sâng, chông bái ta thê khng ai aêuc aân ung Cha. Vê bồng caic ngêai biâu ta, thê ung biâu Cha ta, vai têi bá giãi caic ngêai biâu vai aai tháy Ngâi.” (Giàng14:6-7). Khi chuing ta tháy Chui Jâs, chuing ta nhên tháy Cha theo caich Duy Nhát mai chuing ta coi thỏ nhên aêuc Cha, vç Cha khng tháy aêuc aoi âng ái trong con ngêai Jâs tháy aêuc (Giàng14:9-10). Khi chuing ta tiüp nhân vai aip ung cng tãc Cêiu Chuâc cuia Chui Jâs, con Ấc chúa trời, thê Lời aai aai cuia Ấc chúa trời sê aêucbaiy toí cho chuing ta.

Chúng ta tháúy ãæãüc ãæãìng ãi, chán lyì vài sãu sãúng, vài nhâi ãoĩ chúng ta ãæãüc hoìa thuãún vài Ææic
chũa trãii chán thãút Duy Nhãút Cha chúng ta .

③

ÆÆIC CHUÏA TRÃII TOAÌN NÀNG
LÀÌ
TÃI TÃI TÃÖM THÆÃÌNG .

The Almighty God
As a Humble Servant

Hãiy coi ããöng mãüt tám tçnh nhæ Ááúng Christ ãáf coi, Ngãi vàún coi hçnh Ææic chũa trãii, song
chãóng coi sãu bçnh ããóng mçnh vài Ææic chũa trãii lài sãu nãn nãöm giãê, chçnh Ngãi ãáf tãu bói mçnh
ãi, lãúy hçnh tãi tãi vài trãii nãn giãúng nhæ loãii Ngãi, Ngãi ãáf hiãún ra nhæ mãüt ngããii, tãu hãu mòiñh
xuãúng, vãng phuïc cho ããún chãút, thãúm chç chãút trãn cáy thãúp tãu. Cúing vç ãoĩ nãn Ææic chũa trãii
ãáf ãem Ngãi lãn ráút cao, vài ban cho Ngãi danh trãn hãút mõiì danh, háõu cho nghe ããún danh Chũa

Jāsus, moiï ááou gáúi trăn trãi, dæái áút, bãn dæái áút, thay ááou quyì xuáung, vai moiï læái thay ááou xæng Jāsus Christ lài Chuía mài tân vinh Áæic chuía trãi, lài Áæic chuía Cha (Philip2:5-11)

Léi thát tröng tám cuía Kinh Thainh áuy lài sæu màuc khai kyì diãu vã viãuc Áæic chuía trãi trãi nãn xaic thët áãø làm Cæiu Chuía cuía chüing ta. Áæic Chuía Jāsus Christ ææãuc hoai thai caich laù lüing do Thainh Linh vai ææãuc næi áãöng tring Mari sanh ra. Bái aoï Ngai lài con Áæic chuía trãi mang hënh ngæái (Luca1:35) vai Áæic chuía trãi thát sæu bai toí trong xaic thët (Itim3:16). Ngai lài Áæic chuía trãi thát sæu vai Ngai cüing lài con ngæái thát sæu. Áãø cung æing phæang caich Cæiu Chuüic cho chüing ta, Ngai ai khäng khàng giæi áút quyãon cuía Ngai lài Áæic chuía trãi, nhæng Ngai säung cuüic áái cuía mãit con ngæái táom thæãing, aiip æing nhæing nhu cáou cuía con ngæái, vai thuáun phuic cho ááun cháút áí trăn thát sæu giæi.

Chênh tân goüi cuía Chuía Jāsus mã tái Ngai lài ai vai Ngai làm gç cho chüing ta, vç theo nghéa æen, Jāsus lài” Giãhãva Cæiu Chuía” (Jehova Saviour). Mãuc duì, coi nhiãou ngæái ææãuc áút trüing lãn nhæ thãú, nhæng Jāsus Christ áí Naxareit lài Ááung Duy Nhát thæuc sæu hiãun thán cuía áíãou aoï. Noi caich khai, Jāsus thæuc sæu lài Áæic chuía trãi Duy Nhát cuía Cæiu ææic lài Ááung trãi nãn xaic thët áãø làm Cæiu Chuía chüing ta. Nhæ váuy tân cuía Chuía Jāsus æing nghiãum lãit tãit tri Ásai ràong Con seí ææãuc goüi lài Emmanuãn, coi nghéa lài “Áæic chuía trãi áí cüing chüing ta” (Mathiã1:21-23) .

Mãit trong nhæing áoun Kinh Thainh sáu sãoc nhát lãn quan ááun áái säung vai chæic vuü cuía Chuía Jāsus lài Philêp2:5-11. Tiãuc thay áoun nãoy áái bẽ nhæing ngæái theo thuyãút Ba Ngai giãi nghéa sai. Bái giã chüing ta hay nhçn áoun nãoy caich mãi áãø khai phá léi thát .

TÁM TÇNH CUÍA JĀSUS CHRIST . The Mind of Christ Jesus

Træãic hãút, áíãou quan tröng lài pháit hiãou roi nãui dung cuía áoun nãoy vãun nguü yí vã cuüic säung con ngæái vai chæic vuü trăn áút cuía Ááung Christ. Cáu 5 giãit thiãu chui áãø nãoy bàong caich noi ràong.”Hay coi áãöng mãit tám tçnh nhæ Ááung Christ áái coi”. Áíãom nhãun mãnh áí áy khäng pháit lài sæu chuyãon giao bán tên cuía Áæic chuía trãi, mài chüing ta lài loai ngæái khäng thãø làm giãung y hãut, nhæng lài thãit áãu vai caich cæ xæi cuía con ngæái Jāsus Christ mài chüing ta coi thãø bàot chæãic ææãuc. Áoun vãn nãoy cãng nhãun sæu áãöng nhát cuía Ááung Christ vãi Áæic chuía trãi toain nãng thainh nhuic thãø nhæng nhãun mãnh vai tröi con ngæái cuía Ngai lài mãit tái tái thát sæu hëin .

Cáu 6 nhãoc nhãit chüing ta ràong Ááung Christ lài Áæic chuía trãi chán thát áãø chè ra ràong Ngai coi moiï quyãon hãun áãø säung trăn trãon gian nãoy nhæ mãit vë vua áãoc thãong thay vç mãit tái tái táom thæãing. Tuy nhiãn, nhæ cáu 7-8 mã tái, Chuía Jāsus áái khäng nãom giæi nhæing áút quyãon thiãn thæãung nhæng áái khæãic tæi nhæing áíãou aoï, mài säung mãit cuüic áái táom thæãing vai chëu mãit cáit cháút thát sæu hëin nhát. Ngai coi thãø bai toí sæu vinh hiãon thiãn thæãung cuía Ngai cho thãu gian nãoy vai áoi hoi nhæing sæu xa hoa, quyì luy vai thain phuic, nhæng trãi laüi Ngai tæu nguyãun tæi boi nhæing áãuc quyãon nãoy áãø cæiu chüing ta khoi tãit laüi .

Bãit Kinh Thainh nhuãun chãinh Quãc Tãu (NIV) dëch nhæing cáu nãoy nhæ sau:” Ááung, áang áí trong bãit cháút thát sæu cuía Áæic chuía trãi, áái khäng coi sæu bënë áãong vãi Áæic chuía trãi lài áíãou nãn nãom giæi, nhæng tæu làm nãn trãung khäng, tiãup nhãun bãit cháút thát sæu cuía mãit tái tái, trãi nãn giãung nhæ loai ngæái. Vai áí trong hënh dãung ngæái nam, Ngai tæu hãu mçnh xuáung vai váng phuic cho ááun cháút - thãum chë cháút trăn cáy thát sæu “ .

BỆNH ÂÀÓNG VÃI ÆÆIC CHUÏA TRÃI. Equality with God

Nhæing ngæài theo thuyăút Ba Ngăi giái thêch âoăun vãn năoy côi nghêa lài ngăi vê thæi hai (Con âài âài) hiăun hæi, Ngăi bệnh âàóng nhêng khăic biăút vãi ÆÆic chuïa Cha, vài Ngăi thănh nhuêc thăø. Nhêng quan âiăøm năoy seï phăi huỷ và său sêu đăy dău văo sêu Duy Nhăút của ÆÆic chuïa trăi trong Kinh Thănh (Phuêc6:4; Galati3:20).

Nhê chũng ta âai thăy, âoăun năoy khiăun ta khăng nhêing chui yi âăun băin chăút âài âài của ÆÆic chuïa trăi nhêng côi âăun con ngæài lêch sêi của Jăsus Christ. Cău 6 nôi văo măt Ấúng vèa lài ÆÆic chuïa trăi vèa lài con ngæài vài nôi rđng băi quyăon lăi úy Ngăi âai” bệnh âàóng vãi ÆÆic chuïa trăi”. Nôi căich khăic, Chuïa Jăsus lài ÆÆic chuïa trăi thănh nhuêc thăø, thêuc sêu bệnh âàóng trong mui âêing âăi vãi ÆÆic chuïa trăi trêic khi thănh nhuêc thăø. ÆÆic chuïa trăi thănh nhuêc thăø giăung hăut nhê ÆÆic chuïa trăi khi chêa thănh nhuêc thăø. Trong sêu thănh nhuêc thăø ÆÆic chuïa trăi khăng măt băt ky âiăou gê của băin chăút hay thuêc tênh của Ngăi, văun làm cho vai tròi tăi tăi của Chuïa Jăsus cđng thănh kinh ngăic.

Viăuc đùng chê “ bệnh âàóng” khăng nhăút thiăút phăi âoi hoï Chuïa Jăsus phăi lài ngăi vê thæi hai. Nău nhê thăy, thê Kinh Thănh măt thuăun, vç ÆÆic chuïa trăi khăng bệnh âàóng vãi ai căi vài khăng côi ai giăung nhê Ngăi (Ăsai46:5,9). Hăn nêa, nău” bệnh âàóng vãi” chê văo măt ngăi vê riăng biăút, thê Chuïa Jăsus khăng chê lài măt ngăiv i riăng biăút vãi Cha, nhê nhêing ngæài theo thuyăút Ba Ngăi đăy, nhêng lài măt ngăi vê riăng biăút vãi căi ÆÆic chuïa trăi, măt hoï têi chăui, măt cău 6 khăng nôi” bệnh âàóng vãi Cha” nhêng “ bệnh âàóng vãi ÆÆic chuïa trăi”. Nău ÆÆic chuïa trăi lài Ba Ngăi vài nău sêu bệnh âàóng ngu y măt ngăi riăng biăút, thê Chuïa Jăsus bệnh âàóng vãi căi Ba Ngăi nhêng lài măt ngăi vê riăng biăút vãi Ba Ngăi.

Cuôm têi “ bệnh âàóng vãi” trong âoăun vãn năoy phăi hiăou âing lài” giăung nhê, âăong nhăút vãi”. Cđngvui11:7 cđng cđp măt vê đui têng têi trong âoi cđng măt chêi Hilaup (isos) âêuc đêch lài”giăung nhê” côi nghêa lài” têng têi “. Trong Giăng5:18 măt său lănh tu Do Thăi buêc tăi Chuïa Jăsus văo viăuc” làm ra mệnh bđng ÆÆic chuïa trăi”. Hoï khăng buêc tăi Chuïa Jăsus văo viăuc Ngăi têi goïi Ngăi lài măt thănh viă của Ba Ngăi, vç y niăum nhê thăi côi thăø hoăn toăin xa lăi vãi hoï. Nhê Giăng10:33 cho thăy, hoï buêc tăi Chuïa Jăsus văo viăuc Ngăi cđng bău chênh Ngăi lài ÆÆic chuïa trăi Duy Nhăút:” Ngæi lài ngæi làm chênh mệnh bđng ÆÆic chuïa trăi”. Hoï hiăou âêuc sêu xăic nhăun năoy, nhêng hoï phăum lăi khi têi khêic âiăou âoi.

Côi thăø côi măt y nghêa xa hăn trong căich đùng hệnh thêic său nhiăou trung tênh trong tiăung Hilaup âi ây nhê John miller măt muêc sê Hăi Trêing Lăo âi thăy ky 19, giái thêch:

Măt âai têi giăung âêuc său êt ân giáin côi thăø lăp têic lài âiăou hiăon nhiăn.” Phăi suy nghê rđng nôi (it) khăng têic âoăut viăuc trăi năn măt thán vê bệnh âàóng vãi ÆÆic chuïa trăi”. Thay vào âoi, nôi lài trung tênh: vài thay vç său êt, nôi lài său nhiăou . . . Ngăi thêuc sêu lài ÆÆic chuïa trăi. Nhêng nhán tênh của Ngăi khăng thêuc sêu lài ÆÆic chuïa trăi. Vç thăy, côi nhêing âênh nghêa nhăút âênh cđng âêuc nău lăn. . . Têi âoi vê âêp của ngăn ngêi,” phăi côi nhêing sêu tăn trđng bệnh âàóng vãi ÆÆic chuïa trăi” (to eina isa).

Khăng côi . . . sêu thêch hăp của măt thán vê thæi hai. Âoi lài bêic chán đung của măt ngæài: của măt ngæài cđng bău mệnh lài thiăn thêăung, của măt ngæài thêuc sêu lài ÆÆic chuïa trăi trong sêu thănh nhuêc thăø của toăin thăø ÆÆic chuïa trăi, nhêng măt ngæài khăng ngêing lài măt ngæài, vài vç thăy, khi trệnh băy sêu bệnh âàóng của Ngăi vãi ÆÆic chuïa trăi, trong lăi nôi sđc bēin của Ngăi, Ngăi cđng thăun băo văi nhêing sêu tăn trđng trong âoi Ngăi văun côi giêi nhán tênh. (1) .

NGÀI VÄUN COÏ HÇNH ÂÆIC CHUÏA TRÄI .

Being in the Form of God

Philêp2:5-6 nguü yï vảo “Jäsus Christ “ coï nghêa lài ngãi về Thiãn Thæåung – con ngæài sau khi xaíy ra sæu thành nhuüc thãø, khäng pháí lài ngãi thæi hai træãic khi thành nhuüc thãø. Mãüt sáu ngæài theo thuyãút Ba Ngãi noïi ràòng chæi “vãun coï” (being) (Hilaüp, huparchon) trong cåu 6 coï nghêa” coï tæi luïc khãíi áãöu, coï tæi træãic vã han , træãic khi hiãun hæüu” vai nhæ thãu noïi vảo mãüt con trai áãii áãii træãic khi thành nhuüc thãø. Nhæng yï nghêa áãn giaín cuía chæi “ being” lài “àng coï” thç thêch háúp hãn, giãúng nhæ han cái nhæng báin dëch chênh vai nhæng cuãun tæu áiiøn Hilaüp cäng nhãun.

Theo mãüt vê duü khãic.Luca16:23 sæi han han mãüt chæi Hylaüp áãø mã tái mãüt ngæài giãu áí ám phuí “àng bẽ áau áãin”. Roí ràng lài ngæài áúy khäng bẽ áau áãin tæi luïc nguyãn thuíy, áãii áãii hay træãic khi hiãun hæüu. Tæång tæu Icãr11:7 sæi han han mãüt chæi Hilaüp áãø daüy dàu ràòng con ngæài” lài hçnh áính vai sæu vinh hiãøn cuía Âæic chuía trãii”, noï khäng noïi vảo tçnh trãung áãii áãii, træãic khi hiãun hæüu hay chë noïi vảo tçnh trãung nguyãn thuíy cuía con ngæài, nhæng chuí yãuu lài tçnh trãung hiãun tãui cuía con ngæài.

Nhiãöu bçnh luãun gia cho ràòng chæi “hçnh thæic” (form) (tiãúng Hilaüp, morphe) nguü yï vảo mãüt hçnh thæic thãúy áæãüc hay mãüt daing vëi bãn ngoài. Mãuc dù chæi morphe(hçnh thæic) coï nghêa thäng thæåing nãöy, nhæng nãüi dung áoãun vãn áæa ra mãüt yï nghêa chênh xaic hãn tãui ááy. Cåu 7 dùing laüi chæi morphe (hçnh thæic)” hçnh thæic cuía mãüt tãi tãi” vai cåu 8 dùing mãüt chæi áãöng nghêa, schema (hiãun ra trong tæãing maüo giãúng nhæ ngæài nam). Cái hai äng Lightfoot vai Trench áãöu thæia nhãun ràòng chæi morphe (hçnh thæic) áí ááy chë vảo báin cháút vai giãi trë nãüi tãui trong khi schema (tæãing maüo) chë vảo daing vëi bãø ngoài vai xaíy ra tçnh cãi.

Chuí áãö chênh cuía toãn thãø áoãun vãn nãöy lài tám trê cuía Ááúng Christ (the mind of Christ) chæi khäng pháí han thãø cuía Ngãi (not His body). “ Hçnh tãi tãi” nguü yï træãic tiãn vảo báin cháút hay áãüc tênh cuía mãüt tãi tãi. Tæång tæu, vç Âæic chuía trãii lài Linh khäng thãúy áæãüc, lài Ááúng khäng coï han thãø váút cháút ngoài trãii viãüc thành nhuüc thãø (Giång1:18; 4:24), nãn dæãing nhæ cuüm tæi “ hçnh cuía Âæic chuía trãii” nguü yï træãic tiãn vảo báin cháút hay áãüctênh cuía Âæic chuía trãii, chæi khäng pháí vảo mãüt biãöu hiãun coï thãø thãúy áæãüc, thãüm chë khäng pháí lài ngãi về Thiãn Thæåung thæi hai. Nhæ váüy, vç Chuía Jäsus áí” trong hçnh Âæic chuía trãii” coï nghêa lài Ngãi áí” trong báin cháút thãút sæu cuía Âæic chuía trãii” giãúng nhæ báin Kinh Thaïnh Nhuãun chãinh Quãúc Tãú (NIV) dëch tæi coïi áãii áãii Linh cuía Chuía Jäsus lài chênh Âæic chuía trãii vai tæi khi giaing sãnh Chuía Jäsus lài Âæic chuía trãii chán thãút Duy Nhãút thành nhuüc thãø vai khäng pháí lài mãüt han vë não keim hãn.

Nãuu” hçnh Âæic chuía trãii” coï nghêa lài mãüt hçnh áính thãúy áæãüc, thç noi chë vảo Chuía Jäsus sau khi thành nhuüc thãø, vç hçnh áính áúy lài Con áãüc Sanh, Ááúng áæãüc” mãüt ngæài nãf sinh ra” Ngãi lài” hçnh áính cuía Âæic chuía trãii khäng thãúy áæãüc” vai “ hçnh áính thãúy áæãüc” cuía báin cháút Âæic chuía trãii.(Giång1:18; Galati4:4; Cãläse1:15; Hãbãrã1:3). Vaio báút kyì thãii áiiãm não trong cuãic säúng tãui trãön gian cuía Chuía Jäsus, Ngãi vãun coï thãø hiãun ra trong sæu vinh hiãøn Thiãn Thæåung cuía Ngãi, giãúng nhæ trong træãing háúp hoĩa hçnh vai trong nhæng lãön hiãun ra cho Átiãn vai Giång sau khi Ngãi thäng thiãn. Nhæng thay vaio áoi Ngãi chë sæu vinh hiãøn cuía Ngãi vai hiãun ra trong hçnh daing cuía mãüt ngæài bçnh thæåing, Ngãi chë báiy toí hçnh áính thãút cuía Ngãi cho nhæng ai coï mãöt áæictin .

SÆU TRÄÚNG KHÄNG .

The Emptying

Philêp2:7noĩ rònng Chuĩa Jāsus “ chênh Ngài tæu boĩ mçnh âi, láúy hçnh tãi tãi”. Mãüt láön næfa, cáu náyö khäng nháun mãnhh âáun hainh âáung thainh nhuüc thãø, nhæng trãn toain thãø cuäüc säúng trãn ááút vai chæic vuũ của Chuĩa Jāsus Christ. Chãøc chãøn cuĩm tæi “ trái nãn giãúng nhæ loaii ngæãii” lài hainh âáung thainh nhuüc thãø theo dæu kiãun, nhæng cuĩm tæi “ hiãun ra trong tæãing mãu giãúng nhæ ngæãii nam” bao gãõm toain cáinh của cuäüc säúng của Ngài. Hãn næfa, cáu 8 cho tháy hainh âáung cuäúi han trong tiãun trçnh náyö khäng pháii lài sæu thainh nhuüc thãø nhæng sæu chçu âõing âinh:” Ngài tæu haũ mçnh xuãúng, váng phuüc cho ááun chãút, thãum chẽ chãút trãn cáy thãúp tæu “.

Tiãúng Hilaũp” han” âæãüc dẽch” trái nãn khäng âæãüc tãn trõing” (tæi boĩ mçnh âi) coi nghẽa tãõng quãit lài “ trái nãn tráung khäng”. Kãüt quãit, nhæng ngæãii theothuyãút Ba Ngài noĩ rònng han vẽ Thiãn Thæãung thæi hai của hoũ áái tæi boĩ nhæng thuãüc tẽnh vãø vã sãit báút taũi, vã sãit báút tri, vã sãit báút nang trong sæu thainh nhuüc thãø, nhæng quan âiãõm náyö coi thãø coi nghẽa lài Chuĩa Jāsus chẽ lài mãüt vẽ næfa thainh næfa phaim (demigod) áit trãn ááút náyö. Lãm thãu naio Chuĩa Jāsus coi thãø thiãúu nhæng thuãüc tẽnh Thiãn Thæãung mãi vãn lài Âæic chuĩa tráii âæãüc. Lãm thãu naio Âæic chuĩa tráii lài coi thãø tæãic boĩ báin chãút thiãút yãu của Ngài khoĩ mçnh âæãüc.

Kinh Thainh bãiy toĩ rònng trong Linh của Ngài Chuĩa Jāsus vãn hiãun diãun khãõp moũi nãi, biãút moũi sæu, vai coi cá quyãõn bẽnh Thiãn Thæãung (Mathiã18:20; 28:18; Mãic2:5-12; Giàng1:48; 3:13). Báin Kinh Thainh King james vai báin Kinh Thainh nhuãun chãinh QuãucTãu (NIV) chuyãõn ááút áúing yĩ nghẽa sau: Chuĩa Jāsus áái khäng tæi boĩ nhæng thuãüc tẽnh của Ngài mãi chẽ tæi boĩ nhæng áãüc án của Ngài. Cũing nhæ bauer arndt, gingrich vai Danker áái dẽch.” Ngài lãm cho mçnh tráung khäng, tæu mçnh tæi boĩ nhæng áãüc án của Ngài” (2).

Ásai53:12 cho tháy hainh ááung cao cá nhãút của sæu “ tráung khäng” xãy ra vào lúc Chuĩa Jāsus chãút:” Ngæãii áái áãø mãung säúng mçnh cho ááun chãút, áái bẽ kãø vào hãing keĩ dæi, áái mang láúy tãui lài nhĩãõu ngæãii, vai cáõu thay cho nhæng keĩ phaũm tãui”. Lài mãüt ngæãii, Ááung Christ hoain toain thuãun phuüc. Linh của Âæic chuĩa tráii âang ngæu trong Ngài. Ngài váng phuüc kãu hoãich của Âæic chuĩa tráii thãum chẽ ááun chãu chãút .

SÆU NHÁUC LÃN . **The Exaltation**

Qua sæu haũ mçnh, áãii säúng váng lài vai cáii chãút hi sinh của Ááung Christ. Âæic chuĩa tráii áái nhãuc Ngài lãn ráút cao vai ban cho Ngài danh trãn hãüt moũi danh (Philêp2:9). Cũing váúy, nãuu chũing ta chãúp nhãun sæu haũ mçnh, thãii áãu váng lài tæãng tæu nhæ thãu, thç chũing ta coi thãø mong áæãüc nhãuc lãn (dui khäng áit cũing mãic áãu). (Mathiã23:12; Giacã4:10; I Phierã5:6).

Træãic hãüt, áiãõu nhãun mãnhh áit ááy lài nhãn tẽnh của Ááung Christ vç chẽ khi lài mãüt ngæãii Ááung Christ mãi coi thãø áæãüc nhãuc lãn. Áãúi vãii thãõn tẽnh của Ngài, Jāsus lãn lãn lài Chuĩa coĩn áãúi vãii sæu säúng, sæu chãút, sæu phuüc sinh, vai sæu thàng thiãn của Ngài, thç Ngài áái áãõc thãõng tãui lài, sæu chãút, áãa nguüc vai ma quyĩ trong xãic thẽt. (Cãngvuũ2:32-36; Cãlãse2:15; Hãbãrã2:14; Khaiĩ1:18). Nhæ váúy Ngài cãng khai tuyãn bãu quyãõn lãm chũi của Ngài vai nhãun láúy quyãõn áæãüc goũi lài Chuĩa áãúi vãii nhãn tãinh áæãüc vinh hiãõn của Ngài. Ngài khäng nhæng lài vua của coi áãii áãii nhæng coĩn lài Ááung Mãsi vai Cæiu Chuĩa của loaii ngæãii.

Nãuu phãn áoãun nãy noĩ vãø mãüt thãn vẽ Thiãn Thæãung áæãüc nhãuc cao hãn mãüt thãn vẽ Thiãn Thæãung khãic, thç thãn vẽ thæi nhãút pháii thæic sæu lãn hãn - khäng bçnh áãõng vãii - thãn vẽ thæi hai áãø nhãuc thãn vẽ áoi lãn. Vai nãuu thãn vẽ thæi hai cũing hiãun hæiu vai bçnh áãõng, thç tãui sao thãn

về áy cón âæác nháúc lãn. Năúu thán về àoĩ máút tçnh tráung âæác nháúc lãn của mçnh, thç về áy làm thău nào còin lài Âæic chũa trãi (deity) âæác.

Philêp2:9-11 măüt lăon næia xăic nháún ràong Jăsus thæuc sêu lài Âæic chũa trãi vai khăng chè lài măüt ngæài nam. Linh của Âæic chũa trãi áĩ trong Jăsus âai làm cho săung laũ, làm cho vinh hiăon vai nháúc nhán tên lãn. Kăút quai lài măüt ngayi nào àoĩ toain thăo taũo văút sêi găúp Âæic chũa trãi trong con ngæài Jăsus Christ vai nhçn nháún ràong Jăsus Christ chênh lài Chũa của vuĩ truũ. Nhæ thău, hoũ sêi tăn vinh Cha, vç Cha âai choũn sêu thănh nhuuc thăo vai danh Jăsus lài phæang tiăun âăo Ngaii màuc khaii chênh Ngaii cho thău giăi.

Taũo văút sêi khăng xəng nháún Jăsus lài thán về Thiăn Thæăung thæi hai, nhəng lài Âæic chũa trãi chán thăút Duy Nhăút của Cæuũ æăic âæác baĩy toĩ trong xăic thêt. Philêp 2:9-11 thæuc sêu lài sêu æing nghiăum của Ásai45:23 trong àoĩ Âæic Giăhăva (“**Chũa**”) cəng bău:” moũi áăou găúi sêi quyì træăic màút Ta, moũi læăi sêi chè Ta mai thăo”. Táút cai moũi ngæài sêi xəng nháún Jăsus lài sêu thănh nhuuc thăo của Âæic Giăhăva, Ngaii văun lài Cha (Ásai 63:16) .

JĂSUS, DANH CHÊ CAO . **Jesus, the Supreme Name**

Philêp 2:9-11 cho thăuy ràong Jăsus lài danh chê cao băĩ àoĩ Âæic chũa trãi Duy Nhăút âai baĩy toĩ chênh mçnh Ngaii cho thău gian. Háou háũt nhəing hoũc giăi theo thuyăút Ba Ngăi noĩ ràong danh chê cao âæác mã táĩ trong cáu 9 lài Chũa. Noĩ căich khaii, Âæic chũa trãi âai ban cho con ngæài Jăsus tæăic hiău chê cao lài Chũa. Thăút văuy, trong suăút cuăuc âai của Ngaii, ngæài ta chè biăút Ngaii lài Jăsus nhəng Ngaii âæác goũ căich cəng khaii vai laũ lũng lài Chũa do sêu săung laũ vai thəng thiăn của Ngaii. Tuy nhiăn, sêu quan săit năoy khăng làm giăim giăi trẽ của sêu tăui cao của Jăsus lài danh xəng của Âæic chũa trãi thănh nhuuc thăo vç chăi Chũa,tăn goũi thăm vaio, làm cho danh xəng Jăsus tráĩ năn cao quĩ vai làm maũnh thăm yĩ nghéa thăút sêu của noi.

Tæang tæu, chæic vuũ vai tæăic hiău chênh trẽ cao nhăút áĩ Hoa Kyi lài Tăong Thăung George Washington lài Tăong Thăung vai nhæ thău àng âai coi tæăic hiău cao nhăút năoy, tuy nhiăn tăn áăuc nhăút của àng - caii tăn noĩ lãn uy quyăon, thău læuc vai nháún diăun văo màút luăút phaĩp - văun còin lài George Washington. Àng khăng thăo chè kyĩ tăn trăn caii hăo sả lài “ Àng Tăong Thăung” àng phaĩ kyĩ lài “ George Washington” âăo viăuc kyĩ tăn của àng coi hiău læuc.

Cuĩng văuy, cáu 10 noĩ căich àăuc biăut lài moũi áăou găúi sêi quyì træăic danh Jăsus. Philêp 2:10-11 khăng chè noĩ ràong moũi ngæài sêi nhçn nháún sêu hiăun hău của măüt Chũa chê cao, vç nhiăou ngæài chæa âæác cæiũ âai sàon saĩng làm áĩăou àoĩ; yĩ nghéa của nhəing cáu năoy lài moũi ngæài phaĩ nhçn nháún căich àăuc biăut ràong Jăsus lài Chũa Duy Nhăút. Giăung nhæ Bauer, Arndi, Gingrich vai Danker dëch” khi danh Jăsus âæác áăo căup” thç moũi áăou găúi vai moũi læăi sêi xəng nháún ràong Jăsus Christ lài Chũa.

Ngayi nay coi măüt său ngæài coi Jăsus lài măüt nhán văut huyăon thoăui hay coi leĩ lài măüt ngæài Do Thaii táom thæăing săung căich áy hai ngăin năm. Nhəing ngæài khaii nhçn Ngaii coi veĩ thiăun cáim hăn nhəng chè coi Ngaii chè lài măüt ngæài tuăun âaũo, măüt tiăn tri, măüt giăio sæ, măüt về næia thănh næia phaim (demigod) hay măüt thán về Thiăn Thæăung thæi hai. Tuy nhiăn vaio ngayi cuăuii cuĩng, tăi tăi táom thæăing năoy sêi baĩy toĩ chênh Ngaii thæuc sêu lài ai: lài Âæic chũa trãi toain năng ! .

④

ÂÁÚNG TAÛO HOÏA .

LAÏ Ai ?

Who Is the

Creator?

Trong nãui dung của phãon Kinh Thãnh, vãun daũy vão chũi nghãa ããuc thán (monotheism) viãuc nhãun diãn Âáúng Taũo Hoĩa coi thãø ráút ân giãn tãic lài Âæic chũia trãii Duy Nhãút lài Âáúng Taũo Hoĩa. Tuy nhiãn, yĩ tãeing vão mãüt Âæic chũia trãii coi nhiãõu ngãi ããi phãit triãùn trong thãũ giãii Cã Äãuc dãùn ããun viãuc nhiãõu ngãeãii nõi vão sæu taũo dãung nhãe lài mãüt cãng tãic táũp thãø của vãi

thán về Thiãn Thæåung. Mäüt sáu ngæài hçnh dung ra mäüt thán về mǎnh danh lai Cha taøu dæung thǎu giǎi qua mäüt cǎng cuøi, mäüt trung gian goüi lai con. Nhæng Kinh Thaïnh noïi gç ?

MÄÜT ÁÁÚNG TAÛO HOÏA . One Creator

Kinh Thaïnh cǎng bǎu khǎng nhǎom lǎun rǎong coi mäüt Ááúng Taøu Hoïa vai Ngài lai Giǎháva (CHUÏA HÀÒNG HÆÏU). Nhæing ãoaùn Kinh Thaïnh sau ááy tæi Cæu sǎic baìy toï roï rǎng rǎong chè coi mäüt Ááúng Taøu dæung cái vúu trúu náøy mai khǎng nhǎi sæu giuip áái cuía ai khǎic.

“ Hǎi Áæic Giǎháva (CHUÏA HÀÒNG HÆÏU) Áæic chuía trǎi cuía Ysǎarn, lai Ááúng ngæu trǎn cái Chǎ ru bin, chè mäüt mçnh Ngài lai Áæic chuía trǎi cuía moüi næïc trǎn áút, Ngài áái dæung nǎn trǎi vai áút . (Ásai37:16).

“ Ta lai Áæic Giǎháva (CHUÏA HÀÒNG HÆÏU) áái làm nǎn moüi vúu, mäüt mçnh ta áái giæng cái tæng trǎi vai trǎi áút ra, ai áái cùng ta ? (Ásai44:24) .

“ Vç Giǎháva (CHUÏA HÀÒNG HÆÏU) lai Ááúng áái dæung nǎn cái tæng trǎi. . . phǎin nhæ vúy: Ta lai Giǎháva (CHUÏA HÀÒNG HÆÏU) khǎng coi Ááúng naio khǎic. (Ásai45:18) .

“ Hǎu thǎy chüing ta chàong phǎi lai coi chung mäüt cha sao? Chàong phǎi chè coi mäüt Áæic chuía trǎi áái dæung nǎn chüing ta sao? (Malachi2:10).

Khǎng thǎø duing tæi ngæi naio mǎnh hǎn áæ thiáut lǎup sæu áæic tǎn cuía Ááúng Taøu Hoïa bàong nhæing tæi áæic duing trong nhæing ãoaùn náøy, chàong hǎn.”Mäüt mçnh” “ chè mäüt mçnh ta” vai “ chàong coi ai khǎic” .

CHUÏNG TA HǎY LÀM NǎN LOÀI NGÆÀI . “Let Us Make Man”

Khǎng kǎø áæun nhæing lǎi táui nghéa náøy, tæi áæi tæi sáu nhiãøu (chüing ta) trong Saing thǎu kyí1:26 mäüt sáu ngæài giǎi áænh rǎong coi ba thán về Thiãn Thæåung hoàn thành cǎng táic taøu dæung. Saing thǎu kyí 1:28 cheip.”Áæic chuía trǎi phǎin rǎong: Chüing ta hǎy (Let us) làm nǎn loài ngæài nhæ hçnh chüing ta (our image) vai theo tæåung chüing ta (our likeness)”.

Cho duì nhæing áæi tæi sáu nhiãøu trong cáu náøy coi yí nghéa gç, thç chüing vúun khǎng máu thuáun vúu nhæing Lǎi Kinh Thaïnh áæic khǎo sǎit trǎic ááy vǎo sæu Duy Nhǎut cuía Ááúng Taøu Hoïa. Thǎut vúu, cáu kǎu tiáup duing áæi tæi sáu êt (his) áæ mã tá nhæing gç thæuc sæu xáý ra:” Vç vúu Áæic chuía trǎi dæung nǎn loài ngæài nhæ hçnh Ngài (his own image)” (Saing thǎu 1:27) .

Khi chüing ta nhçn vaio Áám - taøu vúu coi hçnh Áæic chuía trǎi áæic dæung nǎn áæ hoàn thành lǎi phǎin trong Saing thǎu 1:26 - chüing ta thǎy rǎong Áám lai mäüt ngæài. Mãc duì chüing ta coi thǎø nhǎn diáun nhiãøu thành phǎon khǎic nhau cuía mäüt ngæài - nhæ lai thán thǎø, linh hǎn, tám thǎon, yí chæ, tám trê - Áám lai mäüt thæuc thǎø trong moüi yí nghéa. Nhæ thǎu, Áám lai hçnh áính cuía mäüt Áæic chuía trǎi lai Ááúng taøu dæung nǎn ngæài.

Saing thǎu kyí1:26 khǎng phǎi lai mäüt phǎn ãoaùn làm bàong cái cho ngæài theo thuyáut Ba Ngài. Trǎic hǎut, náuu cáu náøy nguü yí vǎo nhiãøu thán về Thiãn Thæåung, thç khǎng thǎø nhǎn diáun noï theo cái áæ áæ biáut lai coi Ba Ngài, thç nhæing chǎi “Áæic chuía trǎi phǎin” phǎi chè vǎo toàn thǎø Ba Ngài áang noïi chuyáun vúu hǎu thǎø khǎic, vúun má ra khǎi nǎng coi nhæing về thǎon khǎic. Trǎi lǎi, náuu chè coi mäüt thán về cuía Ba Ngài noïi chuyáun,thç táui sao Ááúng áý khǎng tæu chæing thæuc bàong tǎn riǎng cuía mçnh? N áuu Ááúng áý coi thǎø phǎn biáut vúu nhæing thán về Thiãn Thæåung khǎic bàong danh xæng.” Áæic chuía trǎi” thç Ngài coi thǎø hiáun ra cao cái hǎn nhæing về kia, trǎi ngæic vúu giáio lý Ba Ngài áæng áæng. Thæi ba, náuu con áæi áæi hay con trǎic khi hiáun hǎu áæng áæic noïi

âãún, thç meü Ngaii hàon pháí hiãún hæü vaio thãi ãiãøm àoï næía, vç con” âæãüc ngæãii næï sinh ra, sinh ra dæãii luãút pháip” (Galati4:4).

Nãúu nhæíng âãúu tæi sãú nhiãöu khãng nguü yï vãö Ba Ngãi, thç nhæíng chæi àoï coi yï nghéa gç? Lãi giaíi thêch ân giaín nháút lai Ææic chuía trãi âang noii chuyãún vãii chênh mçnh Ngaii (Ãphãsä1:11) cho chüing ta biãút ràòng Ææic chuía trãi” làm moüi sæü hiãúp vãii yï quyãút àoain (yï riãng cuía Ngaii). Nãúu con ngæãii hæü haún coi thãø lãúp chæãng trçnh vãii mçnh vai noii ràòng.” Chüing ta haý xem” (Let us see) vai nãúu ngæãii giaüu khãi dauü coi thãø noii vãii linh häön mçnh (Luca12:19) thç viãüc giaí âênh ràòng Ææic chuía trãi và sãí báút nàng, và haún coi thãø thaío luãún vãii chênh Ngaii lai ãiãöu háúp lyi.

Ngæãii Do Thãi theo truyãön thãúng âãí dauý ràòng Ææic chuía trãi noii vãii caíc thiãn sæi, khãng pháí ããø caíc thiãn sæi giuip âãí trong cãng taïc taüo dæüng nhæng Ææic chuía trãi læch sæü thãng bãio cho hoü biãút vãö kãú hoãich cuía Ngaii vai Ngaii dæüng nãn loãii ngæãii giãúng nhæ chênh Ngaii vai caíc thiãn sæi vãö mãüt thuãüc linh, trê tuãu vai âãüo ææic. Caíc thiãn sæi coi mãüt tæi khi taüo dæüng trãi ááút (Gioip38:4-7) vai thênh thoãíng Ææic chuía trãi háüi yï vãii hoü, khãng pháí ããø hoü goip yï hæãíng dauü nhæng âãø hoü ææãüc kãø chung trong nhæíng kãú hoãich cuía Ngaii (Icaicvua22:19-22). Trong ba àoãun Kinh Thãinh khãic Ææic chuía trãi noii bàòng ngãi thæi nháút sãú nhiãöu, vai nhæíng àoãun nãýy khiãún chüing ta coi thãø tin ææãüc ràòng Ngaii âãí noii vãii caíc thiãn sæi (Saíng thãú3:22; 11:7; Åsai6:8).

Mãüt khãí nàng khãic áúy lai Ææic chuía trãi duíng sãú nhiãöu theo pheíp læch sæü, vàn hoa mai thênh thoãíng nhiãöu ngæãii vãún duíng (Åaniãn2:36; Åxãra4:18; 7:24).

Cuíng coi thãø lai Ææic chuía trãi noii tiãn tri vãö con Ææic chuía trãi trong tæãng lai, vç nhán tênh ææãüc Cæüu Chuãüc seí ææãüc áuic khuãn vaio hçnh áính thãø cháút vai thuãüc linh cuía Ááúng Christ (Rãma5:14; 8:29; IICär 3:18; Philêp3:21). Nhæ chüing ta seí thãúy, vai àoãun Kinh Thãinh Tán ææic truyãön áãüt tæ tæãíng vãö sæü taüo dæüng cuíng vãii con theo dæü kiãún.

SÆÛ TAÛO DÆÛNG DO JÃSUS CHRIST . **Creation by Jesus Christ**

Tán ææic tiãút læü ràòng Jãsus Christ lai Ææic chuía trãi Duy Nhãút cuía Cæüu ææic - Ææic Giãhãva (CHUÍA HÀONG HÆÛ) bãiy toí trong xãic thët (Giãng8:58; 20:28; Cãläse2:9; Itimãthã3:16). Vç vãúy, theo nhæíng àoãun sau cãng bãú, Chuía Jãsus lai Ááúng Taüo Hoüa .

“ Muãn vãút bãí Ngaii làm nãn, chàóng vãút chi áãí làm nãn mài khãng bãí Ngaii” (Giãng1:3) .

“ Vç muãn vãút áãí ææãüc dæüng nãn trong Ngaii, báút luãún trãn trãi dæãii ááút, vãút thãúy ææãüc, vãút khãng thãúy ææãüc, hoãuc ngãi vua, hoãuc quyãön cai trê hoãuc cháúp chãinh, hoãuc cáöm quyãön, áãöu lai bãí Ngaii vai vç Ngaii mai ææãüc dæüng nãn caí” (Cãläse1:16) .

“ Háü Chuía, ban áãöu træãic háüt Chuía áãí dæüng nãn ááút, vai caíc tæíng trãi cuíng lai cãng viãüc cuía tay Chuía” (Hãbãrã1:10).

Mãüt sãú trong nhæíng àoãun noii vãö Chuía Jãsus lai Ááúng Taüo Hoüa cuíng áãö cáúp vãö Ngaii lai con.(Cãläse1:13; Hãbãrã1:8). Kãút quãí, nhæíng ngæãii theo thuyãút Ba Ngãi giãí lãúp træãíng ràòng mãüt con áãii áãii áãöng taüo dæüng (co- created) thãø giãii cuíng vãii mãüt Thán Vê riãng biãút goüi lai Cha. Nhæng nhæíng àoãun nãýy coi thãø ææãüc hiãöu caích áãn giaín lai Ááúng vãö sau trãí thãinh Con áãí taüo dæüng taüo thãú giãii. Chãóng haún, khi chüing ta noii” Tãøng Thãúng Lincoln ææãüc sinh ra taüi Kentucky” chüing ta khãng coi yï noii ràòng äng ta lai Tãøng Thãúng taüi thãii ãiãøm àoï. Trãi læüi, ngæãii vãö sau trãí thãinhTãøng Thãúng ææãüc sinh ra taüi àoï.

Danh xæng “Con” áãö cáúp áãún nhán tênh ææãüc hoãii thai trong loíng trính næí Mari (Luca1:35; Galati4:4; Hãbãrã1:5). Cuíng vãúy, con khãng hiãún hæü træãic khi thãinh nhuüc thãø vai khãng taüo

dæung thǎu giǎi ǎi thuǎi ban ǎǎou. ǎǎung Taũu Hoĩa lai Linh ǎǎi ǎǎi cuĩa ǎǎic chuĩa trǎi, ǎǎung vǎo sau thǎnh nhuĩc thǎo trong con vai ǎǎũc baiy toĩ lai Jǎsus Christ .

SÆÛ TAÛU DÆUNG CÙNG VǎI CON THEO DÆÛ KIǎUN . Creation with the Son in View

Vai ǎoũn Kinh Thǎnh diǎun tǎi mǎut lei thǎt xa hǎn. ǎǎic chuĩa trǎi taũu dæung thǎu giǎi cùng vǎi con theo dæu kiǎun, hay trong sæu lǎu thuũc vaiu sæu mǎuc khaiĩ trong tǎng lai cuĩa chēnh Ngaiĩ trong Con.” ǎǎic chuĩa trǎi . . . ǎǎun nhǎng ngayĩ sau rǎut nǎoy, Ngaiĩ phǎin dǎy chũng ta bǎi con Ngaiĩ. . . bǎi con mai Ngaiĩ dæung nǎn thǎu gian” (Hǎbǎrǎ1:1-2) .

ǎǎic chuĩa trǎi ǎǎut nǎon tǎng moũi sæu taũu dæung trǎn sæu thǎnh nhuĩc thǎo vai sæu chuũc tǎi trong tǎng lai. Duĩ Ngaiĩ khǎng tiǎup nhǎun nhǎn tēnh cho ǎǎun khi thǎi kyi ǎǎũc troĩn, nhǎng sæu thǎnh nhuĩc thǎo lai kǎu hoaũch cuĩa Ngaiĩ tǎi luĩc bǎot ǎǎou, vai Ngaiĩ hǎnh ǎǎung trǎn ǎiǎou ǎoĩ tǎi luĩc khǎi sæu. Trong kǎu hoaũch cuĩa ǎǎic chuĩa trǎi, chiǎn con ǎǎi bē “giǎut tǎi khi lǎup nǎon thǎu giǎi” (Khaiĩ13:8). Chiǎn con ǎǎi” ǎǎũc ǎēnh sǎon trǎic buǎoĩ saĩng thǎu vai hiǎun ra trong cuũi caĩc thǎi kyi” (Iphierǎ1:19-20).

Laim thǎo naiu vai tǎi sao ǎǎic chuĩa trǎi lǎu thuũc vaiu sæu thǎnh nhuĩc thǎo tǎi luĩc taũu dæung? ǎǎic chuĩa trǎi taũu nǎn con ngǎai tǎi luĩc bǎot ǎǎou nǎn hoĩ phǎi yǎu thǎng Ngaiĩ, thǎi phǎũng Ngaiĩ, coi mǎuĩ thǎng cǎng vǎi Ngaiĩ, dǎng cho Ngaiĩ sæu vinh hiǎon, vai thi hǎnh yĩ muǎn cuĩa Ngaiĩ. (ǎsai43:7; Khaiĩ4:11). ǎǎong thǎi, ǎǎic chuĩa trǎi biǎut trǎic rǎong hoĩ seĩ sa ngǎi vaiu tǎi lǎu vai bǎi ǎoĩ hoĩ huĩy phǎi muĩc ǎēch cuĩa Ngaiĩ dǎnh cho sæu taũu dæung. Nhǎng ǎǎic chuĩa trǎi” ǎǎung goũi nhǎng sæu khǎng coi nhǎ coi rǎoĩ” (Rǎma4:17) cũng ǎǎi coi trong trē Ngaiĩ sæu thǎnh nhuĩc thǎo vai kǎu hoaũch cǎiu rǎuĩ qua sæu chǎut chuũc tǎi cuĩa ǎǎung Christ. Cho duĩ Ngaiĩ biǎut nhǎn loaũ seĩ phǎum tǎi, nhǎng Ngaiĩ cũng biǎut rǎong qua con ǎǎic chuĩa trǎi nhǎn loaũ coi thǎo ǎǎũc khaiĩ phuĩc vai vǎun coi thǎo hoĩn thǎnh ǎǎũc muĩc ǎēch ban ǎǎou cuĩa Ngaiĩ. Theo yĩ nghǎa nǎoy ǎǎic chuĩa trǎi taũu dæung thǎu giǎi qua con, hay bǎong sæu sæi duĩng con. Cũng vǎy, ǎǎic chuĩa trǎi xǎng cǎng bēnh tēn hǎu cǎu ǎǎic trǎn nǎon tǎng cuĩa Thǎup tǎu giǎi tǎng lai (Rǎma3:25).

Lǎi giǎi thēch nǎoy phuĩ hǎup vǎi Hǎbǎrǎ1. Cǎu 2 cho thǎy rǎong con khǎng phǎi thuũc vǎo coi ǎǎi ǎǎi nhǎng lai sæu mǎuc khaiĩ cuĩa ǎǎic chuĩa trǎi” trong nhǎng ngayĩ cuũi cùng”. Cǎu 3 cho thǎy con khǎng phǎi lai mǎut Thǎn Vē Thiǎn Thǎũng khaiĩ, nhǎng trǎi lǎu lai sæu vinh hiǎon cuĩa Ngaiĩ (Cuĩa ǎǎic chuĩa trǎi) vai lai hēnh ǎĩnh diǎun tǎi ǎǎũc cuĩa Thǎn Vē cuĩa Ngaiĩ (cuĩa ǎǎic chuĩa trǎi). Chǎi “ thǎu gian” (Worlds) trong cǎu 2 tǎi chǎi Hilaũp aion ǎi sǎu nhiǎou, thǎng ǎǎũc dēch lai” Thǎi ǎǎi”. Coi thǎo chǎi nǎoy ǎǎo cǎup ǎǎun cǎng tǎic taũu dæung cuĩa ǎǎic chuĩa trǎi” bǎi con” coi liǎn quan ǎǎun thǎi gian, ǎǎun lēch sæi cuĩa sæu Cǎiu Chuũc. Nhǎ vǎy, coi mǎut sǎu bǎin dēch noi rǎong bǎi con ǎǎic chuĩa trǎi taũu dæung” caĩc thǎi ǎǎi” “ tǎut caĩ trǎut tǎu cuĩa sæu hiǎun hǎu” hay” thǎu giǎi thǎi gian nǎoy”.

Nhǎng cǎu khaiĩ cũng cho thǎy rǎong ǎǎic chuĩa trǎi taũu dæung vai bǎy giǎi muǎn vǎut ǎǎũc baiu tǎon” bǎi” Chuĩa Jǎsus theo yĩ nghǎa vǎo muĩc ǎēch vai kǎu hoaũch.” Vǎo phǎon chũng ta, chē coi mǎut ǎǎic chuĩa trǎi mai thǎi, lai ǎǎic Chuĩa Jǎsus Christ, muǎn vǎut ǎǎou nhǎi Ngaiĩ mai coi, vai chũng ta cũng vǎy” (Icǎr8:6). ǎphǎsǎ3:9 chēp, “ ǎǎic chuĩa trǎi. . . dæung nǎn muǎn vǎut bǎi Jǎsus Christ” vai cǎu 11 noi vǎo” Yĩ ǎēnh ǎǎi ǎǎi cuĩa Ngaiĩ ǎǎi laim xong trong ǎǎic chuĩa Jǎsus Christ, Chuĩa chũng ta”.

Nghiǎn cǎiu chǎi Hilaũp seĩ laim cho sæu hiǎou biǎut nǎoy thǎm mǎunh meĩ. Cǎlǎse 1:16 duĩng hai giǎi tǎi Hilaũp ǎǎo noi rǎong muǎn vǎut ǎǎũc taũu dæung” bǎi” con. Giǎi tǎi thǎi nhǎut lai” en” nghǎa ǎen lai” trong” (in). Cǎlǎse1:16 cũng duĩng giǎi tǎi “dia” giǎung nhǎ trong Hǎbǎrǎ1:2 vai Icǎr8:6, vai nghǎa ǎen lai” qua” (through). Noi caĩch khaiĩ, ǎǎung Christ khǎng phǎi lai ngǎi thǎi hai ǎǎo phuĩc vuĩ nhǎ lai cǎng cuĩ cuĩa sæu taũu dæung (vǎun coi thǎo laim cho Ngaiĩ trǎi thǎnh phuĩ thuũc, vai khǎng bēnh

ààóng nhæ nhæíng ngæài theo thuyăút Ba Ngăi đăy đău). Traii laii, chũng ta coi thăø noii ràòng Âæic chũa trăii âaf taũo đæúng muăn văt trong Ấúng Christ vài qua Ấúng Christ .

KÃÚT LUÁÛN . **Conclusion**

Chè măt Âæic chũa trăii laii Ấúng chũng ta âæăuc biăút bàòng nhiăòu danh xæng vài tæăic hiău khaic nhau nhæ Cha, Lăii, Thaĩnh Linh Vài Giăhăva laii Ấúng Taũo Hoĩa của chũng ta. Thăúy træăic sêũ sa ngăi sàòp xaiy ra của nhán loaui, kăũ hoăuch taũo đæúng của Âæic chũa trăii âæăuc baio træăic trăn con ngæài Jăsus Christ con Âæic chũa trăii. Hăui thaĩnh hiăun hău vài chũng ta coi âæăuc sêũ săúng thuăuc linh hăm nay khăng nhæíng vç coi hănh âăũng taũo đæúng khăfi âăòu của Âæic chũa trăii caich âáy hăng ngăin năm nhæng cũng vç coi hănh âăũng Cæũ Chuăuc của Âæic chũa trăii trong Jăsus Christ. Măui ngăy chũng ta âæăuc baio văũ do án âiăøn của Âæic chũa trăii ban cho chũng ta qua thăúp tæũ giăi, vài Ấúng Christ âang săúng chuyăøn giao sêũ săúng cho chũng ta qua Thaĩnh Linh năui truĩ của Ngăi. Linh của Chũa Jăsus taũo đæúng đòng đoi loaui ngæài tæi thuăi ban âăòu, vài văt còin biăun âăøi vài uăun năòn nhæíng ai tin Ngăi, vç Jăsus laii” Ấúng khăfi âăòu (taic giăi) vài Ấúng hoăn tăt âæic tin của chũng ta” (Hăbără12:2).

⑤

ÂÆÏC THAĨNH LINH .

Laì AI ?
**Who Is the
Holy Spirit?**

Vç nhæing ngæài Nguê Tuón thæing ææüc nháun diáun bàng sæu nháun maúnh quai quyút vaio Tháinh Linh, nân cáu hoí ææüc nãu lãn lài Tháinh Linh lài ai hay lài gç? Nhiãou nhoim khaiç nhau æi ænh nghéa Tháinh Linh lài máüt nguyãn tàoc træiu tæåung, máüt sæic maúnh khäng coi Thán Vê, máüt thãø cháút thuäüc daúng loing, máüt thiãn sæi, máüt hæiu thãø Thiãn Thæåung phuú thuäüc, ngái thæi ba trong Ææic chuía trãi tam nháút. Nhæng Kinh Tháinh noii gç ? .

ÆÆIC CHUÍA TRÃI TRONG HOAÛT ÆÆÜNG THUÄÜC VÃÖ LINH .

God in Spiritual Activity

Ææic chuía trãi lài “Ææúng Tháinh” (Æsai54:5. Chè máüt mçnh Ææic chuía trãi lài Ææúng Tháinh khiãút trong báin cháút của Ngái, moii hæiu thãø tháinh khiãút khaiç ææou nháun sæu tháinh khiãút tæi nãi Ngái (Hãbãrã12:10). Hãn næfa, Ææic chuía trãi lài Linh (Giàng4:24) vai chè coi máüt Tháinh Linh của Ææic chuía trãi (Æphãsä4:4). Danh xæng “ Tháinh Linh” mãtaí ææuc tênh nãon táng của báin cháút của Ææic chuía trãi, vç sæu tháinh khiãút hçnh tháinh cả sái của nhæing thuäüc tênh khäng thuäüc vãö ææou ææic của Ngái. Nhæ váúy, danh xæng nãyoy mã tá chênh Ææic chuía trãi lài Tháinh Linh Duy Nháút.

Chàong haún, Phierã báio Anania vai Saphira ràong hoii ææi noii ææúi” vãi Tháinh Linh” vai sau æoi noii ràong hoii ææi noii dãúi” vãi Ææic chuía trãi” (Cäng5:3-4). Tæång tæu, phaolã viãút” Anh em hai chàong biãút mçnh lài ææon thãi của Ææic chuía trãi vai Tháinh Linh của Ææic chuía trãi ngæu trong anh em sao? Vai sau æoi, thãu naio? Anh em hai chàong biãút ràong thán thãø mçnh lài ææon thãi của Tháinh Linh æang ngæu trong anh em sao? (Icãr3:16; 6:19).

Kinh Tháinh goii Tháinh Linh lài” Linh của Giãhãva (CHUÍA HÀONG HÆÛU),” Linh của ta (Giãhãva)”, Linh của Ææic chuía trãi” vai “ Tháinh Linh của Ngái (của Ææic chuía trãi)” (Æsai40:13; Giããn2:28; Rãma8:9; Itãsalãnica4:8). Nhæing phãn æou nãyoy cho thãúy ràong Linh khäng taich rãii khoii Ææic chuía trãi nhæng trãii laúi gãon liãon vãi Ææic chuía trãi hay lài chênh Ææic chuía trãi trong báin cháút thuäüc Linh. Chàong haún khi chuing ta noii vãö linh của máüt ngæài, chuing ta khäng noii ææun máüt ngæài khaiç nhæng noii vãö báin cháút bãn trong của chênh con ngæài áúy. Con ngæài lài linh của ngæài áúy vai ngæüc laúi.

Kinh Tháinh so sãnh máüt ngæài vai linh của mçnh vãi Ææic chuía trãi vai Linh của Ngái:” vái, nãúu khäng phãii lài linh trong loing ngæài, thç ai biãút nhæing gç trong loing ngæài? Cuing máüt leí áúy, nãúu khäng phãii lài Tháinh Linh của Ææic chuía trãi, thç chàong ai biãút nhæing gç trong Ææic chuía trãi “(Icãr2:11). Phãon ææou cáu khäng phãii lài hai ngæài, thç phãon sau của cáu cuing váúy. Chuing ta noii vãö linh của con ngæài ææø ææø cáúp ææun tæ tæång, ææuc æiãøm hay báin cháút của ngæài æoi, nhæng noii thãu khäng coi nghéa lài linh của con ngæài lài máüt ngæài khaiç vãi ngæài æoi hay æiãou gç æoi keim hãn toãn thãø cã tênh của ngæài æoi. Cuing khäng thãø noii vãö Ææic chuía trãi vai Tháinh Linh của Ngái ææø ææa ra máüt sæu phãn biãút vãö Thán Vê hay sãu nhiãou ái trong Ngái .

Nãúu Tháinh Linh lài chênh Ææic chuía trãi, thç taúi sao laúi cáon noii thãm æiãou nãyoy, Sæu phãn biãút vãö yí nghéa coi duing yí gç. Danh xæng nãyoy ææø cáúp ææuc biãút ææun Ææic chuía trãi ái hoaút ææung Thuäüc linh, ææuc biãút Ngái hãnh ææung theo nhæing cãich thæic mãi chè coi máüt mçnh Tháinh Linh mãii coi thãø.

Viãuc Tháinh Linh ææüc ææø cáúp ææun trææic tiãn trong Kinh Tháinh lài máüt vè duú tuyãút vãi. Sãing thãu kyí1:1 noii bàng nhæing tæi ngæi chung chung.” Ææic chuía trãi dãung nãn trãi vai ææút”. Sãing thãu kyí1:2, nháun maúnh máüt hãnh ææung ææuc biãút của Ææic chuía trãi.” Linh của Ææic chuía trãi váun hãnh trãn mãüt nææic”. Nhæing hoaút ææung thuäüc linh quan tröng của Ææic chuía trãi lài itãii

sinh, năui truï, thaïnh hoïa vai xæic dáou trăn con ngæài, nhæ váuý, chuïng ta thæàng noïvăo Thaïnh Linh khi liãn hău văi nhæng âiăou âoi . (Căngvu1:5-8).

Vai tròi cuía Cha, Con, Thaïnh Linh lài căon thiăút trong kău hoaûch cuía Âæic chuïa trăi cho sæu Cæiu Chuăic nhán loaûi sa ngai âăø cæiu chuïng ta, Âæic chuïa trăi pháii cung æïng măüt Con Ngæài và tăui lài Ááúg coi thăø chăút thay cho chuïng ta - tæic lài Chuïa Con. Trong sæu sinh ra con vai trong măúi quan hău văi nhán loaûi, Âæic chuïa trăi lài Cha. Trong sæu hành âăüng trong âài săung chuïng ta âăø biăún âăøi vai ban quyăon năng cho chuïng ta thç Âæic chuïa trăi lài Thaïnh Linh.

Chuïng ta cûng năn ghi nhăun rằong nhæing danh xæng nhæ “ Thaïnh Thăon” (Holy Ghost) vài “ Thaïnh Linh” (Holy Spirit) coi thăø thay thău nhau âæăuc, vç cái hai âăou tæi măüt cûm tæi HyLaúp dèch ra. Băin Kinh Thaïnh King James thæăng duïng chæi træăic nhiăou hăn, nhæng cûng duïng chæi sau (Luca11:13; Áphăsă1:13; 4:30) chæi sau thæăng âæăuc duïng ái nhæing băin Kinh Thaïnh tiăúg Anh theo căich duïng hiăun âăui, âăuc biăút cho nhæing ngæài chæa quen biăút Kinh Thaïnh. Thăng thæăng Kinh Thaïnh chè noïi văo” Linh” (Spirit) .

LINH CUÍA CHA .

The Spirit of the Father

Kinh Thaïnh nhăun diăun Cha vai Thaïnh Linh lài măüt vai cûng hău thăø (being). Danh xæng Thaïnh Linh chè mă tái Cha coi âăuc tênh gç. Chè coi măüt Âæic chuïa trăi (Phuïc truyăon6:4). Âæic chuïa trăi chán thăút Duy Nhăút” lài cha (Giàng17:3) vai Ngai lài Linh (Giàng4:24).

Thaïnh Linh lài linh cuía cha, chæi khăng pháii lài măüt Thán Vê khaic văi Cha. Chòng hăun, Chuïa Jăsus pháin rằong trong nhæing lúc bẻ ngæăuc âăi Âæic chuïa trăi sê ban cho chuïng ta nhæing lâi noïi âuïng, phui hăúp âăø noïi:” vç khăng pháii lài căic ngæài noïi, nhæng Thaïnh Linh cuía Cha lài Ááúg ái trong căic ngæai sê noïi” (Mat10:20) Chuïa Jăsus noïi văo Âæic chuïa trăi lài Cha chuïng ta theo nghéa văo măúi quan hău căi nhán, nhæng khi noïi văo sæu năui truï siău nhiăn vai sæu xæic dáou thç Chuïa Jăsus noïi văo Âæic chuïa trăi lài Thaïnh Linh.

Theo âenh nghéa, Ááúg sinh ra (laim cho hoai thai) lài Cha cuía ngæài âæăuc sinh ra. Thaïnh Linh theo nghéa âen lài Cha cuía Chuïa Jăsus, vç Chuïa Jăsus âæăuc hoai thai băi Thaïnh Linh (Mat1:18,20). Năúu Cha vai Thaïnh Linh lài hai Thán Vê thç Chuïa Jăsus pháii coi hai ngæài cha. Khi Kinh Thaïnh noïi văo con ngæài Jăsus Christ trong măúi quan hău văi Âæic chuïa trăi thç duïng danh xæng cha, nhæng khi Kinh Thaïnh noïi văo hành âăüng khiăún cho Jăsus trăi thănh thai nhi âăø âæăuc sinh ra, thç duïng danh xæng Thaïnh Linh âăø khăng coi sæu nhăom lăun văobăin chăút siău nhiăn, thuăc văo Linh cuía căng táic năoy .

LINH CUÍA JĂSUS CHRIST .

The Spirit of Jesus Christ

Tăút cái sæu âăoy dăuy cuía băin tănh cuía Âæic chuïa trăi âăou ái trong Jăsus Christ (Călăse2:9). Nhæ váuý Thaïnh Linh theo nghéa âen lài Linh ái trong con ngæài Jăsus Christ .

Mouï tên hău trong thău giăii Că Áăuc (Christendorn) âăou xæng nhăun Jăsus lài Chuïa, vai IICăr 3:17 noïi căich rôi rằng Chuïa lài Linh:” Văi, Chuïa lài Thaïnh Linh, Thaïnh Linh ái áu thç sæu tæu do cûng ái âoi”. Kinh Thaïnh cûng mă tái văo Thaïnh Linh nhæ lài “ Linh cuía Ááúg Christ “ “ Linh cuía con

ngãài (cuía Ấæic chuía trài) vai” Linh cuía Jāsus Christ “ (Rāma8:9; Galati4:6; Philêp1:19). Thàiñh Linh lài caìch Chuía Jāsus ngæu trong lòng lòng chúng ta (Rāma8:9-11; Ấphās3:14-17) .

“ ẤÁỨNG AN UÍ KHAÏC “ . “Another Comforter”

Nhæìng ngæài theo thuyăút Ba Ngăi thæ̀ìng dùng Giàng14:16 làm bằng cẩ ãõ nôi rằng Thàiñh Linh lài măt Thán Vê riăng biăút:” Ta lài seì nài xin Cha, Ngăi seì ban cho caìc ngæài măt ẤÁứng yăn uí khaìc, ãõ ảì vừi caìc ngæài ãài ãài”. Nhæ̀ng nôi dung ãoăun vằn tiăút lău rằng Chuía Jāsus ãang nôi vữ chênh Ngăi ảì măt hņh thæ̀ic khaìc - bằng Linh thay vç bằng xaìc thêt .

Trong cẩu kău tiăúp Ngăi nhçn nhăun ẤÁứng An Uí lài ẤÁứng ảì ảì trong nhæ̀ìng mằn ãũ:” Tæ̀ic lài Linh leì thăt, măt thău gian khăng thặ nhăun lănh ãæăuc, vç chằng thăt vừi chằng biăút Ngăi nhæ̀ng caìc ngæài biăút Ngăi, vç Ngăi vằn ảì vừi caìc ngæài vai seì ảì trong caìc ngæài” (Giàng14:17). Chuía Jāsus lài ẤÁứng hoi ãai biăút vai lài ẤÁứng ảì vừi hoi. Sæ̀u khaìc nhau ảì lài ẤÁứng An uí chằng bao lău nêi seì ãũn ảì trong hoi, trong măt liă hũ măt cuía viăuc Ngăi ảì trong Linh cuía hoi chæ̀i khăng phăi sæ̀u ãõng hănh cuía thán thặ bằn caũnh hoi .

Vài trong cẩu sau Chuía Jāsus xaìc nhăun rôi rằng rằng chênh Ngăi lài ẤÁứng An uí:” Ta khăng ãõ cho caìc ngæài mặ cẩ ãũ (khăng ãæăuc an uí ãũ) Ta seì ãũn cũing caìc ngæài”. (Giàng14:18) .

Măt său nhæ̀ìng ngæài theo thuyăút Ba Ngăi cẩu gằng trănh sæ̀u xaìc nhăun rôi rằng năy bằng caìch nôi rằng Chuía Jāsus ãang nôi vữ sæ̀u trắ lài bằng thán thặ loài ngæài cuía Ngăi, hoăc bằng sæ̀u phuic sinh hay sæ̀u Tăi Lám, nhæ̀ng caì hai sæ̀u giăi thêch năy bói qua năi dung træ̀ic măt. Hằn nêi, sæ̀u phuic sinh seì hoăn thănh lăi hêi chề trong bằn mæ̀i ngay nêi, trong khi sæ̀u Tăi Lám chæa ẽng nghiăum lăi hêi trắ qua nhiău thă ky, sau khi nhæ̀ìng ngæài ãai nghe chăt răt lău. Rôi rằng, Chuía Jāsus nôi vữ Viăuc Linh hiăun ãũn vai năi trui, nhê lăi hêi tæ̀ng tæ̀u cho thăt:” vç năi năo côi hai ba ngæài nhằn danh Ta nhoim nhau lài, thç Ta ảì giêi hoi” (Mathi18:20) “ Năy Ta thæ̀ìng ảì cũing caìc ngæài cho ãũn ky chung kăt ãài” (Mathi28:20) .

“ NGAÌ KHĂNG NÔI TÆU MÇNH “ . “He Shall Not Speak of Himself”

Nhæ̀ìng ngæài theo thuyăút Ba Ngăi cũing dùng Giàng16:13 làm bằng cẩ cho Thán Vê tênh ãũc lăp cuía Thàiñh Linh:” Lũic năo Linh leì thăt seì ãũn, thç Ngăi dằn caìc ngæài vằo măt leì thăt, vç Ngăi khăng nôi tæ̀u mçnh nhæ̀ng nôi măt ãiău mçnh ãai nghe, vai toì bằy cho caìc ngæài nhæ̀ìng sæ̀u seì ãũn”. Nghêa ên cuía cẩu Kinh Thàiñh năy theo tiăúng Hilaũp lài:” Ngăi seì khăng nôi tæ̀i chênh mçnh” côi nghêa” Ngăi seì khăng nôi bằng uy quyăon cuía mçnh” (NKJV).

Tuy nhiă, caìch giăi thêch cuía nhæ̀ìng ngæài theo thuyăút Ba Ngăi vữ cẩu năy khăng thêch hăp, vç ngăi thêi ba seì ảì vằo vai tròi phuì vai côi leì khăng thặ toăi tri (vả sắ băt tri) ãæăuc, ãiău năy ngæăuc lài vừi giăo ly Ba Ngăi ãõng ãõng. Ngăi seì khăng thặ nôi hay biăút băt ky ãiău gç ngoăi trêi nhæ̀ìng gç Ngăi nhăun tæ̀i Thán Vê khaìc. Nhê thău làm thă năo ãõ Thán Vê thêi ba năy lài Ấæic chuía trài vai côi quyăon nằng cuía Ấæic chuía trài ãæăuc? Thăt vừy, cẩu năy nôi rằng Linh khăng côi uy quyăon hay sæ̀u nhăun diăun ãũc lăp. Ngăi khăng ãũn dæ̀i danh xêng năo khaìc ngoăi danh Jăssus (Giàng14:26) .

Trong thêc tău, Chuía Jāsus măt tá vữ pheip băptem cuía Thàiñh Linh vai sæ̀u hănh ãũng cuía Linh trong tênh hêu (Giàng16:7). Dæ̀ìng nhê Ngăi ãang cẩu gằng chăt lăi khuynh hêi ãi khi xaìy ra trong vòìng nhæ̀ìng ngæài ãæăuc ãũy dăy Thàiñh Linh vằn nghê rằng hoi côi ãæăuc măt loăi uy quyăon siău nhiă năo ãoi riăng mçnh. Nôi caìch khaìc, ảì ảy nhæ̀ìng ngæài tiăúp nhăun Thàiñh Linh khăng côi uy quyăon năo ãõ lăp ra băt ky giăo ly hay sæ̀u dăy dằ cuía riăng hoi. Măt dui hoi côi

thãø sæi duøng nhæing án tæi tiæn tri, noïi tiãúng laũ vai thæng giaíi tiãúng laũ, nhæng linh bãn trong hoï seí khæng noïi nhæ mãüt thæüc thãø hoain toain nãüi truï trong hoï. Traïi laũ, Linh bãn trong hoï chè noïi nhæing gç âæãüc tám trê Âæic chũa trãi truyãon âaüt cho - nhæng gç tæng hãüp vãü Lãi Âæic chũa trãi.

Taüi âiãøm nãøy, Giàng16:13 âæa ra mãüt sæu phán biãút thuäüc yí niãüm (khæng pháíi thuäüc Thán Vê) giæia Âæic chũa trãi lai cha, Chũa, vai tám trê toain tri (Omniscienl Mind) vai Âæic chũa trãi trong sæu hainh âãüng, thæüc hiãün hay nãüi truï. Sæu phán biãút nãøy tæng tæu vãü nhæing gç trong Rãma8:26-27 vai Icãr1:10-16. Phán âoaün sau noïi ràong chũng ta coi thãø biãút tám trê Âæic chũa trãi bàong viãüc coi linh cúa Âæic chũa trãi áí trong chũng ta, vç Linh cúa Âæic chũa trãi biãút nhæing âiãõu thuäüc vãø Âæic chũa trãi. Nhæng nhæ chũng ta âaí thãúy, roí ràing âoaün nãøy khæng âæa ra cuí thãø hçnh áính vãø sæu phán biãút Thán Vê trong Âæic chũa trãi chuí tãø, vç noï so saính Âæic chũa trãi vai Linh cúa Ngaii vãü mãüt ngæãii vai Linh cúa ngæãii áúy.

Rãma8:26-27 cheip:” Chênh Thãinh Linh láúy sæu thãí than khæng thãø noïi ra âæãüc mãi cáou khãon thay cho chũng ta. Ááúng ðoi xeít loìng ngæãii hiãõu biãút yí tæãng cúa Thãinh Linh lai thãø não, vç áúy lai theo yí Âæic chũa trãi mãi Ngaii cáou thãü cho caic thãinh âãø vãüy.” Noïi caích khãic, khi linh caím âãüng chũng ta vai noïi qua chũng ta trong sæu cáou thay, thç chũng ta coi thãø tin quyãút ràong lãii cáou nguyãün cúa chũng ta áí trong yí muãün cúa Âæic chũa trãi. Linh cúa Âæic chũa trãi chàoc chàon seí làm cho sæu cáou thay phui hãüp theo yí muãün cúa Âæic chũa trãi vç linh lai chênh Âæic chũa trãi âang hainh âãüng trong âãii säüng chũng ta. Âæic chũa trãi seí hainh âãüng caích nhçp nhãing vãü chênh Ngaii vç træãic tiæn Ngaii thũc ðuic chũng ta cáou nguyãün vai sau âoi Ngaii nghe vai âaíp lãii cáou xin cúa chũng ta .

KÃÚT LUÁÛN .

Conclusion

Nhæing ngæãii Ngui Tuãon âãii khi bê buäüc tãüi lai tân vinh Thãinh Linh mãi khæng tânvinh Âæic Chũa Jãsus Christ. Nhæng nhæing ngæãii Ngui Tuãon tin nãi Âæic chũa trãi Duy Nhãút chàoc chàon khæng væãing vaio sæu buäüc tãüi nãøy, vç chũng tãii nhçn nhãün ràong Âæic chũa trãi lai mãüt Linh vai Thãinh Linh lai Linh cúa Christ hàong säüng phuic sinh. Tiãúp nhãün Thãinh Linh lai caích âãø chũng ta tiãúp nhãün Jãsus Christ vaio âãiãngs chũng ta.

Chũng ta khæng coi hai hay ba linh Thiãn Thæãüng áí trong loìng mçnh, hoãuc chũng ta cúing khæng thãø nhãün ðiãün nhæing kinh nghiãüm tân giaio riãng biãút vãü mãüi mãüt Thán Vê cúa ba Thán Vê Thiãn Thæãüng. Caí Kinh Thãinh vai kinh nghiãüm cai nhán cúa chũng ta cho chũng ta biãút ràong chè coi mãüt Linh, Linh cúa Chũa vai Cæiu Chũa chũng ta lai Jãsus Christ. Lai Cha, Âæic chũa trãi âaí ðaüy chũng ta caích säüng; trong con, Âæic chũa trãi âaí chè cho chũng ta säüng nhæ thãü não vai cung æing sæu Cæiu Chuäüc cho tãüi lãüi chũng ta, vai lai Thãinh Linh nãüi truï Âæic chũa trãi cho pheíp chũng ta säüng cho Ngaii mãüi ngày .

CON ÂÆIC CHUÏA TRÃI . The Son of God

Ai là người thông hiểu bản thân gian, hai chòm sáng phải kể tin này? Người Chúa Giêsu là con Người của Trời sao? (Giăng 5:5) .

Nhận nhận Chúa Giêsu là con Người của Trời là một tin cho người tin Cả Trời. Vào một buổi sáng đầu tiên của Chúa Giêsu hỏi các môn đồ của Ngài: "Các ngươi nói Ta là ai?" (Mat16:15). Phêrô trả lời: "Chúa là Áđung Christ, con Người của Trời hàng sáng" trên cả số đời Chúa Giêsu cũng bắt đầu xưng nhận này là sự mở đầu của Thiên Thượng và một tin của Trời thánh (Mat16:16-18). Ngay sau khi trả lời câu hỏi, sự mở đầu Phaolô rao giảng Áđung Christ là: "Con Người của Trời" (Căngvê 9:20) .

Sự mở đầu Giăng viết sách phúc âm của ông mở đầu: " Các người tin rằng Người Chúa Giêsu là Áđung Christ, tức là con Người của Trời và ông khi các người tin, họ nhận danh Ngài mà ông cũng mở đầu" (Giăng20:31). Ông nhắc nhở những ai là người tin và ông cũng sinh ra một người muốn ông cũng là con Người của Trời và ông cũng sinh ra một người tin rằng Chúa Giêsu là con Người của Trời (Igiăng4:15; 5:5) .

Chúa Giêsu là con Người của Trời có nghĩa gì? Theo một số người, danh xưng này có ý nghĩa khẳng định Ngài là một đấng tiên tri, một người có quyền năng, một vị vua, một người khác thường như thiên sứ, một vị vua khác thường khác thường, hay một vị thần cấp dưới (a junior god). Nhiều người khác nói rằng ông là một người tin khác là Ngài là Thần Vĩ Thiên Thượng thế hai. Nhưng Kinh Thánh dạy gì?

ÂM ƯỚC HOÀI THAI BẮT LINH CỦA NGƯỜI CHUA TRỜI

Conception by the Spirit of God

Tên ông quan trọng nhất này, cụm từ " Con trai của " (Son of) có nghĩa là một sự khác biệt mà cụm từ này áp dụng phải xuất từ một người nào đó, hoặc theo nghĩa đen hoặc theo nghĩa bóng. Cụm từ " con của Người của Trời " ngụ ý rằng Người của Trời là người gốc và phải xuất phát từ.

Adam là " con của Người của Trời " do sự tạo dựng (Luca3:38), và các thiên sứ cũng vậy (Gioip1:6; 38:7). Những tên khác là những con cái Người của Trời bằng sự nhận làm con nuôi vào gia đình thuộc linh của Người của Trời (Rôma8:14-15) .

Tất cả những về du của Cựu ước của cụm từ " con cái Người của Trời " hay " con Người của Trời " đều phù hợp với cách dùng này. Sáng thế 6:2,4 có liên quan đến những người tin kèn, trong khi Gioip1:6; 2:1; 38:7; và Áđun 3:25 hiển nhiên là nói về các thiên sứ .

Khi áp dụng vào Giêsu Christ, danh xưng " con Người của Trời " về một người khác biệt và một người khác biệt. Trách nhiệm, không một người khác biệt nào là cha thuộc về sinh hoặc của Chúa Giêsu, Ngài cũng hoài thai do hành động thuộc về linh của Người của Trời và ông cũng một mình sinh ra (Mathi1:18,20) .

Luca1:35 mô tả một người khác biệt theo Kinh Thánh về danh xưng " con Người của Trời " khi tân gọi này ngụ ý về Chúa Giêsu và thiên sứ trả lời và phần cùng ngài (Mari), Người thánh Linh sẽ đến trên người, và quyền phép Áđun rất cao sẽ che phủ người để ông sinh ra.

sinh ra, phải xæng lại con Ææic chúa trãi” (Luca1:35). Chæi “ cho năn” cæng bâu lý do Jāsus ææüc göüi lại con Ææic chúa trãi. Khæng phải vç Ngài lại sæu thành nhuic thæø của müt Thán Vê Thiên Thæåung ææi ææi thæi hai coi tân lai con. Nhæng vç Ææic chúa trãi taõu ra sæu hoài thai em beĩ Jāsus. Jāsus lại con Ææic chúa trãi cüng giæung nhæ båt cæi con ngæài phaim nài lại con của cha mçnh - vç sæu kiãun sinh æeĩ ra, màuc dù trong træäng hãp của Jāsus sæu ra ææi nãy lại hành æåung siãu nhiãn, khæng tháy ææüc của Linh của Ææic chúa trãi .

ÆÆÜC SINH RA TRONG THÀI ÆIÆØM NHÁÚT ÆËNH . Begotten at a Certain Time

Kinh Thæinh khæng bao giæi nõi vãø” Con ææi ææi” vãun lại müt sæu máu thuån trong tæi ngæi, nhæng nõi vãø” Con ææüc sinh ra”. Traĩ vãi lý thuyãút của nhæng ngæài theo thuyãút Ba Ngæi, con khæng thuãuc vãø sæu ææi ææi nhæng ææüc hçnh thành trong thài kỳ luãt phãip vai trong lòng müt ngæài næi. “Nhæng khi kỳ hãun ææi ææüc troiun, Ææic chúa trãi bein sai con Ngài bãĩ müt ngæài næi sinh ra, sanh ra dæi luãt phãip” (Galati4:4) .

Con khæng phải ææüc sinh ra cãich ææi ææi nhæ nhæng ngæài theo thuyãút Ba Ngæi chên thãung dũy dũu, nhæng sæu sinh ra của Chúa Jāsus xãy ra theo müt thài æiæøm nhát ænh trong lèch sæi loài ngæài.” Ngæi lại con Ta, ngay nay ta ææi sanh ngæi” (Thithiãn2:7; Hãbãrã1:5). Thi thiãn cæng bâu leĩ thát nãy, theo cãich tiãn tri, trong khi saich Hãbãrã giãĩ thèch lãĩ tiãn tri nãy ææüc æing nghiãum trong Chúa Jāsus. Chúa Jāsus ææüc hoài thai trong lòng Mari træic khi Ngài coi müt trãn trãon gian nãy (Hãbãrã1:5-6) vai Ngài ææüc sinh ra tæi trong coi chãut do sæu phuic sinh của Ngài (Cãngvuũ13:33; Khai1:5).

Trong Cæu ææic sæu sinh ra của con coi æĩ trong tæäng lai, vai vç thũ tãut cái nhæng chãu trong Cæu ææic nõi vãø con Ææic chúa trãi ææu lại lãĩ tiãn tri. Hãy dùng IISamuãn7:14 nhæ lại hçnh boing vãø Áúng Mæsi, Hãbãrã1:5 mã tãĩ viãuc Ææic chúa trãi nhçn vaio tæäng lai.” Ta seĩ làm cha ngæi, vai ngæi seĩ làm con Ta”. sæu phãn biãut giæia cha vai con khæng thæø æip duung vãø müt quan hãu ææi ææi bãn trong Ææic chúa trãi chũ tãø (Godhead) nhæng nõi nguõ yĩ vãø müt quan hãu của Linh ææi ææi của Ææic chúa trãi ææi vãi con ngæài chãn thãut mài Ngài ngæu vaio æi cãich troiun veun. Toim lãui, vai troi của con bãot ææu tæi lũic thành nhuic thæø.

Nhæng ngæài theo thuyãút Ba Ngæi thæäng trèch dãun hai æoãun Kinh Thæinh cæu ææic làm bång cãi rãong Con hiãun hæu lại Thán Vê thæi hai træic khi thành nhuic thæø. Træic hãut, chãm ngãn 30:4 hoĩ:” Ai ææi lãn trãi rãoi lãui xuãung? Ai ææi goip giõ trong lòng tay mçnh? Ai ææi boic næic trong æi mçnh? Ai lãup cãic giãĩ hãun của ææi? Danh ngæi lài chi, vai tân con trai ngæi lài gç? Nãu ngæi biãut hãy nõi æi”. Tuy nhiãn, nãui dung của æoãun vãn nõi vãø sæu thiãu hiãu biãut vai lãom lãun của loài ngæi trãi ngæüc vãi sæu troiun veun Thiên Thæåung (Chãmngãn30:2-6). Tiãn tri Agutã ææa ra müt thãich thæic: Bãun coi biãut ngæi nài coi thæø làm ææüc nhæ Ææic chúa trãi làm chãng? Nãu biãut, thç hãy nhãun diãun ngæi æi bång nõi cho chũng ta biãut con trai ngæi lài ai. Nõi cãich khãic, khæng ai bçnh ææung vãi Ææic chúa trãi cã.

Æaniãn3:25 ghi lãui lãui mã tãĩ của vua Nãbucaĩt nãut sa vãø ngæi thæi tæ hiãun ra trong loĩ læia hæuc vãi ba bãn thanh niãn Hãbãrã:” hçnh dung ngæi thæi tæ giæung nhæ con Ææic chúa trãi (The son of God). Trong bãn gãuc bång tiãung Hãbãrã (Hibãlai) khæng coi mãu tæi xãic ænh” The” ææing træic, vai nhæ thũ cuim tæi nãy coi thæø dèch lai” müt con trai của cãic thãon” (a son of gods) bãn Kinh Thæinh nhuãun chãinh Quãuc tãu (NIV). Chãoc chãon lai Nã bu cãit nãut sa chãong biãut gç vãø nhæng lãui tiãn tri lãn quan æãun Áúng Mæsi, vai vãø phæäng diãun lèch sæi chãoc æng ta khæng thæø nài biãut ææüc giãio lý Ba Ngæi. Chũng ta coi thæø biãut chãoc vãø æiæu æng muãun nõi, vç trong cüng æoãun æy æng nhãun diãun nhãn vãut mài æng ææi tháy giæung nhæ müt thiãn sæi của Ææic chúa trãi (Æaniãn3:28). Cõi leĩ nhãn vãut nãy lài sæu bay toĩ tãum thài của Ææic chúa trãi (a theo-phany) nhæng nãu thũ, thç

khăng coi âiãöu gç baiy toí rãòng biãøu hiãũn nãöy âai coi nhãêng àãút àiãøm cuía con àæãüc Mari sinh ra vãö sau nãöy.

ÂÆÏC CHUÏA TRÃI BAIY TOÍ TRONG XAÏC THËT . God Manifested in Flesh

Jãsus àæãüc Linh cuía Âæïc chuía trãii hoài thai vai àæãüc Mari sinh ra, vai nhæ váüy Ngaii vãi la thãön linh vai ngæãii. Vç chè coi mãüt Âæïc chuía trãii vai vç Âæïc chuía trãii chuí tãø khãng thãø bẽ chia cãõt (Phuüc truyãön6:4) nãn roí rãòng rãòng Ngaii thæüc sæu lai chẽnh Âæïc chuía trãii àai baiy toí trong xaïc thët (Itim3:16) (Giàng20:28; Têt2:13).

Leí thãút nãöy trãii nãn roí rãòng áí trong mãic àãüi lãin hãn khi chũng ta khaío sãit vãö nghãa böing cuía danh xãng “ con Âæïc chuía trãii”. Trong Kinh Thãinh cũng nhue cãich ðùng hiãũn nay, cuùm tãe “ con cuía” thæãing àæãüc ðùng àãø mã taí baín cháút hay àãút tẽnh cuía ngæãii naio. Cuùm tãe nãöy ráút thẽch hãüp vç sæu di truyãön vai sæu ðæãing ðuüc, ngæãii con tiãüp nhãũn tãe cha mçnh nhãing thuãüc tẽnh vai nhãing àãüc tẽnh.

Chuía Jãsus goüi Gia cả vai Giàng lai “ Nhãing àæia con cuía sãúm seít” hiãøn nhiãn àiãöu nãöy nguü yí vãö tẽnh nõing giáũn hung baõu cuía hoü (Mãic3:17) vai Ngaii mã taí mãüt sãü ngæãii lai con cãii cuía Ma quyí vç cãi nhãing hãinh àãüing gian aíc cuía hoü (Giàng8:44). Cãic sæi àãö àãút tãn mãüt mãn àãü àãöu tiãn lai Ba na ba, coi nghãa lai” con trai cuía sæu an ufi” vç ngæãii áüy khuyãün khẽch vai an ufi nhãing ngæãii khaïc (Cãngvuü4:36).

Nhæ váüy nõi rãòng mãüt ngæãii naio àoí (Some one) lai con Âæïc chuía trãii (a son of god) coi nghãa lai Ngaii (He) mang baín cháút, àãút tẽnh vai giáũng nhæ Âæïc chuía trãii trong xaïc thët. Khi ðùng àãø chè vãö con ngæãii bẽnh thæãing hay thiãn sæi, thç cuùm tãe nãöy chè coi yí nghãa vãö sæu giáũng nhæ khãng hoãn hãío, vç khãng coi ai hoãn toãn giáũng nhæ Âæïc chuía trãii trong moüi sæu , vai khãng coi ai bẽnh àãóng vãii Âæïc chuía trãii (Ãsai46:5,9).

Tuy nhiãn, trong trãëing hãüp cuía Chuía Jãsus, Kinh Thãinh sæi ðùng danh xãng” con Âæïc chuía trãii” (Son of God) theo mãüt cãich àãút biãüt. Ngaii khãng nhãing lai con Âæïc chuía trãii nhãng Ngaii coi lai” con àãüc sanh cuía Âæïc chuía trãii “ (the only begotten son of god) (Giàng3:18). Chæi Hi laüp cuía cuùm tãe nãöy lai monogenes coi nghãa lai “ Duy Nhãút, àãüc nhãút cuía mãüt loaüi”. Nhæ váüy, baín Kinh Thãinh nhuãün chãinh Quãüc tãü (NIV) ðẽch lai” con mãüt vai Duy Nhãút cuía Âæïc chuía trãii “.

Jãsus lai con Âæïc chuía trãii theo yí nghãa lai khãng coi ai khaïc áí àæa vẽ nãöy. Quyãön laim con cuía Ngaii khaïc vãö loaüi. Ngaii khãng chè giáũng hãüt Âæïc chuía trãii áí mãüt vai cãich hãũn chãü, nhãng Ngaii bẽnh àãóng vãii Âæïc chuía trãii vãö moüi phæãng ðiãũn (Philêp 2:6). Thãút váüy, con lai hẽnh aính cuía” Âæïc chuía trãii khãng thãüy àæãüc” “sæu choüi sãing cuía sæu vinh hiãøn Âæïc chuía trãii vai hẽnh böing cuía bãøn thãø Ngaii” (Cãläse1:15; Hãbãrã1:2-3).

Chuía Jãsus baiy toí quyãön nãng khãng hãũn chãü, uy quyãön, tẽnh yãu, sæu khãn ngoãn, sæu thãinh khiãüt, vai sæu vinh hiãøn vãũn mang àãüc àiãøm cuía Âæïc chuía trãii mãi thãii. Ngaii baiy toí quyãön nãng Thiãn Thæãüing trãn thiãn nhiãn, tãüi lãüi, bãũnh tãüt, mã quyí vai sæu chãüt. Tãüt cá sæu àãöy àuí cuía Âæïc chuía trãii àãöu coi trong Ngaii (Cãläse2:9).

Lai con àãüc nhãút cuía Âæïc chuía trãii, Jãsus mang baín cháút àãüc àiãũm troin veün chẽnh xaïc, vai hẽnh aính cuía Âæïc chuía trãii trong xaïc thët. Vç khãng ai coi thãø bẽnh àãóng vãii Âæïc chuía trãii vai

lài khaiic vãi Ææic chuĩa trãi nãn lãi điãun ãút nãy thæuc sæu coi nghéa lãi Jãsus lãi chênh Ææic chuĩa trãi bãy toí trong xãic thêt .

Tháút vãy, ááy lãi cãich nhæing ngæãii lãinh ãũo Do Thãii giãí thêch lãii cãng bãú cuĩa Chuĩa Jãsus rãong Ngãii lãi con Duy Nhãút cuĩa Ææic chuĩa trãi. Trong Giãng5:18 hoũ tẽm cãich giãút Ngãii vç Ngãii phãin rãong:” Ææic chuĩa trãi lãi Thãn phuũ mẽn, lãim ra mẽn bãong Ææic chuĩa trãi”. Hoũ khãng nghé rãong Ngãii cãng bãú mẽn lãi Thãn Vẽ thæi hai cuĩa mãüt Ba Ngãii nhæng lãi chênh Ææic chuĩa trãi. Vãio mãüt trãeing hãúp sau ãoĩ, hoũ giãí thêch,” Áúy chàong phãii vç mãüt viãuc lãinh mãi chũing ta neim ããi ngæãii, nhæng vç lãii lãuing ngãn: ngæãii lãi ngæãii mãi tãũ xæng lãi Ææic chuĩa trãi” (Giãng10:33). Hoũ nhãun thæic ãuing ããõn rãong Ngãii ãang cãng bãú lãi Ææic chuĩa trãi, nhæng hoũ sai lãõm trong viãuc khæãit tãii lãii cãng bãú ãoĩ. Ngãii khãng phãii lãi mãüt ngæãii cãũ lãim ra mẽn lãi chênh Ææic chuĩa trãi. Ngãii lãi Ææic chuĩa trãi ãã lãim ra mẽn lãi con ngæãii .

CON XÆNG HÃ LÃI ÆÆIC CHUĨA TRÃI

The Son Addressed As God

Trong nãõ læuc chãeing toí con thæuc sæu lãi Thãn Vẽ thæi hai, nhæing ngæãii theo thuyãút Ba Ngãii ããii khi duing ããũn Hãbãrã1:8, vãy noũ vãõ con nhæ lãi Ææic chuĩa trãi. Tuy nhiãn, cãũ 9 cho thãúy con cũing lãi mãüt ngæãii. Vãy, toãin thãõ ãoãun vãn chè tãii xãic nhãun nhæing gç chũing ta ãã thãúy, nghéa lãi, con lãi Ææic chuĩa trãi bãy toí trong xãic thêt.” Nhæng vãõ con thç lãii phãin rãong: Hãii Ææic chuĩa trãi, ngãii Chuĩa coi mãi ããii noũ qua ããii kia. Quyãõn bẽnũ cuĩa nãæic Chuĩa lãi quyãõn bẽnũ ngay thãõng. Chuĩa xẽ ãiãõu cãng bçnh gheĩt ãiãõu gian ãic, cho nãn, hãii Chuĩa, Ææic chuĩa trãi cuĩa Chuĩa lãúy dãõu vui mãeing xæic cho, khiãũn Chuĩa trãõi hãn keĩ ããõng loãũi mẽn” (Hãbãrã1:8-9). Cãũ 8 noũ vãõ thãõn tãinh cuĩa Áãung Mãsi, trong khi cãũ 9 noũ vãõ nhãn tẽnũ cuĩa Ngãii .

Ãoãun nãy khãng tãeing thũãút vãõ mãüt cuãuc ããũi thoãũi giãẽa hai Thãn Vẽ Thiãn Thæãung. Traii lãii, ááy chè lãi phãõn trêch dãũn cuĩa Thi thiãn45:67, mãüt ãoãun vãn tiãn tri coi liãn quan ããũn Áãung Mãsi seĩ ããũn. ããõ chãeing toí cãich Ææic chuĩa trãi hoãũch ãẽnũ cho tãẽng lãii, Hãbãrã1:8 mã tãĩ Ææic chuĩa trãi noũ lãii tiãn tri nãy vãõ con. Ááy lãi mãüt vẽ duũ vãõ viãuc Ææic chuĩa trãi goũi.” Nhæing sæu khãng coi nhæ coi rãõi (Rãma4:17). Hãbãrã1:5 ããũt sæu xẽing nghiãũm roĩ rãing trong tãẽng lãii:” Ta seĩ lãim cha ngæãii, ngæãii seĩ lãim con Ta.”

Khi ãoũc Thi thiãn 45:6-7, lãii tiãn tri nguyãn thũy, chũing ta khãng thãúy coi lãii ããũi thoãũi nãõ, nhæng chè lãi lãii điãun ããũt cuĩa tãic giãí Thi thiãn. Hãbãrã 1:1 chãeing toí rãong Ææic chuĩa trãi phãin qua cãic tiãn tri, vãi tãii bãũii cãinh ãoĩ thã Hãbãrã qui nhæing loç noũ ãæãũc cãim thũic cuĩa nhæing tãic giãí Kinh Thãinh cho chênh Ææic chuĩa trãi. Tuy nhiãn, lãim nhæ vãy, Kinh Thãinh khãng nguũ yĩ vãõ sæu ããũi thoãũi giãẽa hai Thãn Vẽ. Mãüt vẽ duũ khaiic trong cũing mãũch vãn, Hãbãrã 1:7, trêch tãii Thi thiãn 104:4 vãi qui lãii noũ cuĩa tãic giãí Thi thiãn cho Ææic chuĩa trãi:” Noũ vãõ thiãn seĩ Ngãii phãin rãong. Ææic chuĩa trãi lãim cho thiãn seĩ Ngãii nhæ giõi (Linh), vãi tãii tãii Ngãii nhæ ngoũn læfã”. Sæu duing tãii ngæĩ nãy khãng coi nghéa lãi Ææic chuĩa trãi phãin nhæing lãii nãy cho mãüt thãn vẽ Thiãn Thæãung khaiic, nhæng lãi Ngãii cãim thũic nhæing lãii nãy cho tãic giãí ããõ viãút lãii .

SÆÛ SAI PHãII CON ããũN THãũ GIAN.

The Sending of the Son

Theo Giãng 3:17 vãi nhæing cãũ khaiic, thç Ææic chuĩa trãi sai con Ngãii xuãung thãũ gian. Cũm tãii nãy khãng coi nghéa lãi Jãsus lãi ngãii thæi hai coi sãõn ãang chãũ ããũi ãĩ trãn trãi ããõ mãüt Thãn Vẽ

Thiãn Thæåung khai sai phải Ngài xuống trần gian. Chê “ sai” ngu ý ròn con ngài Jäsus phải xuống trong kầu hoạch vai hành ãung siũ nhiên của Ấc chúa trời. Ngài ãc nê ãng trình sinh ra do quyõn nàng của Ấc thánh Linh .

Hân nê, chê “sai” bày toí ròn con ngài Jäsus ãng ả trong sê sai phải vai chê ãng của Thiãn Thæåung. Tæng tæu nhê thũ, Giàng Baptit lại” ngài ãc Ấc chúa trời sai ãũn” cho dù rỏ ràng ãng ta khãng sãung trần trời trêic khi ãc sinh ra. Lại müt con ngài, lại con Ấc chúa trời, Chúa Jäsus ãc sai phải vào ròn gian qua lòng của trình nê Mari, ãc Thánh Linh ban quyõn nàng vai ãc kầu hoạch của Ấc chúa trời chê ãnh làm của lâu hi sinh chuic tũ chũng ta .

Chũng ta sẽ hiõu thãm ãõ nõy tæi sê so sánh của Chúa võ sê sai phải Con vãi sê sai phải nhẽng măn ãõ của Ngài.” Nhê Cha ãi sai con trong thũ gian, thç Con cũng sai hoũ trong thũ gian” (Giàng17:18) “ Ngài lui phải cùng măn ãõ ròn: Bçnh an cho các ngài, Cha ãi sai ta thõ nài, ta cũng sai cãng ãi thõ áy” (Giàng20:21). Viũc sai phải con khãng ãi hoũ sê hiũn diũn trêic của Ngài ả trần trời nhê lại Thán Vê thê hai cũng nhê viũc sai các măn ãõ khãng ãi hoũ hoũ phải coi müt trêic ả trần trời.

Sê so sánh nõy cũng khãng dũy chũng ta ãõ gç võ bãn chũt của Ấc chúa trời Chũ tã. Müt sũ ngài nõi ròn Cha vai Con phải lại hai Thán Vê riãng biũt giũng nhê Chúa Jäsus vai các măn ãõ của Ngài lại nhẽng con ngài riãng biũt, nhẽng nõu chũng ta eíp nhẽng lui nõi nõy vào thũ cẽc ãi, thç chũng ta phải coi thũt tam thõn. Nũu Ấc chúa trời coi müt tũp hũp ba ngài khai biũt hõn nhau, thç chũng ta khãng thõ trãnh lui kũt luũn ròn coi ba Ấc chúa trời. Ấõm ãõ nhũt trong sê so sánh của Chúa lại cái Chúa Jäsus vai nhẽng măn ãõ của Ngài lại nhẽng con ngài coi müt sê mũng, sê thêi nhũn, sê xẽc dõu Thiãn Thæåung. Cái hai ãi” vào thũ gian” vãi uy quyõn. Quyõn nàng vai sê mũng Thiãn Thæåung .

CON TÆI TRẦN TRÀI XUÁNG . The Son Who Came Down from Heaven

Trong cãch nõi tæng tæu nhê vãy, Chúa Jäsus ãi nõi trong Giàng6:38 “ Vç ta tæi trần trời xuống, chõng phải ãõ làm theo ý ta, nhẽng làm theo ý Ấc ãi sai ta ãũn”. Nhẽng ngài theo thũt Ba Ngài chũ trẽng chõc ròn Chúa Jäsus ãi phải nõi võ Ngài nhê lại Thán Vê thê hai coi trêic, nhẽng nõi dung ãõn vãn bày toí Ngài thêc sê nõi gç .

Trong Giàng6:31 müt sũ ngài Do Thai trêch dũn Kinh Thãnh ãõ nhõc nhũ Chúa Jäsus ròn Ấc chúa trời ãi cung cãp mana cho tã phu hoũ trong ãõng võng nhê thũ nài:” Ngài ban bãn tæi trời cho hoũ” (Nãhãmi 9:15). ãõ trã lui Chúa Jäsus so sánh sê tæng phãn giẽa mana vãi” Bãn thũt tæi trần trời” vai Ngài giã thêch.” Bãn Ấc chúa trời lại bãn trần trời giãng xuống, ban sê sãung cho thũ gian” (Giàng 6:32-33). Trong Giàng 6:51-58 Ngài nõi cãch rỏ ràng.” Ta lại bãn hõng sãung tæi trần trời xuống: nõu ai ãn bãn áy thç sẽ sãung vã cùng, vai bãn mà ta ban cho vç sê sãung của thũ gian tæc lại thê ta. . . Ấy lại bãn tæi trần trời xuống. Bãn ãi chõng phải nhê mana mà tã phu các ngài ãi ãn. . . rõi cũng chũt, kẽ nài ãn bãn nõy sẽ sãung ãi ãi “.

Khi Kinh Thãnh nõi ròn Ấc chúa trời ban mana” tæi trời” ãõ nõy khãng coi nhê lại mana coi sõn trêic ả trần trời, nhẽng nõi coi nhê lại Ấc chúa trời, khai hân nguyãn nhãn của ròn gian, lại nguõn gãc của mana, Chúa Jäsus xẽc ãnh rỏ ràng ròn bãn thũt tæi trần trời xuống chẽnh lại thê của Ngài, vãn ãc đáng làm của lâu hi sinh trần thũp tæu giã. Ngài ãi khãng coi

sàon trêáic áí trăn trãi trong hçnh thãø con ngæài coi thêt vai huyãút. Ngài âæãuc Mari sinh ra trong hçnh thãø con ngæài .

Váy, khi Chuía Jásus phain Ngài tæi trăn trãi xuáung, Ngài khäng noiï rònng Ngài âái sáung trăn trãi nhæ lai mãüt Thán Vê riãng biãút vai cuáúi cùng Ngài xuáung quai ááút náøy trong hçnh thæic coi sàon trêáic của Ngài. Traii laúi, Ngài muáun noiï rònng Áæic chuía trãi lai taic giaí của sæu thàinh nhuuc thãø, nguãon gáuc mai tæi aoï Ngài hiãun ra trong hçnh thãø con ngæài. Ngài khäng do cäng cuu Giã Seip hay báút cæi ngæài nam naio sinh ra, nhæng Ngài âæãuc sinh ra tæi mãüt trinh næi do quyãon nàng của Thàinh Linh của Áæic chuía trãi .

Hãbãrã 1:6 cheip rònng Áæic chuía trãi âæa” con ááou loing mçnh vaio thãu gian”. Trêáic hãút Chuía Jásus âæãuc Áæic chuía trãi sinh ra caich máou nhiãum trong loing Mari, kãu aoï Ngài âæãuc Mari âæa vaio trãon gian nhæ mãüt em beï. Viãuc con” ái vaio thãu gian” khäng coi nghéa lai Ngài âái coi sàon nhæ mãüt ngæài con áí thãu gian khaiç, cùng nhæ caic măn áão âái khäng coi sàon áí thãu gian khaiç trêáic khi hoü ái” vaio thãu gian”(Giàng17:18) .

Vç Chuía Jásus lai Áæic chuía trãi baìy toí trong xaic thêt, nãn Ngài coi thãø noiï,” Ta tæi trãi áãun” vãii sæu liãn hãu vãii thãon tênh âãii âãii của Ngài. Áãúi vãii nhãn tênh của Ngài, vãun khaiç vãii cha âãii âãii, thç chũng ta khäng âæãuc nghé vão mãüt Thán Vê thæi hai coi sàon trêáic, vç âiãou aoï aoïi hoü Ngài phái lai mãüt con ngæài âãii âãii vai nhæ váy thç viãuc baì Mari sinh Ngài ra lai khäng cãon thiãút. Traii laúi, chũng ta phái hiãou rònng xaic thêt của Ngài” tæi trãi áãun” âái coi nguãon gáuc siãu nhiãn Thiãn Thæãung .

NHÊING HAÛN CHẤU CỦA CON . **The Limitation of the Son**

Nhiãou áoãun Kinh Thàinh mã taí nhêing haun chãu thuãuc vão ngæài của con. Nhæng cáu náøy khãong tæang hãup vãii yï niãum cho rònng con lai Thán Vê thæi hai áãong áãong vãii cha, nhæng úng hãu cho sæu hiãou biãút rònng con lai Áæic chuía trãi baìy toí trong xaic thêt. Nhêing áoãun vãn náøy nhãun mãunh vão nhãn tãinh của Ngài mai thãii.

Vê duu cả baín lai Mãic13:32 noiï rònng Cha biãút mãüt sãu áiãou mai con khäng biãút, nghéa lai, thãii gian Chuía Jásus taí lám:” vão ngay giãii aoï, chàong ai biãút chi hãút, caic thiãn sæi trăn trãi, hay lai con cùng chàong biãút næia, song chè cha mai thãii”. Cáu náøy noiï vão con lai con ngæài, chæi khäng phái lai Thán Vê Thiãn Thæãung âãii âãii. Sæu toãn tri (biãút táút cai moüi sæu) lai phãon chui yãuu của baín cháút của Áæic chuía trãi, váy, nãuu con lai mãüt Thán Vê Thiãn Thæãung âãii âãii thç chàoc hàon chàong coi thãii áiãøm naio mai con khäng biãút roi.

Nhêing lãii noiï khaiç của Ááúng Christ chè vão con lai mãüt con ngæài :” Con chàong tæu mçnh laim viãuc gç âæãuc” (Giàng5:19). “ Ta khäng thãø tæu mçnh laim nãui viãuc gç” (Giàng5:30).” Vç ta tæi trăn trãi xuáung, chàong phái áãø laim theo yï ta, nhæng laim theo yï Ááúng âái sai ta áãun” (Giàng6:38).” Cha tãn tröng hãn cai” (Giàng14:28).

Nhêing ngæài theo thuyãút Ba Ngãi thæãing duing nhêing lãii noiï náøy vai nhêing lãii noiï tæang tæu khaiç áãø chæing minh Cha vai Con lai hai Thán Vê Thiãn Thæãung riãng biãút. Tuy nhiãn, nãuu con lai mãüt Thán Vê riãng biãút trong nhêing áoãun vãn náøy, chàoc hàon Ngài khäng coi trê thæic, khäng coi quyãon nàng, yï muáun của Ngài phái phuü thuãuc vaio yï muáun của Cha, vai Ngài thãúp keim hãn Cha trong moüi sæu. Nhæ váy áiãou aoï laúi phái huý giaïo lý của thuyãút Ba Ngãi vão sæu áãong áãong vai áãong baín cháút của hai Thán Vê .

Khi ãiãøm nãõy ãæãüc ãæa ra, nhãíng ngæãii theo thuyãút Ba Ngãi coi suy nghé seí nhãún ra ràõng nhãíng lãii noií nãõy chè nguú yí ããún nhãíng haún chãú thuãüc con ngæãii cuía con. Tuy nhiãn, sæu xaíc nhãún nãõy coi hiãõu læúc khi hoü cãng nhãún ràõng hoü chè duíng nhãíng ãoãun vãn nãõy ããø chãéng minh ràõng Con laì ngæãii khi phãn biãút vãii Cha. Hoü khãng thãø duíng nhãíng ãoãun vãn ãõi ããø chãéng minh ràõng Con laì Thãn Vẽ Thiãn Thæãung ããii ããii riãng biãút .

Nãúu hoü khãng khãng trong viãúc duíng nhãíng ãoãun vãn trãn ããø khãõng ãènh ràõng Con laì Thãn Vẽ Thiãn Thæãung ããii ããii riãng biãút, thç hoü cuíng phãí sæi duíng nhãíng ãoãun vãn ãõi ããø quyãút ãènh Con thuãüc loaüi Thãn Vẽ naìo, nghéa laì mãüt Thãn Vẽ khãng toãin tri hay khãng toãin nãng nhøng thãúp keím hãn Cha trong moüi sæu. Phãõn kãút luãún doi seí ããính baüi giaõo lý riãng cuía hoü cuíng nhæ máu thuãún vãii nhiãõu lãii noií khãic cuía Kinh Thãính vãø thãõn tãính troüin veün cuía Chuía Jãsus Christ .

Cãich Duy Nhãút ããø trãính sæu máu thuãún nãõy laì nhçn nhãún ràõng Jãsus Christ, Con Ææic chuía trãii, laì Ææic chuía trãii baüy toí trong xaíc thët. Laì ngæãii, Chuía Jãsus coi thãø noií vãø nhãíng haún chãú cuía con ngæãii mãi khãng giaím thuãüc tênh toãin nãng vai toãin tri cuía Linh ããii ããii cuía Ææic chuía trãii, Æáúng ngæü trẽ troüin veün ãí trong Ngãi.

Nhãíng ngæãii ãæãüc Chuía Jãsus tiãúp xuíc biãút ràõng Ngãi laì con ngæãii, vai hoü cuíng biãút Ææic chuía trãii laì Linh khãng thãúy ãæãüc. Æãø ããun ããõt hoü ããõn sæu hiãõu biãút vãø sæu thãính nhuüc thãø vai ãæic tin cãiu ããü nãi Ngãi, thç Chuía Jãsus nhãún mãnh ràõng hoü ãéng nhçn Ngãi chè laì mãüt con ngæãii suãng. Nhãíng lãii noií vai nhãíng haính ããüng cuía Ngãi khãng chè laì nhãíng lãii noií vai haính ããüng cuía con ngæãii táõm thæãíng. Ngãi khãng haính ããüng bàõng nãng læúc, uy quyãõn vai yí muãún cuía con ngæãii. Traüi laüi moüi lãii noií vai haính ããüng cuía Ngãi ãæãüc Linh cuía Ææic chuía trãii ãí bãn trong Ngãi thæüc hiãõn. Ngãi giaüi thêch:” Nhãíng lãii Ta noií vãii cãic ngæãii, chãõng phãí Ta tæü noií; áúy laì Cha ãí trong Ta, chênh Ngãi laím troüin viãúc riãng cuía Ngãi” (Giãng14:10). Laì Con Ææic chuía trãii vãø phãõn nhãn tãính, Ngãi coi nhãíng haún chãú vai thuãún phuüc yí muãún cuía Ææic chuía trãii nhøng laì Ææic chuía trãii thãính nhuüc thãø Ngãi coi moüi quyãõn nãng vai hiãõu biãút .

CHÁÚM DÆÌT SÆÛ CAI TRÈ CUÍA CON . The End of the Son’s Reign

Danh xãng” Con” nguú yí vãø sæu thãính nhuüc thãø, vãún xaý ra vç sæu Cãiu Chuãüc cuía chũng ta. vç muüc ãèch nãõy mãüt ngayí kia seí hoãn thãính, nãn chàõc hàõn vai troi cuía con seí chãúm ãèit. Mãuc ãüi sæu thãính nhuüc thãø seí chàõng bao giãi ãæãüc ããío ngæãüc, nhøng Kinh Thãính coi noií vãø thãii kyí cai tri cuía Con seí chãúm ãèit. Trong coií ããii ããii Ææic chuía trãii seí tiãúp tuüc baüy toí chênh Ngãi qua nhãn tãính ãæãüc vinh hiãõn cuía Ngãi laì Jãsus Christ (Khãí 22:3-4), nhøng Ngãi seí khãng coií coií cả hãüi haính ããüng quãí khãí nãng cuía Con .

Ãoãun vãn ãiãùn ããüt roi ràíng leí thãút nãõy laì Icã15:24-28. Æãø hiãõu roi hãn, chũng ta hãiy xem baín ãèch King James Version:

Rãõi ããún cuãõi cüing, khi Ngãi (Christ) giao Væãng Quãüc cho Ææic chuía Cha, khi Ngãi chãúm ãèit moüi sæu cai trẽ, moüi uy quyãõn vai moüi thãü læúc. Vç Ngãi phãí cai trẽ cho ããún luíc Ngãi ããí ããüt moüi keí thui nghêch ãæãii chán mçnh. Keí thui cuãüi cüing seí bẽ huýy ãiãüt laì sæu chãút. Vç” Ngãi ããí ããüt moüi sæu ãæãii chán Ngãi”, thç chàõc phãí trãi ra Æáúng ããüt moü sæu ãæãii chán Ngãi. Khi muãn vãút ããí phuüc Ngãi, thç báúy giãi chênh mçnh Con seí phuüc Æáúng laím cho muãn vãút phuüc mçnh, ããø Ææic chuía trãii ãæãüc moüi sæu .

Thoãt ããõu, ãoãun nãõy ãæãíng nhæ gáy ra vãún ããõ cho quan ãiãøm chè coi mãüt Ææic chuía trãii vç noií phãn biãút Con vãii Cha. Nhøng nãúu Con laì Thãn Vẽ riãng biãút ãí ãáy, thç trãii vãii quan ãiãøm

cuía nhæing ngæài theo thuyăút Ba Ngăi, vç con roi ràng phuû thuăuc vaio Cha vai phán biăút hăon văi Âæic chuía Trăi .

Sæu giaíi thêch Duy Nhăút tæang hăup văi thăon tăinh cuía Ááung Christ nhæ âai diăun tá suăút cai Kinh Thăinh áy lài chæi “Con” ái ááy nguû yĩ văo vai troi trung baío cuía Chuía Jăsus. Sau sæu phăin xêit cuăúi cùing, khăng ai căon âăún sæu cæiu răui, khăng ai còin căon vai troi trung gian cuía Chuía Jăsus. Chuía Jăsus lài con vai seí luăn luăn ái trong yĩ nghéa lài Ngăi côi nhán tăinh, nhæng măüt ngayi kia Ngăi seí khăng còin ái vai troi lài Con âæăuc sinh ra. Ngăi seí trăi laúi vai troi nguyăn thuý lài Âæic chuía trăi lài Cha cuía motii ngæài. Chuing ta seí khăng còin căon âăüt âæic tin năi Ngăi lài Con (Ááung Trung Baío), nhæng chuing ta seí thăi phæăung vai tăn kênh Ngăi lài Chuía vai Âæic chuía trăi chuing ta .

Lăi giaíi thêch nhæ thău laúi thêch hăup găon guíi văi nhæing lăi kăüt luăun cuía nhæing hoic giaí theo thuyăút Ba Ngăi hiăun nay, theo phăon trêch dăun tæi hai phăon phă bçnh Kinh Thăinh do hai hoic giaí Tin Lăinh theo thuyăút Ba Ngăi năoi tiăung lài F. F. Bruce vai Leon Morris .

Dæăing nhæ Phaolă côi khuynh hæăing phán biăút hai khêa căunh cuía næăic thiăn âăing bằong sæu âăø riăng cuim tæi thăng thæăing” næăic Âæic chuía trăi” cho sæu kăüt thuic trong tæang lai cuía noi, trong khi chè văo hiăun taúi äng laúi sæi duing tæi ngæi nhæ “ næăic cuía Ááung Christ”. Nhæ văuy, trong Icăr15:24, Ááung Christ, sau khi cai trê cho âăún luic muăn văüt phuic Ngăi, giao næăic laúi cho Âæic chuía Cha, thç sæu cai trê trung gian cuía Ngăi báuy giăi âæăuc âæa lăn lăinh væuc âăi âăi cuía Âæic chuía trăi (1) .

Phaolă khăng noi văo baín chăút thiăút yău cuía hoăuc Christ hoăuc Cha. Äng äang noi văo cäng viăuc mài Christ âai hoăin thăinh, vai seí hoăin thăinh. Ngăi âai chăüt cho con ngæài, vai Ngăi âai săung laúi. Ngăi seí trăi laúi. Ngăi seí âăinh haú moií keí thuí cuía Âæic chuía trăi. Cao âiăøm cuía toăin thăø cäng táic cuía Ngăi seí âăún khi Ngăi giao năup Væang Quăuc cho Ááung văun lài nguăon găuc cuía moií sæu. Trong viăuc năoy Ngăi trăi năn con ngæài âăø hoăin thăinh cäng táic âoi, Ngăi âai màuc vaio mçnh măüt sæu thuăun phuic năoi âoi văun căon thiăút âăø âæa cäng viăuc lăn vai bao găom sæu hoăin táút. Muic âêch cuía âiăou năoy (hina) lài Âæic chuía trăi côi thăø lài moií sæu ái trong moií sæu. Ááy lài sæu diăun âăüt măunh meí văo sæu táúi thæăung troiun veun mài âăún báuy giăi roi ràng thuăuc văo Ngăi . (2)

Ngăn ngæi cuía Icăr15:24-28 âæăuc duing theo pheíp áon duú vai âæing hiăou rằong âoăun năoy nguû yĩ văo hai Thán Vê Thiăn Thæăung riăng biăút. Äphăsă 5:27 noií roi rằong Chuía Jăsus seí khăng giao Væang Quăuc cho măüt Thán Vê Thiăn Thæăung khaiç:” Äăø Ngăi (Christ) côi thăø trçnh diăun cho mçnh măüt Hăui thăinh vinh diăun” Ááung Christ yău Hăui thăinh vai phoi sæu săung mçnh vç Hăui thăinh. Hăui thăinh lài Tán Phuû cuía Ngăi. Ngăi seí khăng âæa vău cuía Ngăi, văun âai âæăuc chuăuc bằong sæu hy sinh lăm dæăing áy, cho măüt ai khaiç. Khăng,” Âæic chuía trăi ái trong Ááung Christ, làm cho thău gian hoia laúi văi Ngăi” (ICăr 5:19) .

YĨ NGHÉA CHO CHUING TA. Significance for Us

Toim laúi, danh xæng” Con Âæic chuía trăi” cuía Chuía Jăsus nguû yĩ sæu thăinh nhuic thăø. Noi năui nhæing yău táúi cuía con ngæài vai thăi gian. Kinh Thăinh khăng bao giăi noií văo” Âæic chuía Con” (God the son) dæăing nhæ quyăon làm con găon chăüt caiç âăi âăi trong Âæic chuía trăi, nhæng chè noií văo” Con Âæic chuía trăi” (the son of God). Kinh Thăinh mã táic con trong tæi ngæi chè côi thăø liăn quan âăún nhán tăinh, chæi khăng phăi liăn quan âăún măüt mçnh thăon tăinh. Chăong haun, con Âæic chuía trăi bẽ âoing âinh vai con chăüt (Răma5:10; Hăbără6:6). Chè con ngæài măi côi thăø chăüt. Linh âăi âăi cuía Âæic chuía trăi khăng thăø trăi thăinh vă yĩ thæic hay khăng tăon taúi, vai khăng thăø năoi nghè rằong măüt phăon cuía Âæic chuía trăi laúi chăüt âæăuc .

Con Æxic chúa trải khăng chè lai müt con ngæài, Ngài lai con ngæài trong aoĩ Linh của Æxic chúa trải nài trũ troün veün. Thæing thæing, nhæing àoån vàn coi yĩ ænh mã tá Con lai thõn tænh nhæng luån luån ấ trong nài dung của sæu thænh nhuê thæ. Chæng haün, Mãc2:10; 14:62; Hæbãrã1:8-9

Váy khi chũng ta xæng nháun ràong Chúa Jäsus lai con Æxic chúa trải, thç chũng ta xæng nháun ràong Ngài ææüc hoài thai bái Thænh Linh ææüc müt trnh næi sinh ra, Ngài mang bæn chát của Æxic chúa trải trong xæc thêt. Hæn næi, danh xæng náy gæon liæon bát khai phán li vãi muê æch mà Æxic chúa trải hiæn ææn trong xæc thêt, dæ cæu chũng ta ra khoĩ tæi læi. Chúa Jäsus giai thêch.” Con của con ngæài ææn. . . ææø phoi sæu sæng mçnh laim giai chuæc nhiæou ngæài” (Mat 20:28)

Phái trá thænh müt ngæài, Chúa Jäsus mãi coi thæ lai ngæài chuæc coi hoĩ hæng gæon vãi chũng ta vai ngæài thay thæ troün veün của chũng ta. Lai müt ngæài Chúa Jäsus mãi coi thæ ææø huyæt ra chuæc tæi læi của chũng ta. Lai ngæài Chúa Jäsus mãi coi thæ chæt thæ chæ cho chũng ta vai nhæ thæ mãi trá giai hçnh phæt cho tæi læi của chũng ta. Nhæng phái lai Æxic chúa trải, Ngài mãi coi quyæon tha thæ tæi læi của chũng ta vai laim Cæu Chúa của chũng ta. Cá hai thõn tænh vai nhæn tænh chán thæt của Ngài lai nhæing yæu tæ cæon thiæt cho sæu cæu ræi của chũng ta, vai danh xæng” Con Æxic chúa trải” bao gæm cá hai khæ cænh .

Khæng ngæc nhiæn gç khi sæu xæng nháun Jäsus lai con Æxic chúa trải lai næn táng cho sæu cæu Chuæc vai ææi sæng Cæ ææc Nhæn của chũng ta. Vç Jäsus lai con Æxic chúa trải næn chũng ta coi müt Áúng Trung Bæo, müt Áúng biæn hæi, müt con ææing Cæu Chuæc, quyæon laim con của Chúa Jäsus cho phæp chũng ta ææng thanh vãi Sæi Äæ Phaolæ.” Nay tæi cæin sæng trong xæc thêt lai sæng trong ææc tin Con Æxic chúa trải, lai Áúng ææ yæ tæi vai phoi chænh mçnh Ngài vç tæi” (Galati2:20) .

Cuèng vãi moĩ ngæài chũng ta hæy cæng báu ràong Jäsus lai Con Æxic chúa trải vai vui mæng trong læi thæt náy. Chũng ta hæy hæit vãi Giæm muê G. T. Haywood, müt ngæài tiæn phong nõi tiæng của Hæi thænh Ngü Tuæon Duy müt Æxic chúa trải ấ ææou thæ kyĩ hai mæi:

Ä, sæu kyĩ diæu ngoüt ngæo! Ä sæu kyĩ diæu ngoüt ngæo!
Jäsus lai con Æxic chúa Trải .
Con tænh kæn Ngæi !Con yæ mãun Ngæi biæt bao !
Jäsus lai con Æxic chúa Trải.

⑦

ÂÁÚNG TRUNG BAÍO . GIÆÍA ÂÆÏC CHUÏA TRÀI VAI LOÀI NGÆÀI . The Mediator between God and Man

Vç chè coi mätüt Äæic chuïa trài vai chè coi mätüt Ááúng Trung Báió áí giæía Äæic chuïa trài vai loài ngæài tæic lai Äæic Chuïa Jäsus Christ lai ngæài (Itimäthã 2:5) .

Tán ææic tuyãn bâu ràðng.”Äæic Chuïa Jäsus Christ ááí äáún trong tháu gian äãø cæiu vait keí coi täüi” (Itim 1:15). Sæi äiäúp náøy ráút quan troüng cho moui ngæài.” Vç moui ngæài äãöu ááí phaüm täüi, huüt máút sæu vinh hiãøn cuía Äæic chuïa trài” vai “ tiãøn cäng cuía täüi làüi lai sæu chãút” (Räma3:23; 6:23). Moui ngæài trong tháu gian äãöu ááí phaüm täüi vai cáøn Cæiu Chuïa .

NHU CÁÖU CUÍA NHÁN LOÀI VAI SÆU CUNG ÆÏNG CUÍA ÂÆÏC CHUÏA TRÀI . Humanity’s Need and God’s Provision

Bãõt äãöu vãi Äaam vai Äva trong væàin Äæen, täüi làüi ááí phán reí con ngæài khoí Äæic chuïa trài, vç sæu thãinh khiãút cuía Äæic chuïa trài khäng thãø coi sæu thäng cäng vãi täüi làüi. Taích rãii khoí Äæic chuïa trài coi nghéa lai chãút vãø mätüt thuäüc linh, vai kãút quai cuäúi cùng cuía täüi làüi cuía con ngæài lai xa caích äãii äãii vãi Äæic chuïa trài, coi goui lai sæu äenh täüi hay sæu chãút thæi hai. Toim làüi, sæu thãinh khiãút cuía Äæic chuïa trài vai sæu cäng bệnh àoii hoí cuía täüi làüi pháí bẽ hçnh pháút bàðng sæu chãút .

Nhán loaüi khäng coi caích naio äãø thoait khoí säú pháün kinh khuüng náøy. Khäng ngæài naio tæu cæiu láúy chênh mçnh hay lai làm Cæiu Chuïa cuía nhæing ngæài khaïc, vç baín thán mäuüi ngæài lai mätüt täüi nhán dæãii äin pháút pháí chãút vãø täüi làüi mçnh. Con ngæài täüi làüi khäng thãø làm cho mçnh thãinh khiãút, vai Äæic chuïa trài thãinh khiãút khäng thãø trá thãinh täüi làüi, vç tháu hiãøn nhiãn lai khäng coi äiãøm chung trãn àoii hai bãn xa lau coi thãø gãúp nhau .

Nhæng trong tçnh yãu, sæu thæng xoit, vai sæu khãn ngoan vã haún cuía Äæic chuïa trài, Ngaii ááí hoãich äenh mätüt kãú hoãich Cæiu Chuäüc dãø coi thãø äãip æing äæäüc nhæing àoii hoí cuía Ngaii vãø

sêu thănh khiăút vai cäng bệnh vai âăong thăi cung cáúp măt phăng tiăun Căiu Chuăuc cho nhán loăi tăi lăi. Kău hoăch năy tăt trung vai Căiu Chuă Jăsus Christ chũng ta, con Ăăic chuă trăi, Ăăung hoă giăi Ăăic chuă trăi vai con ngăi .

Chuă Jăsus lai “Ăăung Trung Băo Duy Nhăt giăi Ăăic chuă trăi vai loăi ngăi” vai nhă thă, Ngăi âăun âă” phoi sêu săung mệnh Căiu Chuăuc nhiăou ngăi.” (Itim2:5-6). Ngăi coi thăo lai Ăăung Trung Băo Duy Nhăt vạ Ngăi lai Ăăic chuă trăi băt toí trong xăic thăt (Itim 3:16; Giăng 1:1,14). Căi nhán tănh vai thăon tănh âăou căon thiăút cho cäng tăic trung gian của Ngăi căi. Lai măt con ngăi thăt, Ngăi âăi diăun cho đoi đoi loăi ngăi văt Ăăic chuă trăi, Ăăic chuă trăi Duy Nhăt thănh nhuê thăo, Ngăi băt toí Ăăic chuă trăi âăi âăi vạ hệnh cho loăi ngăi .

CON NGĂI JĂSUS CHRIST . The Man Christ Jesus

Chuă Jăsus lai con ngăi vạ tăi Duy Nhăt trăn thă gian năy. Nhă văt Ngăi lai con ngăi âăic nhăt khăng bệ chăt âăi âăi, vai lai con ngăi âăic nhăt coi thăo làm của lăi hi sinh thay thă cho nhán loăi tăi lăi. Nhă Ăăam lai ngăi âăi diăun cho nhán loăi, âăun chũng ta vai tăi lăi do ngăi khăng tuă theo kău hoăch của Ăăic chuă trăi, cűng măt thăo áy, Chuă Jăsus phuc văt nhă ngăi âăi diăun măt của nhán loăi, đăun chũng ta vai sêu cäng bệnh do Ngăi tuă theo kău hoăch của Ăăic chuă trăi (Răma5:19) .

Khi chũng ta noi vạ Chuă Jăsus lai Ăăung Trung Băo giăi Ăăic chuă trăi vai loăi ngăi thệ chũng ta âăing nghệ vạ Ngăi nhă Ăăic chuă trăi thă hai hay Thán Vê Thiă Thăăung thă hai. Cău săic cäng boi căch nhăt măt.” Hăi Ysăraă! Hăy nghe: Giăhăva Ăăic chuă trăi chũng ta lai Giăhăva coi măt khăng hai”.(Phuc6:4). Tán săic khăng thay âăi sêi âăi năy, vạ khăng coi sêu măt thuăun trong lăi Ăăic chuă trăi. Trăi lăi, tán săic tăi xăic nhăt lei thăt năy vai xáy đăung trăn âoi.” Chè coi măt Ăăic chuă trăi vai măt Ăăung Trung Băo giăi Ăăic chuă trăi vai loăi ngăi, lai Ăăic Chuă Jăsus Christ lai ngăi” (Itim2:5). Sêu măt khăf măt của tán săic khăng phăt lai Ăăic chuă trăi khăc hay măt Thán Vê khăc cűng thă vai Ăăic chuă trăi chăt tăo, măt noi măt thuăun văt âăic tin vai giăo lý của căic thănh âăo thăi cău săic trong phăm vi răng lăi hă: Ngăi âăun trong xăic thăt âăo cău tăo văt sa ngăi của Ngăi .

Noi măt căch hăt lý ITimăthă2:5 khăng noi Ăăung Trung Băo giăi Ăăic chuă trăi vai loăi ngăi lai “ Thán Vê thă hai” hay “ Ăăic Chuă Con” hay “ Con âăi âăi”. Noi chệ goi Ăăung Trung Băo lai “ Ăăic Chuă Jăsus Christ lai ngăi”. Vai troi của Ăăung Christ vạ sêu trung gian khăng ngu y vạ sêu nhăt diăun măt Thán Vê riăng biăt, noi chệ âăn giăn noi âăun nhán tănh chăt thăc của Ngăi. Lai Ăăic chuă trăi thănh nhuê thăo, Chuă Jăsus Christ kăt hăt theo nghệ âen căi hai thăon tănh vai nhán tănh trong con ngăi của Ngăi. Chệh Ngăi lai năi găt găt của Ăăic chuă trăi vai loăi ngăi. Ngăi trăt thănh năi chăt vai phăng tiăun làm trung gian, khăng phăt âăo chệ chũng ta âăun văt ngăi năo khăc, nhăng bđng căch âem chũng ta âăun văt chệh mệnh Ngăi, âăut chũng ta vai thán thăo Ngăi, vai âăo âăy Thănh Linh Ngăi cho chũng ta .

Ngăi khăng phăt lai măt cäng cu âăo đăun chũng ta vai măt thăng cäng văt Thán Vê khăc.” Ăăic chuă trăi á trong Ăăung Christ, khiăun thă gian hoă lăi văt Ngăi” (ICăr 5:19). Ăăung Christ chăt âăo” Ngăi coi thăo trệh diăun cho chệh Ngăi [khăng cho ngăi năo khăc] măt Hăi thănh vinh diău, khăng văt, khăng nhán, khăng chi giăung nhă văt” (Ăphă5:27). Khi chũng ta nhệ thăt vai biăt Chuă Jăsus, chũng ta thăc sêu nhệ thăt vai biăt Ăăic Chuă Cha, vạ Cha á trong Chuă Jăsus (Giăng14:7-11) .

Nău coi măt Thán Vê Thiă Thăăung thă hai, thệ Thán Vê âoi khăng thăo lai ngăi trung gian giăi Ăăic chuă trăi thănh khiăút vai nhán loăi tăi lăi. Chè coi măt con ngăi vạ tăi măt coi thăo

laim Ááúng Trung Baío mǎüt ngǎài chuáüc saín nghiãúp coi hoü haing gǎön, mǎüt cuía lâu chuáüc tǎüi, mǎüt ngǎài äãø huyáüt ra äãø tráí giǎi chuáüc tǎüi láüi .

Vǎø phǎeáng diãün tranh luáün, chüing ta haý tǎeáng tǎeüing ràòng coi hai Thán Vê Thiãn Thǎeüing lai nhǎeíng vǎø äãöng äãöng vǎø moiüi phǎeáng diãün, vai äãüc biãüt, äãöng äãöng vǎø sæü thǎinh khiãüt. Nǎúu mǎüt Thán Vê trung gian cǎön pháí ãem nhán loaüi tǎüi láüi vào máüi thǎng cǎng vǎüi Thán Vê thǎeí hai. Thán Vê thǎeí hai khǎng thǎø phuüc vuü nhǎe Thán Vê trung gian ãeác, vç thǎinh khiãüt giǎúng nhǎe Thán Vê thǎeí nháüt, nǎn Ngài cüing cǎön tçm ai ãoi laim trung gian! Toim láüi, khǎng pháí Thán Vê thǎeí hai laim Thán Vê trung baío, mai chǎnh” Con ngǎài Jǎsus Christ” lai Ááúng Trung Baío. Vai con ngǎài náöy máüi thǎeüc sæü lai con ngǎài do sæü thǎinh nhuüc thǎø mai Áæic chuía tráí ngǎeü áí trong cǎích troün veün (Cǎläse 2:9).

ÁÁÚNG TRUNG BAÍO LÀÌ ÁÆIC CHUÍA TRÁÌI THÀINH NHUÛC THǎØ .

The Mediator As God Incarnate

Ááúng Trung Baío pháí lai con ngǎài thǎüt sæü, nhǎng Ngài cüing pháí lai Áæic chuía tráíi thǎinh nhuüc thǎø vç chè máüt mçnh Áæic chuía tráíi máüi coi thǎø tha thǎeí tǎüi láüi. Chè Giǎháva lai Cǎeü Chuía (Ásai 45: 21-22) .

Noüi cǎích äãüc biãüt, Ááúng Trung Baío pháí lai sæü baý toí cuía Cha, Ááúng Taüo Hoüa, Ááúng Ban Bäü Luáüt Phaíp, Ááúng chǎung láüi doìng doüi con ngǎài phaüm tǎüi tǎe luic ban äãöu. Nǎúu mǎüt con ngǎài phaüm pháí sai láöm vǎüi mǎüt ngǎài khiác, thç ngǎài ãoi pháí xin láüi ngǎài mai mçnh laim cho tǎø thǎeáng äãø nháün ãeác sæü tha thǎeí. Ngǎài thǎeí ba khǎng thǎø cung cáúp sæü tha thǎeí hay sæü giǎí hoüa. Chǎöng haün, keí cǎöp pháí hoain láüi äãø láúy cǎöp cho chǎnh chuí nhán sǎí hæüi, hǎön khǎng thǎø ãeä láúy cǎöp cho ngǎài thǎeí ba vai nháün sæü tha thǎeí tǎe ngǎài ãoi. Cüing váüy, lai con cǎüi báüi nghèch chüing ta chè coi thǎø äãün cüing Cha Thiãn Thǎeüing cuía chüing ta äãø nháün ãeác sæü tha thǎeí vai sæü giǎí hoüa. Nǎúu chüing ta nhçn xem Chuía Jǎsus lai Cǎeü Chuía cuía chüing ta, thç chüing ta cüing pháí nhçn nháün Ngài lai sæü màüc khiác cuía Cha cho chüing ta. Noüi máüt cǎích coi yí nghéa thç Ásai63:16 cheíp ràòng Chuía (Giǎháva) äãöng thǎi lai Cha vai Ááúng Cǎeü Chuía cuía chüing ta.

Toim láüi, khǎng ai khiác coi thǎø coi ãüi pháøm cháüt laim Ááúng Trung Baío ngoãüi tráeí chǎnh Áæic chuía tráíi äãün trong thǎü gian náöy laim máüt con ngǎài. Áæic chuía tráíi biãüt ràòng khǎng ai khiác coi thǎø laim ngǎài cáöu thay cǎeü äãü cho doìng doüi loaüi ngǎài.” Thǎüy khǎng coi ngǎài, chǎöng coi ai cáöu thay, thç láúy laim lau lüing. Ngài bein duìng chǎnh cǎnh tay mçnh ãem sæü cǎeü ráüi äãün” (Ásai59:16) .

NǎÖN TAÍNG CUÍA SÆÜ CǎEÜ RǎÜI.

The Basis of Salvation

Váüy, con ãeàng Duy Nháüt cho chüing ta äãø ãeác cǎeü khoüi sæü cháüt äãüi äãüi lai quay láüi cüing Chuía Jǎsus Christ. Trong sæü cáöu nguyãün vǎüi Cha, Chuía Jǎsus trçnh baý nǎön táng cuía sæü cǎeü ráüi cho toain thǎø nhán loaüi:” Vái, sæü sǎúng äãüi äãüi lai nhçn biãüt Cha, tǎeic lai Áæic chuía tráíi coi máüt vai thǎüt, cüing Jǎsus Christ, lai Ááúng Cha ãai sai äãün” (Giàng17:3) .

Chüing ta ãeàng ngaüc nhiãn vç Chuía Jǎsus cáöu nguyãün vǎüi Cha. Thǎüt váüy, nǎúu Ngài khǎng cáöu nguyãün thç chüing ta máüi ngaüc nhiãn, Chuía Jǎsus lai ngǎài vǎø moiüi phǎeáng diãün, nhǎe thǎü Ngài hoain toain tham dǎeü vào máüi khǎe cǎnh cuía kinh nghiãüm cuía con ngǎài, chèu ãoi, khiác, máüt nhuüc vai cǎim dǎü. Lai máüt con ngǎài vǎ tǎüi, Ááúng laim ngǎài äãüi diãün máüi cho doìng doüi loaüi

ngãài, Ngài làm ãiãøn hçnh cho con gãài troün veün mài Æic chúa trãii muãún nhán loãii trãii thãnh. Gãøm cõ sãu cãõu nguyãün, váng lãii vài thuãún phuüc yĩ muãún của Æic chúa trãii. Ngài phãii lãii mãüt gãài cãngbçnh khãng hãn khãng keĩm. Ngài phãii ãi vai troì làm mãuu mãeüc cho chũng ta khãng hãn khãng keĩm.

Nhãeng lãii cãõu nguyãün của Chúa Jãsus Christ khãng chè vãõ sãu chia reĩ nãii bãii trong Æic chúa trãii Chũi tãø, nhãeng chè chãeing toĩ nhán tãinh hoãn toãn chán thãeüc của Ngài. Nãuu nhãeng lãii cãõu nguyãün của Ááúng Christ chãeing minh ràõng Ngài lãii Thãn Vẽ thãii hai, thç chũng cũng phãii chãeing minh loãii Thãn Vẽ thãii hai của Ngài khãng phãii lãii mãüt Thãn Vẽ ããõng ããõng, nhãe nhãeng gãài theo thuyãüt Ba Ngãi dãii dãii, nhãeng phãii lãii mãüt Thãn Vẽ keĩm hãn vãún cãún ãããüc sãu giũp ããi tãii Thãn Vẽ thãii nhãüt. Trong trãeing hãũp nãõy, Thãn Vẽ thãii hai seĩ khãng thãeüc sãu lãii Æic chúa trãii, vç theo ãeñh nghãe Æic chúa trãii lãiiÁáúng toãn quyãõn, vài khãng cãõn ai giũp ããi. Thay vç, nhçn nhãün Chúa Jãsus lãii Thãn Vẽ thãii hai thãũp keĩm hãn, chũng ta phãii cãng nhãün ràõng Ngài cãõu nguyãün vç Ngài lãii mãüt con gãài. Hãbãrã5:7 cheĩp, Ngài cãõu nguyãün” trong nhãeng ngãii cõin trong xãic thẽt”.

Trong Giãng 17, Chúa Jãsus cãõu nguyãün nhãe mãüt con gãài cãõu nguyãün cũng Æic chúa trãii, gõii Linh của Æic chúa trãii lãii” Cha” giãúng nhãe khi Ngài dãii chũng ta cãõu nguyãün trong bãii cãõu nguyãün chung. Trong Giãng17:3Ngãii cho bãiãüt hai khãe cãũnh cãn bãin của sãu cãeũ rãii. Nhçn bãiãüt Æic chúa trãii chán thãüt Duy Nhãüt vài nhçn bãiãüt Jãsus Christ. Do sãu hiãõu bãiãüt thuãüc linh nãõy chũng ta cõi thãø thãeia hããĩng sãu sãũng ããii ããii thay vç sãu chãüt ããii ããii .

Giãúng nhãe trong Itim2:5, cãu nãõy xãy dãeũng trãn leĩ thãüt của Cãeũ ããic ràõng chè cõi mãüt Æic chúa trãii. Chúa Jãsus gõii cha lãii” Æic chúa trãii chán thãõn Duy Nhãüt” vài nõii ràõng nhãün bãiãüt Ngài lãii ãiãõu chũi yãuu cho sãu cãeũ rãii của chũng ta .

Nhãeng sãu hiãõu bãiãüt vãõ Æic chúa trãii chán thãõn Duy Nhãüt vãún chãe ããeĩ. Nhiãõu gãài Do Thãii vào thãii Ááúng Christ ããi thãii phãeũng Æic chúa trãii của Cãeũ ããic nhãeng ããi tãe chãii Ááúng Christ vài Ngài phãii ràõng hoĩ seĩ chãüt trong tãii lãii mçnh (Giãng8:24) tin nãii sãu hiãũn hãeũ của Ááúng Taũo Hoĩa vài Ááúng Ban Bãũ Luãüt Phãip lãii ãiãõu cãõn thiãüt, nhãeng nãuu chè cõi sãu hiãõu bãiãüt nãõy thç khãng làm cho con gãài hoĩa lãii vãii Æic chúa trãii. Phãẽng tiãũn giãii hoĩa Duy Nhãüt lãii qua Chúa Jãsus Christ vç Ngài lãii Ááúng Trung Bãio mài Æic chúa trãii ããi cung cãúp. Chũng ta phãii bãiãüt Chúa Jãsus cãich ããuc bãiãüt. Ngài lãii sãu mãuc khãi của Æic chúa trãii Duy Nhãüt,lãii Cãeũ Chúa của chũng ta. chè khi não chũng ta bãiãüt Ngài thç chũng ta mãii thãeüc sãu bãiãüt Cha (Giãng8:19)

Chũng ta cõin phãii hiãõu bãiãüt ràõng Chúa Jãsus ããeũc Æic chúa trãii sai ããũn. Lãii mãüt con gãài, lãii con Æic chúa trãii, Chúa Jãsus ãi vào thãũ gian qua loĩng trĩnh nãe Mari, ããeũc Thãinh Linh ban quyãõn nãng, vài ããeũc kãũ hoãũch của Æic chúa trãii thãeia nhãün lãii của lãii hi sinh chũeüc tãii chũng ta.(Xem chãẽng 6 ããø thãõ luãũn thãm vãõ sãu sai phãii của Con) .

Giãng 17:3 nõii chũng ta cãõn bãiãüt” Æic chúa trãii chán thãõn Duy Nhãüt vài Jãsus Christ”. Cũm tãe nãõy khãng nguũ yĩ vãõ hai Thãn Vẽ riãng bãiãüt trong mãüt Ba Ngãi. Nãuu cõi mãüt Ba Ngãi của nhãeng Thãn Vẽ Thiãn Thãeũng ããõng ããõng, thç sãu hiãõu bãiãüt tãeĩng Thãn Vẽ mãüt chãõc chãõn rãüt cãõn thiãüt cho sãu cãeũ rãii, nhãeng ãi ããy khãng ããõ cãúp ããũn Thãn Vẽ thãii ba. Nãuu Giãng17:3nguũ yĩ vãõ hai Thãn Vẽ, thç tçnh trãũng của Thãn Vẽ thãii ba phãii bẽ thõiã hiãũp. Làm thãũ não sãu hiãõu bãiãüt vãõ hai Thãn Vẽ cõi thãø ããip ãeĩng cho sãu Cãeũ Chũeüc, nhãeng sãu hiãõu bãiãüt vãõ Thãn Vẽ thãii ba ããõng ããõng lãii hoãn toãn khãng cãõn thiãüt .

Hãn nãeia, nãuu Giãng 17:3nguũ yĩ vãõ hai Thãn Vẽ, thç chè cõi mãüt trong hai lãii Æic chúa trãii. So sãnh cãu1 vài 3 cho thãũy ràõng Chúa Jãsus gõii” Cha” lãii “Æic chúa trãii chán thãõn Duy Nhãüt”. Nãuu Chúa Jãsus lãii mãüt Thãn Vẽ khãic vãii cha, thç trong ãõõn nãõy Ngài khãng phãii lãii Æic chúa

trải gọc cái. Nấuu chæi “ vai” trong câu 3 phán biãút hai Thán Vê, thç nõi phafi taich riãng Chuĩa Jãsus khoi Äæic chuĩa trãi.

Ááy khãng phafi lai sæi aiãúp của Chuĩa Jãsus hay Giàng. Trong Giàng 20:28, Thãma xæng nháun Chuĩa Jãsus lai” Chuĩa tãi vai Äæic chuĩa trãi tãi”. Chuĩa Jãsus khen lãii xæng nháun nõy của Thãma vai cãng bãu phæãic cho ngæãii nào chæa tæng tháúy Chuĩa Jãsus nhæng tin lei tháút nõy. Giàng cãng nháun yĩ nghéa bao quait của sæu kiãun nõy. Äng ghi cheip aiãöu nõy vãi sæu quai quyãút vai sæi duông nõi làm cao aiãøm của saich phuic ám của äng, tiãúp theo sau nõi lai lãii diãun áút chui äãö của saich. Nõi caich khaiç, theo ngãn ngæi hãoi tæãíng của Giàng17:3, Giàng viãút ràòng Con, Jãsus Christ, lai” Äæic chuĩa trãi chán tháút, vai sæu säúng äãii äãii”(Igiàng5: 20).

Toim laui, sæu cæiu rãii của chúng ta dæua vaio sæu hiãou biãút Äæic chuĩa trãi chán tháút vai äãuc biãút lai nhçn biãút Jãsus Christ lai sæu màuc khai của Äæic chuĩa trãi chán tháút vç muuc äech Cæiu Chuãuc chũng ta. Chũng ta phafi hãnh äãüng bàòng äæic tin trãn nõn táng của sæu hiãou biãút nõy, aip duông sæu chãút, sæu chãn vai sæu phuic sinh của Ááúng Christ vaio äãii säúng mçnh. Nõi caich khaiç, chũng ta phafi tin vai váng theo phuic ám của Chuĩa Jãsus Christ äãö nháun äæãuc sæu säúng äãii äãii.” Sæu hçnh phãút hæ máút äãii äãii xa caich màút Chuĩa” se äãun trãn nhæng ngæãii” khãng hãö nháun biãút Äæic chuĩa trãi vai khãng váng phuic phuic ám của Chuĩa Jãsus Christ chũng ta”(ITãsalãnica1:8-9).

ÁÁÚNG TRAÚNG SÆ CỦA CHÚNG TA . Our Advocate

Trong Cæiu æãic, Äæic chuĩa trãi cæiu con ngæãii trãn nõn táng cãng taic trung gian tæng lai của Ááúng Christ, nhæng nhæng thãnh äãö trong thãii äãii äoi äãii khãng coi äãuc án nhçn tháúy cãng taic Cæiu Chuãuc của Ngãii äæãuc hoãn táút. Hoii äæãuc cæiu bãii äæic tin khi hoii váng theo kãu hoãich của Äæic chuĩa trãi cho thãii äãii của hoii, nhæng hoii khãng thæia hæãíng sæu hiãou biãút vãö thãúp tæu giãi, kinh nghiãum pheip bãiptem bàòng næãic trong danh Chuĩa Jãsus Christ, pheip bãip tem bàòng Thãnh Linh, vai sæu säúng toãn nàng trong Linh. Hoii nhiãút tçnh chãii äãii sæu hoãn thãnh kãu hoãich của Äæic chuĩa trãi nhæng äãii khãng säúng äãö nhçn tháúy aiãöu äoi (Hãbãrã11:39-40; Iphierã1:10-12) .

Gioip, mãút trong nhæng thãnh äãö kiãn nháun nháút của thãii Cæiu æãic, ngæãii bæãic äi bàòng äæic tin nhæng khao khaiç coi cả hãii gãúp Äæic chuĩa trãi caich máút thiãút, khao khaiç coi mãút vè trung gian äãö äem mçnh vaio mãúi thãng cãng cái nhãn vãi Äæic chuĩa trãi. Äng äãii than thãii.” Vç Äæic chuĩa trãi chàóng phafi loãii ngæãii nhæ tãi, äãö tãi coi thãö trái lãii vãi Ngãii, vai vhuing ta cùng äi vãi nhau trong sæu phãin xeit. Chãóng coi ngæãii nào phán xæi giæia chũng ta, äãút tay mçnh trãn hai chũng ta”(Gioip9:32-33). Trong sæu khãun khãø cæuc äãii, äng kãu lãn” Äãö Ngãii phán xæi giæia loãii ngæãii vãi Äæic chuĩa trãi, giæia con caii loãii ngæãii vai äãöng loãii noi” (Gioip16:21) .

Ngãiy nay chũng ta coi äæãuc äãút án äoi.” Chũng ta coi Ááúng cáou thay äi nãi Cha, lai Chuĩa Jãsus Christ, tæic lai Ááúng cãng bçnh. Áúy chênh Ngãii làm của lãii chuãuc tãii lãii chũng ta”(I Giàng2:1-2). Jãsus Christ lai Ááúng cáou thay cho chũng ta ngãiy nay do sæu hi sinh của Ngãii trãn thãúp tæu giãi. Khãng nhæng chũng ta äãii äæãuc cæiu chuãuc do sæu hi sinh chuãuc tãii của Ngãii, nhæng chũng ta coi säúng hàòng ngãiy do quyãön nàng của huyãút của Ngãii, nõu chũng ta phãum tãii, chũng ta coi thãö tiãúp nháun sæu tha thæi qua huyãút của Ngãii .

Jãsus Christ lai Ááúng Traúng sæ của chũng ta - Ááúng äãun bãn caũnh giuip äãii chũng ta. Ngãii lai Ááúng Trung Bãio của chũng ta - Ááúng äæa chũng ta vaio trong mãúi quan hãii äãüng äãön vãi Äæic chuĩa trãi. Trong Ngãii chũng ta gãúp Äæic chuĩa trãi lai bãun thãn thiãút, Ááúng giuip äãii, vai Cæiu Chuĩa của chũng ta .

⑧

**SÆÛ HIÃÛP NHÁÛT
CUÍA
CHA VÀI CON .
The Union of the
Father and the Son**

Âãø cho ai náyú hiãúp laùi mãüt, nhæ Cha áí trong Con, vại Con áí trong Cha, laùi âãø cho hoì cuing áí trong chuing ta, âãø thãú gian tin ràòng chênh Cha âáí sai Con âãún. Con âáí ban cho hoì sæu vinh hiãøn màì Cha âáí ban cho con, âãø hiãúp laim mãüt cuing nhæ chuing ta vãyùn laùi mãüt. (Giàng17:21-22) .

**MÄÛT GÆÅNG MÁÛU CHO TÊN HÆÛU .
An Example for Believers**

Ngay træãic khi Chuiã Jãsus chêu ãoing ãinh, Ngài ãáí cáøu nguyãún cuing Cha vç cãi nhæing mãn ããø cuía Ngài (Giàng17). Nhæ chuing ta ãáí thãío luãún áí chæång 7, nhæing laìi cáøu nguyãún cuía Ááúng Christ khãng daüy chuing ta ràòng Ngài laì Thán Vẽ Thiãn Thæãüng thæi hai nhæng Ngài laì mãüt con ngæãii thãút sæu. Ngài cáøu nguyãún “ khi Ngài còi ãí trong xãic thèt” (Hãbãrã5:7) .

Tæi quan ãiãøm nãy, chuing ta pháí khãío sãit nhæing laìi cáøu nguyãún cuía Ááúng Christ, kãø cáí laìi cáøu xin cuía Ngài trong Giàng 17 ããø cáic mãn ããø cuía Ngài cõ thãø hiãúp mãüt nhæ Ngài vại Cha laì mãüt. Nhæng ngæãii theo thuyãút Ba Ngãi thæãüng cáü chæing minh tæi laìi noi nãy ràòng Chuiã Jãsus vại Cha laì hai Thán Vẽ trong Ææic chuiã trãii Chuiã Tãø. Hoì quan niãüm ràòng vç tên hæüu laì nhæing cáí nhãn riãng biãüt vãyì nhau, nãn Chuiã Jãsus laì mãüt Thán Vẽ riãng biãüt vãyì Cha .

Tiãúc thay cho nhæing ngæãii theo thuyãút Ba Ngãi, pháøn lãúp luãún nãy chæing minh nhiãøu ãiãøu. Khi ãæa ããún chãü kãüt thuc, noi khãng thiãút lãúp thuyãút Ba Ngãi (giãío lý cõ ba Thán Vẽ trong mãüt hæüu thãø Thiãn Thæãüng) nhæng laì giãío lý tam thãön(giãío lý vãø ba vẽ thãön). Nãy Chuiã Jãsus muãún noi ràòng Ngài thæüc sæu laì mãüt Thán Vẽ riãng biãüt vãyì Cha giãúng chênh xãic nhæ laì nhæing tên hæüu laì nhæing cáí nhãn khãic riãng biãüt, thç ba Thán Vẽ cuía Ba Ngãi pháí laì ba vẽ thãön. Hãn næia,

vợ nhẽng tên hêu phải” hiãp müt trong chúng ta” vớ phõn lý luãn hõn hõ trãi thnh nhẽng thnh viãn của Ấc chĩa trãi Chũ Tã giãng nhẽ Chĩa Jãsus sao .

Taũ aiãom nãoy, nhẽng ngẽai theo thuyãut Ba Ngãi thẽang seĩ thẽia nhãun rãong sũ hiãp nhãut của ba Thãn Vẽ của hõ thç khãic vãi sũ hiãp nhãut trong tên hêu. Nhẽng ngẽai theo thuyãut Ba Ngãi chẽnh thãung dũy rãong ba thãn vẽ lai müt Ấc chĩa trãi trong cãich thẽic mãou nhiãum khãng thãø hiãou ãẽuc, vai khãng ãn thuãon hiãou theo yĩ nghẽa rãong ba con ngẽai coi thãø hiãp müt trong mũu thãng cãng Cã Ấuc .

Sũ thẽia nhãun nãoy ãẽa chúng ta ãũn yĩ nghẽa roĩ rãng của ãoũn nãoy: Chĩa Jãsus, lai müt con ngẽai vai nguũ yĩ vớ nhãn tãnh của Ngãi, cãou nguyãun ãõ nhẽng tên hêu coi thãø vui hẽãng sũ haii hoia, thãng cãng vai sũ hiãp nhãut vãi nhau vai vãi Ấc chĩa trãi giãng nhẽ Ngãi ãĩ trong nhãn tẽnh của Ngãi ãĩ lai. Chẽnh Ngãi ãĩ baiy toĩ sũ hiãp nhãut nhẽ lai müt ngẽai vã tãui, troũn veũn trong mũu quan hũ vãi Ấc chĩa trãi. Vç thãũ, sũ hiãp nhãut mai Chĩa Jãsus noĩi trong Giãng 17:21-22 lai sũ hiãp nhãut của tám trẽ, muũc ãẽch vai hãnh ãũng, mai con ngẽai coi thãø kinh nghiãum ãẽuc trong mũu quan hũ vãi nhau .

Chĩa Jãsus ãĩ cãou nguyãun ãõ tên hêu coi thãø hiãp nhãut “ nhẽ Cha ãĩ trong Con vai Con ãĩ trong Cha” (Giãng17:21). Trong nãui dung nãoy, Ngãi khãng noĩi vớ sũ thnh nhuũc thãø, vç nhẽng tên hêu khãng thãø thnh nhuũc thãø lãun nhau. Ngãi duũng ãon duũ ãõ noĩi vớ sũ hiãp nhãut trong muũc ãẽch, kinh nghiãum vai tçnh yãu, giãng nhẽ Ngãi ãĩ lai trong Giãng14:20.” Nãui ngayi ãoĩ, cãic ngẽai seĩ nhãun biãut rãong Ta ãĩ trong Cha Ta, cãic ngẽai ãĩ trong ta vai ta ãĩ trong cãic ngẽai” .

ãõ hiãou ãẽuc Giãng14:20, trẽãic hũt chúng ta hãiy khãio sãit cuũm tẽi “ cãic ngẽai ãĩ trong ta”. vç müt tên hêu khãng thãø ãĩ trong thãn thãø của Ấc Christ theo nghẽa ãẽn, nãn nhẽng lãui nãoy phải ãẽuc hiãou theo yĩ nghẽa thãng cãng. Sũ giaũ thich nãoy cho chúng ta chç khoĩa ãõ hiãou cuũm tẽi tẽang ãẽng “Ta ãĩ trong Cha ta” vai “ Ta ãĩ trong cãic ngẽai” .

“ Ta ãĩ trong Cha ta” khãng noĩi vớ müt sũ “ hoia nhãup vaio nhau” của hai Thãn Vẽ của Ấc chĩa trãi Chũ Tã ãõ chia xeĩ müt baĩn chãut Thiãn Thẽãung nhẽ nhẽng ngẽai theo thuyãut Ba Ngãi chũ trẽãng, vç nãũu thãũ chúng ta phải dũy rãong tên hêu cũng phải chia xeĩ baĩn chãut Thiãn Thẽãung cũng vãi Chĩa Jãsus cãich mãou nhiãum. Quan niãum nhẽ vãuy gãyt tai hãui cho sũ ãũc nhãut của Ấc chĩa trãi vai sũ coi müt khãng hai của Ấc Christ. Traĩ lai,” Ta ãĩ trong cha ta” coi nghẽa lai nhãn tãnh của Ấc Christ ãẽuc liãn kãut trong mũu thãng cãng gãon guũ khãĩ dẽ vãi Ấc chĩa trãi ãũn nãui lai müt ngẽai Ngãi coi thãø sãung, di chuyãon müt cãich coi yĩ thẽic vai coi tẽnh hêu thãø của Ngãi bãn trong lãnh vẽuc của Linh .

Cũng vãuy, cuũm tẽi “Ta ãĩ trong cãic ngẽai” noĩi vớ mũu thãng cãng mai itẽn hêu kinh nghiãumvãĩ Chĩa Jãsus. Nhẽng ãoũn khãic dũy rãong Ấc Christ ãĩ trong chúng ta bãĩ Thãnh Linh Ngãi, nhẽng ãĩ ãy phõn nhãun mũnh chũ yãũu dẽua vaio mũu quan hũ. Con ngẽai Christ bãĩc ãĩ hãong ngayi trong mũu thãng cãng vai tẽang giao vãi Ấc chĩa trãi thãø nãio, thç chúng ta cũng thãø áuy. Vç chúng ta chẽ coi thãø hẽãng thuũ mũu quan hũ nãoy do sũ hi sinh chũũc tãui của Ấc Christ, nãn Kinh Thãnh noĩi vớ mũu quan hũ của chúng ta ãũc biãut vãi Ấc Christ, vãun lai Ấc chĩa trãi baiy toĩ trong xãic thẽt cho muũc ãẽch nãoy.

Trong Giãng17:22 Ấc Christ phãin.”con ãĩ ban cho hõ sũ vinh hiãon mai Cha ãĩ ban cho con, ãõ hiãp lai müt cũng nhẽ chúng ta vãun lai müt”. Lãui diãun ãũt nãoy chẽ thãm rãong trong Giãng17:21-22 Ngãi noĩi ãũn nhãn tãnh của Ngãi, chẽ khãng phải thãon tãnh của Ngãi. Ấc chĩa trãi nhãun mũnh rãong Ngãi seĩ chàong bao giãĩ chia seĩ sũ vinh hiãon Thiãn Thẽãung của Ngãi (ãsai42:8; 48:11). Ấc Christ ãĩ khãng thãø ban sũ vinh hiãon Thiãn Thẽãung của Ngãi cho bãut kỳ ngẽai nãio khãic ngayi cai cãic sãĩ ãõ. Nhẽng Ngãi ãĩ ban cho sũ vinh sũ vinh hiãon của cãng tãic trãn trãon gian của Ngãi vai sũ vinh hiãon mai Ngãi seĩ nhãun nhẽ của müt con ngẽai do sũ chũũt trãn cãy thãup tẽu giãĩ ãõ Cẽu Chũũc chúng ta khoĩ tãui lãui .

Toim laui, Giàng17:21-22 bãy toí müt thuüc tênh của âi sãng con ngæi của Áúng Christ vài chè vaio ãi nhæ müt về duú cho chúng ta noi theo trong müt quan hũ của chúng ta. Chúng ta coi thõ hiũp müt vãi nhau vài vãi Æic của trãi giũng nhæ con ngæi Jãsus hiũp nhũt vãi Æic của trãi. Chênh bãy sũ sãng con ngæi mài Áúng Christ làm gãng máu cho chúng ta (Iphierã2:21). Sũ hiũp nhũt của Æic của trãi khng phãi lài ão tãi ão chúng ta tho luũn. Trai laui, Giàng 17:21-22 coi cã nhẽn vãi nhn tãnh của Áúng Christ trong müt quan hũ của Ngai vãi Cha, vç khng coi cãch não khãic ão chúng ta coi thõ hiũp nhũt vãi nhau vài vãi Æic của trãi ngoũ trãi theo nhn tãnh riãng của chúng ta .

Tênh Duy Nhũt của sũ thãnh nhuũc thõ . The Uniqueness of the Incarnation

Nhẽng ãoũn khãic dũy rãong Áúng Christ hiũp nhũt vãi Cha theo cãch chúng ta khng thõ nghã lài theo thõn tãnh của Ngai. Nhẽng ãoũn nãy khng ãn thuõn dũy rãong Chũ Jãsus coi liãn quan vãi Æic của trãi nhæ müt ngæi coi liãn quan vãi müt ngæi khãic, trãi laui dũy rãong Chũ Jãsus lài Æic của trãi bãy toí trong xãic thẽt .

Chãong hũn, Chũ Jãsus noi vãi müt sũ ngæi Do Thãi.” Ta vãi Cha lài müt” (Giàng10:30). Ngai ãi khng noi.” Ta lài Cha” vç Ngai khng nhẽng lài Cha khng thũy ãũc mài coi lài Con thũy ãũc. Hũ ãi khng hiũu ãũc lài noi ãi, vç hũ biũt Cha lài müt Linh khng thũy ãũc. Hũ nghẽ rãong cha ãng hiũn diũn ãi trãn trãi, trong khi hũ nhẽn Chũ Jãsus chè lài con ngæi bẽnh thẽng. Trong bãn chũt Chũ Jãsus noi vãi hũ,”Ta,con ngæi ãng noi vãi cãc ngæi, vài Cha, Áúng cãc ngæi nghẽ lài hiũn diũn khng thũy ãũc ãi trãn trãi, khng phãi lài hai nhæ cãc ngæi tẽng, nhẽng ta vãi cha lài müt vài nhæ vũy” .

Ngæi Do Thãi hiũu ãũc lài noi của Chũ Jãsus nhæ lài müt sũ xãic nhũn vãi thõn tãnh. Hũ tin nã Æic của trãi Duy Nhũt (Phũc6:4) vài hũ y thẽc rãong Chũ Jãsus ãng cãg bũ mçnh ãũng nhũt vãi Æic của trãi chán thõn Duy Nhũt. Phãn xẽng của hũ lài tçm cãch nẽm ãi Ngai. Hũ giãi thẽch.” Áúy chãong phãi vç viũc lãnh mài chúng ta nẽm ãi ngæi, nhẽng vç lãui lãũng ngãn, ngæi lài ngæi mài tẽu xẽng lài Æic của trãi” (Giàng10:33). Hũ hiũu lài cãg bũ của Ngai nhẽng ãi tẽ khãic. Hũ ãi khng hiũu ãũc rãong Ngai khng phãi lài con ngæi mài làm mçnh thãnh Æic của trãi nhẽng lài Æic của trãi ãi làm chênh Ngai thãnh con ngæi (Giàng1:1, 14; Itim3:16) .

Áũ vãi cãc mãn ão của Chũ Jãsus, Ngai giãi thẽch sũ ãũng nhũt của Ngai cãch roi rãng. Ngai bãy toí rãong Ngai lài con ãũng Duy Nhũt dũn ãũn Cha vài rãong qua Ngai cãc mãn ão thẽc sũ thũy vài biũt Cha.” Ta lài ãũng ãi, lẽi thũt vài sũ sãng: chãong bãy ta thç khng ãi ãũc ãũn cũng cha. Về bõng cãc ngæi biũt ta, thç cũng biũt cha ta, vài tẽi bãy giã cãc ngæi biũt vài ãi thũy Ngai” (Giàng14:6-7) .

Tãi ãũm nãy Philẽp chẽa hiũu ãũy ãũ, nãn ãng ãi xin Chũ Jãsus chè cha cho hũ. Chũ Jãsus trãi lài.” Hũ Philẽp, Ta ãi cũng cãc ngæi ãi lãu thay, mài cãc ngæi chẽa biũt ta! ãi ãi thũy Ta, tẽc lài ãi thũy Cha. Sao cãc ngæi laui noi rãong: Xin chè cha cho chúng tã? Ngæi hã khng tin rãong ta ãi trong cha vài cha ãi trong ta, hay sao? Nhẽng lài ta noi vãi cãc ngæi, chãong phãi ta tẽu noi, áũ lài cha ãi trong ta, chênh Ngai làm trũn viũc riãng của Ngai. Khi ta noi rãong ta ãi trong cha vài cha ãi trong ta, thç hũy tin ta, bõng chãong hũy tin bãy cãg viũc ta” (Giàng14:9-11) .

Caic măn ãõ biãút rònng Âæic chuĩa trãi lai Linh,vai nhæ vãy Ngaii vã hçnh vai khãng coi thët vai xãng (Giàng1:18; 4:24; Luca24:39). Mãüt con ngæãii trãõn tuïc khãng thãø naio træüc tiãúp nhçn tháúy Linh vã hçnh, caich Duy Nháút ãõ ngæãii áúy coi thãø tháúy Âæic chuĩa trãi lai nãuu Âæic chuĩa trãi bãy toí chçnh Ngaii bàõng hçnh thæic naio ãõ ãõ giaic quan con ngæãii coi thãø nháún thæic ãæãüc. Noii caich khaiç, Âæic chuĩa trãi phái bãy toí chçnh mçnh Ngaii.

Âiãõu Chuĩa Jãsus bãy toí cho Philêp âuïng nhæ nhæing gç Âæic chuĩa trãi ãã làm trong Ááúng Christ. Cãng viãüc cuĩa Chuĩa Jãsus chæing thæüc gãüc tçch cuĩa Ngaii. Vç Ngaii ãã làm nhiãõu viãüc mài chè mãüt mçnh Âæic chuĩa trãi coi thãø làm, nhæ tha thæi tãui lãui, ãiãõu khiãõn nhæing hoãüt ããüing cuĩa thiãn nhiãn, cung cáúp thæic àn cho nằm ngàin ngæãii, kãu ngæãii chãút sãúng lãui bàõng quyãõn nãng cuĩa Ngaii. Cá nhæing lãui noii vai cãng viãüc cuĩa Ngaii chæing minh Ngaii lai Âæic chuĩa trãi bãy toí trong xaic thët. Khi Philêp tháúy Chuĩa Jãsus, ãng tháúy Cha theo caich Duy Nháút mài Cha coi thãø bãy toí.

Trong ãõn nãõy Chuĩa Jãsus hai lãõn sæi duïng cuim tæi tæãng tæu vãii ngãn ngæi cuĩa Giàng 14:20 vai17:21-22: “Ta ái trong Cha, vai Cha ái trong Ta”. Chuïng ta ãã giãii thçch rònng nhæing cáu nãõy noii vãõ nhãn tãinh cuĩa Ngaii trong mãúi thãng cãng vãii Âæic chuĩa trãi giãúng nhæ chuïng ta coi thãø ðthãng cãng vãii Âæic chuĩa trãi vaiãiihau. Nhæng Giàng14:9-11 ãi xa hãn báút cæi mãúi quan hãu cuĩa con ngæãii naio ãõ noii vãõ sæu thãinh nhuïc thãø vai nguãõn gãüc cuĩa Ááúng Christ lai Âæic chuĩa trãi:” Ai ãã tháúy Ta, tæic lai ãã tháúy Cha. . Cha ái trong Ta, chçnh Ngaii làm troin viãüc riãng cuĩa Ngaii” .

Chuïng ta khãng thãø noii rònng nãuu ngæãii naio ãõ nhçn tháúy chuïng ta thç ngæãii ãõ ãã tháúy Âæic chuĩa trãi, hay nãuu ai ãõ ãã nhçn tháúy chuïng ta thç ngæãii ãõ ãã tháúy tên hæu khaiç. Chuïng ta coi thãø noii rònng Âæic chuĩa trãi ái trong chuïng ta, nhæng khãng theo caich khãng hãn chãu mài Ááúng Christ ãã phãin, tæic lai xaic nháún rònng moii lãui noii vai hãinh ããüing cuĩa Ngaii thæüc sæu lai lãui noii vai hãinh ããüing coi quyãõn nãng cuĩa cha nãui trui. Chuïng ta cuïng khãng thãø cãng bãu rònng nhæing tên hæu khaiç ái trong chuïng ta theo yi nghça nãõy. Nhæ vãy, màuc duì Giàng14:9-11 chæia ãæung sæu hiãúp nháút cuĩa con ngæãii Jãsus Christ vãii Âæic chuĩa trãi, nhæng noi ãi quãi yi niãum vãun ãæãüt trçnh bãy trong Giàng14:20 vai 17:21-22 ãõ thiãút lãúp sæu hiãúp nháút coi mãüt khãng hai cuĩa Ááúng Christ vãii Âæic chuĩa trãi. Ááúng Christ coi mãúi quan hãu vãii Âæic chuĩa trãi nhæ nhæing con ngæãii coi thãø coi lai ãuïng, nhæng khãng giãúng nhæ con ngæãii, Ngaii thæüc sæu lai Âæic chuĩa Cha thãinh nhuïc thãø cuïng ãuïng nãia (Giàng1:1-14; 10:30-38; 20:28) .

Áãi khi nhæing ngæãii theo thuyãút Ba Ngãi noii rònng Chuĩa Jãsus hiãúp nháút vãii Cha nhæ hai ngæãii coi thãø kãüt hiãúp vãii nhau trong muïc ãæch giãúng nhæ vãu vai chãõng trãi nãn mãüt thët (sãing2:24). Vãu vai chãõng lai hai ngæãii træãic khi hoii kãüt hiãúp vai vãn coin lai hai ngæãii sau ãõ, vç vãy khi chuïng ta ãõc hai ngæãii trãi nãn” mãüt” thç chuïng ta hiãõu rònng Kinh Thãinh ãng noii vãõ nghça bãõng. Nhæng Kinh Thãinh chàõng bao giãi báio chuïng ta rònng Âæic chuĩa trãi lai hai hay nhiãõu Thãn Vẽ, vç vãy khi Kinh Thãinh noii lãúp ãi lãúp lãui rònng Âæic chuĩa trãi lai mãüt, Ááúng Duy Nháút coi mãüt khãng hai, vai mãüt mçnh Ngaii thç chuïng ta hiãõu Ngaii lai con sãu mãüt hoãin toãin (Phuïc truyãõn6:4; Ásai44:6,8,24; 45:5-6) .

Hãn nãia, nhæ chuïng ta ãã tháúy, ngãn ngæi cuĩa Giàng10:30-33 vai 14:9-11 væãüt quãi sæu hiãúp nháút coi thãø xaý ra giãia hai ngæãii. Ngæãii Do Thãii trong Giàng10 ãã khãng ããn thuãõn nghç rònng Chuĩa Jãsus cãng bãu Ngaii coi mãúi quan hãu mãüt thiãút vãii Âæic chuĩa trãi, mài hoii biãút rònng Ngaii ãng cãng bãu mçnh lai Âæic chuĩa trãi. Traii lãui, mãüt ngæãii chãõng khãng thãø cãng bãu mçnh lai vãu anh ta,hay ngæãüc lãui. Tæãng tæu nhæ thãu, thãum chç mãüt ngæãii chãõng ããim ãng nháút cuïng khãng thãø noii.” Ai nhçn tháúy tãi lai tháúy vãu tãi” hay” nhæing lãui tãi noii cuïng caic bãun ããy khãng phái bàõng thãõm quyãõn cuĩa tãi, nhæng cuĩa vãu tãi, ngæãii ái trong tãi, làm cãng viãüc” .

Toim lãui, lai mãüt con ngæãii Chuĩa Jãsus hiãúp nháút vãii cha theo caich chuïng ta coi thãø hiãúp nháút vãii Âæic chuĩa trãi vai vãii nhau: trong sæu hiãúp mãüt cuĩa muïc ãæch vai thuãõn phuïc. Nhæng lai

Âæic chúa trãi, Chúa Jãsus lai müt vãi cha theo cách chúng ta khng thõ trãi thành: do nguõn gấu vai sêu thành nhuic thõ .

Sêu bài toí của Cha . The Revelation of the Father

Theo Igiàng3:1-5 cha âai bài toí chênh mçnh Ngaiivai se bài toí chênh mçnh Ngaii trong Thán Vê của Jãsus Christ. Áúng hành âüing trong câu 1 lai cha:” Hây xem Âæic chúa trãi âai toí cho chúng ta sêu yãu thãng dæing nào mai cho chúng ta âæüc xæng lai con cái Âæic chúa trãi”. Chúng ta lai con cái Âæic chúa trãi vç cái tçnh yãu vai sêu kâu goüi của cha. Vç chúng ta lai con cái Âæic chúa trãi, thç hiãon nhiãn Ngaii lai cha chúng ta.

Câu nãy tiãúp tuc, khng thay âæoi ãõ tai.” Áý lai vç ôi mai thũ gian chõng biãút chúng ta, vç hoü chõng tæing biãút Ngaii “. “Ngaii” chè coi thõ coi nghé lai Âæic chúa Cha, vç khng coi tæi nào khãic âæing træic, khng coi danh tæi khãic mai âai tæi nãy nguü y. Nhæng ái chõ khãic Giàng nhçn nhãn Chúa Jãsus, Ngaii Lai trãi nãn xaic thët, lai Áúng âai âün thũ gian nhæng thũ gian âai khng biãút:” Ngaii ái trong thũ gian, vai thũ gian âai làm nãn bái Ngaii, nhæng thũ gian chõng tæing nhçn biãút Ngaii. Ngaii âai âün trong xæi mçnh, song dân mçnh chõng hõ nhãn láy” (Giàng1:10-11) .

Igiàng3:2 tiãúp tuc nõi, müt lãn næia khng coi sêu giãi thiãu büt cæi chæi nào âæing træic.” Hãi keí ráut yãu dáu, chênh lúc báy giãi chúng ta lai con cái Âæic chúa trãi,coìn vã sêu chúng ta se ra thũ nào, thç âiãõu ôi chæa âæüc bài toí. Chúng ta biãút rông khi Ngaii hiãun âün, chúng ta se giãung nhæ Ngaii, vç se tháy Ngaii nhæ vãn coi thút vãy”. “Ngaii” phái nguü y vã Âæic chúa trãi, vãn lai cha của chúng ta vai con cái Ngaii lai chúng ta. nhæng ái müt chõ khãic Giàng mã táí Chúa Jãsus lai Áúng se hiãun ra vai lai Áúng chúng ta se tháy:” Kç, Ngaii âün giæia nhẽng âaim máy, moi màõ se trãng tháy, cái âün nhẽng keí âam Ngaii cüing trãng tháy” (Khã1:7) .

Igiàng3:3-5 tiãúp theo:” Ai coi sêu trãng cãy ôi trong lòng, thç tæu mçnh làm nãn thành sũch, cüing nhæ Ngaii lai thanh sũch. Coìn ai phãm tãu lai trãi luãt phãip, vai tãu lãn lai trãi luãt phãip. Vai cãic con biãút Ngaii âai hiãun ra ãõ cút tãu lãn ai vai biãút trong Ngaii khng coi tãu lãn. Ai ái trong Ngaii thç khng phãm tãu”. Tãu áy vãn khng coi sêu thay âæoi của chæi ái træic.”Ngaii” vãn chè vã Âæic chúa Cha. Cha” âæüc bài toí ãõ cút tãu lãn chúng ta âi”. Nhæng coi chõ khãic Giàng ghi rông Chúa Jãsus âün nhæ” Chiãn con của Âæic chúa trãi ãõ cút tãu lãn thũ gian âi”(Giàng1:29). Chúa Jãsus lai sêu bài toí của cha cho muic âêch cæu rõi chúng ta .

Nhẽng ngæi theo thuyãt Ba Ngaii cãu gõng trãi kãt luãn nãy bàng cách chæing toí rông chæi “Ngaii” trong câu 3vai 5 phãit xuãt tæi tiãung Hilaüp ekeinos nghé âen lai” müt ngæi ôi” (that one). Hoü quan sãit tháy rông Giàng âai khi dùng tên tæi chè âenh nãy ãõ chè âüc biãút vai Áúng Christ nhæ lai” tiãon trê tæi xa hãn” (remoter antecedent) nghé lai, nãu dung coi thõ chè vã müt chæi khãic âæing træic xa hãn. Nhæng chæi dùng cho”Ngaii” trong nhẽng cãu1-2 khng phãit lai ekeinos, nhæng lai autos, lai âai tæi giãung âæuc sũ êt coi nghé lai” äng áy, anh áy, Ngaii “.

Hãn næia, trong nhẽng cãu 3vai 5 coi müt lý do chênh âæing ãõ dùng chæi ekeinos. Trong mõi træing hãip coi müt chui ngæi can thiãp vãn coi thõ lãm lãn nhæ lai tiãon trê tæi cho âai tæi, nhæ vãy chæi ekeinos cho tháy rông tiãon trê tæi xa hãn lai Âæic Chúa Cha. Chui tæi của cãu 3lai “Ai coi sêu trãng cãy nãy”. Khi cãu vãn quay lãn chui ngæi nãy thç nõi dùng autos, nhæng khi nõi muãn chè vã tiãon trê tæi xa hãn của cãu 2,nghé lai Âæic chúa trãi thç nõi dùng ekeinos.” Ai coi sêu trãng cãy ôi trong mçnh lautos, nghé lai ngæi coi hy voüing! Lai nãn thanh sũch, cüing nhæ Ngaii ekeinos, nghé lai Âæic chúa trãi lai thanh sũch” .

Cũng vậy, chú ngài của câu 4 là” Ai phàm tui” nhưng câu 5 lại dùng chữ ekeinos để nói rằng chèn vớ tiôn trên tời trêc tiúp náy. Câu 5 chữ” các con biăt rông Ngai ekeinos, nghĩa là Æic của trãi Æic báy tới Æic cút tui lòi chúng ta ài, vai trong Ngai autos, nghĩa là Æic của trãi, báy giải lại tiôn trên tời trêc tiúp khăng coi tui lòi.

Đe nhen, chúng ta cng nhn rông trong nhng câu náy chữ ekeinos nri vớ Áung Christ, nhng ãiõu quan trng phái ghi nhn rông trong nui dung náy tiôn trên tời là Æic của Cha. Nhê vậy, ãoân vãn nhn nhn Christ là cha Æic báy tới Æic cút tui lòi chúng ta ài .

Vç lý do náy Igiang 2:23coi thõ nri.” Ai chú con thç cng khng coi cha, ai xng con thç cng coi cha nã”. Nuu cha vai con là hai Thán Vẽ riãng biăt, thç vớ müt lý thuyăt coi thõ nhn nhn ãiõu náy mà khng cõn ãiõu kia. Chõng hũn, nhng nhai lnh ãiõu Do Thai giao ái thũ ký thẽ nhũt ãi cõ gõng nhn nhn cha trong khi phũ nhn con, Jãsus Christ .

Tuy nhen, tũt cái nhng cõ gõng nhê thũ ãiõu bẽ thũt bũi vç cha ãi báy tới chnh mnh trong con Ngai. Nuu chúng ta phũ nhn Jãsus là con Æic của trãi, Ngai là Æic của trãi báy tới trong xic thẽ, thç chúng ta khng chèn phũ nhn müt Thán Vẽ thẽ hai gõi là con, mà chúng ta coi phũ nhn chnh cha nã, vç cha ãi chõn viũc báy tới chnh mnh trong con Ngai .

Nri cõch khic, nuu chúng ta nhn nhn rông Jãsus là con Æic của trãi, là Æic của trãi báy tới trong xic thẽ, thç bũy giải chúng ta khng cõn phái lrim quen vãi viũc chú nhn müt hay hai Thán Vẽ Thiã Thẽ. Chúng ta cng coi cha, vç cha báy tới chnh mnh trong Christ. Khi chúng ta coi sũ hiõu biăt của Kinh Thãnh vớ thõn tãnh của Jãsus Christ, thç chúng ta sẽ nhn nhn Cha ái trong Christ .

Vậy, theo y nghĩa ãy ãi nhũt, Cha vai Con Æic kũt hũp bũt khai phãn li trong Áung Christ, Æic của trãi chú tã thành nhuũc thõ. Chúng ta khng thõ coi cha mà khng coi con, vai ãiõu lòi. Sũ kũt hũp náy khng phái là müt phõn của müt quan hũ của thuyăt Ba Ngai, nuu là müt phõn thç tui sao phõn mã tá của Kinh Thãnh lòi liã tuũ khng nri ãiõu Thãnh Linh trong sũ kũt hũp ãi. Trãi lòi sũ kũt hũp náy là kũt quai của sũ sinh ra con vai ãiõu gũc thũc sũ của Con nhê Æic mã tá trong chẽng 6 .

CHA VÀI CON ÁI TRONG TÊN HÆIU. **The Father and the Son in Believers**

Æic của Jãsus ãi rông: Nuu ai yũ mũn ta, thç vãng giãi lòi Ta, Cha ta sẽ thẽng yũ ãiõu, chúng ta ãiõu ãiõu cùng ãiõu vai ái trong ãiõu (Giãng14:23).

Giãng14:23nri vớ sũ hiõu nhũt của Cha vai Con ãiõu vãi ãiõu sũng của tên hẽu. Vç câu náy dùng nhng ãiõu tời sũ ãiõu cho Jãsus vai Cha, nhng ãiõu theo thuyăt Ba Ngai cng bũ rông câu náy ãiõu lý của hũ. Tuy nhen, thay vç ãiõu chúng ta vớ Æic của trãi chú tã, nhng lòi náy mã tá ãiõu bõng vớ kinh ãiõu hõng ngay của cả Áũc Nhãn .

Chũ Jãsus hẽa cùng nhng ãiõu yũ mũn vai vãng lòi Ngai.” Chúng ta Cha vai ta ãiõu ãiõu cùng ãiõu, vai ái trong ãiõu”. Tời nui dung náy, rõ rãng rông nhng chữ náy khng coi ãiõu là hai Thán Vẽ theo ãiõu ãiõu ái trong hay nui trũ bãn trong tên hẽu. Trong Giãng14:20 Chũ Jãsus phãn.” Ta ái trong Cha Ta, vai các ãiõu ái trong ta, vai ta ái trong các ãiõu”. Nhê chúng ta ãi thão lũi.”các ãiõu ái trong ta” khng thõ coi ãiõu lnh của müt tên hẽu thũc sũ coi thõ lrim ãiõu thãn thõ vũt lý của Áung Christ hay trãi ãiõu thãn nhuũc thõ trong Áung Christ nhng cõm

tại ngũ yĩ vảo sêu thăng cãng vai tẻng giao. Nhêng chẻi “ Ta ải trong cẻi ngẻi” (c. 20) vai “ chửng ta ải củng ngẻi” (c. 23) tẻng tẻu nhẻ nỏi vảo viũc Ắc chửi trẻi thăng cãng vủi chửng ta .

Nũu chửng ta giẻi thẻch giẻng 14:23 ảo nỏi vảo hai Thỏn Vẻ, thẻ chửng ta phỏi hoỏi làm thỏu nỏi ảo hai Thỏn Vẻ cỏi thỏo ngẻu trong mỏit cẻi nhỏn tẻn hẻu. Linh cỏi thỏo làm ảo ảo ảo ảo, nhẻ vủy ảo hoỏi phỏi cỏi hai linh Thỏn Thẻ ảo sỏng trong mỏit tẻn hẻu. Nhẻng “ chẻ cỏi mỏit thỏn thỏo, vai mỏit linh” (Ăphỏsỏ4:4).” Vẻ chẻng chửng ta hoỏc ngẻi Do Thỏi hoỏc ngẻi Hilaủp, hoỏc tẻi mỏi, hoỏc tẻu chửi, thỏi ảo ảo ảo chẻu bẻptẻm trong mỏit linh, vai thỏi ảo ảo ảo chẻu uỏng củng mỏit linh nẻi” (Icỏr 12:13). Cỏ ảo nhỏn chẻ nhỏn mỏit linh, chẻi khẻng phỏi hai .

Vẻ vủy, cẻi nỏi dung vai nhẻng ảo ảo Kinh Thỏn khỏc ảo chẻng tẻi rỏng lỏi nỏi củi Jỏsủ trong Giẻng 14:23 chẻ lỏi ảo duỏ. Ngẻi phỏn rỏng chửng ta phỏi cỏi cha vai con, khẻng phỏi chẻ vảo hai Thỏn Vẻ hay hai linh ngẻu trong chửng ta. Nhẻng nỏi vảo nhẻng ảo tẻn Thỏn Thẻ ảo cỏi thỏo phỏn biẻt ảo ảo trong ảo sỏng tẻn hẻu .

Làm thỏu nỏi Cỏ ảo nhỏn thẻc sẻu nhỏn nhẻng phỏm chỏt nỏy vai ảo sỏng mẻn vai nhẻ thỏu cỏi thỏo thăng cãng vủi cẻi cha vai con? Củng trong ảo ảo vỏn ảo, Chửi Jỏsủ giẻi thẻch rỏng sẻu tẻn ảo Thỏn Linh sẻi làm ẻng nghiỏm Lỏi củi Ngẻi:” Ta sẻi xin cha, Ngẻi sẻi ban Ắng an uỏi khỏc, ảo ải lỏi vủi cẻi ngẻi ảo ảo. . . Ta khẻng ảo cho cẻi ngẻi mỏ cẻi ảo, Ta sẻi ảo củng cẻi ngẻi. . . Nhẻng Ắng an uỏi, tẻc lỏi Thỏn Linh mỏi ta sẻi nhỏn danh cha sai ảo, Ắng ảo sẻi đẻu đẻu cẻi ngẻi nhỏ mỏi ảo ta ảo phỏn củng cẻi ngẻi” (Giẻng 14:16,18,26). Bỏng sẻu tiẻp nhỏn mỏit linh củi Ắc chửi trẻi, chửng ta cỏi sẻu hiẻn đẻu củi Cha vai Con.

Ảo vủi ngẻi yỏu mỏn Ắc chửi trẻi vai giẻi nhẻng mỏng lẻn củi Ngẻi, thẻ Giẻng 14:23 hẻi rỏng cha vai con sẻi ải trong ngẻi ảo. Ắi chỏu khỏc giẻng củng đẻng ngẻi tẻng tẻu ảo đẻu rỏng chửng ta biẻt ảo Ắc chửi trẻi ải trong chửng ta vẻ chửng ta nhỏn Thỏn Linh củi Ngẻi.” Ai giẻi cẻi ảo rỏn Ngẻi thẻ cẻi ải trong Ắc chửi trẻi, vai Ắc chửi trẻi củng cẻi ải trong ngẻi ảo. Sỏi đẻ chửng ta biẻt Ngẻi cẻi ải trong chửng ta lỏi nhỏn Thỏn Linh mỏi Ngẻi ảo ban cho chửng ta” (Igiẻng 3:24).” Ngẻi ảo ban Thỏn Linh Ngẻi cho chửng ta, nhỏn ảo chửng ta biẻt mẻn cẻi ải trong Ngẻi vai Ngẻi ải trong chửng ta” (Igiẻng 4:13).

Khi chửng ta tiẻp nhỏn Thỏn Linh thẻ chửng ta nhỏn.” Linh củi cha cẻi ngẻi” ải “ trong” chửng ta (Mat 10:20). Linh nỏi trỏi cho phẻp chửng ta gỏi Ắc chửi trẻi lỏi cha chửng ta (Rỏmỏ8:15; Galỏi4:6) vai cho chửng ta ảo gỏn cha (Ăphỏsỏ2:18). Khi Thỏn Linh ngẻu trong chửng ta, chửng ta cỏi linh củi Ắng Taỏ Hoỏ củi cẻi vủi trỏi (Sẻng 1”1-2). Chửng ta cỏi tẻt cẻi quyỏn nẻng củi cha toỏn nẻng hẻn ảo trong ảo sỏng chửng ta. Cha chẻng giao sẻu khẻn ngoỏn vai mỏc khỏi cho chửng ta, nhẻng Ngẻi làm nhẻ thỏu qua linh (Icỏr 2:12; 12:8; Ắphỏ1:17). Cha an uỏi chửng ta, nhẻng Ngẻi làm nhẻ thỏu qua Thỏn Linh (Icỏr 1:2-4; Giẻng 14:26). Hỏn nẻi, Ắc chửi trẻi ảo tẻn yỏu củi Ngẻi trong lỏng chửng ta qua Thỏn Linh (Rỏmỏ5:5). Tỏi mỏi, cha yỏu chửng ta, ảo củng chửng ta, làm cho sẻu hiẻn hẻu củi Ngẻi ải vủi chửng ta bỏng sẻu ảo ảo Linh Ngẻi.

Thỏn Linh củng lỏi “Linh củi con (Ắc chửi trẻi)” (Galỏi4:6). Khi chửng ta nhỏn lỏn Thỏn Linh, chửng ta ảo biẻt tiẻp nhỏn Linh ải trong Ắng Christ (Rỏmỏ8:9-11). Linh đẻu đẻt Christ liỏn tẻc, cho phẻp Ngẻi đẻng hiẻn chẻn mẻn cho Ắc chửi trẻi vai khỏn Ngẻi tẻi kẻi chỏt sỏng lỏi, vai ảo mỏit linh ảo sẻi hoỏn thỏn cẻng viũc tẻng tẻu nhẻ thỏu trong ảo sỏng chửng ta (Mat 4:1; Hỏbỏrỏ9:14; Rỏmỏ8:11-14). Bỏng viũc cỏi “Linh củi Chửi Jỏsủ Christ”, chửng ta cỏi thỏo cỏi tẻm trẻ củi Ắng Christ, vỏn khỏn cho Ngẻi hỏ mẻn vai vẻng theo yỏ mỏn củi Ắc chửi trẻi thỏm chẻ ảo chỏt (Philỏp 1:19; 2:5-8) .

Cha đẻng nẻng lẻc củi Ngẻi ảo tẻng cẻng sẻi mỏn cho chửng ta bỏng viũc ảo “ Thỏn Linh củi Ngẻi nỏi ngẻi bỏ trong củi chửng ta” (Ăphỏsỏ3:16). Linh củi Ngẻi ảo đẻu chửng ta ảo “ bẻi ảo tẻn Ắng Christ cỏi thỏo ngẻu trong lỏng anh em” (Ăphỏsỏ3:17). Kẻt quỏi lỏi “ anh em ảo ảo đẻu mỏi sẻu trỏn vẻn củi Ắc chửi trẻi” (Ăphỏsỏ3:19) .

Tỏi mỏi, tẻn hẻu khẻng nhẻng vui hẻng cẻng tẻc taỏ đẻng, ban sẻu sỏng, ảo phẻp lỏi, vai quyỏn nẻng củi Ắc chửi trẻi trong ảo sỏng mẻn, nhẻng hoỏ cỏi tiẻp nhỏn thỏi ảo khỏm

nhæ̀ing, thuáun phuíc vai váng lầi của con. Tháút váúy, cái cha vai con ááun vắi hoú vai láúp cæ trong hoú. Nhæng cha vai con khăng ááun nhæ hai Thán Vẽ vắi hai linh. Cha vai con khăng phắi lài hai Thán Vẽ ááun qua máút Thán Vẽ thắi ba. Tên hæu tiáúp nháun cái cha vai con khi hoú nháun máút linh của Áæíc chũa trắi. Linh náóy lài cha áái áái áang hảnh ááung trong áái sáung chũng ta, vai ááong thắi Ngài cũng lài linh của con.

Sæu hiáúp nháút của cha vai con khăng phắi lài sæu hiáúp nháút của hai Thán Vẽ Thiãn Thæáung, nhæng lài sæu hiáúp nháút của tháon táinh vai nhán táinh. Sæu hiáúp nháút náóy xáy ra máút cáich ááuc nháút và nhẽ trong Jásus Christ, lài Ááung væia Áæíc chũa trắi vai con ngæái trong máút lúc.” Móii sæu ááóy áuí của Áæíc chũa trắi Chúi Tắø áí trong Ngài cáich cũ hẹnh thắø” (Călặe2:9) .

Mầuc dù chæa bao giắi cũ máút ngæái náio áái hay cũ thắø lài Áæíc chũa trắi thảnh nhuúc thắø giáúng nhæ Chũa Jásus, nhæng sæu hiáúp nháút của cha vai con trong Ááung Christ áæáucbắy toí cáich quan troúng trong áái sáung chũng ta ngay nay. Træáic háút, con lài máút ngæái troún veún trong máúi quan hầ troún veún vắi Áæíc chũa trắi, vai cuáuc sáung con ngæái của Ngài phuíc vuú nhæ máút máuu mæuc lýi tæáing cho chũng ta noi theo trong nhæng máúi quan hầ giæfa Cả ááuc nhán vắi nhau. Thắi hai, sæu thảnh nhuúc thắø làim cho chũng ta áæáuc hæáing nhæng pháøm cháút Thiãn Thæáung của cha toàin nàng cũng nhæ nhæng thuáuc tênh con ngæái troún veún của con và táúi. Khi chũng ta nháun Thảnh Linh, Linh Duy Nháút của cha vai con, chũng ta cũ móii sæu mặnh cáon ááø sáung cho Áæíc chũa trắi .

⑨

SÆÛ VINH HIÃØN CUÍA CHUÍA CON . The Glorification of the Son

Cha ãi, báy giãi xin lúy vinh hiãøn conväún coi nãi cha træãic khi chæa coi thău gian mài tân vinh con nãi chênh mçnh cha. (Giàng17:5).

Trong Giàng17 Chuía Jāsus Christ cáou nguyãun vãi Chuía Cha træãic khi bẽ bàõt trong væàin Ghăút sã ma nã vai sau àoĩ lại àoĩng àinh. Ngài bắt àãou lãii cáou nguyãun bàòng sæu cáou xin.” Cha ãi, giãi àai àãún, xin tân vinh con, háou cho con tân vinh cha” (Giàng17:1). Trong câu 5 Ngài lãup lãui lãii cáou xin àæãuc vinh hiãøn vai àãuc biãút xin sæu vinh hiãøn mài Ngài coi vãi cha træãic khi taou dæung thău giãi.

Lãii cáou nguyãun nãoy phaít sinh mãüt sãu cáu hoĩ thuĩ vë. Phaĩ chàng Chuía Jāsus lài mãüt Thán Vë cáup tháup nãn cáon phaĩ nhãun sæu vinh hiãøn tæi mãüt Thán Vë khãic phaĩ chàng. Chuía Jāsus àai hiãun hæu nhæ mãüt con ngæài àæãuc vinh hiãøn træãic khi taou dæung trãii àãút phaĩ chàng. Chuía Jāsus vai cha lài hai Thán Vë riãng biãút .

Àãø hiãøu àoãun vãn nãoy, chũng ta phaĩ nhçn nhãun ràòng Chuía Jāsus cáou nguyãun nhæ mãüt con ngæài. Nhæ chũng ta àai thãio luãun trong chæång 7 vai 8 nhæĩng lãii cáou nguyãun cuía Ááung Christ phaít xuãút tæi nhãn tãinh cuía Ngài, vai bãút kyì luic nãio chũng ta tçm cãich giãíi thêch nhæĩng lãii cáou nguyãun nãoy thç træãic tiãn chũng ta phaĩ nghé vãø nhãn tãinh cuía Ngài.

Nhæĩng ngæài theo thuyãút Ba Ngãi nõi ràòng Chuía Jāsus nõi nhæ lài Thán Vë thæi hai ài àáy, nhæng nãuu thău, Chuía Jāsus khãng thãø nãio àãöng àãóng vãi cha àæãuc, nhæ hoũ vãun chuí træång nhæng tháup keĩm hãn Chuía Jāsus chàoc hàon lài mãüt Thán Vë Thiãn Thæãung vãun thiãuu vinh hiãøn nãn

cáon ãæãuc cha ban cho Ngaii sæu vinh hiãøn, vai lai Ááung cáou xin cha giuip ããi. Chuiã Jãsus chàoc hàon khãng coi toain quyãøn nãng, vãø vinh hiãøn vai quyãøn nãng keim hãn cha. Toim laui, Chuiã Jãsus ãã khãng coi mãüt sæu yãu tãu cáon thiãüt cuia thãon tãinh. Tãẽng phãin vãii phãon coi laui cuia Kinh Thãinh, chàoc hàon Ngaii khãng thãuc sæu lai Áæic chuiã trãii.

Nãuu chuiãng ta nhøn nhãun ràong Chuiã Jãsus lai Áæic chuiã trãii bãy toí trong xãic thèt theo nhæ Kinh Thãinh dãu (Cãläse2:9; Itim3:16). Thç chuiãng ta cũng phãii xãic nhãun ràong giãúng nhæ Áæic chuiã trãii Ngaii luãn luãn coi sæu vinh hiãøn Thiãn Thæãung, chàong bao giãi bẽ mãüt cái, vai chàong cáon ai ban cho Ngaii. Vãuy, khi Ngaii phãin.” Xin cha laim vinh hiãøn con. . . bàong sæu vinh hiãøn con ãã coi vãii cha trãæic khi thãu giãii ãæãuc dãung nãn” coi nghãa gç?

VINH HIÃØN QUA SÆU CHÈU ÂOĨNG ÂINH VAI SÆU PHUÛC SINH . Glory through the Crucifixion and Resurrection

Chuiãng ta coi thãø khãim phãii bãui cáinh vai nãui dung cuia cáu trái lãii. Ngaii ãã ããun thãu gian ããø phoi mãung sæung mçnh laim cuia lãu hy sinh cho tãui lãu cuia nhãn loüai (Mat20:28), vai Ngaii yí thæic ràong ãã ããun giãi Ngaii hoãn thãinh kãu hoãuch nãoy. Mãuc duì nhãn tãinh tæu nhiãn cuia Ngaii chuiã bãæic trãæic khãø não sãõp xãy ããun, nhæng Ngaii biãüt ràong sæu chãüt cuia Ngaii trãn thãúp tæu giãi lai yí muãun tãui cao troün veün cuia Áæic chuiã trãii cho Ngaii. Nhæ Ngaii ãã noii trãæic trong Giãng12:27, khi suy nghã vãø cáii chãüt cuia Ngaii.” Hiãun nay linh hãon ta bãui rãui. Ta seí noii gç?” cha ãi, xin cãiu con khii giãi nãii”? Nhæng vç muuc ãæch nãoy mãi con ããun giãi nãoy” (Nkiv).

Vç vãuy, sæu vinh hiãøn mãi Chuiã Jãsus noii ããun trong Giãng17:1,5 dẽua vaio viãuc Ngaii thuãun phuuc laim mãüt con ngæãii ããø hoãn thãinh kãu hoãuch cuia Áæic chuiã trãii qua sæu chøu ãoĩng ãinh, sæu phuuc sinh vai sæu thãng thiãn cuia Ngaii. Ngay sau lãii noii ãi Giãng 12:27 Chuiã Jãsus cáou nguyãun.” Cha ãi, xin tãn vinh Cha”. Bãuy giãi coi tiãúng tæi trãii phãin ràong:” Ta ãã tãn vinh rãoi, vai seí coi tãn vinh nãia” (Giãng12:28). Sau ãoi Chuiã Jãsus giãii thêch.” Cõn ta, nãuu ta ãæãuc treo lãn khii ããüt thç seí keio moüi ngæãii ããun cũng Ta. Ngaii phãin vãuy ããø chø mçnh phãii chãüt cáich nãoi”(Giãng12:32-33). Áæic chuiã trãii laim cho Ááung Christ ãæãuc vinh hiãøn bàong cáich nãng Ngaii lãn trãn thãúp tæu giãi trãæic mãüt cái thãu giãii.

Áæic chuiã trãii coi laim cho Ááung Christ ãæãuc vinh hiãøn bàong sæu khiãun Ngaii sæung laui tæi trong keí chãüt.” Hãou cho Christ nhãii sæu vinh hiãøn cuia cha mãi ãæãuc tæi keí chãüt sæung laui”(Rãma6:4). Sæu chãüt chuiã tãui cuia Ááung Christ trái nãn hãiu hiãu cho chuiãng ta nhãii sæu sæung laui cuia Ngaii(Rãma4:25), mãi noi seí chuyãøn ããøi sæu chãüt cuia Ngaii sang sæu ããoc thãõng tãui lãu, mã quyí vai bãin thãn sæu chãüt. Khi Ngaii sæung laui, Ngaii nhãun ãæãuc thãn thãø vinh hiãøn (Philép3:21).

Ááung Christ laim cho con ngæãii Jãsus ãæãuc vinh hiãøn qua chæic vuü trãõn gian cuia Ngaii bàong sæu ban cho Ngaii quyãøn nãng Thiãn Thæãung vai hãinh ããung qua Ngaii cáich laü lũng, nhæng sæu vinh hiãøn tãüt cũng xãy ra qua sæu chãüt vai sæu sæung laui cuia Chuiã Jãsus Christ. ãoi lai kãu hoãuch tãui thæãung cuia viãuc Chuiã Jãsus ãæãuc sinh ra vai sæung trãn ããüt nãoy.

Vç vãuy, sæu vinh hiãøn ããii ããii cuia Áæic chuiã trãii khãng phãii lai ããø tai ãæãuc thãio luãun trong Giãng17 nhæng lai sæu vinh hiãøn mãi con ngæãii Jãsus Christ nhãun ãæãuc do hoãn thãinh kãu hoãuch cuia Ááung Christ cho sæu cãiu rãui chuiãng ta. Chuiã Jãsus phãin vãii nhãing mãn ããø cuia Ngaii trong Giãng17:22 ràong hoü dẽu phãõn trong sæu vinh hiãøn mãi Áæic chuiã trãii ban cho Ngaii:”Con ãã ban cho hoü sæu vinh hiãøn mãi cha ãã ban cho con, ããø hoü hiãúp laim mãüt cũng nhæ chuiãng ta lai mãüt”. Áæic chuiã trãii cãng bãu cáich nhãun mãnh ràong Ngaii chàong bao giãi chia seí sæu vinh hiãøn Thiãn Thæãung cuia Ngaii vãii bãüt kyí ngæãii nãoi cái.” Ta chàong nhãeing sæu vinh hiãøn ta cho ããung

naio khaiic”(Ăsai42:8).” Ta seı ch ong nh e ng s u vinh hi on ta cho th on naio khaiic”(Ăsai48:11). Chui a J sus kh ng coi yı noii r ong Ngaii ban cho caiic m n   o s u vinh hi on cui a th on t inh.

Tr i laui, Ngaii mu un noii   un s u vinh hi on mai Ngaii lai m it ng  i nh un    ic trong vi uc ho n th inh k u ho ch c u r ui cui a   ic chui a tr i daih cho doi ng doi con người, nh ng l ui  ch cui a  i u Ngaii chuy on giao cho những người tin Ngaii. Caiic m n   o  af d u ph on trong ch ic vuu vinh di u   y pheip laui cui a   ng Christ: ch ong m y ch uc hoı cui ng seı d u ph on trong s u  oing  inh vai s u s ng laui cui a Ngaii b ong s u nh un l inh Th inh Linh (Iphier 1;11-12). Hoı seı coi”   ng Christ trong anh em, hi vuông cui a s u vinh hi on”(C l se1:27), m it kinh nghi m” vui veı kh ng th o noii    ic vai   y vinh hi on” (Iphier 1:8). Qua phuic  m, người ta nh un    ic” s u vinh hi on cui a Chui a J sus Christ chuiãng ta” (IT sal nica2:14). B i” S u c u chu ic v un  ı trong Chui a J sus Christ” chuiãng ta coi sự “ vinh hi on   i   i” (ITim2:10).

M it ng y vinh hi on khaiic cui ng  ang ch i   i t n h u, v  khi Ngaii tr i laui chuiãng ta seı” ng i khen, t n vinh vai t n tr ng khi J sus Christ hi un ra”(Iphier 1:7). Gi ng nh  vi uc   ic chui a tr i lai cho   ng Christ    ic vinh hi on b ong caiic khi un Ngaii t i keı ch it s ng laui b ong th n th o không hay h  n it, th  cui ng v y chuiãng ta seı    ic”s ng laui trong sự vinh hi on” (Ic r15:42-43). Trong s u phuic sinh cui a chuiãng ta, chuiãng ta seı nh un l y th n th o vinh hi on”gi ng nh  th n th o vinh hi on cui a Ngaii” (Phil p3:21). Chuiãng ta seı”   ng h  ng vinh hi on v i Ngaii” (R ma8:17) vai chuiãng ta seı “ hi un ra v i Ngaii trong sự vinh hi on” (C l se3:4).

K t quả chung cu ic cui a k u ho ch c u r ui cui a   ic chui a tr i  y lai t n h u seı s ng v i   ng Christ vinh hi on su t coi   i   i. Hoı seı ng m xem sự vinh hi on cui a Ngaii vai seı th i ph  ng Ngaii nh    ng    ic vinh hi on. Hoı seı noii.”chi n con  af ch u gi t  aing    ic quy n n ng, giai u coi, kh n ngoan, l c l  ng t n tr ng, vinh hi on vai chui  tu ng” (Khaii5:12). V i muic ti u t i h u này trong tr ,   ng Christ  af c u nguy n.” Cha  i, Con mu un Con  ı  u,th  nh ng keı cha  af ban cho con cui ng  ı  oi v i con,   o hoı ng m xem sự vinh hi on cui a Con, lai vinh hi on Cha  af ban cho Con,v  t i tr ic buổi saing th u cha  af y u th ng con” Gi ng17:24.

S U VINH HI ON   NH TR  IC . **Foreordained Glory**

Bi t r ong doi ng doi lo i ng  i seı r i vaio t i l i,   ic chui a tr i  nh tr ic m it k u ho ch c u r ui   t n n t ng tr n sự ra   i, s u ch it vai s u phuic sinh cui a con   ic chui a tr i “ v  bi t r ong ch ong ph i b i v t hay h  n it, nh  bauc ho c vaing mai anh em    ic chu ic khoı caiic  n  ı h  kh ng cui a t o phuı truy n laui, bein lai b i huy t baiu, nh  huy t cui a chi n con không t  v t, t ic lai huy t cui a Christ. Ngaii v un    ic bi t tr ic buổi saing th u, mai vaio r t caiic th i kyı m i   ctoı ra v  anh em” (Iphier 1:18-20). Chui a J sus lai “ chi n con b  gi t t i buổi saing th u” (Khaii13:8).

Th c s u Chui a J sus Christ kh ng    ic sinh ra tr ic khi saing th u, hay Ngaii th t s u ch u  oing  inh vaio th i  i m  y. Nh ng trong k u ho ch cui a   ic chui a tr i s u hi sinh chu ic t i cui a Chui a J sus lai bi n c u ch c ch n    ic  nh tr ic.   ic chui a tr i kh ng s ng trongth i gian nh  chuiãng ta. qu  kh i, hi un t i, t ng lai   o nh  nhau  ı tr ic m t Ngaii. Ngaii” goii nh ng s u kh ng coi nh   af coi” (R ma4:17). Nh  chuiãng ta  af th o luận trong ch ng 4, Ngaii t o d ng th u gi i n y v i Con coi m t, không  nh r ong moii t o v t seı    ic con   ic chui a tr i c u chu ic vai tr i vào trong t ng lai.

Khi Chui a J sus c u xin cha ban cho Ngaii s u vinh hi on mai Ngaii  af coi v i cha tr ic khi saing th u, th  Ngaii kh ng noii v o th i  i m Ngaii s ng b n c nh cha nh  Th n V  th  hai (He was not speaking of a time when he lived alongside the father as a second divine person). S u vinh hi on t i m it th i  i m nh  th u ch c ch n lai sự vinh hi on Thi n Th  ng mai Ngaii ch ng bao gi i  inh m t vai Ngaii ch ng bao gi i chia seı v i nh ng m n   o cui a Ngaii.

Træãic khi thành nhuêc thãø, Linh của Chúa Jãsus lài maut Ấæic của trãi àai àai, khãng phải lài Thán Vê thæi hai. Sæu vinh hiãøn của àiãøu Chúa Jãsus nõi lài sæu vinh hiãøn mài khi Ngài lài con ngæài Ngài phải coi àãø hoàn thành kãu hoãich àenh træãic của Ấæic của trãi trong viãuc cæu chuãuc ðoing ðoii loài ngæài. Æoi lài nhæing gç của Chúa Jãsus nhçn vãø phêa træãic khi Ngài cáøu nguyãun, vài Æoi lài nhæing gç Ngài cáøu xin cha ban cho Ngài àãø Ngài coi thãø chia seì vãi moii tên hæi.

SÆU VINH HIÃØN CỦA DANH NGAÌI . The Glorification of the Name

Chúa Jãsus cáøu xin sæu vinh hiãøn àãø àãun læãut Ngài coi thãø làm vinh hiãøn cha, vài Ngài cũng xãic nhãun rãong Ngài àai làm vinh hiãøn cha (Giãng17:1,4). Suãut thãii gian Chúa Jãsus thi hãinh chæic vuê trãn àãut Ngài àai tãn vinh Ấæic của trãi qua sæu ðãu ðãu cái Ngài vài qua nhæing pheip laù Ngài thæuc hiãun. Nhæng Ngài biãut rãong sæu vinh hiãøn tãut bæuc của cha seì xãy ra qua sæu chêu àoing àinh vài sæu phuêc sinh của Ngài. Sæu chêu àoing àinh của Ngài seì bãy toí tẽnh yãu của Ấæic của trãi theo cãich khãng coi gç so sãinh àæãuc(Rãma5:8) vài sæu phuêc sinh của Ngài seì bãy toí quyãøn nãng siãu viãut khãn læãng của Ngài (Æphãsã1:19-20) .

Chúa Jãsus cáøu nguyãun” Cha ài, xin tãn vinh danh Cha”(Giãng12:28). Trong àoãun vàn nãoy, chui àãø àãø thãio luãun lài sæu chãut của Ấãung Christ. Chúa Jãsus muãun Ấæic của trãi tãn vinh danh Thiãn Thæãung của Ngài qua sæu sãung vài sæu chãut của chẽnh Ấãung Christ .

Danh của Ấæic của trãi tiãu biãøu cho àãut tên, quyãøn nãng, uy quyãøn vài sæu hiãun ðiãun nãui truì.(Xuãut 6:3-7; 9:16; 23:20-21; Icaicvua8:29,43). Nhæ vãy Chúa Jãsus muãun àãut tên vài sæu hiãun ðiãun của Ấæic của trãi phải àæãuc bãy toí qua cuãuc àai con ngæài của Ngài.

Trong Giãng17, Chúa Jãsus phải rãong Ngài àai thæuc sæu bãy toí danh Ấæic của trãi, nghéa lài àãuc tên vài sæu hiãun ðiãun của Ấæic của trãi, cho nhæing mãn àãø của Ngài.”Con àai toí danh cha cho nhæing ngæài cha àai ban cho con tæi thãu gian. . . con gçn giæi hoii trong danh cha mài cha àai ban cho con. . . con àai toí cho hoii biãut danh cha, laui coin toí cho hoii biãut nẽa” (Giãng17:6,12,26). Toim laui, Ấãung Christ bãy toí cha cho chũng ta. nõi cãich khãic, trong Christ, cha bãy toí chẽnh mẽnh Ngài.

Trong Giãng17:11 Chúa Jãsus cáøu nguyãun.” Cha thãinh ài, xin gçn giæi trong danh cha nhæing ngæài mài cha àai ban cho con” (theo bãin tiãung anh). Àiãøu thui vê laì ngay nay háøu hãut hoic giãi kãut luãun rãong trong nguyãn ngæi Hilaup chæi àæãuc ðẽch laì” nhæing ngæài”(those) thæuc sæu ài sãu êt chæi khãng phải ài sãu nhiãøu. Nãuu vãy, yì nghéa của cáu áy seì laì” Cha thãinh ài, xin gçn giæi hoii bãii quyãøn nãng của danh Ngài - danh mài Cha àai ban cho con” (NJV).

Phãøn àoic nãoy seì tæãng hãup vãi nhæing cáu khãic trong Kinh Thãinh mài Chúa Jãsus mang danh của cha, Chúa Jãsus phải.” Ta nhãn danh cha mài àãun”(Giãng5:43). Hãbãrã 1:4 nõi vãø con.” Ngài àai thæia thoii danh tãn troiing hãn”. Vç con thæia hæãing danh của Ngài, nãn àiãøu àãøu tiãn laì Ngài phải thuãuc vãø cha Ngài.

Danh mài con Ấãung Christ nhãun àæãuc laì Jãsus (Mat1:21). Æoi lài danh xẽng Ngài mang cái cuãuc àai Ngài vài danh àai àæãuc truyãøn bãi khãøp àãut nẽãic nhæ laì kãut quãi của nhæing pheip laù vài nhæing sæu ðãu ðãu của Ngài. Æoi lài danh xẽng mang uy tên cho nhæing pheip laù trong Hãui thãinh àãøu tiãn (Cãngvũ3:6,16). Æoi lài danh duy nhãut trong àoi chũng ta nhãun àæãuc sæu cæu rãui vài tha thæi tãui laui (Cãngvũ4:12; 10:43) .

Khi chúng ta xæng nhâun danh Jāsus bàng âæic tin, thâi Trung cặ quyăon nạng vai uy quyăon của Âæic chúa trậi âæăuc dành sàon cho chúng ta. Hãn nêfa, khi Âæic chúa trậi trậi lậi cặu nguyăun đặng lãn trong danh Chúa Jāsus, thặ cha âæăucvinh hiặon trong con Ngặi.” Hậu âiặu gặ cặc ngặặi nhẵn danh ta mài xin, ta sẽ làm cho, âặ cha âæăuc tặn vinh nặi con. Nặu cặc ngặặi nhẵn danh ta xin âiặu chi, ta sẽ làm cho” (Giặng14:13-14) .

Cha âi chặn viặuc bặi toặ chệnh mệnh Ngặi cho thậi giặi nặy bàng danh của Jāsus, theo nghệa âen cặi nghệa lậi” Jặhặvặ Cặi Chặi” hay “ Giặhặvặ lặiặ Cặi Chặi” Cha làm cho con ngặặi Jāsus âæăuc vinh hiặon bàng sặu chuyặon giao danh của Ngặi(ậi lậi, quyăon nạng, uy quyăon, sặu hiặun đặi) ặi trong Ngặi, bàng sặu đặun đặo Ngặi âặn thập tặi giặi âặ chặt cho tặi lậi của thậi gian, vai bàng sặu khiặun Ngặi tặi kệ chặt sặng lậi. Kặi cặi viặuc bặi toặ cho chúng ta mặi Thặ Vặ thặi hặi của Âæic chúa trậi Chặi tặ xa lậi vặi cặc thặnh âặ Cặu sặi, Chúa con âæăuc bặi toặ cho chúng ta lậi Âæic chúa trậi Duy Nhặt bặi kặi phặn li vặ mặi âệch cặi rặi chúng ta .

10

BẢN HỀU NGẠI ÂÆIC CHÚA TRẠI. The Right Hand of God

Kinh thặnh đặy rặng Âæic chúa trậi lậi Lậi kặng thậi áặ, nhệng Kinh Thặnh cặng mặ tặ Ngặi bàng nhệng tặi ngặi lậi quan âặn thặ thặ con ngặặi. Nhiặu ngặặi theo thuyặt Bặ Ngặi sặi đặng nhệng sặu mặ tặ nặy âặ hặ trậi cho giặo lặi của hặ, âặ biặ lậi nhệng âoặ nặi vặ bặ hặi ngặi Âæic chúa trậi vai mặi của Âæic chúa trậi. Chặng ta hặ kặi sặi Kinh Thặnh mặi nặi gặ khi đặng nhệng tặi ngặi nặy.

Giặng 4:24 chệp.” Âæic chúa trậi lậi mặi Lậi” hay” Âæic chúa trậi lậi Lậi”(NJV). Ẩiặ nặy cặi nghệa lậi bặi chặt âiặ âiặ của Ngặi kặng giặng nhệ loặi ngặặi hay thặi vặ vặ chặi. Ngoặi sặu thặnh nhệ thặ Âæic chúa trậi kặng cặi thặ thặ vặ chặi nặi kặi.”Lậi thặ kặng cặi thệi vai xặng” (Luca24:39). Âæic Chúa Chặi kặng phặi lậi” thệi vai huyặ” (Mat16:17).

Vặ Âæic chúa trậi lậi Lậi, nặ loặi ngặặi kặng thặ thậi Ngặi.” Chặng ai tặng thậi Âæic chúa trậi bặ giặi” (Giặng1:18). “ chặng ai tặng thậi Ngặi, cặng kặng thặ thậi áặ” (Itim6:16) .

Hãn nêfa, Kinh Thặnh đặy rặng Âæic chúa trậi lậi Ẩiặ toặi tặi (omnipresent - Vặ sặi bặi tặi): Lậi của Ngặi âặ đặ vặi trậi. “ Tặi sẽ âi áặ xa thặon Chúa?Tặi sẽ trặn áặ kặi mặi Chúa? Nặu tặi lậi trậi, Chúa ặi tặi âi. Vặ tặi nặi đặi áặ phặ, kặ Chúa cặng cặi ặi. Nhệi

bàòng tãi láúy cãnh hæìng àãng, bay qua áí taúi cuáúi cùìng biãøn. Taúi àoì tay Chuía cùìng seì dàun dàõt tãi, tay hæùu Chuía seì nãøm giãé tãi” (Thithiãn139:7-10) .

Nhæìng sæù kiãún nãøy vãø Ææic chuía trãìi cho tháúy ràòng chũìng ta khãng thãø hiãøu vãø cãìch mã taí theo vãút cháút cuía Ngàiì theo cãìch” vàn tæù “. Chũìng ta khãng giaíi thêch Kinh Thãình theo yì nghéa læch sæi ngæìi phaíp, hiãøn nhiãñ, bệnh thæãìng cuía nhæìng tæi cuía Kinh Thãình, giãúng nhæ chũìng ta làm àãúi vãìi nhæìng læúi noìi vai viãút khaiç. Làm nhæ thãú, chũìng ta seì cãng nhãùn ràòng táút cáì nhæìng cãìch truyãøn thãng cuía con ngæãìi, kãø cáì Kinh Thãình, àãøu sæi duìng ngãn ngæìi boìng báúy. Chũìng ta khãng àæãüc tæù do àãø giaíi thêch cãìch gæãüng eip áøn duì trong Kinh Thãình, nhæng khi Kinh Thãình tæù báiy toí thç chũìng ta pháíi hiãøu nhæìng pháñ àoãùn hay àoãùn vàn naìo àoì theo nghéa boìng, báúy giãì chũìng ta pháíi giaíi thêch nhæìng àoãùn àoì nhæ thãú naìo.

Khi chũìng ta àoüc vãø màõt, muíi, loìng, chán, tay vai cãnh cuía Ææic chuía trãìi, thç roì ràìng tæi nhæìng pháòn coìn læúi cuía Kinh Thãình chũìng ta khãng àæãüc noìi vãø mãüt ngæãìi, mãüt con thui hay con chim. Kinh Thãình khãng duìng nhæìng tæi ngæìi nãøy àãø mã taí mãüt hæùu thãø vãút cháút, nhæng cho chũìng ta hiãøu biãút vãø yì niãùm,baín cháút, vai thuãüc tênh cuía Ææic chuía trãìi. Chãóng haùn, Ææic chuía trãìi diãùn taí sæù táúi cao cuía Ngàiì bàòng cãìch noìi ràòng.” Trãìi laì ngai ta, vai ááút laì bãù chán cuía ta” (Ásai66:1). Kinh Thãình mãtaí quyãøn nãng diãúu kyì cuía Ææic chuía trãìi laì.” Ngoìn tay cuía Ææic chuía trãìi” vai “hãì thãí cuía læu muíi Ngàiì” (Xuáút8:19; 15:8). Sæù toãn tri (omniscience - và sãí báút tri) vai sæù toãn taúi (omnipresent - và sãí báút taúi) cuía Ngàiì bàòng cãìch noìi.” Con màõt cuía CHUÍA áí khãøp moìi nãì” (Chãmngãn15:3); sæù báøo vãù cuía Ngàiì bàòng cãìch noìi vãø.” Bøìng cuía cãnh cuía Ngàiì” (Thithiãn36:7); vai sæù buãøn ráøu cuía Ngàiì vãø táúi læúi loãìi ngæãìi bàòng cãìch noìi Ngàiì”buãøn ráøu trong loìng”.

Tháút ngu daúi khi biãút kãút luãùn tæi nhæìng àoãùn trãn ràòng Ææic chuía trãìi vãìi thán hẹnh tháút khuìng læø coì chán àæìng truù taúi Bàøc Cæüc, thãøi khãng khê tæi læu muíi Ngàiì, táúp trung màõt Ngàiì vaìo chũìng ta, duìng cãnh àãø bay, vai coì mãüt bãù pháùn bãm mãu. Trãìi læúi, Kinh Thãình sæi duìng nhæìng yì niãùm láúy ra tæi kinh nghiãùm cuía con ngæãìi àãø cho chũìng ta coì thãø hiãøu àæãüc nhæìng àæüc tênh cuía bãñ cháút thuãüc tênh cuía Ææic chuía trãìi .

YÌ NGHÉA CUÍA CHÆÌ BÃN TAY HÆÛU . The Significance of the Right Hand

Nguyãn tàøc trãn àãút biãút duìng khi Kinh Thãình noìi vãø bãn tay hæùu cuía Ææic chuía trãìi. Vç háøu hæùt con ngæãìi trãn trãìi ááút àãøuthuãùn tay pháíi, trong pháòn læìn cãìc nãøn vàn hoìa tay pháíi tæãüng trãeng cho sæic mãùnh, sæù kheìo læìo vai kyì xaìo. Chæì kheìoleìo (dexterity) pháit xuáút tæi tiãúng Latinh dexter coì nghéa laì” thuãùn duìng tay pháíi”. Vaìo thãìi cãø àiãøn, pháòn læìn nhæìng khaiç àæãüc tãn troùng àãøu ngãøi bãn tay pháíi cuía ngæãìi chuí. Kãút quãì, trong tiãúng Hãbãrã, Hilaúp vai tiãúng Anh tay pháíi laì áøn duì chè vãø quyãøn bệnh vai tãn troùng .

Kinh Thãình duìng áøn duì nãøy nhiãøu læøn læìn quan àãùn con ngæãìi cùìng nhæ àãùn Ææic chuía trãìi. Dé nhiãñ, áí vaiì àoãùn Kinh Thãình duìng chæì “bãñ pháíi” hay” tay pháíi” theo yì nghéa vè trê, trãìi vãìi” bãñ trãìi” hay” tay trãìi”. Nhæng nhiãøu læøn cãìch duìng cuía chæì “tay pháíi” àãøu theo nghéa boìng.vç Ææic chuía trãìi khãng coì bãñphãíi bàòng vãút cháút (ngoãúi træì sæù thãình nhuúc thãø) vai khãng bẽ giãìi haùn vaìo vè trê vãút cháút, nãn khi Kinh Thãình noìi vãø tay pháíi cuía Ngàiì, thç nguù yì vãø nghéa boìng hay cãìch duìng áøn duì .

Nghiãñ cæìu vãø nhæìng pháñ àoãùn coì chæì “ tay pháíi”(tay hæùu) trong Kinh Thãình cho tháúy ràòng tay pháíi cuía Ææic chuía trãìi tiãu biãøu cho quyãøn nãng mãùnh mẽi, sæù toãn nãng cuía Ngàiì, àæüc biãút trong sæù ban cho sæù cæìu ráùì, sæù giaíi cæìu, sæù àãøc thãøng vai sæù báøo vãù .”tay hæùu ta

giảng các tầng trời” (Ăsai48:13).” Hỡi Ấc Giãhava, tay hêu Ngaii coi sêc maũnh vinh hiãon thay, hỡi Ấc Giãhava! Tay hêu Ngaii huỷ quán nghêch tan ai. . . Ngaii ãai ãea tay hêu ra, ãút ãai nuãt chũng nơi” (Xuãt15:6,12).” Tay hêu vai cãnh tay thãnh của Ngaii ãai ãem sêu ããõc thãõng cho Ngaii” (Thithiãn98:1).” Tay hêu của Chũa ãai cãu tãi”(Thithiãn138:7).” Ta se lãuy tay hêu cãng bẽnh mại nãng ãai ngẽai” (Ăsai41:10). Cõn coi nhiãõu vẽ duũ khaiç mại Kinh Thãnh dùng chẽ “tay phải” laimãut ãõn duũ chẽ vãõ quyãõn hãnh.

Trong Kinh Thãnh, tay phải cõn coi nghẽa laì vẽ trẽ quan trõng phãic hãnh, vai nãõi tiãung.” Taũ bãn hêu Chũa coi ãiãõ sung sãing vã cũng” (Thithiãn16:11).” Tay hêu Chũa ããõy dãuy sêu cãng bẽnh” (Thithiãn48:10).” Traũ tim của ngẽaii khãn ãi bãn hêu, cõn traũ tim của ke dãui ãi bãn taũ” (Truyãõnãu10:2).

Khi Gia Cãup chũc phãic cho hai con trai của Giãseip, Giãseip muãun cha mẽnh ããut tay phải trãn Manase, laì ãeãi lãin, vãi y nghẽa laì Manase se trãõi hãn. Giãseip nhãun maũnh.” ãeãi nãõy ããõu loing, ããõ tay hêu cha trãn ããõu nơi mãi phải chã” (Sãing48:19). Gia Cãup tãe chãui, ãng ããõ cheio tay laũi, noi rãõng.” Thẽuc sêu em noi se lãin hãn noi” (Sãing48:19). (Cõn nhẽing vẽ duũ khaiç cho thãuy tay phải coi nghẽa laì mãut vẽ trẽ ããuc tãn trõng, hay nãõi bãut, xin xem xuãt ãdẽptã 29:20; Lãvikyĩ8:23,14:14-28; Thithiãn45:9,110:1; Giãrãmi22:24; Mathiã25:33-34).

CHUÏA JÃSUS ẤI TAÛI BÃN HÊU ẤC CHUÏA TRÃI. Jesus at the Right Hand of God

Ấc Chũa Jãsus phãin nhẽ vãuy rãõi,thç ããuc ãem lãn trãi, ngãõi bãn hêu Ấc chũa trãi (Mãic16:19).

Nhiãõu ãõaũn Kinh Thãnh trong Tãn ããic cho chũng ta biãut rãõng Chũa Jãsus ngãõi bãn hêu Ấc chũa trãi. Nhẽ chũng ta ãai thãuy,thãut sai lãõm khi giaũ thẽch phãõn mãtaĩ nãõy coi y nghẽa laì Chũa Jãsus vẽnh viãun ngãõi trãn ãẽnh của mãut cãnh tay khãõng lãõ Thiãn Thẽãung hay ngãõi bãn hêu của Thãn Vẽ Thiãn Thẽãung khaiç. Laim thãu naio chũng ta coi thãõ xãic ãẽnh ããuc ããu laì bãn hêu của Linh vã sãi bãut taũ của Ấc chũa trãi ?

Muic ãẽch roi rãing của phãõn mã taĩ nãõy laì ããõ ãem Chũa Jãsus Christ lãn ãẽnh cao. Bãõng viãuc sãe dũng cuũm tãe nãõy, Tãn ããic cho chũng ta thãuy rãõng Chũa Jãsus khãng chẽ laì mãut con ngẽaii, nhẽng Ngaii laì mãut con ngẽaii ãai ããuc trao cho quyãõn nãng maũnh meĩ của Thãnh Linh nãui trũ của Ấc chũa trãi vai ãai ããuc nhãuc lãn vẽ trẽ tãn trõng cao nhãut .

Vç nhẽing cãu giãung nhẽ Mãic16:19 noi vãõ Chũa Jãsus” ngãõi bãn hêu Ấc chũa trãi”, nãn mãut sãu ngẽaii nghẽ rãõng hoũ se thãuy hai Thãn Vẽ Thiãn Thẽãung ãi trãn trãi, Chũa Cha vai Chũa Con ngãõi hay ãẽing bãn cãnh nhau. Nhẽng chẽa coi ngẽaii naio ãai thãuy hay coi thãõ thãuy sêu hiãun diãun khãng thãuy ããuc của Ấc chũa trãi (Itim6:16), khãng ai coi thãõ thãuy Ấc chũa trãi ngoãui trãe Ấãung Christ. Hãn nãeã, Ấc chũa trãi ãai cãng bãu cãich nhãun maũnh rãõng ngoãui Ngaii khãng coi ai cã (Ăsai43:11; 44:6,8). Ấãung Christ laì “ hẽnh ãinh thãuy ããuc của Ấc chũa trãi khãng thãuy ããuc” vai cãich Duy Nhãut mại chũng ta coi thãõ thãuy Cha laì thãuy con (Cãlãse1:15; Giãng14:9). Chẽ coi mãut cãiĩ ngai Duy Nhãut ãi trãn trãi, vai chẽ coi mãut Ấãung ngãõi trãn ngai ãõi (Khaiĩ4:2; 22:3-4). Nhẽ chẽãng 11 se thãioluãun, Ấãung ãõi chẽnh laì Chũa Jãsus.

Nhẽing ãõaũn trong Kinh Thãnh noi roi rãõng Chũa Jãsus” ãi bãn hêu của Ấc chũa trãi” vãi y nghẽa laì Ngaii coi quyãõn nãng Thiãn Thẽãung, sêu tãn trõng, vinh hiãon vai sêu ãe viãut. Chẽnh Chũa Jãsus phãin.” Vãõ sau cãic ngẽaii se thãuy con ngẽaii ngãõi bãn hêu quyãõn phẽp của Ấc chũa trãi, vai ngẽu trãn máy tãe trãi mại xuãung” (Mat26:64).” Nhẽng tãe nãõy vãõ sau, con ngẽaii se ngãõi bãn hêu quyãõn phẽp Ấc chũa trãi” (Luca22:69). Nhẽing chẽi naĩ khãng coi nghẽa laì chũng ta se

tháúy hai Thán Vê Thiãn Thæǎung ngæu trăn máy hay ải trăn trãi, nhæng coi mǎüt Ááúng Trãi - Ngæài coi moii quyǎon bênh vai vinh hiǎon của Linh khǎng tháúy ǎæǎuc của ǎæic chúa trãi .

Jǎsus “ ǎæǎuc ǎem lǎn bǎn hǎu ǎæic chúa trãi” (Cǎngvuú2:33) Ngaii “ ǎæǎuc lǎn trãi, nay ngæu bǎn hǎu ǎæic chúa trãi, cǎic thiãn sǎi, cǎic vǎng háou, cǎic quyǎon thǎu thǎy ǎǎou phuic Ngaii” (Iphierǎ3:22) ǎæic chúa trãi “ khiǎún Ááúng Christ tǎi kǎi chǎút sǎung laui vai laim cho ngæoi bǎn hǎu mǎnh taui cǎic nǎi trăn trãi, cao hǎn hǎút moii quyǎon, moii pheip, moii thǎu læuc, moii quán chui, cùng moii danh vang ra, khǎng nhǎing trong ǎài nay, mǎi cǎng trong ǎài háou ǎǎún nǎi” (ǎphǎsǎ1:20-21).” Vǎy nǎu anh em ǎæǎuc sǎung laui vǎi Ááúng Christ, hǎy tǎm cǎic sǎu ải trăn trãi, lai nǎi Ááúng Christ ngæoi bǎn hǎu ngai ǎæic chúa trãi” (Cǎlǎse3:1).

Khi ǎtiǎn bǎ nǎim ǎai, ǎng” nhçn tháúy sǎu vinh hiǎon của ǎæic chúa trãi vai Chúa Jǎsus ǎeing bǎn hǎu ǎæic chúa trãi” (Cǎngvuú 7:55). ǎng khǎng tháúy hai Thán Vê , nhæng ǎng nhçn tháúy sǎu vinh hiǎon của ǎæic chúa trãi bao boic Chúa Jǎsus, Ááúng ǎæǎuc baui toí trong vǎ trǎ quyǎon nǎng vai uy quyǎon tǎui thæǎung. Mǎuc duí ải trăn ǎút Chúa Jǎsus xuǎt hiǎun nhæ mǎüt con ngæài bçnh thæǎng vai Ngaii sǎung nhæ thǎu vǎi cǎic mǎn ǎǎo, nhæng sau khi Ngaii sǎung laui vai thǎng thiãn Ngaii hiǎun ra vǎi sǎu vinh hiǎon vai quyǎon nǎng tháúy ǎæǎuc nhæ lai ǎæic chúa trãi toain nǎng. Dǎou Giǎng lai ngæài bǎn gǎon guí vǎi Chúa Jǎsus nhiǎou nhǎut khi Ngaii ải trăn ǎút vai biǎut Ngaii ráút roí, nhæng khi ǎng nhçn tháúy Ááúng Christ thǎng thiãn trong mǎüt dǎ tǎung thç ǎng” ngai xuǎng dǎi chǎn ngæài nhæ chǎút” (Khǎi1:17). Khǎng giǎung nhæ sǎu xuǎt hiǎun bçnh thæǎng của Ááúng Christ trăn ǎút, Giǎng nhçn tháúy Ngaii trong sǎu vinh hiǎon Thiãn Thæǎung.

ǎoi lai ǎiǎou ǎtiǎn cǎng dǎi nhçn tháúy. Thán Vê Thiãn Thæǎung Duy Nhǎut ǎng ǎæǎuc nhçn tháúy lai Chúa Jǎsus. ǎng nǎi.” Kça tǎi tháúy trãi mǎi ra,vai con ngæài ǎeing bǎn hǎu ǎæic chúa trãi(Cǎngvuú7:56). ǎng qua ǎài trong khi” cǎou nguyǎun cùng ǎæic chúa trãi rǎong: Laui Chúa Jǎsus xin tiǎup láuy linh hǎon tǎi” (Cǎngvuú7:59).

F. F. Bruce mǎüt trong nhǎing nhai thǎon hoic Tin Lǎnh nǎoi tiǎung của thǎu ký 20, giaíi thèch rǎong nhǎing nhai thǎon hoic Kinh Thǎinh quǎi khǎi vai hiǎun taui nhçn nhǎun rǎong vǎ trǎ bǎn hǎu ǎæic chúa trãi của Ááúng Christ thuǎic vǎo nghéa ǎon duí, khǎng phǎi hiǎou theo nghéa vǎut chǎút.

Vǎ trǎ hiǎun taui tǎui cao của Ááúng Christ ǎæǎuc mǎ tǎi trong cǎicthǎ tên của Phaolǎ lai” ải bǎn hǎu ǎæic chúa trãi”. . .Cǎic vǎ sǎi ǎǎo biǎut roí rǎong hoí ǎang sǎi duung ngǎn ngǎi hçnh boing khi hoí nǎi vǎo sǎu nhǎut lǎn của Ááúng Christ trong nhǎing tǎi ngǎi nǎoy: hoí khǎng nghé vǎo mǎüt vǎ trǎ của mǎüt cǎi ngai theo nghéa ǎen taui bǎn hǎu của ǎæic chúa trãi theo nghéa ǎen nhæ nhǎing ngæài kǎi vǎ hoí ải thǎu ký thǎi 20 nghè. . . Martin Luther chǎu giǎu” cǎi thiãn ǎiung của sǎu tǎiung tǎiung. . . vǎi mǎüt cǎi ngai bǎong vǎng vai Ááúng Christ ngæoi cǎnh Cha, mǎuc mǎüt cǎi ǎio baio bǎong vǎng nhæ nhǎing hoía sé thèch vǎi Ngaii nhæ thǎu!”.

Vǎi ǎoǎn khǎic mang mǎüt yí nghéa bao hǎim xa hǎn coi liǎn quan ǎǎún vǎ trǎ bǎn hǎu của Ááúng Christ: hoí ǎduung tǎi ngǎi nǎoy ǎǎo mǎ tǎi vai troi trung gian cǎou thay trong hiǎun taui của Ngaii:” ǎæic Chúa Jǎsus Christ lai Ááúng ǎai chǎút, vai cǎng ǎai sǎung laui nǎi, Ngaii ǎang ngæu bǎn hǎu ǎæic chúa trãi cǎou nguyǎun thǎu cho chũng ta” (Rǎma8:34) .

ǎiǎou nay khǎng coi nghéa lai Ááúng Christ ǎai quç gǎui suǎt hai ngǎn nǎm qua, cǎou nguyǎun cùng mǎüt Thán Vê Thiãn Thæǎung khǎic. Lai mǎüt con ngæài Ngaii ǎai ǎæǎuc vinh hiǎon vai khǎng cǎon cǎou nguyǎun nǎi.lai ǎæic chúa trãi Ngaii chǎong bao giǎi cǎon cǎou nguyǎun vai chǎong bao giǎi coi ngæài nǎo ǎǎo Ngaii coi thǎo cǎou nguyǎun cho. Hǎn nǎi,Ngaii khǎng cǎon thǎm ǎiǎou gç cho sǎu chuǎic tǎui nǎi,sǎu hi sinh mǎüt lǎon của Ngaii trăn thǎup tǎu giaí ǎui ǎǎo bao phuí tǎui laui của cǎi thǎu giǎi. Khi Ngaii phǎin” xong rǎoi” vai Ngaii chǎút, thç cǎng tǎic cǎu chuǎic ǎai hoǎn tǎut (Giǎng19:30).” Vç tǎui laui dǎng chǎ mǎüt của laui cho ǎǎún ǎai ǎai” (Hǎbǎ10:12).

Sǎu cǎou thay của Ááúng Christ trong hiǎun taui coi nghéa lai sǎu hi sinh của Ngaii coi hiǎu quǎi liǎn tuic trong ǎaii sǎung chũng ta. Huyǎt của Ngaii coi thǎo bao phuí tǎui laui của chũng ta trong ngày

hăm nay. Năuu chúng ta phâm tăui, chúng ta vầu còin cời” Ááung cáou thay áí nải Chuía Cha, lài Chuía Jăsus Christ tæic lài Ááung cäng bệnh”(Igiàng2:1). Khi chúng ta xæng tăui mệnh cùng Áæic chuía trầi, khăng ai cớon thuyăút phưc Ngaii tha thæi cho chúng ta. Ngaii nhìn vaio thấúp tæu giăi vai biăun cấu ôoi lài táút cái sêu biăun hăi mài chúng ta cớon.

Ăăo nhăoc cho chúng ta nhăi rầong Ááung Christ lài măt con ngæài thăt âai chăt thay cho tăui làui chúng ta vai vẹ vắy trắi thănh Ááung biăun hăi, Ááung trung bắo vai thắy tắu làu thæăung phắom cuía chúng ta, Tán æăic noii vắo Ngaii áí” bắn hău cuía Áæic chuía trầi”. Ăăong thăi, Kinh Thănh cho chúng ta biăút sêu hoăn táút vai kắt thưc cäng viăc cuía Ngaii trăn thấúp tæu giăi bầong căich noii rầong sau khi xong cäng tăic làm trung bắo, Ngaii” ngăoi” bắn hău.” Sau khi con làm xong sêu săich tăui, bein ngăoi bắn hău Ááung tăn nghiăm áí trong nải rắút cao.” (Hăbắrắ8:1). Ááung nắy, âai vẹ tăui làui đăng chề măt cuía làu, rắoi ngăoi âăi âăi bắn hău Áæic chuía trầi.(Hăbắrắ10:12). Chuía Jăsus” ngăoi bắn hău ngai Áæic chuía trầi” (Hăbắrắ12:2).

Măt âiăou cời yỉ nghéa lài săich Khaii huyăon chầong bao giăi mắtaí Chuía Jăsus áí bắn hău Áæic chuía trầi. Săich ôoi nhẹn trắic thăi gian khi vai troi trung bắo cuía Ngaii khăng còin cớon thiăút nêa. Trong cời âăi âăi hắou âăon, chúng ta sêi khăng nhẹn thắy Ngaii áí vẹ trề bắn hău nhæ măt con ngæài âæăuc nhắc lăn âăo làm Ááung Trung Bắo cho chúng ta, nhæng chúng ta sêi thắy Ngaii lài Ááung ngăoi trăn ngai, Ááung vैया lài Áæic chuía trầi vैया lài chiăn con cùng măt luic (Khaii huyăon 22:3-4).

Cuăun phắ bệnh Kinh Thănh cuía Wycliffe (the Wycliffe Bible Commentary) giăi thêch yỉ nghéa cuía vẹ trề bắn hău cuía Ááung Christ vai ăip đung cho thắu hăi hiăun tăui.

Vẹ trề mài Ááung Christ chiăum giăi lài vẹ trề quyăon hănh vai cuía chăic vuú cuía thắy tắu làu. Ăăui vắi tên hău Ngaii vैया cai trề vैया cáou thay. . .Sêu cai trề cuía Ááung Christ sêi trắi thănh thêc sêu. Trong khi Ngaii kiănh nhắun chắi âăui âăun khi keí thui bẻ tiău diăút. Bắy giăi sêi khăng còin sêu chắung âăui Ááung Christ hay chắung laui sêu cai trề cuía Ngaii .

MÀU T CUÍA ÁÆIC CHUÍA TRẦI . **The Face of God**

Hăy giăi mệnh âềing khinh đău măt âæia năo trong nhềing âæia trềi nắy, vẹ ta bắo căic ngæài, căic thiăn sêi cuía chúng nời trăn trầi thềing thắy măt cha ta, lài Ááung áí trăn trầi Mat18:10).

Đêua vaio Mathiắ18:10 măt sắu ngæài giăi âềnh rầong măt Thán Vẹ cuía Áæic chuía trầi áí tăui trăn trầi trong khi Chuía Jăsus lài Thán Vẹ thæi hai áí đắi áút. Yỉ niăum nhæ thắu khăng coi Áæic chuía trầi lài linh vắ hẹnh, vắ sắi bắút tăui. Măt dui Jăsus Christ bắic âi trăn áút lài Áæic chuía trầi bắy toí trong xăic thết, nhæng linh cuía Áæic chuía trầi vầu âăoy đắy vuú truú vai cai trề tæi trăn trầi. Đắou bắn tănh troi veun cuía Áæic chuía trầi âæăuc thănh nhuic thắo trong Ááung Christ (Călắe2:9) nhæng linh cuía Ngaii khăng thắo bẻ giăi hăun vaio bắút kyỉ vẹ trề vắút chăt năo. Tuy nhiăn, sêu kiăun nắy khăng cời nghéa lài Áæic chuía trầi gắom cời hai hay nhiăou cắi tềnh hay nhiăou trung tám yỉ thêic.

Nhæ chúng ta âai thắy vắo nhềing tæi ngæi chề thán thắo âæăuc dui trong măt quan hăi vắi Áæic chuía trầi, thẹ thăt sai lắom khi giăi thêch” măt” cuía Áæic chuía trầi chề vắo măt Thán Vẹ vắut lyỉ ngoăi Ááung Christ. Trong Kinh Thănh”măt” thềing âæăuc dui nhæ măt áon duú chề vắo sêu chui yỉ, sêu chiău cấu vai sêu hiăun diăun.

Gia cắp chắy trắun” khorí măt Ăsau” anh ngæài (Săing35:1). Chuía tiău diăút keí thui cuía đăn Ysắraăn trắic măt hoii (Phuúc8:20; 9:3). Áæic chuía trầi phăin Ngaii sêi giău măt Ngaii khorí đăn Ysắraăn vẹ cắi tăui làui cuía hoii (Phuúc31:17). Khi vua Giărắbắam yău cáou măt tiăn tri cáou xin cho ăng âæăuc chắa lănh, ăng noii:”hăy khắon khoăin măt cuía Giăhăva Áæic chuía trầi ngæài” (Icăicvua13:6,bắn tiăung Anh). Tăic giăi Thi thiăn cáou nguyăun “ Nguyăun Áæic chuía trầi thềang xoit

chúng tôi vai ban phước cho chúng tôi, soi sáng mắt Ngài trên chúng tôi” (Thithiã67:1). Xin xem thăm (IISaï 30:9; Thithiã10:11; 27:9; 80:3,7,19; Āsai59:2; Giārãmi44:11; Āxãchiã39:29; Āniã9:17).

Theo ghi chú của cuốn TÆÛ ẤIÃØN GIAỈ THỀCH TÆÌ NGÆÌ TÁN ÆẢIC của Vine (Expository Dictionary of new Testament words) thç chæi Prosopon, chæi Hilaúp dèch lài” màüt” trong Mat18:10 thæing nguũ yĩ vãö” sæu hiãun diãun của màüt con ngæài,màüt lài phãon cao quẽ nhát”. Chãong haun, Cãngvuũ3:13 noĩ rãong nhæing ngæài laĩnh ãuũ DoThãiiGiaïo chãui Chuĩa Jãsus” træaic màüt /prosopon/ Phi lait” (træaic sæu hiãun diãun của Phi lait). Trong Cãng vuũ5:41 coi mãn ãũ” rãii khoĩ sæu hiãun diãun/ prosopon/ của toĩa cãng luãun” .

Nhæing thiã sæi lài nhæing hæu thãø thãon linh vai khãng cãon nhãun thæic vãũ Ææic chuĩa trãii theo cãich vãüt chãüt. Chũng ta khoĩ coi thãø biãüt ãæãic laim sao hoĩ phãn biãüt, coi mãui quan hæu vai giao tiãúp vãii Ææic chuĩa trãii trong laĩnh væuc thãon linh. Khi Kinh Thãinh noĩ rãong hoĩ chiãnh ngæaing màüt Ngãii thç ãæing hiãũu theo yĩ nghẽa của con ngæài nhæng Kinh Thãinh duĩng tæi ngæi của loãii ngæài ãũ mãtaĩ sæu giao tiãúp của hoĩ trong thãũ giãii thãon linh .

Mathiã 18:10 khãng coi nghẽalaĩ nhæing thiã sæi cæi mãi mãi ãæing áĩ trong màüt vẽ trẽ vãüt chãüt áĩ træaic màüt aĩnh tæãung vãüt chãüt của Ææic chuĩa trãii. Nãuu thãũ, laim thãũ naio hoĩ coi thãø giũip ãũ con cãii Ææic chuĩa trãii trãn ãũt nhæ nhæing ãoãun Kinh Thãinh mã taĩ. Theo cuãun bçnh luãun Tãn æaic của Tyndal (the Tyndale new Testament Commentaries) giaĩ thềch, thç Mathiã18:10 coi nghẽa ãũn giãvn laĩ cãic” thiã sæi luãn luãn gãon giũi vãii sæu hiãun diãun của Cha” .

NGAI CỦA ÆÆIC CHUĨA TRãII. The Throne of God

Keĩ naio thãõng, Ta seĩ cho ngãoi vãii Ta trãn ngãi ta, nhæ chẽnh ta ãũ thãõng vai ngãoi vãii cha ta trãn ngãi Ngãii (Khaĩ3:21) .

Kinh Thãinh noĩ vãũ ngãi theo cãĩ nghẽa ãen vai nghẽa boĩng. Ngãi của màüt vẽ vua coi thãø laĩ cãii ghãũ thæuc sæu mãi vẽ vua ngãoi trãn ãũ, hoãuc noĩ coi nghẽa laĩ væãng quãuc hay sæu cai trẽ của ngæài ãũ. Cãlãse1:16 noĩ vãũ” nhæing ngãii” theo yĩ nghẽa của quyãon læuc hay quyãon. Chuĩa Jãsus thæia hæãĩng” ngãi của Æãvêt cha Ngãii” khãng phãii laĩ chiãuc ghãũ bãong vaĩng,nhæng laĩ ãẽa vẽ vai quyãon laim vua của Ysãraãn (Luca1:32) .

Kinh Thãinh daũy rãong Ææic chuĩa trãii laĩ Ấãung chũi tãø của cãĩ vuĩ truũ bãong cãich mã taĩ Ngãii ãũng ngãoi trãn ngãi. Sãich khãii hũyãon cho thãũy rãong chũng ta seĩ thæuc sæu thãũy Ææic chuĩa trãii vai chiãnh con (mãüt thæuc thãø) ngãoi trãn ngãi (Khaĩ22:3-4), nhæng chũng ta ãæing suy luãun rãong linh của Ææic chuĩa trãii theo cãich naio ãũi bẽ haun chãũ vaio màüt cãii ngãi vãüt chãüt trong coi ãũi ãũi. Kinh Thãinh cheĩp rãong trãii laĩ ngãi của Ææic chuĩa trãii vai ãũt laĩ bãũ chãn của Ngãii (Āsai66:1) vai Kinh Thãinh cũng noĩ rãong Giãũrusalem seĩ ãæãuc goũi laĩ ngãi của Ngãii (Giārãmi3:17). Vãũy, roĩ rãĩng laĩ ngãi của Ææic chuĩa trãii tiãu biãũu cho quyãon cai trẽ tãũi cao của Ngãii mãi khãng cãon phãii chẽ vãũ màüt cãii ghãũ vãüt chãüt .

Trong khãii hũyãon3:21 Chuĩa Jãsus phãin” Ta. . ngãoi vãii cha ta trãn ngãi Ngãii”. Nãuu chũng ta giaĩ thềch laĩ noĩ nãũy chẽ vãũ hai Thãn Vẽ Thiã Thæãung vãii hai thãn thãø, thç cãĩ hai ngæài phãii ngãoi trong màüt cãii ngãi, màüt sæu tæãng phãin træuc tiãúp vãii Khaĩ hũyãon4:2. Roĩ rãĩng, ãũ khãng phãii laĩ chũi ãẽch của cãũ nãũy. Trãii laũi, noĩ biãũu thẽ rãong con ngæài Jãsus ãũ ãæãucclĩnh nãũi truĩ nhãuc lãn vẽ trẽ cao nhãt trong vuĩ truũ. Jãsus Christ laĩ Ææic chuĩa trãii thãnh nhuũc thãø cai trẽ tæi trãn trãii .

Noïi rònng Chuïa Jäsus ngäöi trăn ngai cuía cha cả bán cùng coi yï nghéa nhæ noïi rònng Chuïa Jäsus ngäöi bán hæüu Âæic chuïa trãi, nãuu chũng ta giaíi thêch hai sêú mã táí nãöy theo nghéa boïng, nhæ chũng ta âaí noïi áí trăn. Tuy nhiãn, nãuu chũng ta giaíi thêch hai lãii noïi trăn caïch khàöt khe theo nghéa âen, thç chũng ta sêi tháúy Kinh Tháinh máu thuáun. Chũng ta coi Chuïa Jäsus ngäöi trăn ngai cuía cha, nhæng Hãbãrã8:1 vai 12:2 trçnh bãy rònng Ngài ãang ngäöi” bán hæüu ngai cuía Ááúg ráút cao trong caïc tæng trãi” vai” ngäöi bán hæüu ngai Âæic chuïa trãi”. Ngài khãng thãø cùng mãüt luïc ngäöi trăn ngai vai ngäöi bán hæüu ngai âæãüc.

Chuïa Jäsus cùng hæia trong khafi huyãön3:21” keí naio thàðng ta sêi cho ngäövãüi ta trăn ngai ta”. chũng ta pháíi giaíi thêch pháön nãöy cuía cáu theo nghéa boïng, giãúg nhæ pháön coìn laüi cuía cáu, vç nãuu giaíi thêch theo nghéa âen thç sêi coi haing triãüu tên hæüu ngäöi trăn ngai vãüi Chuïa Jäsus - hoãüc áíbán caũnh hay áí trăn Ngài. Trãi laüi, chũng ta pháíi hiãøu rònng Chuïa Jäsus muãun noïi rònng Ngài sêi chia xeí quyãön læüc, uy quyãön cuía Ngài cho tên hæüu, ããø hoü sêi cai trẽ vãüi Ngài .

Tháút váüy, nhæing tháinh äãö trong saïch khafi huyãön cãng báü rònng chiãn con äaí” laim cho chũng tãi nãn nhæing vë vua vai nhæing thãöy tãü lãü cuía Âæic chuïa trãi vai chũng tãi sêi cai trẽ trăn äãút” (Khafi10 - theo bán tiãúg Anh). Trong væãng quãüc thiãn hi niãn caïc tháinh äãö sêi nhãun äæãüc ngai tæi äoi hoü sêi äoain xeit caïc næãic (Khafi20:4). Lai mãüt vë duü cuía loaüi nghéa boïng cuía Cæüu æãic, Isamuã2:8 noïi rònng Âæic chuïa trãi sêi cho pheíp ngæãii ngheio” thæia hæãing ngai vinh hiãøn”.

Chè coi mãüt ngai Thiãn Thæãüng Duy Nhãút áí trăn trãi vai mãüt Ááúg ngäöi trăn ngai (Khafi4:2). Mãüc duü Khafi huyãön3:21 coi thãø noïi theo nghéa boïng rònng caïc tháinh äãö sêi ngäöi trăn ngai cuía Ááúg Christ, nhæng chũng ta pháíi yï thæic rònng hoü sêi khãng dãü pháön trong sæü vinh hiãøn hay sæü tãø trẽ Thiãn Thæãüng. Khi sæü cai trẽ tãüi cao cuía Âæic chuïa trãi trăn cai trãi vai äãút suãút coüi äãii äãii äæãüc bãy toí, thç roí raing lai caïc tháinh äãö áí træãic ngai chæi khãng pháíi áí trăn ngai.” Hai mãüi báun træãing laïo cùng báun con sanh vãüt beìn moüx xuãúg thãü laüy Âæic chuïa trãi lai Ááúg ngäöi trăn ngai mai rònng, Amen: Halãlugia” (Khafi19:4).

Trong viãüc hoüc äãö tãüi nãöy,ãüãü êch lãüi luïc nhãun thæic rònng khi Kinh Tháinh noïi vãö con ngæãii ngäöi trăn ngai Âæic chuïa trãi, thç noi coi nghéa lai Âæic chuïa trãi äaí chuoãn bẽ sãön ngai cho hoü. Chãong haün, næi væãng Sã ba noïi vãüi Salãmãn:” Äãing ngãüi khen thay Giãhãva Âæic chuïa trãi cuía vua, vç Ngài vui thêch vua, äãüt vua ngäöi trăn ngai cuía Ngài äãung laim vua cho Giãhãva Âæic chuïa trãi cuía vua!” (IISæi kyí9:8). Salãmãn ngäöi trăn ngai cuía Âæic chuïa trãi - khãng chiãüm vë trẽ lai vua cuía cai vüi truü, nhæng áí vë trẽ quyãön haing mai Âæic chuïa trãi äaí phong chæic cho ngæãii .

SÆÜ CÄNG NHÄUN TRÆÄIC MÀÜT CHA .

Confesson Before the Father

Keí naio thàðng sêi äæãüc mãüc äio trãðng nhæ váüy, ta sêi khãng xoia tân ngæãii khofi saïch sæü säúg, nhæng ta sêi cãng nhãun danh ngæãii træãic mãüt Cha ta, cùng træãic mãüt thiãn sæi Ngài (Khafi 3:5) .

Mãüt säü ngæãii hiãøu Khafi huyãön 3:5 theo yï nghéa lai trong sæü pháin xeit Chuïa Jäsus sêi xuãút hiãun nhæ lai mãüt trãung sæ hay mãüt pháit ngãn viãn cuía chũng ta træãic mãüt Thán Vë Thiãn Thæãüng khãic. Tuy nhiãn, mãüt lãön næia äáy lai mãüt sæü giaíi thêch nhãöm lãun kinh khuíng dãüa trăn yï niãum sai lãöm rònng chũng ta coi thãø nhçn tháúy Âæic chuïa trãi trong thán thãø vãüt cháüt ngoai Chuïa Jäsus .

Lãii noïi trong Khafi huyãön3:5 lai lãii nhãoc lãüi cuía sæü dãüy dãü cuía Ááúg Christ trong caïc saïch phũic ám:” báüi äoi, ai xæng ta ra træãic mãüt thiãn haü, thç ta cùng xæng hoü træãic mãüt cha ta áí trăn trãi” (Mat10:32).” Ta noïi cùng caïc ngæãii, ai sêi xæng ta træãic mãüt thiãn haü, thç con ngæãii cùng sêi xæng hoü træãic mãüt thiãn sæi cuía Âæic chuïa trãi “ (Luca12:8).

Nhæing cẩu nǎoy khǎng noĩi vǎo sǎu biǎun hǎu trǎaic mǎut Thán Vê khaiç ái toĩa ain cuǎui cùing, vç hai lý do. Thǎi nhǎut, nhæing thiǎn sǎi khǎng coi vê trê ãoain xeit con ngǎai. Traĩi laũ, con ngǎai ãæũc chuũc seĩ ãoain xeit caiçthiǎn sǎi.(Icǎr6:3) .

Thǎi hai, Kinh Thǎinh dǎy rǎong Jǎsus Christ seĩ laĩ quan toĩa xǎi tǎui moĩi ngǎai trong ngayĩ cuǎui cùing.” Cha cùing chàong ãoain xeit ai hǎut,nhæng ãai giao troũn quyǎon phǎin xeit cho con” (Giàng5:22).” Tǎut cai chũing ta ãõu phǎiǎing hǎou trǎaic toĩa ain Ááung Christ” (IIcǎr 5:10).’ Ææic chuĩa trǎi bǎi Chuĩa Jǎsus Christ mai xeit ãoain nhæing viǎuc kên nhiǎum cuĩa loaiĩ ngǎai” (Rǎma2:16). Chuĩa Jǎsus seĩ laĩ Ááung ngǎoi trǎn ngayĩ seĩ xeit ãoain doing doi loaiĩ ngǎai. Laĩ Ææic chuĩa trǎi Ngai seĩ laim ãiõu ãoi, nhæng laĩ Ææic chuĩa trǎi ãai ãũn trong xaiç thêt, kinh nghiũm cùing nhæing sǎu thǎi thǎich, caiç dǎu nhæ chũing ta, ban cho chũing ta mǎut tǎum gǎng troũn veũn ãõ noi theo, vai cung æing sǎu hi sinh chuũc tǎui ãõ giaĩi cǎu chũing ta khoĩ tǎui laũ .

Vǎy, Chuĩa Jǎsus cǎng nhũn chũing ta trǎaic mǎut cha vai caiç thiǎn sǎi nhæ thǎu naio? Trǎaic hǎut, Ngai laim thǎu vç Ngai laĩ Ááung Trung Baio cuĩa chũing ta vai bǎong sǎe ãoi xeit loing chũing ta trong ãai nǎoy. Chũing ta laĩ nhæing ngǎai tin vai vǎng theo phuic ám cuĩa Ngai thç ãæũc huyǎut cuĩa Ngai bao phuĩ ãai sǎung chũing ta. Trǎn nǎon tǎing cuĩa vai troi trung baio cuĩa Ááung Christ chũing ta ãæũc Ææic chuĩa trǎi cháup nhũn vai tçnh trǎung ãæũc Cǎu Chuũc cuĩa chũing ta ãõu ãæũc caiç thiǎn sǎi biǎut rǎui .

Thǎi hai, Ááung Christ seĩ hoain thǎnh cǎng tǎic Cǎu Chuũc bǎong sǎu biǎun ãõ chũing ta ra vǎ tǎui, ãæũcvinh hiõn vai troũn veũn giǎung nhæ Ngai (Philêp3:20-21; Giàng3:2). Trong thǎi kyĩ cuǎui cùing, Ngai seĩ cǎng bǎu tçnh trǎung cuĩa chũing ta bǎong viǎuc trçnh diũn” cho Ngai mǎut Hǎui thǎinh vinh diũu, khǎng vǎut, khǎng nhàn, khǎng chi giǎung nhæ vǎy” (Æphǎsǎ5:27) .

Toim laũ, laĩ diũn ãiũt cuĩa Ááung Christ trong saich Khai huyǎon3:5 baio ãaim cho chũing ta vǎo.” Chǎu ãeing áĩ trǎn trǎi cǎia nhæing ngǎai thuũc vǎo Christ. . . coi nghéa rǎong tǎui trǎn nui cao nhǎut ngǎai nǎoy khǎng coi gç phǎi sǎu”. Trong laĩ noĩi cuĩa Rǎma8:34:” ai seĩ lǎn ain hoĩ æ? Ææic Chuĩa Jǎsus Christ laĩ Ááung ãai chǎut vai cùing seĩ sǎung laũi nǎia, Ngai ãang ngǎu bǎn hǎu Ææic chuĩa trǎi cǎou nguyũn thǎu cho chũing ta “.

Nhæ chũing ta ãai noĩi Ááung Christ khǎng liǎn tuic vç cǎi chũing ta mai cǎou nguyũn trǎaic Thán Vê Thiǎn Thǎiũng naio khaiç, nhæ vǎy Ngai cùing khǎng biǎun hǎu cho trǎaic Thán Vê Thiǎn Thǎiũng naio khaiç trong ãai hǎou ãũn. Traĩi laũ, bǎuy giǎi bǎi sǎu hi sinh cuĩa Ngai vç cǎi chũing ta, Ngai seĩ cǎng nhũn chũing ta caiç bǎy giǎi vai trong sǎu phǎin xeit. Dǎiũ mǎot Ææic chuĩa trǎi vai nhæing thiǎn sǎi thǎinh cuĩa Ngai chũing ta seĩ ãæũc Cǎu Chuũc bǎi huyǎut baiũ cuĩa Jǎsus Christ .

11

CHƯNG TA SÊ NHỌN THÁÚY AI ẮI TRỄN TRỀÌ ? **Whom Will We See in Heaven?**

Náúu Ấæc chũa trầi lài ba ngái,thợ cỏi bao nhiêu ngái ắi trỄn trỀì vài chũng ta sêi tháúy ai ắi
áoì?" Ấáy làicáú hỏii cúia mắüt sinh viẫn tòi mòi trong lắip hoüc tần giaio.

Điàun giaí lai mǎüt muüc sæ ãæác giaío pháii phong chæic ãaf trái láii: Baün biãút ãoi,tãì chæa hão nghé vão ãiãõu ãoi. Kinh Thãinh khãng thæüc sæü noii næfa.

Tãì khãng thãø tin taüi mçnh! Mǎüt nhài thãõn hoüc nãui tiãúng ãaf xæng nhãun sæü thiãúu hiãõu biãút cuía mçnh vão mǎüt sæü kiãun càn baün cuía Kinh Thãinh vão Ææic chuiãa tráii cuía mçnh. Tãì giã tay lãn ããø noii vai ãoüc láii ãæác Khaií thê cho Giàng trong Khaií huyãõn 4:2:” tæic thç tãì cãim Thãinh Linh thãúy kça, coi mǎüt cãii ngai ããüt áf trãn tráii vai coi mǎüt Æáúng ngæü trãn ãoi”.

“ Kinh Thãinh coi cho chuiãng ta láii giaí ãaip. Chè coi mǎüt cãii ngai áf trãn tráii, vai nhæing ai ããún ááy seí nhçn thãúy mǎüt Ææic chuiãa tráii áf trãn ngai” tãì kãüt luãún.

“ Æáúng, baün ãaf ãæa ra sæü hæø tráii maünh meí cho lãúp træãing cuía mçnh” vë giaío sæ thæia nhãun khi giãì hoüc áf lãúp chãúm dæit .

sæü nhãõm lãun nhæ thãü vão Ææic chuiãa tráii mai hoü hi voüng nhçn thãúy áf trãn tráii thç chàõng chuiãt báút thæãing naio trong voüng nhæing ngæãii theo thuyãút Ba Ngãi. Bernard Ramn, mǎüt nhài thãõn hoüc Tin Lãinh nãoi tiãúng, ãaf lãun trãinh váún ããõ trong cuãún Ngæãii Tin Lãinh Giaí Thêch Kinh Thãinh (Protestant Biblical Intrepretation): nhiãõu ngæãii ããüt nhæing cáu hoüi vão thiãn ãaing. . .Liãuu chuiãng ta seí thãúy Ba Ngãi hay chè Chuiãa con?. . . Nãì naio Kinh Thãinh khãng noii ããún, chuiãng ta seí giãf sæü yãn lãung lai khãn ngoan nhãút”

Nhæing ngæãii theo thuyãút Ba Ngãi cáu gãõng giaí quyãút sæü càn thãõng giãfa nhiãõu pháõn khãõng ãenh cuía Kinh Thãinh vão sæü hoãin toãin Duy Nhãút cuía Ææic chuiãa tráii vai sæü xaic nhãun vão sãú nhiãõu cuía hoüi trong Ææic chuiãa tráii chuiã tãø bàõng viãüc diãun ããüt ràõng Ææic chuiãa tráii lai “ ba trong mǎüt” (three in one). Khi bẽ buãüc tãui vão tam thãõn giaío hoü khãng khãng mǎüt cãich pháõn nãü” ÆÖ,khãng!chuiãng tãì tin mǎüt Ææic chuiãa tráii”. Tuy nhiãn, khi ãæác hoüi nãúu Chuiãa Jãsus lai sæü thãinh nhuüc thãø cuía táút cáí Ææic chuiãa tráii chuiã tãø, thç hoü giãf lãúp træãing ràõng Ngãì khãng pháii,vç”mǎüt” Ææic chuiãa tráii cuía hoü hiãun hæüu cãich máõu nhiãúm nhæ ba Thán Vë riãng biãút .

Mãuc dùì yí niãúm” ba trong mǎüt” coi thãø lai yí niãúm triãút hoüc thuãún lãui trãn ããút, nhæng noi chàõng giuip êch gç trong viãüc trái láii cáu hoüi,” chuiãng ta seí nhçn thãúy ai áf trãn tráii” Tráí láii” ba trong mǎüt” thç khãng thoía mãin vç laim thãü naio mǎüt ngæãii coi thãø nhçn thãúy” ba trong mǎüt”.

Nãúu mǎüt ngæãii theo thuyãút Ba Ngãi tráí láii ràõng ãng ta seí thãúy ba, thç ãng lai ngæãii theo tam thãõn thuyãút - mǎüt ngæãii tin nãì ba vë thãõn taich rãii vai riãng biãút - cho dùì ãng ta pháin ããúi sæü nghêch lyí áúy. Nãúu coi Ba Ngãì vãii nhæing thán thãø taich rãii, thç mãui ngæãii coi thãø taic ããüing trãn chuiãng ta cãich cáí nhãn, thç Ba Ngãì khãng thãø lai mǎüt Ææic chuiãa tráii theo báút kyí yí nghéa ããõy ãui naio.

Noii cãich khãic, nãúu mǎüt ngæãii theo thuyãút Ba Ngãì tráí láii ràõng ngæãii áúy seí thãúy mǎüt Ææic chuiãa tráii,thç cáu hoüi kãü tiãúp seí lai.” Æáúng áúy lai ai” Nghiãn cæüu Kinh Thãinh cho chuiãng ta thãúy ràõng Æáúng mai chuiãng ta seí thãúy lai Jãsus Christ, thç lãúp tæic ngæãii áúy ããõng yí vãii láii ããõ nghé lai ngæãii áúy ãaf chãúp nhãun quan ãiãõm Ææic chuiãa tráii Duy Nhãút .

Khãii huyãõn 4:8 mãtaí Æáúng ngãõii trãn ngai lai.” Thãinh thay, thãinh thay, thãinh thay, Chuiãa Ææic chuiãa tráii toãin nãng ãaf coi, hiãun coi vai seí ããún!”. Chuiãa lai Chuiãa Jãsus Christ chuiãng ta, vç khãii huyãõn ãoãun 1 ãaf mã táí Chuiãa Jãsus bàõng nhæing chæf dãu nhãun diãun.” Kça Ngãì cãii ãaim máy mai ããún, moüi mãõt seí trãng thãúy Ngãì,cáí ããún nhæing keí ãaf ãám Ngãì cüing váuy, hãüt thãiy cáic chi pháii trãn thãü gian ããõu seí than khoic Ngãì. Phãí. Amen . Chuiãa lai Ææic chuiãa tráii Æáúng hiãun coi, ãaf coi vai coi ããún, lai Æáúng toãin nãng, pháin ràõng. Ta lai An pha vai Æ mã ga. . . Ta lai An pha vai Æ mã ga, ããõu tiãn vai cuãúi cüing, ta lai Æáúng sãung, ta ãaf chãút, nãõy ta sãung cho ããún ããii ããii. (Khãii huyãõn1:7-8,11,17-18) .

Sæü kiãun mai nhæing ngæãii theo thuyãút Ba Ngãì thæãing chè vaio hai Thán Vë Thiãn Thæãüing riãng biãút áf trãn tráii lai khãii huyãõn ãoãun5, mã táí Æáúng ngãõii trãn ngai va ìchiãn con.” Sæ tæí cuía

phái Giuđa” xuát hiân cho giàng nhê müt con chiân con vài chiân con náy âi lúy cuân sách tæi tay phái của Áúng ngõi trăn ngai. Rôi ràng ðe tæúng náy lai tæúng træng, vç chúng ta khäng mong gç nhçn tháy müt con sê tæi hay müt con chiân con theo nghêa ên ái trăn trãi. ðe tæúng của Giàng vảo con chiân con lai sêu mã tái theo nghêa bõng vảo sêu thànñ nhuêc thãø vai sêu Cæiu Chuäüc. Chiân con tiâu biãøu cho con Æêic chuïa trãi, ââu biãút trong vai troi hi sinh của Ngai (Giàng1:19). Chiân con khäng phái lai Thán Vê Thiãn Thæúng thæi hai nhæng lai con ngæài Jäsus Christ, vç chiân con bê giãút, vai chë coi con ngæài - chæi khäng phái thãon linh, mãi coi thãø chãút.

Cuân Bçnh Luân Tæi Toia Giäng (The Pulpit Commentary) ðui do nhæng ngæài theo thuyãút Ba Ngai viãút, nhæng thæia nhãún âiãøm náy. Cuân sách ào nhãún ðiãún Áúng ngõi trăn ngai lai Æêic chuïa trãi Tam nhãút (Triune God) vai nhãún ðiãún chiân con lai Áúng Christ chë trong khai nàng con ngæài của Ngai. Nhê vãy cuân sách ào khäng giãi thêch ðe tæúng vảo chiân con coi nghêa lai Thán Vê Thiãn Thæúng riäng biãút .

Chiân con coi “ báy mào, lai báy Linh của Æêic chuïa trãi”. Sãu báy lai sãu troin veün, nhê vãy báy mào tiâu biãøu cho sêu toãn veün của Thãnñ Linh. Nhê vãy Thãnñ Linh khäng phái lai Thán Vê thæi ba, taich rãi khoi chiân con, nhæng lai linh ngæu trong chiân con mai Ngai” sai xuäng khãøp áãút” (Khai5:6) .

Chiân con khäng phái lai Thán Vê riäng biãút khoi Áúng ngõi trăn ngai. Trai lai, chiân con thêuc sêu ra khoi ngai.” Tãi bein tháy chênñ giêa ngai vai bãn sinh vãút, cüng chênñ giêa caic trãáng laõ, coi müt chiân con âêng” (Khai5:6). Vai bãn ðech Kinh Thãnñ do nhæng ngæài theo thuyãút Ba Ngai thêuc hiân chë noi ràong chiân con âêng trãác ngai, nhæng cuân tæi ngæi của Bauer, Arndt, Gingrich vai Danker lai cuân tæu âiãøm Tán æãic Hilaüp âæãuc ðuäng phãø biãún vai nãøi tiãúng, noi ràong chiân con âêng” ái trung tám cai ngai vai ái giêa bãn sinh vãút”. Nhæng bãn ðech khai cüng cho tháy chiân con thêuc sêu ái trăn ngai:” Vãy, tã tháy müt chiân con.. . âêng ái trung tám của cai ngai, bao boic bàong bãn sinh vãút vai nhæng trãáng laõ (NIV). Vãy, âêng ái chênñ giêa ngai vai bãn sinh vãút vai nhæng trãáng laõ, tã nhçn tháy müt chiân con” (Philêp) .

Khai huyãon7:17 mã tái chiân con ngõi trăn ngai:” chiân con ái giêa ngai” (NJV) “ chiân con ái ngay trung tám của ngai” (NIV) “ chiân con lai Áúng ái chênñ giêa ngai” (Philêp). Müt lãon næi, Bauer vai nhæng ngæài khai âi nãu rôi yi nghêa của chæi Hilaüp.” Chiân con lai Áúng ái trung tám của ngai.”

Müt lei thãút tuyãút vai náy sinh: müt Æêic chuïa trãi lai Áúng ngõi trăn ngai âi trã thànñ chiân con. Áúng Taõ Hoia của chúng ta trã thànñ Cæiu Chuïa của chúng ta. Cha chúng ta trã thànñ Áúng Cæiu Chuäüc chúng ta (Ãsai63:16). Æêic chuïa trãi khäng bãy toí tçnh yãu lãn lao của Ngai áãúi vai chúng ta bàong viãuc sai ngæài não khai. Trai lai, chênñ Ngai âi áãún vai Ngai ban chênñ mçnh Ngai.” Áy lai Æêic chuïa trãi vãn ái trong Áúng Christ, khiãun cho thãu gian hoia lai vai Ngai” (Icã 5:19).

Chiân con lai Æêic chuïa trãi Duy Nhãút thànñ nhuêc thãø, chæi khäng phái lai Thán Vê thæi hai. Khai huyãon21:22 noi ràong” Chuïa Æêic chuïa trãi, Áúng toãn nàng vai chiân con lai äõn thã” của Giãrusalem mãi. Trong tiãúng Hilaüp, äüng tæi ái sãu êt, theo nghêa ên cuüm tæi náy lai Chuïa Æêic chuïa trãi toãn nàng vai chiân con lai äõn thã”. Khai huyãon22:3noi vảo” ngai của Æêic chuïa trãi vai của chiân con” rôi ràng nhãún ðiãún lai müt ngai cho müt hæu thãø, chæi khäng phái lai hai ngai. Bàong viãuc ðuäng áãúi tæi nhãn xæng sãu êt, cáu kãu tiãúp cho tháy lai” Æêic chuïa trãi vai chiân con” lai müt Thán Vê :” caic áãøy tã Ngai se phuêc vuü Ngai, vai hoü se tháy müt Ngai, vai danh của Ngai se ái trăn trãn của hoü” (Khai22:4) .

Áúng náy lai ai mai âæãuc goü lai Æêic chuïa trãi vai chiân con? Chë coi müt Áúng væia coi uy quyãon tãui cao, væia hi sinh, væia coi thãon tãññ vai nhãn tãññ - ào lai Jäsus Christ. Chæa tæing ai tháy Æêic chuïa trãi bao giã ngoãüi trãi sêu bãy toí của Ngai hay sêu thànñ nhuêc thãø (Igiàng4:12) nhê vãy, chúng ta se tháy müt của ai? Khuãn müt của Jäsus Christ, hçnh áññ tháy âæãuc của Æêic chuïa trãi khäng tháy âæãuc(Cãläse1:15; Hãbãrã1:3). Vai chúng ta se mæng tãn ai? Tãn của Áúng cáu

âaño Duy Nháút, danh cao nháút, danh mài moüi ááöu gáúi trãñ trãñi dããñi ááút ááöu quyì xuáúng vài moüi læãñi seí xæng nháún - áoi lài Jãsus Christ (Cãngvu4:12; Philêp 2:9-11) .

Khi chũng ta lãn trãñi chũng ta seí nhçn tháúy mãüt Áæic chũa trãñi áí trãñ ngai - lài Jãsus Christ. Chũng ta seí cãng nháún Ngaii lài cha, Cæiu Chũa vài Thãñh Linh của chũng ta vç” trong Ngaii hiãún diãún ááöy áuí nhæñg thãø yãúu của Ngaii cãich coi hçnh thãø” (Cãläse2:9). Nãúu ai áoi mong ááúi hay khao khaiit nhçn tháúy nhæñg Thán Vë Thiãñ Thæãúng khaiic, ngæãñi áúy nãn suy gáúm lài phain của Chũa Jãsus cho Philêp:” Ai áai tháúy ta,tæic lài tháúy cha,sao ngæãñi laüi noüi ràòng :” Xin chè cha cáu hoüi chũng tãì?” (Giàng14:9) .

Chũng ta khãng áæãúic nháóm làun vãö Ááúng mài chũng ta cáöu nguyãún, Ááúng mài chũng ta thãñ phæãúng vài Ááúng mài chũng ta seí nhçn tháúy áí trãñ trãñi. Trong nhæñg lài áæãúic cheíp trongTê2:13 (NKJV) chũng ta háý” trãng ááúi hi voüng haünh phuic lài sæu hiãún ra vinh hiãön của Áæic chũa trãñi lãn vài Cæiu Chũa chũng ta lài Jãsus Christ “ .

PHUÛ LUÛC A

Appendix A

Quan Áiãøm Giãio Lyi Chán Chênh Cúa Häüi Thãñh Ngui Tuáön Thãúng NHáút Vãö Áæic Chũa Trãñi Chê Cao .

The True Doctrinal Views of the United Pentecostal Church on the Godhead

Trong mãüt tãñ thã tin tæic, Walter Martin mãüt ngæãñi tæu cho mçnh lài chuyãñ viãn giãñi ááíp Kinh Thãñh (Self styled Bible Answer Man) vài lài diãún giãñi ááñi truyãön thanh lài Ngaii coi khaiit nãng nháún diãún nhæñg tãñ giãio, áai noüi ràòng Häüi thãñh Ngui Tuáön Thãúng Nháút Quãúc Tãú (United Pentecostal Church International - UPCI)” Phaüt triãñn nhanh nháút trong moüi cáúu trũc giãio phãñi” vài” chàöc chàön lài mãüt trong nhæñg mãúi nguy hiãøm nháút”. Bçnh thæãñg, nhæñg sæu tãún cãng quãñ khêch nhæ thãú

khäng ääing äæäuc bçnh luáun, nhæng säu læäüing læin vǎo thäng tin sai láöm äi keim theo vǎi sæu xaic nháun ääing læu yi náoy cáon äæäuc vauch roi.

Tài thả tin tæic náoy cäng bäu ràong” äiäou nguy hiãom nháut laim cháut ngæäi” cuía UPCI lai” giaio lyi Duy mäüt Jäsus trçnh baiy ràong khäng coi Ba Ngäi, ràong Cha, Con vai Linh chè lai nhæing danh xæng äãø goüi Jäsus”. Äenh nghéa náoy cuía quan äiãom Duy Nháut quai äân sǎ, læia düüi vai khäng chênh xaic.

Træäic háüt, UPCI khäng duing nháin hiãuu” Chè mäüt Jäsus” vç chæi náoy coi thǎø chè roi sæu phuí nháun Cha vai Tháinh Linh. Thæi hai UPCI düüy ràong mäüt Äæic chuiã trãii hiãun hæüu nhæ lai Cha vai Tháinh Linh træäic khi Ngäi tháinh nhuuc thǎø lai Jäsus Christ, con Äæic chuiã trãii, vai khi Chuiã Jäsus bæäic äi trãn äáút nhæ chênh Äæic chuiã trãii tháinh nhuuc thǎø, thç linh cuía Äæic chuiã trãii tiãúp tuic vǎ sǎi báút taüi. Chuing ta cäng nháun ràong Äæic chuiã trãii ääi baiy toí chênh Ngäi lai Cha (trong máui quan háu phuü tæi vǎi loaii ngæäi) trong con (trong xaic thët cuía loaii ngæäi) vai linh (trong háinh ääüing).

Chuing tái khäng cháúp nháun yi niãum cuía ngæäi theo thuyãút Ba Ngäi vǎo ba trung tám riãng biãüt cuía yi thæic trong Äæic chuiã trãii chuiã tǎø, nhæng chuing ta chuiã træãng ràong Äæic chuiã trãii lai Äáúing troüin veün vai khäng thǎø phán caich äæäuc (Phuüc6:4; Galati3:20). Hǎn næia, chuing tái xaic nháun ràong möüi sæu ääoy äuí cuía bæon táinh Äæic chuiã trãii tháiy äãou äí trong Chuiã Jäsus nhæ coi hçnh (Cäläse2:9)vai danh Jäsus lai danh Duy Nháut äæäuc ban cho äãø äæäuc cæiu räüi (Cängvuü4:12). Äæic chuiã trãii äæäuc baiy toí cho chuing ta trong danh Jäsus. Con äæäuc ban cho danh Jäsus vaio luic sinh ra, vai Tháinh Linh ääün vǎi chuing ta trong danh Jäsus (Mat1:21; Giàng5:43; 14:26; 17:6). Nhæ váüy, caic sæi äãø ääi hoàin tháinh máung lænh cuía Äáúing Christ caich chênh xaic trong viãuc laim pheip baiy tem” trong danh (säü êt) cuía Cha, Con vai Tháinh Linh” (Mat28:19) bàong caich laim baiy tem cho nhæing ngæäi mäüi tin trong danh cuía Jäsus (Cängvuü2:38; 8:16; 10:48; 19:5; 22:16) .

Bæic tháin tæic coin sai láöm vǎo mäüt læch sæi.” Häüi tháinh Nguí Tuãon Tháúing Nháut” hay Duy Mäüt Jäsus ääi bæ Assemblies of God (Nhæing Häüi Chuing cuía Äæic chuiã trãii) dæit pheip thäng cäng vai bæ coi nhæ lai mäüt tai giaio Phi cá Äáuc nam 1916”. Mãi ääün nam 1945 UPCI mäüi xuáút hiãun. Vaio nam 1916 Assemblies of God cháúp nháun mäüt læi pháit biãou chi tiãút vǎo thuyãút Ba Ngäi khiãun cho nhæing ngæäi rao giaíng vǎo Äæic chuiã trãii Duy Nháut pháii räii khoüi tǎø chæic mäüi ääoy hai tuãøi. Mäüt säu nhæing ngæäi rao giaíng vǎo Ba Ngäi cúing räii khoüi tǎø chæic áuy næia, vç Häüi tháinh ääi xám pháum nguyãn tãoc tháinh lãúp trong viãuc khäng cháúp nháun tên äiãou nào khäic ngoaii Kinh Tháinh. Nhæing ngæäi váun coin äí trong Assemblies of God cäim tháúy ràong nhæing ngæäi tin Äæic chuiã trãii Duy Nháut chè sai tráüt vǎo giaio lyi, nhæng hoü khäng phán loaii nhæing ngæäi äoi lai tai Giaio Phi cá Äáuc. Traii læüi, säich vái vai nhæing cuäuc phóing váun cái nhán tæi hai phæa baiy toí ràong äa säü nhæing ngæäi theo thuyãút Ba Ngäi buãon bai vç bæ mäüt nhæing ngæäi mai hoü coi lai anh em sai læuc, vai nhæing müic sæ giaíng vǎo Äæic chuiã trãii Duy Nháut cæi giaíng cho Häüi tháinh Assemblies of God tháii gian læu sau khi chia reü .

Trong báút kyi tçnh huáúing naio, pháii chàng nhæing yãu cáou vǎo giaio lyi vai müic vuü cuía Assemblies of God quyãüt äenh mäüt nhoim coi pháii lai tai giaio hay khäng? Khäng ai coi thǎø lai mäüt truyãon ääuo trong giaio pháii äoi træi khi ngæäi äoi nháun äæäuc Tháinh Linh vǎi bàong chæing nöi tiãúing læu, váüy pháii chàng táút cá nhæing nhoim khäng pháii lai Nguí Tuãon äãou lai tai giaio? Hǎn næia, Giaio Häüi Cäng Giaio LaMaí (Roman Catholic Church, con læch sæi læu ääi hǎn vai säü læäüing tháinh viãn nhiãou hǎn Assemblies of God, chênh thæic cäng bäu dæit pheip thäng cäng ngæäi Tin Lãinh phoi hoü cho sæu äenh täüi. Pháii chàng háinh ääüing náoy coi nghéa lai táút cá nhæing ngæäi Tin Lãinh äãou lai nhæing ngæäi theo tai giaio? Chuing ta chè coi thǎø cáou viãun Kinh Tháinh chæi khäng theo giaio pháii äãø xem mäüt giaio lyi äüing hay sai .

Bæic thả tin tæic coin cäng bäu thãm.” Trong Giàng äoãun 10:30 nguyãn ngæi Hilaüp coi læi nöi cuía Chuiã Jäsus:”Ta vai Cha ta, chuing ta äí trong sæu hiãúp nháut” (I and my father, we are in union) (Martin nháun mãnh bàong chæi in nghiãng) mã taf cáu náoy nhæ lai “sæu tàin pháii” cho quan äiãom Äæic chuiã trãii Duy Nháut. Nhæng khäng báin dèch chênh naio cháúp nháun læi dèch náoy. Báin Kinh Tháinh KJV nöi” Ta vai cha lai (are) mäüt”. Chæi Hilaüp hen äí trong cáu náoy äí säü ääüm äãou tiãn (hçnh thæic trung tênh). Giãúing nhæ chæi one trong tiãúing Anh, chæi hen ääi khi coi yi nghéa hçnh boíng lai sæu hiãúp nháut, nhæng yi nghéa nõn táing vai dèch thuãüt chè lai “mäüt”. Hǎn næia giãii tæi Hilaüp cho chæi “äí trong” (in) khäng xuáút hiãun trong cáu náoy. Nöi ràong hen coi nghéa lai “trong sæu hiãúp nháut” thay vç” mäüt” lai caich giaíi thêch thãon hoüc, chæi khäng pháii lai dèch træüc tiãúp tæi chæi Hilaüp .

Hân nêia, khäng coi lyi do nao ung hau vai nhâun maunh chæi chung ta. Mâui âäung tæi Hilaup âäou chë vâo ngâi vai sáu cuia chui ngæi cuia noi lai âiäou âuing. Nhæ vâuy, Giàng10:30 duing âäung tæi esmen, vâun lai hçnh thæic sáu nhiäou cuia ngâi thæi nhâut cuia âäung tæi To be. Theo caich aoï, âäung tæi are cuia tiäung Anh cho chung ta biäut chui ngæi ai sáu nhiäou hân lai sáu êt. Äæing mäüt mçnh, chæi esmen seï chë vâo chui ngæi riäng cuia noi vai âæäuc dëch lai” we are” (chung ta lai). Trong Giàng 10:30 chui ngæi âai âæäuc cho sôn.” Ta vai Cha” (ego kai ho pater), vai esmen chë âæäuc duing âäø phuï hâuï vâi chui ngæi. Noi coi nghëa lai “ are” (lai). Tiäung Hilaup lai mäüt loaui chæi râi, hemeis duing cho âaui tæi we (chung ta, chung tai), nhæng noi khäng xuäut hiäun ai Giàng 10:30 (Toain cau âæäuc viäut nhæ sau: ego kai ho pater hen esmen) .

Toim laui, phäon thäo luäun” tain phai” näoy tæi baïn Hilaup khäng cho chung ta biäut hân nhæing gç chung ta âai biäut tæi baïn tiäung Anh.” I and father” (Ta vai Cha Ta) lai chui ngæi sáu nhiäou ngâi thæi nhâut vai chæi mäüt äai khi mang nghëa böing cuia sæu hiäup mäüt. Chung tai nhçn nhâun coi sáu nhiäou ai äây, nhân tainh vai thäon tainh, chæi khäng phäi lai nhiäou Thán Vë trong Äæic chuiä trâi chui tãø (Giàng17:3; Itim2:5). Chung ta ääong yi ràong con ngæäi Jäsus Christ hoain toain kãut hâuï vâi linh cuia Äæic chuiä trâi nhæng chung ta cung biäut ràong cha âæäuc thainh nhuic thãø trong Jäsus (Giàng14:9-11)

Cuäui cung, bæic thã tin tæic xaic nhâun ràong viäuc” noi tiäung lai vai nhæing hiäun tæäung khaiç” trong UPCI thäut sæu lai “ giai taou” bàong caich noi ràong UPCI” bàot chæäic nhæing kyï thuäut hiäun âaui cuia phong traio linh án hay phong traio phuic hæng Ngui Tuäon”. Laim thãu nao ääø ngæäi nao aoï coi thãø noi ràong nhæing kinh nghiäum thuäuc Kinh Thainh ccuia nhæing ngæäi Ngui Tuäon tin Äæic chuiä trâi Duy Nhâut ääou lai giai taou trong khi chãup nhâun nhæing kinh nghiäum cuia ngæäi Ngui Tuäon tin Äæic chuiä trâi Ba Ngâi lai thäut? Laim thãø nao ääø ngæäi áuy coi thãø giai thëch viäuc haing ngain træäing hâuï âæäuc chæia bãunh linh quyäon, nhæing biäou hiäun cuia án tæi thuäuc linh, vai pheïp baiï tem bàong Thainh Linh trong UPCI, ääuc biäut khi nhiäou ngæäi nhâun âæäuc Thainh Linh trong UPCI træäic khi houï houic biäut vâo giai lyi Äæic chuiä trâi Duy Nhâut? Näu viäuc noi tiäung lau cuia tãut cai nhæing ngæäi tin Äæic chuiä trâi Duy Nhâut ääou lai giai, thç laim thãu nao ääø haing ngain ngæäi theo thuyäut Ba Ngâi tiäup nhâun Thainh Linh, mäüt sáu ngæäi trong houï vâun coi ai trong Häui thainh tin thuyäut Ba Ngâi räoi sau aoï âæäuc dàun dàot ääun lei thäut laim baiï tem trong danh Chuiä Jäsus vai hiäou biäut vâo Äæic chuiä trâi Duy Nhâut, vai räoi tiäup tuic noi tiäung lau vai vui hæäing sæu hiäun diäun cuia Thainh Linh theo nhæing caich træäic aoï houï äai coi? Ngoai ra nhæing ngæäi saing lãup UPCI ääou lai thainh chui chãut cuia phong traio Ngui Tuäon cuia thãu kyï hai mæai tæi ban ääou, nãn khäng thãø nao bàot chæäic phong traio linh án hiäun âaui âæäuc .

Caich äây vaiï nãm, Robert Bowman mäüt trong nhæing chuyän viän nghiän cæiu chënh cuia Martin noi chuyän vâi tai qua äiäun thoai ràong háou häut nhæing ngæäi tin theo UPCI thæuc sæu coi äæic tin nai Ääung Christ vai tiäup nhâun sæu cæiu räui, nhæng äng ta coi xaic nhâun ràong khi houï bàot ääüu nghiän cæiu giai lyi vai nõm væing giai lyi Äæic chuiä trâi Duy Nhâut caich coi yi thæic thç báuy giã houï màot sæu cæiu räui. Thäut vâuy, aoï lai mäüt tai giai bãut thæäing, luic ääou dàun ngæäi ta ääun sæu cæiu räui nhæng dàon dàon cæäip ai sæu cæiu räui ai trong houï !

Martin khäng nhæing tin ràong mäüt sáu thainh viän cuia UPCI âæäuc cæiu, nhæng coi tin ràong mäüt khi mäüt ngæäi âæäuc cæiu ngæäi áuy khäng thãø nao máut sæu cæiu räui cuia mçnh âæäuc. Äiäou nay coi nghëa lai äng ta äang táun cäng vai nhæing ngæäi äng xem lai Cã ääuc Nhân bãun hæiu vai tçm caich phai huï Häui thainh cuia houï. Dæäing nhæ thëch hâuï hân lai ääø cho Chuiä cuia nhæing ngæäi nay quyäut äënh thãu nao ääø xëit äoaïn nhæing Häui thainh nay vai xæi lyi houï theo yi Ngai hân lai mçnh dành vai troi aoï.” Ngæäi lai ai mài dàim xëit äoaïn tai tai cuia keï khaiç? Noi äæing hay ngâi áuy lai viäuc cuia chui noi; Nhæng noi seï äæing, vç Chuiä coi quyäon cho noi äæing væing vaing” (Räma14:4) .

Äiäou thui vë lai chënh giai lyi Ba Ngâi cuia Martin laui máu thuäun vâi mäüt trong nhæing cäng thæic âæäuc chãup nhâun räung rãi nhâut cuia thuyäut Ba Ngâi, tên äiäou Athanasian vâun noi ràong sæu dàuy dàu cuia tên äiäou áuy ráut cãon thiäut cho sæu Cæiu Chuäuc. Mäuc duï Martin tin nai ba Thán Vë äai äai trong Äæic chuiä trâi chui tãø, nhæng cuäun saich cuia äng Kingdom of the Cults (Væäng quäuc tai giai) cäng bãu, xãm phãm vaiï baïn tên äiäou, ràong tæi ngæi Con chë coi liän quan ääun sæu thainh nhuic thãø vai khäng aïp duing chënh xaic vai Äæic chuiä trâi træäic thãi gian aoï, vai äng cäng khai phuï nhâun giai lyi chënh thäung cuia thuyäut Ba Ngâi vâo “ con ääi ääi” vai sæu sinh ra ääi ääi cuia con. Hân

nạiá quan âiãøm của Martin vảo” con ââi ââi” tẻng phain vâi caich duing mải ááy của ẻng trong chám ngán30:4 chẻ vảo con trẻác khi hiẫu hẻi.

Hỏu hẻt nhẻng thỏn hoic gia theo thuyẫt Ba Ngẻi cẻng phain ảũi mẻt giao lyi mải Martin ảỏ xẻng trong mẻt bài diẫn thuyẫt mải ááy chẻng laũ Chẻng nhán Ắc Giẻháva (Jehovah’s witnesses) áy laũ noi rỏng ngẻi thẻi hai của Ba Ngẻi ải tẻi boi sẻu toản tri, toản taũ vai toản nẻng trong sẻu thainh nhuic thỏ. Auan âiãøm nẻi haũ thỏp Chũi Jẻsus xuẫng thainh nẻi thainh nẻi phain khi Ngẻi ải trẻn ảũt nỏy. Chỏng haũ, trong cẩu chuyẫn vảo ngẻi ải bài bẻ mẻt huyẫt Martin trẻch ra cẩu hoĩ của Chũi Jẻsus.” Ai ảũngảũn ta” laim bẻng cẻi rỏng Chũi Jẻsus khẻng phải biẫt hẻt mỏi sẻu, mải khẻng hiẻu rỏng Ngẻi ảng duing cẩu hoĩ tẻm hiẻu vẻ cẻi nhẻng ngẻi chung quanh. Chẻng ngẻi ải bài biẫt rỏng bài vai hainh ảũng của bài khẻng giáũ ảẻũc Chũi Jẻsus (Luca8:47). Vai trong nhiẻu trẻng hỏp khẻc Chũi Jẻsus bẻi toĩ sẻu toản tri của Ngẻi (Mat99:4; Giẻng1:47-50).

Toĩm laũ, sẻu giái thẻch của Martin vảo giao lyi vai lẻch sẻi của UPCI rỏ rẻng laũ sai lỏm, nhẻ mẻt sỏ ngẻi cẻi thỏ sỏn sẻng xẻc ảẻnh bẻng sẻu tham khỏo yi kiẫn của nhẻng nguỏn gẻc của ngẻi theo thuyẫt Ba Ngẻi hay ngẻi tin Ắc chũi trẻi Duy Nhỏt. Bẻn đẻch của ẻng ta vảo Giẻng10:30 laũ thiẻn lỏch, khẻng cẻi lyi do xẻc ảẻng vai sai lỏm. Sẻu mả tẻi ảẻũc ảẻũc của ẻng vảo ảẻc tin vai nhẻng kinh nghiẫm thuẫc linh của caich thainh viẻn UPCI laũ sẻu khẻi quẻi hoĩ chung chung khẻng ảẻũc hỏ trỏ bẻng nhẻng bẻng cẻi cuũ thỏ hay nghiẻn cẻi ảũi chiẫu. Thẻm vaio viẫc nẻ vỏn ảỏ trẻi Kinh Thẻnh thẻc của Ba Ngẻi của ẻng ải khẻc tiẻ chủaon thỏt mải ẻng biẫn minh: truyỏn thỏng của Hẻi thẻnh vai yi kiẫn ả sỏ.

Kẻt luẫn khẻng trẻnh luẫn: sẻu táũ cẻng của Walter Martin vaio Hẻi thẻnh Ngủ Tuỏn Thỏng Nhỏt (UPCI) laũ ảẻũc khẻng thỏ tin ảẻũc. Trong ảẻũc kiẫn táũ nhỏt, ảỏ laũ trẻng hỏp của sẻu uyẻn bẻc sai lỏm, trong trẻng hỏp xỏũ nhỏt, ảỏ laũ sẻu boip mẻo cẻi tẻn toản.

Chũng tẻi chẻ hi voẻng rỏng trong tẻng lai nhẻng ngẻi muẫn phain tẻch phong traio của chũng tẻi hỏ ảũn vâi chũng tẻi vâi tinh thỏn cẻi mả, trẻnh bẻi quan ảẻũc giao lyi vai lẻch sẻi caich chẻn xẻc, quan sẻi cẻng viẫc của linh Ắc chũi trẻi trong Hẻi thẻnh vai ải ải chũng tẻi, vai lyi luẫn vâi chũng tẻi theo Kinh Thẻnh. Nỏũ laim nhẻ thỏ, hoũ sẻi thỏy rỏng, duũ chũng tẻi khẻng quan tám ảũn nhẻng tẻn ảẻũc do con ngẻi laim ra vai lỏũ truyỏn thỏng laim uy quyỏn, nhẻng chũng tẻi quyẫt tám nghiẻn cẻi, thỏi luẫn, rao giáẻng, đẻũ đẻũ, tin cẩu vai vẻng theo laũ Ắc chũi trẻi.

Ghi chũ : Vaio nẻm 1989 chẻ ảỏy mẻt nẻm sau khi tẻp chẻ nẻi ảẻũc ảũn hainh ảỏũ tiẻn, thẻ Walter Martin qua ải caich bẻt ngẻi luic ẻng 60 tuỏi. Hank Hanegraaff laũ ngẻi kỏ tuic laim “ Chuyẻn viẻn giái ảẻp Kinh Thẻnh” vai chũi tẻch của Hẻi Nghiẻn cẻi Cả Ắc (Christian Research Institute) mẻt tẻ chẻc truy tẻm tẻi giao (heresy hunting) do Martin thẻnh lỏũp. Stephen strang, ngẻi thẻnh lỏũp, biẻn tẻp viẻn vai ngẻi xuẫt bẻn tẻi linh ản (Charisma), ải phẻ bẻnh phẻng phẻi của Hanegraaff. Strang viẫt trẻn tẻi bẻo của ẻng nhẻ sau:

Nhẻng ngẻi truy tẻm tẻi giao ảẻng ải vâi chũng ta. Cẻ cẻi ngẻi nay, thay vẻ nhẻng truũ mẻũc hẻnh, thẻ hoũ sẻi duẻng sẻch bẻo vai chẻng trẻnh truyỏn thanh ảỏ tiẻ diẫt nhẻng ngẻi mả hoũ coi laũ tẻi giao. . . tẻi e rỏng viẫc truy tẻm tẻi giao cẻi thỏ trỏ thẻnh bẻũn bẻũc cỏũ vẻ mẻt sỏ ngẻi coi chẻng vảo tẻi giao đẻng nhẻ cẻi yi hẻẻng phẻi hoũ nhẻng bẻũ phỏn của cả thỏ hỏn laũ chẻi laim cho cả thỏ. . . Hanegraaff ải quẻ xa, trong viẫc táũ cẻng nhẻng phong traio linh ản ảẻũc lỏũp. . . ảỏ laũ luic ẻng bẻi toĩ sẻu tẻn trỏng nhiẻu ảũn nhẻng Cả Ắc Nhán bẻũn hẻi mả ẻng khẻng ảẻng qua ảẻũc nhẻ ẻng laim ảũi vâi nhẻng ngẻi ngoẻi ảẻc tin.

PHUÛ LUÛC B
Appendix B

TRÁI LÃI MÃÛT CUÃÚN SAÏCH PHÃ BÇNH .
An Answer to a Critic

Saïch phã bçnh của Gregory A. Boyd, vã nhãng ngæài Ngú Tuáön Åæic chúa trài Duy Nháút vài Ba Ngái (Oneness Pentecostals and the trinity (Grand Rapids: Baker,1992).

Cuáun saích náy lai cuáun ááou tiãn vảo quan áĩãøm Nguí Tuáon Áæic chuĩa trãi Duy Nháút áæáuc phãø biãún do mãüt nhaì xuáút baín chênh thæic. Táøm cãì vai yĩ nghéa cuía phong traio chàoc chàon thu huít sæu phán têch coi tênh baic hoüc. Tuy nhiãn, cãng taic nayi chề lai mãüt sæu áoing goíp khiãúm táun cho mãüt sæu hiãøu biãút vảo phong traio dæua vaio baín cháút buít chiãún .

Taïc giaí tiãuc læu ràong vaio nãm mãèi sæu tuãøi äng tæi boí nãúp sæung täüi læu vai gia nháúp Häüi thainh Nguí Tuáon Thãúng Nháút Quãuc Tãu (UPCI) vai hiãøu áæáuc giaio lyĩ Áæic chuĩa trãi Duy Nháút. Chàong bao láu sau áoi äng bàot ááou áãüt cáu hoí vảo mãüt sæu sæu daüy dàu cuía UPCI. Áí áãüi hoüc, mãn hoüc læch sæi Häüi thainh thuyãút phuüc äng ràong sæi áĩãúp Áæic chuĩa trãi Duy Nháút lai sai láøm vai äng áã rãii UPCI luïc 20 tuãøi. Sau áoi äng trãì thainh muüc sæ cuía Häüi thainh hiãúp nháút cuía Ááúng Christ (United Church of Christ) .

Muüc áêch áæáuc trẽn baiy cuía saích lai xaic nháun giaio lyĩ vảo Ba Ngãi cuía thãu ký thæi ba vai chiãún áãúu vãii quan áĩãøm Nguí Tuáon Áæic chuĩa trãi Duy Nháút. Cuáun saích kãút luãún ràong quan áĩãøm Áæic chuĩa trãi Duy Nháút laimãüt” tai giaio” vai” Cã áãuc nhãn haü cáúp” (Sub-Christian) vai chề roí ràing UPCI coi thãø lai mãüt tai giaio .

Taïc giaí trẽn baiy ràong giaio lyĩ Áæic chuĩa trãi Duy Nháút vảo cã baín caìch roí ràing vai khãng thiãn vë, sæi duýng nhãing nguãon gãuc tiãu biãøu cuía quan áĩãøm Áæic chuĩa trãi Duy Nháút. Khãng giãúng nhæ nhãing sæu táun cãng trong quai khæi cuía nhãing ngæãii nhæ Carl Brrumback vai jimmy swaggart, cuáun saích náy khãng trẽn baiy sai vảo quan áĩãøm Áæic chuĩa trãi Duy Nháút hay buãuc täüi sai láøm vảo thuyãút cuía Arian (Arianism). Hãn næia, taic giaí loaüi trãi mãüt sæu luãún áĩãøm phãø biãún cuía nhãing ngæãii theo thuyãút Ba Ngãi vãun khãng coi giaí trẽ vảo mãüt baic hoüc. Phãon náy cuía cuáun saích cung æing sæu phuüc vuü táüt do viãüc cho nhãing áãuc giaí mãüt cáii nhçn chênh xaic vảo giaio lyĩ Áæic chuĩa trãi Duy Nháút, duì hoüi coi thãø dãu dàing tæu mçnh tçm hiãøu nhãing taic phãøm chênh yãuu áoi.

Trong sæu baiy baic quan áĩãøm Áæic chuĩa trãi Duy Nháút Boyd trẽn baiy nhãing phãon lyĩ luãún tiãu chuãon cuía ngæãii theo thuyãút Ba Ngãi, áãuc biãút nhãing lyĩ luãún cuía Thomas Aquinas. Nhãing quan áĩãøm theo Kinh Thainh cuía äng khãng coi gç mãüi, nhãing lyĩ luãún áoi áæáuc trẽn baiy trong nhãing taic phãøm cuía quan áĩãøm Áæic chuĩa trãi Duy Nháút nhæ sæu Duy Nháút cuía Áæic chuĩa trãi (The Oneness of God) (1983). Boyd áãüt nãung sæu tin cáüy vaio læch sæi Häüi thainh cãø áĩãøm vai lyĩ luãún triãút hoüc áãø chãing minh ràong quan áĩãøm Ba Ngãi væia áũing vai cáon thiãút. Tuy nhiãn, äng khãng sæi duýng, sæu phán têch mãi ràing vai sæu phãin áinh cuía nhãing thãon hoüc gia vë áãüi trong thãu ký náy. Äng dàinh mãüt chãang áãø xaic nháun ràong nhãing taic giaí thãii háuu caic sæi áãø áãøu lai nhãing ngæãii theo thuyãút Ba Ngãi nhæng áĩãøu kyì laü lai äng khãng tiãúp xuic vãii taic phãøm coi tênh khoaing áãüt nháút cuía quan áĩãøm Áæic chuĩa trãi Duy Nháút lai Áæic chuĩa trãi Duy Nháút vai Ba Ngãi (Oneness and Trinity, A.D. 100-300 (1991) mãuc duì äng coi sãon mãüt baín. Äng laim sæung laüi nhãing lãúp luãún cháung laüi nhãing ngæãii theo phong caìch cãø áĩãøm (ancient modalists) nhæ luãún áĩãøu ràong hoüi coi mãüt quan áĩãøm trãeu tæang, mã hãø vảo Áæic chuĩa trãi, khãng thêch háúp vãii quan áĩãøm Áæic chuĩa trãi Duy Nháút hiãun áãüi .

Coi læi chãang mãnh nháút cuía cuáun saích lai sæu trẽn baiy nhãing áoãun Kinh Thainh phán biãút cuía cha vai con. Chãang náy dæua vaio lãúp luãún dæua trãn Kinh Thainh vãun lai nãon táng Duy Nháút coi giaí trẽ cho viãüc thainh lãúp læi thãüt giaio lyĩ. Phãon náy coi thãø giuíp cho mãüt sæu ngæãii tin quan áĩãøm Áæic chuĩa trãi Duy Nháút nãøm vãing tæi ngæi vai tæ tæãing bàong caìch khiãún hoüi cán nhãoc ký læing hãn vảo quyãon laim con cuía Chuĩa Jãsus. Nhæng dæang nhæ Boyd khãng yĩ thæic roí ràing sæu phán biãút giæfa cha vai con (khãng phãii lai quyãon laim con áãüi áãüi, nhæng coi liãn quan áãun sæu thainh nhuüc thãø) lai trung tám áĩãøm cuía thãon hoüc Áæic chuĩa trãi Duy Nháút vai äng khãng trẽn baiy phãon thãio luãún luãn læu mãüi áãý cuía nhãing taic giaí theo quan áĩãøm Áæic chuĩa trãi Duy Nháút vảo áãø tai náy .

Coi nhãing áãø taii khaic, taic giaí áæa ra mãüt sæu nhãing læi buãuc täüi vã cãn cæi ,sai láøm vai khêch áãüing. Chàong haun, äng buãuc täüi UPCI vãu sæu “ daüy dàu sæu Cæüi Chuãuc do viãüc laim phãit triãøm áãun mãic áãü khãng áo læing áæáuc trong læch sæi Cã áãuc giaio” vảo sæu daüy dàu” táüi sinh do baíp tem” vảo sæu daüy dàu ràong mãüt ngæãii phãii”xæing áãing vãii sæu cæüi chuãuc” vai phãii” tæu táøy saüch” áãø áæáuc nhãun lænh Thainh Linh vảo viãüc cãng bãu mçnh lai” phong traio cã áãuc nhãn giæi luãüt phãip nháút cuía læch sæi cuía Häüi thainh” vảo viãüc tin ràong giaio lyĩ Ba Ngãi lai” sæu læia dãüi vai

thoía maü tăn giaïo quyí quyãút nháút trong læch sæf” vai vãö viãüc tin ràòng khãng ngæài naïo giaïf theo quan âiãøm Ba Ngãi mai âæãüc cæü .

Nhæíng sæü buãüc täüi náöy nhòm vaïo sæü däu düu của UPCI vãö sæü àn nãn, pheíp bãiptem bàòng næãic vai pheíp bãip tem bàòng Thãinh Linh taüo thãinh” tiãu chuãøm của Kinh Thãinh cho sæü Cæü Chuãüc troïn veün” vai sæü biãün häü của UPCI vãö sæü däu düu, nãúp säúng thãinh khiãút thæüc tiãun nhæ åoan trang trong caïch àn mãüc, phuü næf âãø toïc dài .

Vãö nhæíng váún åãö náöy, thãinh kiãún, kinh nghiãüm haün chãú vãö UPCI vai sæü haün chãú trong viãüc nghiãn cæü của taïc giaï gáy nhæíng báút læüi cho äng. Äng khãng tiãúp xüic vãüi nhæíng taïc pháøm chênh của UPCI vãö nhæíng åãö taüi náöy, nhæ sæü taüi sanh (The new birth 1984) vai thãinh khiãút thæüc tiãun. Mãüt caüi nhçn thæi hai (Practical Holiness. A Second Look 1985) váún phuü nhãun sæü Cæü Chuãüc do viãüc laim, taüi sanh do chêu bãip tem vai giaïf luãút pháip. Traüi læüi äng dæüa vaïo nhæíng vè düu vãüt váinh, nhæíng câng viãüc khãng quan troüng vai nhæíng nguãön tin khãng chênh xaïc, nhiãöu âiãöu trong nhæíng læüi buãüc täüi của äng khãng pháin ánh nhæíng quan âiãøm vai sæü haün âãö của UPCI .

Trong viãüc åæa ra mãüt luãün chæíng læi UPCI læóm læüc caïch nghiãm troüng trong nhæíng váún åãö náöy, thç äng ta åaü khãng xem xeit bàòng cãü læch sæf vai hiãün thãüi åãüi vãüi sæü traüi ngæãüc. Dæãing nhæ äng khãng yí thæic ràòng quan âiãøm của UPCI vãö vai troi của pheíp bãip tem bàòng næãicphuü hæüp vãüi quan âiãøm của nãm thãü kyí åãöu tiãn của thãü giãüi Cã åãüc giaïo, của Giaïo Häüi câng giaïo La Mãf, Häüi thãinh chênh thãúng Hilaüp vai Häüi thãinh Lutheran. Äng khãng xem xeit nhæíng taïc pháøm hiãün thãüi do nhæíng taïc giaï næüi tiãúng của Tin Lãinh vai phong traïo linh án nhæ Larry Christenson, Kilian McDonnell, James Dunn vai David Pawson, váún noüi vãö pheíp bãip tem bàòng næãic vai pheíp bãip tem bàòng Thãinh Linh læi pháön của sæü khãüi åãöu Cã åãüc giaïo. Vai hæüu hæüt nhæíng læúp luãün của äng chãúng læüi bãip tem bàòng Thãinh Linh coi thãø aip düng cho phong traïo Nguü Tuãön noüi chung.

Boyd khãng câng nhãun ràòng nhæíng tiãu chuãøm thãinh khiãút åæãüc UPCI däu düu åaü åæãüc nhiãöu taïc giaï cãø åiãøm biãün häü, chàóng haün của nhæíng ngæài Anabaptist, Quaker, Methodist, Holiness group, Fundamentalist, Evangelical vai Nguü Tuãön tin Ba Ngãi. Chãóng haün, äng trçnh bãüi ràòng” Häüi thãinh åãöu tiãn hay Häüi thãinh traüi suãüt moüi thãüi åãüi chàóng bao giãüi chuí træång ràòng phuü næf åæíng bao giãüi cãøt toïc của mçnh”. Tuy nhiãn, nhæíng taüi læüu vãö sæü thãinh khiãút thæüc tiãun (Practical Holiness) biãün häü cho viãüc phuü næf åãø toïc dài, dæüa vaïo Icar 11 bao gãøm Clement of Alexandria, Tertullian, John Chrysostom vai åãöu thãü kyí náöy, hæüu hæüt nhæíng nhoim åæãüc åãö cãúp áf trãn.

Taïc giaï goü eip læúp luãün của mçnh bàòng sæü næø læüc chæíng minh ràòng nhæíng ngæài tin quan âiãøm Åæic chüa trãüi Duy Nhãüt hæüu nhæ suy nghé caïch vã yí thæic vai quen thuãüc vãö nhæíng pháön của Ba Ngãi. Sæü xaïc nhãun náöy dæãing nhæ cãøt åæit næø læüc của äng trong viãüc phán loaüi nhæíng ngæài åüi læi taüi giaïo hay xáúu xa, nhæng læüi chè åæãing cho sæü phán tæch hiãüu quãüi hãn. Nghéa læi, nãüu nhæíng ngæài tin quan âiãøm Åæic chüa trãüi Duy Nhãüt diãün åãüt mçnh caïch tæãüng træng theo caïch mãüt säü ngæài theo thuyãüt Ba Ngãi tçm caïch trãüi thãinh ngæài theo thuyãüt Ba Ngãi vãö mãüt chæic nãng, thç tæi gioung åiãüu của saïch náöy læüu coi næön taüng chung naïo khiãüncho mãüt ngæài coi thãø giaïf åænh khãng? .

Thay vç nhãun mãünh vãö nhæíng læúp luãün triãüt hoüc, nhæíng yí kiãün læch sæf, nhæíng câng thæic của tên åiãöu, nhæíng thuãüt ngæi khãng coi trong Kinh Thãinh, nhæíng nhaün hiãüu laim giaïm uy tên, coi læi nhæíng nhaü thãön hoüc theo thuyãüt Ba Ngãi hay theo quan âiãøm Åæic chüa trãüi Duy Nhãüt coi thãø coi åæãüc læüi êch tæi mãüt cuãüc åãüi thoãüi váún coi thãø táøy åi vai sæü hiãöu læóm, åiãöu chênh vai sæü cán åãüi của nhau, vai khuyãün khêch chuí yí åãün næön thãön hoüc Kinh Thãinh nghiãm chênh hãn. Sæü khãic nhau giaïa quan âiãøm Åæic chüa trãüi Duy Nhãüt vai quan âiãøm Åæic chüa trãüi Ba Ngãi chàóng qua læi tæi ngæi, nhæng nhæíng ngæài cùng chia xeí kinh nghiãüm vai giaïf trë thuãüc linh chung cũng coi thãø tçm thãüy vai åiãøm chung vãö tæ tæãíng åãüing kinh ngaüc næüa .

CHUI THÊCH .

Notes

Chæång 1: Quan Âiãøm Chè Mäüt Chuïa Jãsus Christ .

Tim Dowley, et. al. Eds, Eerdman's Handbook to the history of the church (Grand Rapids: Eerdmans, 1977), 619.

Xem David Bernard, *The Oneness of God* (Hazelwood, Mo.: Word Aflame press, 1983), 236 - 54 .

Xem, chhông haùn Āsai43:10-11; 44:6 , 24; 45:21; 46:9. Giàng17:3; Răma3:30; ICăr8:4-6; Itim2:5; Giacâ2:19. Dùi dùng tæi ngæi naio âãø ænh nghéa vảo Āæic chuĩa trãi - nhæ hæiu thãø, baín chấuit, thæuc thãø hay Thán Vê thç nõi chè ææãuc dùng ái sãu êt, nghéa lai vảo sãu âãum thç Āæic chuĩa trãi lai mãüt hæiu thãø , baín chấuit, thæuc thãø hay Thán Vê. Galati3:20 nõi thhông thæing.” Āæic chuĩa trãi lai mãüt” (God is one), chæi khäng phaíi nõi” Chè coi mãüt Āæic chuĩa trãi (trong ba Thán Vê)” .

Xem the New Catholic Encyclopedia, s.v.”Trinity, Holy”; Emil Brunner, *the Christian Doctrine of God* (philadelphia: Westminster press, 1949) 236 - 39 .

Nhæing hoic giái nõichung âãou kãut luãun ràong Igiàng5:7 khäng phaíi lai pháon cuía baín vàn nguyãn thuý. Dùi sao, thç nõi vãn khäng chia cha, Lãi vai Linh thahnh nhæing con ngæai riäng biãut giãung nhæ mãüt ngæai khäng thãø bẽ chia ngæai aoĩ, lãii cuía ngæai aoĩ vai tinh thãon cuía ngæai aoĩ thahnh ba con ngæai riäng biãut, nhæng nõi mã taí nhæing caich thæic mã Āæic chuĩa trãi laim cho chuing ta biãut vảo Ngai. Vai lãii aoĩ kãut luãun:” Cai ba nãoy lai mãüt” (These three are one). Traii vãi cãu8, lãii khäng chè nõi.” Ba nãoy nhãut trê trong mãüt” (These three agree in one)

Roberl Morey, mãüt taic giái Tin Laih viãut nhiãou saich vai lai nhai diãun thuyãút, âai dùng sæu tæang âãong nãoy trong mãüt chæang trçnh thão luãun qua bàng video taui xæãng phim cuía âai truyãon hçnh Cornerstone á Wall Pennsylvania vaio ngay1 thãing5,1989 .

Finis Dake’s Annotated Reference Bible (Lawrence - ville , Ga.: Dake’s Bible Sales, 1963) NT: 280.

Jimmy Swaggart “ Brother Swaggart, Here’s My Question” *The Evangelist*, july1983,15. See also idem. “ The Error of the Jesus only Doctrine” *The Evangelist* , April 1981, 6 .

Xem Āsai7:14; 9:6; 35:4-6 (vãi Mathiã11:1-6) Michã5:2; Mat1:23; Cãngvuũ 20:28; Răma9:5; ICăr4:4; Călãse1:15; Itim3:16; Tit2:13; Hãbãrã1:2; IPhierã1:1; Igiàng5:20. Theo quan âiãom cuía sæu nhãun mãnh vảo thãon tãnh cuía Chuĩa Jãsus cuía ngæai tin nãi Āæic chuĩa trãi Duy Nhãut, thç ngæai ta coi thãø hiãou lãom âãø nõi ràong nhæing ngæai tin Āæic chuĩa trãi Duy Nhãut lai” Ngæai theo thuyãut nhãut thãø” (Unitarian) mãüt tæi ngæi mã trong caich dùng cuía lçh sæi vai tæu âiãon chè vảo sæu phui nhãun thãon tãnh cuía Chuĩa Jãsus. Cuing vãy, lãii buãuc tãui cuía nhæing ngæai theo Arian chè lai giái dãui.

Frank Stagg *The Holy Spirit Today* (Nashville: Broadman,1973) 17-18, nhãun mãnh theo nguyãn baín.

Xem Āsai40:3,5; 45:23; 52:6; Giãrãmi23:5-6; Xachari11:2; 12:10; Giàng8:58; Philêp 2:9-11.

Lewis Smedes, *Union with Christ*, rev. ed. (Grand (Rapids; Eerdman’s, 1983), 41-54.

Waltre Bauer, William F. Arndt, F. Wilbur Gingrich, and Frederick W. Danker, *A Greek-English Lexicon of the New Testament and other Early Christian Literature*, 2nd ed. (Chicago: University of Chicago Press, 1979) 507.

Bernard Ramm, *Protestant Biblical interpretation*, brd ed. (Grand Rapids: Baker, 1965) 171.

W. A. Criswell, *Expository Sermons on Revelation* (Grand Rapids: Zondervan, 1961-66) 5:42. Cuing xem saich cuing taic giái, 1:145-46.

Vç lýi do nãoy, nhæing ngæai tin Āæic chuĩa trãi Duy Nhãut hiãun nay thæãng phui nhãun nhain hiãu” Chè coi Jãsus” (Jãsus only). Tãn goũi nãoy khãii nguyãn chè vảo cãng thæic laim bãiptem nhãn danh

Jāsus chæi khäng pháii quan âiãøm vãö Âæic chuïa trài Duy Nháút. Cáich ðùng hiãùn thài cuía nhæing ngæãii theo thuyãút Ba Ngãi lài sai lãøm vài bày toí sæu thảnh kiãún.

Henry Thiessen, Lectures in Systematic Theology, rev. ed. (Grand Rapids: Eerdmans, 1979), 77.

Xem Mathiã 26:38; Luca2:40; 22:42; 23:46; Giàng1:14; Cängvuũ2:31; Philêp2:5; Hãbãrã10:5,10.

Thiessen Lectures in Systematic Theology, 223.

Theo Bauer et al. Greek-English Lexicon 572-73, en to onomati trong cäng vuũ10:48 coi nghéa lài” vãii sæu âãö cáúp âãún danh, trong khi âãút tãn hay kâu cáöu danh. . . chëu bãip tem hay chënh mçnh cáöu lãu bãip tem trong lúc goüi danh cuía Jāsus Christ “ vài epi to onomati trong cäng vuũ2:38 coi nghéa lài” khi tãn cuía ngæãii naìo àoĩ âæãüc âãö cáúp hay kâu cáöu, hay âãö cáúp âãún tãn cuía ngæãii naìo àoĩ” (nháún mãnh trong báin gãúc). Còin nhæing lãii noüi khãic nguũ ý vãö cäng thæic làm bãiptem trong danh Jāsus, xin xem cäng vuũ 15:17; Rãma6:3-4; Icãr 1:13; 6:11; Galati3:27; Cãläse2:12; Giacã2:7. Muãún àoüc thãm pháön thãío luãün vãö viãüc làm bãip tem trong danh Jāsus, xin xem David Bernard, The New Birth (Hazelwood, Mo.: Word Aflame press, 1984), 156-85; idem, in The Name of Jāsus (Hazelwood, Mo.: Word Aflame Press, 1992).

Âãø coi áãöy áuĩ cho viãüc nghiãn cæiu nhæing àoãün trãn áĩ cáĩ Cæiu æãic vài Tãn æãic xin xem David Bernard, The oneness of God, 146-235.

Stagg, The Holy Spirit Today 11-12 .

Chæång 2. Lãii Trãi Nãn Xaic Thët .

Oscar Cullman The Christology of the new Testament (London: SCM Press, 1963), 265-66 .

Chæång 3. Âæic Chuïa Trài Toãn Nàng Lài Tãi Tãi Táöm Thæàng .

Jonh Miller is God a Trinity? (By the author, 1876; repr. Hazelwood, Mo.: Word Aflame Press 1963, 1975). Bauer, et al. Greek-English Lexicon, 428.

Chæång 6. Con Âæic Chuïa Trài .

F. F. Bruce, the Epistles to the Colosians, to Philemon, and to the Ephesians, vol. 6 of the New International Commentary on the New Testament (Grand Rapids: Eerdmans, 1984), 52

Leon Morris The First Epistles of Paul to the Corinthians, vol. 7 of the Tyndale New Testament Commentaris (Grand Rapids: Eerdmans, 1958), 217-18 .

Chæång 10. Bãn Hæiu Ngai Âæic Chuïa Trài .

Phuüc truyãön32:2; Gioip40:14; Thithiãn16:8; 17:7; 18:35; 20:6; 21:8; 44:3; 45:4; 60:5; 63:8; 73:23; 77:10; 78:54; 80:15,17; 89:13,25,42; 108:6; 109:31; 118:15-16; 137:5; 139:10; ãsai62:8; 63:12; Ca thæång 2:3-4; ãxãchiãn21:22; Habacuic2:16; Cängvuũ5:31; Khaihuyãön1:16.

Bruce, Epistles, 132-33. Lâi của Martin Luther âêâuc trêch tæi Werke, Weimaer Ausgabe 23, 131.

Robert Ross." The Epistles to the Hebrews" in the Wycliff Bible Commentary ed. Charles Pleiffer and Everell Harrison (Chicago: Moody Press, 1962), 1419.

W.E. Vine, Expository Dictionary of New Testament Words, (McLean, Va: MacDonald Publishing co. n. d.), 407.

R.V.G. Tasker the Gospel According to St. Matthew, vol. 1 of The Tyndale New Testament Commentaries, ed. R.V.G. Tasker (Grand Rapids: Eerdmans, 1961), 176.

Leon Morris, The Revelation of St. John, vol. 20 of the Tyndale. New Testament Commentaries, ed. R.V.G. Tasker. (Grand Rapids: Eerdmans, n.d.) 77.

Chæang 11. Chuing Ta Nhçn Tháuý Ai Trãn Trãi ? .

Ramm Protestant Biblical Interpretation, 171 .

H.D.M. Spence and Joseph Exell, eds., the Pulpit Commentary (Rpt. Grand Rapids: Eerdmans, 1977) 22:162, 165. Bauer, et. al. Greek-English Lexicon, 507.

Phuê luêc A. Quan Âiãøm Giaïo Lyï Chán Chênh Cúa Häüi Thäinh

Nguê Tuáön Thäüng Nháút Vãö Âæic Chuia Trãi Chê Cao .

Walter Martin, The Kingdom of the Cults (Minneapolis: Bethany, rev. ed. 1985) 116-17 .
Stephen Strang," Bridge Builders or Stone Throwers?" Charisma, August 1993, 14-16.

Phuê luêc B. Traí lãii Mãüt Cuáún Saïch Phã Bçnh .

Táút cái nhæing quyãøm saïch âêâuc âãö cáúp trong pháön phã bçnh náøy âãöu do David K. Bernard.

Saïch Tham Khaío Bibliography

Âãø biãút thãm nhiãöu saïch tham Khaío hãn, xin xem David Bernard, The Oneness of God .

Bauer, Walter, William F. Arndt, F. Wilbur Gingrich, and Frederick W. Danker, A Greek-English Lexicon of the New Testament and other Early Christian Literature, 2nd ed. (Chicago: University of Chicago Press, 1979).

- Bernard David K. In the name of Jesus, Hazelwood, Mo.: Word Aflame Press 1992 .
 -----The Oneness of God Hazelwood, Mo. Word Aflame Press, 1983.
 -----The New Birth, Hazelwood, Mo. Word Aflame Press, 1984 .
 -----“ Oneness Christology” In Symposium on Oneness Pentecostalism, 1986. Hazelwood, Mo.: United Pentecostal Church International, 1986.
 Boyd, Gregory, Oneness Pentecostals and the Trinity. Grand Rapids Baker, 1992 .
 Bruce, F.F. The Epistles to the Colosians, to Philemon, and to the Ephesians, vol. 6 of the New International Commentary on the New Testament Grand Rapids: Eerdmans, 1984 .
 Brumback, Carl. God in three Persons. Cleveland, Tenn.: Pathway Press , 1959.
 Brunner, Emil. The Christian Doctrine of God. Philadelphia: Westminster press , 1949 .
 Criswell, W.A. Expository Sermons on Revelation. 5 vols. Grand Rapids: Zondervan, 1961-66 .
 Cullman, Oscar. The Christology of the New Testament. London: SCM Press, 1983 .
 Dake, Finis. Dake’s Annotated Reference Bible . Lawrenceville, Ga: Dake’s Bible Sales, 1963.
 Dowley, Tim, et. al. Eds. Eerdmans’s Handbook to the History of the Church. Grand Rapids: Eerdmans, 1977.
 Martin, Walter. The Kingdom of the Cults. Rev. ed. Minneapolis: Bethany House Publishers, 1985.
 Miller, John. Is God a Trinity? By the author, 1876. Reprint. Hazelwood, Mo. Word Aflame Press, 1975.
 New Catholic Encyclopedia, The New York: McGraw Hill, 1967. Pleiffer, Charles, and Everell Harrison. The Wycliff Bible Commentary. Chicago: Moody Press, 1962 .
 Ramm , Bernard. Protestant Biblical Interpretation. 3rd ed. Grand Rapids: Baker, 1965.
 Smedes , Lewis. Union With Christ. Rev. ed. Grand Rapids: Eerdmans, 1983.
 Spence, H.D.M. and Joseph Exell, eds. Pulpit Commentary. Reprint. Grand Rapids: Eerdmans, 1977.
 Stagg , Frank. The Holy Spirit Today. Nashville: Broadman, 1973.
 Strang , Stephen.” Bridge Builders or stone Throwers?” Charisma. August 1993.
 Swaggart , Jimmy.” The Error of the ‘ Jesus only’ Doctrine” . The Evangelist . April 1981.
 “ Brother Swaggart Here’s My Question” The Evangelist . July 1983.
 Tasker, R.V.G. ed. The Tyndale New Testament Commentaries. 20 vols. Grand Rapids: Eerdmans, 1979.
 Thiessen, Henry. Lectures in Systematic Theology. Rev. ed. Grand Rapids: Eerdmans, 1979.
 Vine, W.E. Expository Dictionary of New Testament Words. McLean, Va.: MacDonald Publishing Co.

BAÍN LIÃÛT KÃ NHÃĨNG CÁU KINH THÃĨNH ÂÃI TRÊCH .

Saĩng Thãũ Kyĩ	Icaĩc Vua	45:4,6-7,9
1:1-2,26,27	8:27-29,43	48:10
2:24	13:6	60:5
3:22	22:19-22	63:8
6:2,4,6		67:1
11:7	IIcaĩc vua	73:23
35:1	9:8	77:10

48:18-19	30:9	78:54
Xuáút Ādiptäkyĩ	Exâra	80:3,7,15,17,19
6:3-8	4:18	89:42
8:19	7:24	98:1
9:16		104:4
15:6,8,12	Nâhâmi	107:20
23:20,21	9:15	108:6
29:20		109:31
	Gioïp	110:1
Lã vi kyĩ	1:6	118:15-16
8:23	2:1	137:5
14:14-28	9:32-33	138:7
	16:21	139:7-10
Phuúc truyãön	38:4-7	Chám ngãn
6:4	40:14	15:3
8:20		30:2-6
99:3	Thi thiãn	
31:17	2:7	Truyãön âaũo
32:6	10:11	10:2
33:2	16:8,11	
	17:7	Ãsai
Isamuãn	18:35	6:8
2:8	20:6	7:14
	21:8	9:6
IISamuãn	27:9	37:16
7:14	36:7	40:3,5,13
	44:3	41:10